

การศึกษาเกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนวัสดุประกอบการสอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย
ในโรงเรียนเทศบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ปีการศึกษา ๒๕๑๑)

ปริญญานิพนธ์

ของ

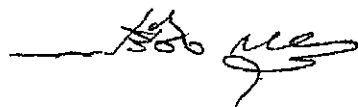
ดวงพร เปรมโยธิน

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND

เสนอต่อวิทยาลัยศึกษาศาสตร์
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้า
ปริญญาดุษฎีบัณฑิต

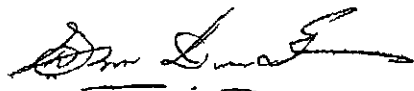
๑๓ มีนาคม ๒๕๑๓

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของวิทยาลัย
วิชาการศึกษา ได้

ประธาน

คุณพว สักงา = สาส์ กรรมการ

กรรมการ

๑๓ มีนาคม ๒๕๖๓

1

Q

•

สารบัญ

บทที่	หน้า
๑. คำนำ	๑
/ ความมุ่งหมายในการศึกษากันกว่า	๒
/ ความสำคัญในการศึกษากันกว่า	๒
ขอบเขตของการศึกษากันกว่า	๓
นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๔
๒. เอกสารและการศึกษาที่เกี่ยวข้อง	๕
/ ๓. วิธีดำเนินการ	๓๐
การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	๓๐
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	๓๑
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๑
การจัดกระทำกับข้อมูล	๓๒
๔. การวิเคราะห์ข้อมูล	๓๘
การวิเคราะห์ข้อมูลแหล่งที่มาของโสศกทัศน์วัสดุที่ใช้ประกอบการสอน	๓๘
การวิเคราะห์ข้อมูลการปฏิบัติในการใช้โสศกทัศน์วัสดุ	๔๓
การวิเคราะห์ข้อมูลประเภทของโสศกทัศน์วัสดุ ที่ผลิตและใช้ในการสอน	๔๗
การวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและอุปสรรคในการใช้โสศกทัศน์วัสดุ	๑๐๒
การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจทั่วไปเกี่ยวกับโสศกทัศน์วัสดุ	๑๐๖
การวิเคราะห์ข้อมูลตามลักษณะความรู้ของกลุ่มตัวอย่าง	๑๒๐

บทที่	หน้า
๕. สรุปผล และข้อเสนอแนะ	๑๕๕
สรุปผลการค้นคว้า	๑๕๖
ข้อเสนอแนะ	๑๕๘
บรรณานุกรม	๑๕๑
ภาคผนวก	๑๕๖

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
๑. จำนวนครูที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิ	๓๓
๒. จำนวนครูที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ	๓๔
๓. จำนวนครูที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนปีที่ทำการสอน ภาษาไทยมาแล้ว	๓๔
๔. จำนวนครูที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนชั่วโมงที่สอน ภาษาไทยในหนึ่งสัปดาห์	๓๕
๕. จำนวนครูที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ในเรื่อง โสตทัศนศึกษา	๓๕
๖. จำนวนครูที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนชั้นที่ครูทำการสอน . .	๓๖
๗. จำนวนครูที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความแตกต่างในแขนงวิชา ที่ครูสอน	๓๗
๘. แหล่งที่มาของ โสตทัศนวัสดุสำหรับประกอบการสอนซึ่งเป็นของ โรงเรียน	๓๘
๙. แหล่งที่มาและปริมาณของ โสตทัศนวัสดุที่ครูได้รับมาจากที่อื่น ๆ . . .	๓๙
๑๐. แหล่งที่มาและปริมาณของ โสตทัศนวัสดุที่ครูขอยืมมาใช้ประกอบการ การสอน	๔๐
๑๑. จำนวนของ โสตทัศนวัสดุที่เป็นของส่วนตัวของครูผู้สอน	๔๑
๑๒. จำนวนของ โสตทัศนวัสดุที่ครูทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสอน	๔๑
๑๓. แหล่งที่มาและปริมาณของวัสดุที่ใช้ในการผลิตโสตทัศนวัสดุ	๔๒
๑๔. ความสำคัญของการปฏิบัติในการเลือกโสตทัศนวัสดุ ที่ครูภาษาไทยใช้ประกอบการสอน	๔๓
๑๕. ความสำคัญของการปฏิบัติก่อนการใช้โสตทัศนวัสดุ	๔๔
๑๖. ความสำคัญของการปฏิบัติในการใช้โสตทัศนวัสดุ	๔๕

๑๗.	ความสำคัญของการปฏิบัติภายหลังการใช้ไสคัทกันวัสดุ	๔๖
๑๘.	จำนวนครูสอนภาษาไทยที่เลือกใช้ไสคัทกันวัสดุแต่ละประเภท	
	ประกอบการสอนวิชาหลักภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	๔๘ - ๕๐
๑๙.	จำนวนครูสอนภาษาไทยที่เลือกใช้ไสคัทกันวัสดุแต่ละประเภท	
	ประกอบการสอนวิชาวรรณคดี ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	๕๖ - ๕๗
๒๐.	จำนวนครูสอนภาษาไทยที่เลือกใช้ไสคัทกันวัสดุแต่ละประเภท	
	ประกอบการสอนวิชาการใช้ภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕	๖๒ - ๖๓
๒๑.	จำนวนครูสอนภาษาไทยที่เลือกใช้ไสคัทกันวัสดุแต่ละประเภท	
	ประกอบการสอนวิชาหลักภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖	๖๔ - ๗๑
๒๒.	จำนวนครูสอนภาษาไทยที่เลือกใช้ไสคัทกันวัสดุแต่ละประเภท	
	ประกอบการสอนวิชาวรรณคดี ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖	๗๔ - ๘๑
๒๓.	จำนวนครูสอนภาษาไทยที่เลือกใช้ไสคัทกันวัสดุแต่ละประเภท	
	ประกอบการสอนวิชาการใช้ภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖	๘๗ - ๘๘
๒๔.	จำนวนครูสอนภาษาไทยที่เลือกใช้ไสคัทกันวัสดุแต่ละประเภท	
	ประกอบการสอนวิชาหลักภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗	๘๓ - ๘๕
๒๕.	จำนวนครูสอนภาษาไทยที่เลือกใช้ไสคัทกันวัสดุแต่ละประเภท	
	ประกอบการสอนวิชาวรรณคดี ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗	๑๐๑ - ๑๐๒
๒๖.	จำนวนครูสอนภาษาไทยที่เลือกใช้ไสคัทกันวัสดุแต่ละประเภท	
	ประกอบการสอนวิชาการใช้ภาษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗	๑๐๖ - ๑๐๗
๒๗.	ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตไสคัทกันวัสดุ	๑๑๒
๒๘.	ปัญหาและอุปสรรคในการใช้ไสคัทกันวัสดุ	๑๑๔
๒๙.	จำนวนของครูสอนภาษาไทยที่ต้องการจะเพิ่มพูนความรู้	
	และประสบการณ์	๑๑๖
๓๐.	จำนวนครูสอนภาษาไทยที่มีความต้องการให้โรงเรียนช่วยเหลือ	
	ในเรื่องไสคัทกันวัสดุ	๑๑๘

๓๑.	จำนวนครูสอนภาษาไทยที่มีความต้องการให้หน่วยราชการ ที่เกี่ยวข้องช่วยเหลือ	๑๑๘
๓๒.	แหล่งที่มาของ โสตทัศนวัสดุที่เป็นของ โรงเรียน จำแนกตามความรู้ในเรื่อง โสตทัศนศึกษา	๑๒๐ - ๑๒๑
๓๓.	แหล่งที่มาและปริมาณของ โสตทัศนวัสดุที่ครูได้รับมาจากที่อื่น ๆ จำแนกตามความรู้ในเรื่อง โสตทัศนศึกษา	๑๒๒
๓๔.	แหล่งที่มาและปริมาณของ โสตทัศนวัสดุที่ครูขอยืมมาใช้ประกอบการสอน จำแนกตามความรู้ในเรื่อง โสตทัศนศึกษา	๑๒๓
๓๕.	จำนวนของ โสตทัศนวัสดุที่เป็นของส่วนตัวของครูผู้สอน จำแนกตามความรู้ในเรื่อง โสตทัศนศึกษา	๑๒๔
๓๖.	จำนวนของ โสตทัศนวัสดุที่ครูทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสอน จำแนกตามความรู้ในเรื่อง โสตทัศนศึกษา	๑๒๕
๓๗.	แหล่งที่มาและปริมาณของวัสดุพิมพ์ที่ใช้ในการผลิตโสตทัศนวัสดุ จำแนกตามความรู้ในเรื่อง โสตทัศนศึกษา	๑๒๖
๓๘.	ความสำคัญของการปฏิบัติในการเลือกโสตทัศนวัสดุ จำแนกตามความรู้ในเรื่อง โสตทัศนศึกษา	๑๒๗ - ๑๒๘
๓๙.	ความสำคัญของการปฏิบัติก่อนการใช้โสตทัศนวัสดุ จำแนกตามความรู้ในเรื่อง โสตทัศนศึกษา	๑๒๙
๔๐.	ความสำคัญของการปฏิบัติในการใช้โสตทัศนวัสดุ จำแนกตามความรู้ในเรื่อง โสตทัศนศึกษา	๑๓๐ - ๑๓๑
๔๑.	ความสำคัญของการปฏิบัติภายหลังการใช้โสตทัศนวัสดุ จำแนกตามความรู้ในเรื่อง โสตทัศนศึกษา	๑๓๒ - ๑๓๓
๔๒.	ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตโสตทัศนวัสดุ จำแนกตามความรู้ในเรื่อง โสตทัศนศึกษา	๑๓๓ - ๑๓๔

๔๓.	ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อทัศนวัสดุ	
	จำแนกตามความรู้ในเรื่องสื่อทัศนศึกษา	๑๓๙ – ๑๓๙
๔๔.	จำนวนของครูสอนภาษาไทยที่ต้องการจะเพิ่มพูนความรู้	
	และประสบการณ์ จำแนกตามความรู้ในเรื่องสื่อทัศนศึกษา . .	๑๔๑
๔๕.	จำนวนของครูสอนภาษาไทยที่มีความต้องการให้โรงเรียนช่วยเหลือ	
	จำแนกตามความรู้ในเรื่องสื่อทัศนศึกษา	๑๔๒
๔๖.	จำนวนของครูสอนภาษาไทยที่มีความต้องการให้หน่วยราชการ	
	ที่เกี่ยวข้องช่วยเหลือ จำแนกตามความรู้ในเรื่องสื่อทัศนศึกษา	๑๔๓ – ๑๔๔

ความเบื้องต้น

ในปัจจุบันมีปัญาในการสอนภาษาไทยนับว่าเป็นปัญหาหนึ่งที่สำคัญมาก เนื่องจากมีนักเรียนที่สอบตกเพราะมีความรู้ภาษาไทยไม่เพียงพอ และจากรายงานของกองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๐๔^๑ ได้แสดงให้เห็นว่าสาเหตุที่นักเรียนในระดับประถมศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงปีที่ ๔ สอบตกกันมากก็คือ นักเรียนมีความรู้ภาษาไทยไม่เพียงพอ เฉลี่ยแล้วนักเรียนเหล่านี้มีความรู้ภาษาไทยไม่ถึงระดับความต้องการถึงร้อยละ ๑๖.๗๕ ซึ่งคล้ายคลึงกันกับรายงานการสัมมนาปัญหานักเรียนประถมศึกษาเข้าชั้นในปี ๒๕๐๕^๒ มีข้อหนึ่งที่กล่าวว่า นักเรียนสอบตกกันมากนั้นเกี่ยวกับนักเรียนอ่านภาษาไทยมาก^๓ ทั้งครูก็ไม่ใช่อุปกรณ์การสอนและขาดเครื่องมือประกอบการสอนอีกด้วย จากรายงานของกรมสามัญศึกษา ประจำปี ๒๕๐๔ และ ๒๕๐๕ ก็พอจะเป็นเครื่องยืนยันได้ว่า การสอนภาษาไทยในปัจจุบันนี้ยังมิชอบพอที่ควรจะได้แก้ไขอีกมาก และข้อบกพร่องที่ควรจะได้รับการแก้ไขข้อหนึ่งก็คือการใช้วัสดุประกอบการสอน ซึ่ง ดร. ก่อ สวัสดิทานิชย์^๓ ก็ได้กล่าวไว้ในวิธีสอนแบบใหม่ในชั้นประถมศึกษาว่า นักเรียนจะเรียนได้ดี ถ้าได้เรียนจากสิ่งที่เป็นรูปธรรม และได้เรียนจากการได้ทำได้ค้นคิด นักเรียนในระดับประถมศึกษานั้นมีประสบการณ์น้อย ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้นักเรียนเรียนจากสิ่งที่เป็นรูปธรรม ได้ทำการค้นคิดและเพิ่มพูนประสบการณ์ ควรใช้วัสดุอุปกรณ์เข้ามาช่วยประกอบการสอน

^๑ สามัญศึกษา, กรม รายงานประจำปี ๒๕๐๔ หน้า ๖๐ - ๖๔

^๒ สามัญศึกษา, กรม รายงานการสัมมนาปัญหานักเรียนระดับประถมศึกษาเข้าชั้นปี ๒๕๐๕ หน้า ๒๔๓

^๓ ก่อ สวัสดิทานิชย์, ดร. วิธีสอนแบบใหม่ในชั้นประถมศึกษา หน้า ๔

ความสำคัญและความจำเป็นของอุปกรณ์การสอนที่มีต่อการเรียนการสอนนั้น ย่อมเป็นที่ประจักษ์กันอยู่แล้วโดยทั่วไป ดังสรุปผลการวิจัยที่เลมเลอร์ (Lemler, Ford L.)^๔ ได้สรุปผลจากการวิจัยเกี่ยวกับการใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอนของนักการศึกษาหลายคนเอาไว้ว่า

๑. โสตทัศนวัสดุช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น
๒. โสตทัศนวัสดุช่วยให้ผู้เรียนจดจำเรื่องราวต่าง ๆ ได้มากและจำได้นาน
๓. โสตทัศนวัสดุช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและช่วยให้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง
๔. คุณลักษณะที่เป็นรูปธรรมและเป็นจริงของโสตทัศนวัสดุ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของสิ่งนั้น ๆ ได้กว้างขวางขึ้น และเป็นแนวทางที่จะช่วยให้เข้าใจสิ่งอื่น ๆ ได้ดียิ่งขึ้นไปอีก

๕. โสตทัศนวัสดุช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้ศัพท์ได้ดีขึ้น
๖. โสตทัศนวัสดุจะช่วยลดคำทอนหรือคำบรรยายที่เป็นคำพูดของครู
๗. โสตทัศนวัสดุจะช่วยให้เด็กเรียนได้เร็วขึ้น และ เด็กฉลาดก็เรียนรู่มากยิ่งขึ้นไปอีก

๘. โสตทัศนวัสดุนั้นถ้าได้ใช้อยู่เป็นประจำจะสามารถเปลี่ยนแปลงความคิดและทัศนคติ หรือช่วยให้มีทัศนคติที่มั่นคงได้

๙. โสตทัศนวัสดุช่วยส่งเสริมความคิดและการแก้ปัญหา
 ๑๐. โสตทัศนวัสดุโดยเฉพาะภาพยนตร์จะช่วยเร่งทักษะในการเรียนรู้
- ดังนั้น ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับโสตทัศนวัสดุในการสอนภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาจึงควรได้รับความเอาใจใส่อย่างยิ่ง จากความเห็นของ ดร. ชำรง บัวศรี^๕ ซึ่งกล่าวถึงอุปกรณ์การสอนว่า เนื่องจากอุปกรณ์การสอนนั้นเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้การเรียนการสอนดำเนิน

^๔ Lemler, Ford L., Robert Lestma, Supplementary Course Materials in Audio-Visual Education, pp. 7-8.

^๕ ชำรง บัวศรี, ดร. หนังสือหลักสูตร หน้า ๑๔๑.

ไปโดยสะดวกรวดเร็วและช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนได้ง่าย ขณะเดียวกันเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีกิจกรรมต่าง ๆ ไปในตัวนับเป็นผลดีแก่ผู้เรียน โรงเรียนทุกโรงเรียนจึงควรพิจารณาหาทางเพิ่มพูนจำนวนอุปกรณ์การสอนไว้ให้พอกับความจำเป็น ทั้งอุปกรณ์บางอย่างก็อาจทำได้เองโดยไม่ต้องซื้อ และบางอย่างก็อาจหาได้ในราคาถูก การตั้งจุดมุ่งหมายในข้อนี้จะเป็นการแก้ปัญหาในเรื่องปริมาณที่ไม่เพียงพอของวัสดุทัศนวัสดุให้น้อยลง ส่วนปัญหาอีกข้อหนึ่งนั้นคือ ครูขาดความรู้ในเรื่องคุณลักษณะและประโยชน์ของอุปกรณ์การสอน ตลอดจนวิธีที่จะใช้ให้บังเกิดผลดีที่สุด ซึ่งปัญหาในข้อนี้ทางโรงเรียนก็ควรจะได้จัดการแก้ไขเช่นกัน

สำหรับปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนภาษาไทยนั้น รองรัตน์ อิศรภักดี^๒ ก็ได้รวบรวมไว้ดังนี้ ๖๔๖

๑. ครูสอนภาษาไทยไม่เห็นความจำเป็นในการใช้อุปกรณ์การสอน จึงไม่พยายามชวนชวนหาหาใช้

๒. ครูขาดทักษะในการผลิตอุปกรณ์ เพราะไม่มีศรัทธาและเห็นความจำเป็น ครูบางคนสอนประมาณ ๒๐ ชั่วโมง หรือมากกว่านั้น จึงทำให้ไม่มีเวลาเตรียมอุปกรณ์การสอนภาษาไทย

๓. ทางโรงเรียนไม่มีงบประมาณที่จะจัดซื้ออุปกรณ์และเครื่องมือในการทำอุปกรณ์ภาษาไทย เช่น หนังสือประกอบบทเรียนต่าง ๆ เทปบันทึกเสียง กระดาษ สี ฯลฯ

๔. โรงเรียนไม่มีห้องพอเพียงที่จะจัดเป็นห้องอุปกรณ์การสอนเพื่อให้ครูและนักเรียนได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ หรือแม้แต่ห้องเรียนก็คับแคบจะนำอุปกรณ์ไปแสดงหรือจัดตั้งไว้ให้นักเรียนก็ไม่ได้

จากการวิจัยของ อรสา เจนพนัส^๓ ซึ่งได้ทำการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามไปยังครูที่สอนวรรณคดีไทยในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า การที่ครูไม่ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนนั้นเป็น

๒ รองรัตน์ อิศรภักดี, เทือก กุสุมา ณ อุษยา การวิจัยชุดक्रमิยะของครูสภาภาษาไทย ตอนที่ ๑ หน้า ๔ - ๕.

๓ อรสา เจนพนัส การสำรวจวิธีสอนนิชาวรรณคดีไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญในจังหวัดพระนคร ปรินฤกนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต พ.ศ. ๒๕๐๔ หน้า ๒๓๒ - ๒๓๕.

เพราะครูไม่มีเวลาทำ เพราะมีชั่วโมงในการสอนมากเกินไป ไม่มีเวลาไปคิดต่อยอดอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมตามต้องการได้ ไม่มีเวลาทำหรือหาวัสดุมาทำอุปกรณ์การสอนได้ยากและหมดเปลืองเงินมาก แม้มีครูบางคนที่ไม่ใช่อุปกรณ์ประกอบการสอนภาษาไทยเลย ทั้งนี้เพราะไม่เห็นความสำคัญของวัสดุทัศนอุปกรณ์นั่นเอง

ในสภาพความเป็นจริงนั้น ครูทุกคนควรได้ตระหนักแล้วว่า แนวการสอนภาษาไทยในปัจจุบันนี้ได้พัฒนาไปจากแนวการสอนที่เคยสอนกันมา และวัสดุทัศนวัสดุได้เข้ามามีบทบาทอันสำคัญยิ่งในการเรียนการสอน เพื่อสุข หวังแก้ว^๔ ได้ชี้ให้เห็นว่าสาเหตุที่ทำให้นักเรียนสอบตกกันมากประการหนึ่งก็คือ โรงเรียนขาดอุปกรณ์การสอน เพราะกระบวนการเรียนจะได้ผลดีต้องอาศัยอุปกรณ์การสอนเป็นอันมาก อุปกรณ์การสอนจะช่วยให้ครูสอนได้สะดวกรวดเร็ว นักเรียนได้เรียนรู้เข้าใจบทเรียนได้ดี นักเรียนสนใจและตั้งใจเรียนยิ่งขึ้น ช่วยให้ครูสอนได้สอดคล้องกับหลักสูตรยิ่งขึ้น

จากการศึกษาของ สมถวิล วิเศษสมบัติ^๕ ในเรื่องสาเหตุของการไม่ทำการบ้านส่งครูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กล่าวว่า นักเรียนไม่ชอบเรียนภาษาไทย เพราะไม่ชอบที่ครูสอน และวิธีการสอนของครูไม่ดีทำให้เข้าใจไม่แจ่มแจ้ง ซึ่งปรากฏจากการศึกษาของ เรณู ฤกษ์บรรรเทิง^{๖๐} และ ร.ท.หญิง ทศนิยม อ่องไพบูลย์^{๖๑} มีสาเหตุที่นักเรียนไม่ชอบ

^๔ เพื่อสุข หวังแก้ว ความคิดเห็นของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ในภาคการศึกษา ๑ เกี่ยวกับหลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ พุทธศักราช ๒๕๐๓ ปริทัศน์นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต หน้า ๘๐.

^๕ สมถวิล วิเศษสมบัติ สาเหตุของการไม่ทำการบ้านส่งครูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต ปี ๒๕๐๖

^{๖๐} เรณู ฤกษ์บรรรเทิง การสืบค้นปัญหาและอุปสรรคในการเรียนจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต ปี ๒๕๐๗

^{๖๑} ร.ท.หญิง ทศนิยม อ่องไพบูลย์ การสืบค้นปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการเรียนจากเด็กชั้นมัธยมปลาย โรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดพระนคร วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต ปี ๒๕๐๒

เรียนภาษาไทยเพราะนักเรียนไม่เข้าใจอย่างแจ่มแจ้ง และจากการวิจัยของ สุข เกษชัย^{๑๒} ซึ่งได้ทำการศึกษาตัวการที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่นแปดคน ได้พบว่าการที่นักเรียนชอบเรียนภาษาไทยนั้น นอกจากจะได้เห็นความสำคัญของภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติแล้ว ยังเป็นเพราะครูมีวิธีการสอนดี มีอุปกรณ์และกิจกรรมประกอบการสอน

จากการวิจัยเหล่านี้พอจะเป็นเครื่องยืนยันได้อย่างแน่นอนว่า โสภทัศน์วัสดุนั้นเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่งที่จะช่วยให้การเรียนการสอนภาษาไทยได้ผลดี แต่ก็ปรากฏว่า แม้จะได้มีการปรับปรุงการศึกษาของไทยมากกว่าสิบปีแล้ว แต่ยังมีครูภาษาไทยอีกไม่น้อยที่ยังไม่เข้าใจ โสภทัศน์วัสดุน้อย่างเพียงพอเหมือนกับเป็นของใหม่ ความเห็นนี้เป็นเพียงข้อสรุปจากการวิจัยที่กล่าวมาแล้วเท่านั้น หากแต่ยังไม่มีผู้ใดที่ได้ทำการศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการใช้โสภทัศน์วัสดุนของครูสอนภาษาไทยโดยตรง ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นสมควรที่จะได้มีการศึกษาเรื่องดังกล่าวขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาไทยให้ได้ผลดี การศึกษานี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการใช้โสภทัศน์วัสดุนของครูสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษาตอนปลาย เหตุผลที่เลือกทำการศึกษากับครูในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายก็คือ ครูเหล่านั้นจะต้องสอนเด็กในระดับที่มีประสบการณ์น้อย และโสภทัศน์วัสดุนจะช่วยเสริมสร้างทัศนคติที่ถูกต้องได้เป็นอย่างดีเท่าเทียมกับการวางรากฐานที่ดีในเรื่องนี้ไว้เสียแต่ต้น และอีกประการหนึ่งก็คือในชั้นประถมศึกษาตอนปลายนั้นได้มีการแบ่งเนื้อหาวิชาภาษาไทยไว้เป็นสัดส่วน ซึ่งเมื่อพื้นฐานทางภาษาโดยทั่วไปดีแล้ว การเรียนภาษาไทยเฉพาะอย่างน่าจะง่ายและมีประสิทธิภาพขึ้นสำหรับผู้เรียน แต่เป็นที่น่าเสียดายที่แม้จะมองเห็นประโยชน์ของอุปกรณ์การสอนในวิชาภาษาไทยเช่นนี้ ก็ยังมีอุปสรรคอีกหลายประการที่ทำให้การปฏิบัติไม่เป็นไปได้ดีเท่าที่ควร อุปสรรคเท่าที่มีผู้สังเกตเห็นและนักการศึกษาพูดถึงในเรื่องนี้เท่าที่พอจะประมวลได้ก็คือ อุปสรรคที่เกี่ยวกับ

๑. ปริมาณของอุปกรณ์การสอนภาษาไทยไม่เพียงพอ
๒. ครูที่สอนภาษาไทยไม่มีความรู้ความสามารถในการผลิต
๓. ครูไม่เห็นความจำเป็นของการใช้อุปกรณ์การสอนในวิชาภาษาไทย
๔. ปัญหาของอุปกรณ์การสอนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารของโรงเรียน

^{๑๒} สุข เกษชัย การศึกษาตัวการที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่นแปดคน ปรินฤกนิพนธ์ครู ศาสตรมหาบัณฑิต ปี ๒๕๐๖

ดังนั้น เพื่อให้ประจักษ์ชัดยิ่งขึ้นว่าสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวนี้นับอุปสรรคที่ยังคงมีอยู่ในโรงเรียนต่าง ๆ โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาตอนปลายนี้หรือไม่ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาความเป็นไปต่าง ๆ ดังกล่าวแล้วให้เป็นที่แน่นอนยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

๑. เพื่อสำรวจความต้องการใช้สัปดาห์สุดท้ายของครูสอนภาษาไทย
๒. เพื่อสำรวจแหล่งที่มาของใช้สัปดาห์สุดท้ายที่ใช้ประกอบการสอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย
๓. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สัปดาห์สุดท้ายของครูสอนภาษาไทยในหัวข้อต่อไปนี้

๓.๑ ประเภทของใช้สัปดาห์สุดท้ายที่ครูได้ผลิตขึ้น

๓.๒ ประเภทของใช้สัปดาห์สุดท้ายที่ใช้ประกอบการสอนวิชาภาษาไทย

ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

๔. เพื่อศึกษาปัญหาในการผลิตและการใช้สัปดาห์สุดท้ายของครูสอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า

เนื่องจากวิชาภาษาไทยนี้มีความสำคัญดังที่ปรากฏในหลักสูตรชั้นประถมศึกษา และใช้สัปดาห์สุดท้ายก็มีความสำคัญอย่างยิ่งในการสอนในระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยจึงได้เห็นความสำคัญในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการใช้สัปดาห์สุดท้ายในระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายนี้ เพื่อให้ทราบข้อมูลต่าง ๆ เช่น ครูสอนภาษาไทยในปัจจุบันนี้ได้ใช้สัปดาห์สุดท้ายประกอบการสอนอย่างไรบ้าง มีปัญหาและความต้องการในการใช้สัปดาห์สุดท้ายอย่างไรบ้าง ผู้วิจัยจึงได้ทำการสำรวจเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยของโรงเรียนเทศบาลเฉพาะชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โดยที่การวิจัยครั้งนี้มีประโยชน์ดังต่อไปนี้คือ

๑. เพื่อใช้ผลจากการสำรวจเป็นแนวทางที่จะจัดการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับใช้สัปดาห์สุดท้ายของครูสอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

๒. เพื่อใช้ผลจากการสำรวจเกี่ยวกับความต้องการ การผลิต และการใช้
โสตทัศนวัสดุของครูสอนภาษาไทย เป็นแนวทางที่จะจัดวางแผนเพื่อสนับสนุนการผลิตและการ
ใช้โสตทัศนวัสดุของครูสอนภาษาไทยให้เพียงพอและเหมาะสมกับเนื้อหามากยิ่งขึ้น

๓. ผลจากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นแนวทางที่จะช่วยปรับปรุงการสอนภาษาไทย
ให้ดีขึ้น และช่วยแก้ปัญหาในการสอนภาษาไทย รวมทั้งปัญหาเรื่องนักเรียนอ่านภาษาไทยกันมาก
อีกด้วย

๔. เพื่อใช้ผลจากการวิจัยนี้เป็นข้อเสนอแนะต่อโรงเรียนและหน่วยราชการ
ที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาปรับปรุงในด้านการผลิต การจัดหาโสตทัศนวัสดุ เพื่อ
ใช้ประกอบการสอนวิชาภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย

๕. เพื่อใช้เป็นแนวทางเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

กลุ่มประชากร

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จำกัดขอบเขตเฉพาะครูสอนภาษาไทย
ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนเทศบาล ที่มีตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ถึงชั้น
ประถมศึกษาปีที่ ๗ ในปีการศึกษา ๒๕๑๑ เท่านั้น จำนวนโรงเรียนในขอบเขตการสำรวจ
ทั้งหมดมี ๗ โรงเรียน และมีครูที่ใช้ในการวิจัย ๒๖ คน) และการวิจัยนี้เป็นการศึกษาปัญหา
ความต้องการและความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้โสตทัศนวัสดุในการสอนภาษาไทยในเรื่องต่อไปนี้
คือ

๑. หลักในการใช้โสตทัศนวัสดุ
๒. ประเภทของโสตทัศนวัสดุที่ใช้ประกอบเนื้อหาบทเรียน
๓. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้โสตทัศนวัสดุ
๔. ความต้องการโสตทัศนวัสดุในการสอนภาษาไทย

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

- โสตทัศนวัสดุ : อุปกรณ์ซึ่งประกอบด้วยวัสดุและเครื่องมือทุกชนิดที่ใช้ในการเรียนการสอน
- ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย : ชั้นปีที่ ๕, ๖ และ ๗ ภายในโรงเรียนเดียวกัน ซึ่งอยู่ภายใต้การดำเนินงานของเทศบาลนครกรุงเทพ ในปีการศึกษา ๒๕๑๑
- ครู : ครูที่ทำการสอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเทศบาล ในปีการศึกษา ๒๕๑๑

บทที่ ๒

เอกสาร และการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

คุณค่าของอุปกรณ์การสอนนั้นได้เป็นที่อมรับในหมู่ของนักการศึกษาอย่างกว้างขวาง
 ดังจะเห็นได้จากถ้อยคำกล่าวของ แมคลัสกี้ (McClusky)^๑ ที่ว่า การสอนโดยใช้ภาพแต่เพียง
 อย่างเดียว บทเรียนที่สอนจะเลื่อนหายไปอย่างรวดเร็ว และการสอนแบบนี้เป็นการสิ้นเปลือง
 ที่สุด การใช้สื่อทัศนวัสดุจะช่วยขจัดความสิ้นเปลืองนี้ และยังช่วยให้ครูที่สอนคือผู้แล้วสอนก็
 ยิ่งขึ้น วิททิช (Wittich)^๒ ก็ได้กล่าวสนับสนุนการใช้สื่อทัศนวัสดุในการเรียนการสอนไว้
 ว่า การสอนเป็นการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ การที่จะช่วยให้การสอนและการเรียนรู้มี
 ประสิทธิภาพยิ่งขึ้นนั้นจะต้องใช้สื่อทัศนวัสดุ จากการทดลองของ แมคเคลียร์ (McCreary)^๓
 ได้พบว่าแนวโน้มของการศึกษาโดยการใช้อุปกรณ์จะส่งเสริมเด็กที่มีระดับสมองค่อนข้างสูง
 ได้ดีกว่าการใช้อุปกรณ์กับเด็กที่เรียนช้า แต่การใช้วัสดุประกอบการสอนนี้จะช่วยให้เด็กเรียน
 เรียนได้อย่างสนุกสนาน และถ้าได้วัสดุเสริมสร้างในด้านความคิดแล้วยังจะช่วยทำให้มี
 คุณค่าสูงขึ้นอีก สำหรับในการสอนภาษาไทยนั้น ฐะปะนีย์ นาครทรรพ^๔ ได้กล่าวว่า การ
 ใช้อุปกรณ์การสอนจะช่วยให้บทเรียนภาษาไทยน่าสนใจยิ่งขึ้น และจะทำให้เด็กเรียนสนใจโดย

^๑ McClusky, F. Dean, "Audio-Visual Save Time" The Instructor,
 6:25 September, p. 147.

^๒ Wittich, Walter Arno and Schuller, Chares Francis, Audio-Visual
 Material, p. 512

^๓ McCreary, Anne Philips, The Journal of Experimental Education,
 p. 287.

^๔ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ คู่มือครูประโยคมัธยมศึกษาตอนต้น เล่ม ๑ หน้า ๑๕.

ไม่เบื่อหน่าย ซึ่งสอดคล้องกับข้อความที่ปรากฏในจุดสารภาษาไทยว่า "การใช้อุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมกับลักษณะของบทเรียน จะช่วยให้วิชาภาษาไทยมีชีวิตจิตใจขึ้นมาก"^๕

จะเห็นว่าอุปกรณ์การสอนหรือโสตทัศนวัสดุนี้ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้ดีขึ้นดังต่อไปนี้

๑. โสตทัศนวัสดุจะช่วยประหยัดเวลาในการเรียนการสอน
๒. ช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดีขึ้น
๓. ช่วยให้นักเรียนเรียนได้อย่างสนุกสนาน
๔. ช่วยเสริมสร้างให้เกิดความกตัญญูสร้างสรรค์
๕. อุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมกับบทเรียน จะช่วยให้การเรียนการสอน

มีชีวิตจิตใจขึ้นมาก

ความจริงนั้นอุปกรณ์การสอนเมื่อแยกมาหลายชนิด และได้มีผู้พยายามแบ่งประเภทของมันออกไปต่าง ๆ กัน ดร. ชำรง บัวศรี^๖ ได้แบ่งโสตทัศนวัสดุออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

๑. เครื่องมือ เครื่องใช้ (Equipment)
๒. วัสดุในการสอน (Supplies and Materials) หมายถึงวัสดุสิ้นเปลือง
๓. อุปกรณ์การสอน (Instructional Materials or Teaching Aid)

คณะกรรมการแผนกนิเทศการ^๗ ได้จำแนกโสตทัศนวัสดุออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ

๕ ประเภท และจำแนกแต่ละประเภทออกเป็นย่อย ๆ อีกหลายประเภท ดังนี้

๑. วัสดุลายเส้น (Graphic Materials) แบ่งเป็นประเภทย่อย

๕ ประเภท ได้แก่ กระดานดำ แผนที่ ลูกโลก การ์ตูน ภาพโฆษณา แผนภาพ แผนสถิติ แผนภูมิ แผนป้ายผ้าสำลี และป้ายนิเทศ

๒. วัสดุมีทรง (Solid Materials) แบ่งเป็นประเภทย่อย ๆ ได้ ๕ ประเภท ได้แก่ ไลออดรามา (Diorama) พิพิธภัณฑ์โรงเรียน (School Museum) หุ่นจำลอง (Mock-Up) หุ่นจำลอง (Models) ของตัวอย่าง (Specimens) และของจริง (Objects)

^๕ สำนึกศึกษา, กรม จุดสารภาษาไทย หน้า ๗.

^๖ ชำรง บัวศรี, ดร. หลักการศึกษ หน้า ๒๐๓.

^๗ ศึกษาธิการ, กระทรวง อุปกรณ์การศึกษา หน้า ๑๔.

๓. โสตทัศนวัสดุ (Audiotory Materials) แบ่งเป็นประเภทย่อย ๆ ได้ ๔ ประเภท ได้แก่ ระบบขยายเสียง เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องบันทึกเสียง วิทยุ

๔. ภาพนิ่ง (Still Pictures) แบ่งเป็นประเภทย่อย ๆ ได้ ๔ ประเภท ได้แก่ ภาพผนัง (Wall Picture) สมุภาภ^๑ ภาพสามมิติ ภาพเขียน รูปภาพ^๑ ภาพถ่าย สไลด์ (Slides) फिल्मสตริป (Filmstrip) ภาพโปร่งแสง (Transparancies) รูปตัดมา (Cut Out)

๕. กิจกรรมรวม (Activities) แบ่งเป็นประเภทย่อย ๆ ๕ ประเภท ได้แก่ งานที่เป็นโครงการ (Project) การแสดงละคร (Drama) การแสดงบทบาท (Role Playing) การสาธิต (Demonstration) การศึกษานอกสถานที่ การนิเทศการ การทดลอง กระดาษทราย (Sand Tray)

นอกจากนี้ยังมีการแบ่งของ เดอ ไคเฟอ^๑ (de Kieffer) ซึ่งแบ่งโสตทัศนวัสดุ ออกเป็นสองประเภท คือ

๑. วัสดุประเภทไม่ใช่เครื่องฉาย (Non-Projected Materials) ซึ่งได้แก่

๑. วัสดุประเภทจัดแสดง (Illustration Materials)

๒. รูปภาพ (Flat Pictures)

๓. แผนภูมิ และ แผนสถิติ (Charts - Graphs)

๔. ของจริง ของจำลอง หุ่น ของตัวอย่าง

๕. ลูกโลกและแผนที่

๖. แผนป้ายสาธิต (Demonstration Board)

๗. กิจกรรมต่าง ๆ

๒. วัสดุประเภทที่ใช้กับเครื่องฉาย (Projected Materials)

๑. เครื่องฉายภาพยนตร์และฟิล์มภาพยนตร์

๒. เครื่องฉายสไลด์และฟิล์มสตริป สไลด์ และฟิล์มสตริป

๓. จอ ฯลฯ

^๑ de Kieffer, Robert E., Audio-Visual Instruction, pp. 9-54.

การแบ่งประเภทของวัสดุทัศนศึกษา นั้นจะมีการแบ่งแยกประเภทที่แตกต่างกันก็ตาม
แต่การแบ่งก็ถือหลัก ๒ ประการ คือ

๑. คุณลักษณะของอุปกรณ์การสอน
๒. หน้าที่ตลอดจนการใช้อุปกรณ์การสอนชนิดนั้น ๆ

๓. วัสดุทัศนศึกษาที่ใช้ในการสอนภาษาไทยนั้นมีอยู่มากหลากหลายชนิด ดังเช่น กรมฝึกหัดครู^๕
ก็ได้เสนอไว้พอเป็นตัวอย่าง ดังนี้

๑. ภาพ อาจเป็นภาพเขียนหรือภาพถ่าย เช่น ปราสาทราชวัง ภาพแสดง
เครื่องแต่งกายของตัวละครในวรรณคดี ภาพนิทาน หรือภาพวิทัศน์ ให้เด็กเล่าหรือพรรณนา
ตามที่ได้เห็น

๒. ภาพนิ่ง โบสถ์ วัดวาอาราม ปราสาทราชวัง ขบวนพยุหยาตราทาง
ชลมารค

๓. ภาพยนตร์แสดงวัฒนธรรมไทย วัด ปราสาทราชวัง ภาพยนตร์ธรรมชาติ
ทะเล น้ำตก ป่าเขาลำเนาไพร

๔. รูปหุ่นจำลอง เรือไทยแบบโบราณ หุ่นแสดงการแต่งกายแบบไทย

๕. แผ่นป้ายผ้าสำลี (Flannel board) สำหรับติดภาพใช้ประกอบในการ
เล่านิทานหรือเล่าเหตุการณ์ ภาพที่ติดอาจเป็นภาพเขียนระบายสี หรือภาพตัดจากหนังสือพิมพ์
แมกกาซีนก็ได้

๖. แผนภูมิสำหรับความเข้าใจและช่วยความจำ เช่น แผนภูมิแสดงวิวัฒนาการ
ของอักษรไทย แผนภูมิแสดงที่เกิดของสระและพยัญชนะ

๗. จานเสียง หรือเทปบันทึก การอ่านทำนองเสนาะต่าง ๆ การขับเสภา
เห่เรือ เป็นต้น

ในการเรียนการสอนนั้น ครูจะต้องเป็นผู้เลือกอุปกรณ์การสอนและกิจกรรมให้เหมาะสม
กับเนื้อหาวิชามากที่สุด การสอนคำศัพท์ในวิชาภาษาไทยก็เป็นสิ่งที่ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าเนื้อหา

^๕ ฝึกหัดครู, กรม อุปกรณ์การสอน เอกสารนิเทศการศึกษา ๔๔, ๕, ๒๕๐๓

อื่น ๆ ครูควรจะได้เลือกกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมให้นักเรียนไปปฏิบัติ และ เบียร์ (Beery)^{๑๐} ก็ได้เสนอกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมความเข้าใจคำศัพท์ของนักเรียน ดังต่อไปนี้

๑. จัดหาประสบการณ์จริงให้แก่เด็กเรียนมากที่สุด โดยพยายามให้นักเรียน ได้เห็น ได้ยิน เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์นั้น ซึ่งอาจจะรวมทั้งการสังเกต การเคลื่อนไหว หรือการฝึกปฏิบัติ

๒. โสตทัศนศึกษา การให้นักเรียนได้ดูได้เรียนจากรูปภาพ รูปปั้น ภาพนิ่ง สไลด์ ภาพยนตร์ และแผนภูมิ เป็นต้น จะให้ประสบการณ์ได้ดีกว่าการสอนโดยการบรรยาย แต่เพียงอย่างเดียว เพราะเป็นการให้โอกาสได้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างคำบรรยายของครู และวัสดุที่แสดงประกอบคำบรรยายนั้น ทำให้นักเรียนเข้าใจคำศัพท์ได้ดี และสามารถนำไปใช้ในประสบการณ์ใหม่ได้

๓. ให้นักเรียนมีโอกาสได้พูดและได้ฟัง นักเรียนเข้าใจความหมายของคำศัพท์ ได้ดีเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับการที่ได้มีโอกาสใช้คำเหล่านั้น ดังนั้นครูจึงควรหาโอกาสให้นักเรียนได้ อภิปราย เล่านิทาน รายงาน อธิบายและรับฟังเรื่องราวต่าง ๆ ที่มีผู้ออกไปพูดหน้าชั้น เมื่อ นักเรียนพบคำศัพท์ใหม่ ๆ ครูควรสนับสนุนให้นำมาอภิปรายร่วมกัน จะทำให้เข้าใจคำศัพท์ยิ่งขึ้น

๔. การอธิบายเพิ่มเติม ซึ่งเป็นวิธีที่ครูใช้กันมาก เพราะครูสามารถอธิบาย ได้อย่างละเอียดถี่ถ้วน

๕. ครูอ่านหรือเล่านิทานให้ฟัง แทนที่จะให้นักเรียนอ่านหรือเล่านิทานให้เพื่อน ๆ ฟัง บางครั้งครูก็อาจจะอ่านหรือเล่านิทานให้นักเรียนฟังเสียเองก็ได้ ครูควรจะมีรู้จักหนังสือต่าง ๆ ที่โรงเรียนหรืออ่านประกอบ เพื่อที่จะเลือกหาเรื่องมาอ่านหรือเล่าให้เหมาะกับระดับชั้น

๖. การใช้วัสดุที่นักเรียนทำขึ้น ย่อมมีความหมายสำหรับพวกเขามาก ครูควรแนะนำให้นักเรียนช่วยกันทำแผนภูมิ กำไลใหม่ ๆ และทำพจนานุกรมเกี่ยวกับคำศัพท์ ประกอบภาพสำหรับในชั้นเล็กเล็ก เรื่องต่าง ๆ ที่นักเรียนออกมาเล่าคราจำขึ้นใจแล้ว นำมาว่านอีกครั้งหนึ่ง เพื่อจะได้นำเอาคำศัพท์ใหม่ ๆ มาอธิบายให้นักเรียนเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งอีกครั้งหนึ่ง

๗. นักเรียนที่รักการอ่าน และอ่านหนังสือมาก จะพบคำศัพท์ใหม่ ๆ มากที่สุด จะทำให้มีความเข้าใจคำศัพท์ดีขึ้น

๘. การใช้พจนานุกรม นักเรียนตั้งแต่เกรด ๔ ขึ้นไป ควรจะรู้จักใช้พจนานุกรมเพื่อค้นหาความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีความเข้าใจคำศัพท์ดีขึ้น

การที่ครูจะใช้วัสดุที่ค้นคว้าให้บังเกิดผลดีในการสอนนั้น จำเป็นที่ครูจะต้องมีความรู้พื้นฐาน ความเข้าใจทั่วไปเกี่ยวกับวัสดุ ดังนั้นจึงควรที่จะได้ทำการศึกษาในเรื่องความรู้พื้นฐานของการใช้วัสดุโดยทั่ว ๆ ไปด้วย

การนำวัสดุที่ค้นคว้ามาใช้นั้น ควรดำเนินการตามขั้นต่าง ๆ ตามที่ ฮันยาร์ด^{๑๑} ได้แบ่งไว้เป็น ๔ ขั้น ดังนี้

๑. การเลือกวัสดุ
๒. การเตรียมการใช้วัสดุ
๓. การแสดงวัสดุในชั้นเรียน
๔. การติดตามผลการใช้วัสดุ

ในการใช้อุปกรณ์การสอนให้บังเกิดผลดีนั้น ครูจะต้องรู้จักเลือก เตรียม และใช้ให้เหมาะสม วิททิจ (Wittich)^{๑๒} ได้ให้ข้อคิดไว้ว่า การเลือกอุปกรณ์ที่เหมาะสม ควรยึดหลักที่สำคัญว่า วัสดุอุปกรณ์นั้น ๆ จะสามารถช่วยให้นักเรียนบรรลุถึงเป้าหมายได้ก็

^{๑๑} รอดเบอร์ต เจ ฮันยาร์ด วัสดุประกอบการสอนภาษาเยา หน้า ๑

^{๑๒} Wittich, Walter Arno Opcit, pp. 456.

เพียงใด สิ่งสำคัญอื่น ๆ ที่จะต้องพิจารณาในการเลือกอุปกรณ์การสอน คือ

๑. ความถูกต้องและความแท้จริงของข้อสนเทศต่าง ๆ
๒. ความเหมาะสมกับระดับชั้นในส่วนที่เกี่ยวกับคำศัพท์ ช่วงความรู้และความสามารถที่จะเข้าใจโดยทั่ว ๆ ไป
๓. ความคืบหน้าทางกลไกต่าง ๆ เช่น เกี่ยวกับเสียง สี และตัวการทั่วไปที่เกี่ยวกับการมองเห็น และการได้ยิน

โนเวล (Noel) และ เลียนาร์ค (Leonard)^{๑๓} ก็ได้ให้หลักเกณฑ์ในการเลือกวัสดุทัศนวัสดุประกอบการสอนในชั้นเรียน โดยกล่าวไว้ว่า วัสดุทัศนวัสดุจะต้องมีลักษณะดังนี้

๑. มีความเหมาะสมกับระดับอายุและระดับสติปัญญาของนักเรียน
๒. เหมาะสมกับประสบการณ์เดิมของนักเรียน
๓. เหมาะสมกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน
๔. เหมาะสมกับเรื่องที่สอน
๕. ตรงกับจุดมุ่งหมายในการสอน
๖. มีลักษณะที่น่าสนใจ
๗. ไม่ทำให้เสียเวลาในการใช้มากเกินไป
๘. ให้ความคิดรวบยอดที่ง่ายและไม่ซับซ้อนจนเกินไป
๙. เป็นแบบง่าย ๆ
๑๐. ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาดียิ่งขึ้น
๑๑. ช่วยในการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีแก่นักเรียน
๑๒. ช่วยเพิ่มทักษะให้แก่แก่นักเรียน
๑๓. ใ้ผลดีต่อการเรียนการสอนมากที่สุดในระยะเวลานั้นที่สุด
๑๔. ราคาไม่แพงจนเกินไป

เมื่อครูได้เลือกวัสดุที่จะใช้ประกอบการสอนแล้ว โนเอล และ เลียนาร์ค ได้เสนอแนะว่า ครูจะต้องเตรียมตัวและเตรียมอุปกรณ์การสอน โดยคำนึงถึงคุณลักษณะของ วัสดุและเครื่องมือที่จะใช้ในการสอน โดยให้หลักเกณฑ์ในการเตรียมวัสดุไว้ดังนี้

๑. การเตรียมตัวครู ครูจะต้องเตรียมตัวในเรื่องต่อไปนี้

ก. เลือกวัสดุให้เหมาะสมกับความต้องการ ความสนใจ และจุดมุ่งหมายในการสอนตามหลักเกณฑ์ข้างตน

ข. วิเคราะห์ขั้นตอนการเรียนการสอนที่จะนำวัสดุมาใช้ และวางแผนการใช้ให้เรียบร้อยตามจุดมุ่งหมายที่ถึงไว้

ค. ทดลองใช้วัสดุก่อนนำไปใช้สอนจริงในชั้นเรียนสัก ๑ - ๒ ครั้ง ให้เหมือนกับการใช้สอนจริงทุกประการ

๒. การเตรียมนักเรียนปฏิบัติดังต่อไปนี้

ก. ครูและนักเรียนร่วมกันวางจุดมุ่งหมายในการใช้วัสดุ

ข. ครูกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความรู้สึกพร้อมที่จะเรียนต่อไป โดยให้สิ่งที่จะเรียนต่อไปสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิม กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในการใช้วัสดุอธิบายคำ และศัพท์ที่นักเรียนไม่เคยพบมาก่อน

ค. ครูต้องชี้ให้นักเรียนเห็นว่า นักเรียนควรจะได้รับรู้อะไรบ้างจากการใช้วัสดุ

๓. การเตรียมห้องเรียน ครูจะต้องจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้วัสดุแต่ละประเภทดังนี้

ก. เมื่อจะใช้วัสดุประเภทรูปภาพซึ่งมีขนาดเล็ก ครูควรจัดห้องเรียนให้นักเรียนศึกษาเป็นกลุ่มเล็ก ๆ หรือได้ศึกษาเป็นรายบุคคล

ข. สำหรับวัสดุที่มีขนาดใหญ่ เช่น ภาพโฆษณา หุ่นจำลอง และป้ายนิเทศ ครูควรจัดให้นักเรียนได้ศึกษาอย่างใกล้ชิดเป็นรายบุคคล

ค. ก่อนใช้วัสดุประเภทเครื่องขยายเสียง เครื่องบันทึกเสียง ครูควรจัดห้อง จัดที่นั่งให้นักเรียนทุกคนสามารถได้ยินอย่างชัดเจน

ง. ถ้าเป็นโสตทัศนวัสดุประเภทเครื่องฉาย ครูควรควบคุมแสงสว่าง และการถ่ายเทอากาศได้ดี จดที่นี้ให้นักเรียนเห็นได้ชัดเจนทุกคน

ในเรื่องเกี่ยวกับการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ แม็ก โนว์น (McKnown)^{๑๔} ได้ให้ข้อ เสนอแนะไว้ดังต่อไปนี้

๑. โสตทัศนอุปกรณ์ผ่านการคัดเลือกมาเป็นอย่างดี
๒. โสตทัศนอุปกรณ์ราคาไม่แพง
๓. ครูต้องมีความรู้เกี่ยวกับคุณสมบัติของโสตทัศนอุปกรณ์
๔. ครูต้องมีความสามารถที่จะใช้อุปกรณ์อื่น ๆ ประกอบด้วย
๕. ครูต้องใช้โสตทัศนอุปกรณ์ให้เหมาะสมกับระดับอายุและสติปัญญาของนักเรียน
๖. ต้องพยายามให้นักเรียนได้ประสบการณ์จริงมากที่สุด
๗. ต้องนำโสตทัศนอุปกรณ์ ๆ มาสอนจริง ๆ มิใช่เข้ามาตั้งไว้เฉย ๆ
๘. ต้องพยายามหรือหาทางส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมด้วย
๙. ต้องเตรียมการไว้ล่วงหน้าแล้ว
๑๐. การเตรียมนักเรียนเพื่อใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอนก็มีความจำเป็น

เช่นกัน

๑๑. ต้องใช้โสตทัศนอุปกรณ์เพื่อการสอน การเรียนให้ได้น้อยลง
เปลี่ยนเวลาน้อยลง

๑๒. ไม่จำเป็นต้องใช้โสตทัศนอุปกรณ์มากนักจนเกินไป
และแม็กโนว์น ได้ให้หลักการในการนำโสตทัศนวัสดุมาใช้ในชั้นเรียนว่า ครูจะต้องมีคุณสมบัติดังนี้

๑. มีความเข้าใจคุณลักษณะเฉพาะของโสตทัศนวัสดุแต่ละประเภทที่จะนำมาใช้ประกอบการสอนเป็นอย่างดี
๒. มีความสามารถในการใช้โสตทัศนวัสดุนี้ร่วมกับวัสดุอื่น ๆ
๓. ใช้โสตทัศนวัสดุให้เหมาะสมกับระดับอายุและระดับสติปัญญาของนักเรียน

๔. พยายามจับประสบการณ์จริงให้มากที่สุด
๕. นำเอาโสทัศน์ส่วนตัวมาใช้อย่างจริงจัง มิให้นำมาอ้างไว้เฉย ๆ
๖. พยายามหรือหาทางส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้โสทัศน์ส่วนตัว

มากที่สุด

๗. ใช้โสทัศน์ส่วนตัวให้ได้น้อยที่สุดหรือมากที่สุดในระยะเวลาอันสั้น
๘. โสทัศน์ส่วนตัวที่ไม่จำเป็นไม่ควรใช้
๙. เมื่อใช้โสทัศน์ส่วนตัวแล้วต้องเก็บเรียบเรียง เพื่อจะได้นำมาใช้ในคราว

ต่อไปได้สะดวก

ขึ้นต่อจากการใช้ ควรจะได้มีการติดตามผลการใช้โสทัศน์ส่วนตัว โนแอล และ เลียนวาร์ค^{๑๕} ได้ให้หลักเกณฑ์ในการติดตามผลการใช้โสทัศน์ส่วนตัวไว้ดังต่อไปนี้

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อติดตามผลดังนี้
 - ก. ร่วมกันอภิปรายเนื้อหาสำคัญที่พบในระหว่างการใช้โสทัศน์ส่วนตัว
 - ข. ร่วมกันทำความเข้าใจในเนื้อหาที่ยังไม่เข้าใจ
 - ค. ครูอธิบายความถึกรวบรวมข้อที่ผิดให้ชัดเจน
 - ง. ร่วมกันจัดกิจกรรมต่อเนื่องเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์การเรียนรู้
 - จ. ร่วมกันวางแผนในการนำผลการเรียนรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาอื่น ๆ

หรือการเรียนรู้ในเรื่องอื่น ๆ ต่อไป

๒. ครูสำรวจดูว่าการใช้โสทัศน์ส่วนตัวได้บรรลุตามจุดหมายหรือไม่ ซึ่งทำได้หลายทางดังนี้

- ก. ครูวิจารณ์ผลการเรียนโดยใช้โสทัศน์ส่วนตัว
- ข. ครูทดสอบเพื่อวัดว่านักเรียนได้มีการเรียนรู้เพียงพอหรือไม่ แต่การทดสอบนั้นจะต้องเป็นไปตามจุดหมาย เช่น ถ้าต้องการทราบความเข้าใจก็ไม่ควรใช้แบบทดสอบความจำ และไม่ควรวินิจฉัยแบบทดสอบที่มีความซับซ้อนจนเกินไป

๓. ครูและนักเรียนร่วมกันประเมินผลประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งหมด เพื่อปรับปรุงการใช้สื่อทัศนวัสดุอื่นอีกในคราวต่อไป

'การประเมินผลการใช้สื่อทัศนวัสดุ' เดล (Dale)^{๑๖} ได้แนะนำให้ผู้ใช้ได้พิจารณาจากคำถามที่ว่า สื่อทัศนวัสดุเหล่านั้นมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้หรือไม่ เพียงไร

๑. ให้ภาพพจน์ที่แท้จริงในการสอน
๒. ให้เนื้อหาวิชาตรงตามจุดมุ่งหมาย
๓. เหมาะสมกับวัย สติปัญญา และประสบการณ์ของผู้เรียน
๔. สภาพ รูปร่าง และลักษณะของสื่อทัศนวัสดุเหล่านั้นเหมาะสมกับการนำไปใช้สอน

๕. มีคำแนะนำแก่ครูในการใช้สื่อทัศนวัสดุเหล่านั้นให้ได้ประโยชน์
๖. ช่วยในการสร้างมนุษยสัมพันธ์
๗. ช่วยให้นักเรียนรู้จักใช้ความกตัญญูพิจารณา
๘. ให้ผลคุ้มค่ากับเวลา ค่าใช้จ่าย และความพยายามที่ทำไป

อันที่จริง ผลดีของอุปกรณ์การสอนนั้นขึ้นอยู่กับชั้นเลือก ถ้าชั้นเลือกครูเลือกได้ดียิ่งแล้ว และในชั้นใช้ ๆ ใฝ่ใฝ่ ผลที่จะมาก็คือจะไม่ต้องสงสัย ในการประเมินผลอุปกรณ์การสอนนั้น จะเห็นว่าหลักเกณฑ์คล้ายกับในชั้นเลือก ต่างกันที่ว่าตอนเลือกนั้นเป็นการประเมินผลก่อนนำมาใช้ แต่การประเมินผลในชั้นคิดตามผลนั้น เป็นการประเมินผลหลังใช้ ซึ่งหลักเกณฑ์ในการประเมินค่าอุปกรณ์การสอนทั้งก่อนใช้หรือหลังใช้ก็ตาม จากหลักที่ผู้เขียนขานหลายท่านได้กล่าวมาแล้วนั้น พอจะสรุปได้เป็นสองประการด้วยกันคือ

๑. การประเมินค่าในเชิงเนื้อหาวิชาและจิตวิทยาการเรียนรู้
๒. การประเมินค่าในเชิงคุณสมบัติทางเทคนิคของอุปกรณ์การสอนเหล่านั้น

สำหรับรายละเอียดของลำดับขั้นตอนการนำอุปกรณ์การสอนมาใช้ก็ดี และของการ
ดำเนินการในแต่ละขั้นก็ดี ครูจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดี จึงจะช่วยให้การ
ใช้อุปกรณ์การสอนมีประสิทธิภาพมากได้

นอกจากความรู้พื้นฐานของการใช้สื่อทัศนวัสดุแล้ว ยังมีการศึกษาที่เกี่ยวกับการ
วิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สื่อทัศนวัสดุโดยทั่ว ๆ ไป ความเห็นของครูที่มีต่อการใช้สื่อทัศน
วัสดุ ความต้องการ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคโดยทั่วไปของการใช้สื่อทัศนวัสดุประกอบ
การสอนอีกด้วย

การวิจัยในเรื่องความเห็นของครูที่มีต่อสื่อทัศนวัสดุที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน
นั้น ศรีพรรณ อุประคำ^{๑๗} ได้ทำการวิจัยกับครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่และครูน้อยที่อยู่ใน
โรงเรียนมัธยมศึกษาทุกโรงเรียน ทั้งโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ที่อยู่ในเขต
อำเภอเมืองของจังหวัดต่าง ๆ ในภาคการศึกษา ๔ ได้กล่าวสรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับ
ทัศนคติและความสนใจไว้ว่า

๑. ครูทุกคนชอบใช้อุปกรณ์การสอน
๒. ครูชอบใช้อุปกรณ์การสอนส่วนใหญ่ เป็นเพราะอุปกรณ์การสอนช่วยให้
เด็กสนใจเรียนและตั้งใจเรียนมากขึ้น
๓. บางครั้งครูไม่ชอบใช้อุปกรณ์การสอน เพราะไม่มีเวลาว่างพอจะเตรียม
อุปกรณ์การสอน
๔. ครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่าอุปกรณ์การสอนเป็นสิ่งที่ช่วยให้การสอนได้ผลดี
ยิ่งขึ้น

จากการวิจัยนี้จะเห็นว่าครูมีเจตนาที่ดีต่อสื่อทัศนวัสดุ และยอมรับว่าสื่อทัศนวัสดุนั้น
มีคุณค่าในการสอนภาษาไทย และจากการวิจัยของ พวงพะเอียด ณ นคร^{๑๘} ได้แสดงให้เห็น

^{๑๗} ศรีพรรณ อุประคำ การวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับสื่อทัศนศึกษาของโรงเรียนมัธยม
ในจังหวัดภาคเหนือ วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ปี ๒๕๑๑ หน้า ๑๓๔.

^{๑๘} พวงพะเอียด ณ นคร ทัศนคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนกลางใหญ่พิเศษ
จังหวัดนนทบุรี ปีการศึกษา ๒๕๑๐ วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต หน้า ๖๔ - ๘๐.

ถึงความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อโฮสทัทศน์วัสดุโดยกล่าวว่า มีนักเรียน ๔๔.๓๓% ที่เห็นว่าอุปกรณ์ทำให้การเรียนสนุกและน่าสนใจ มีนักเรียน ๓๓.๐๐% ที่เห็นว่าอุปกรณ์จะทำให้เข้าใจภาษาไทยได้ดีขึ้น ทั้งการจกกิจกรรมนั้นนักเรียนส่วนมากให้ความเห็นว่า การจกกิจกรรมทำให้การเรียนสนุกและน่าสนใจยิ่งขึ้น ทำให้เข้าใจภาษาไทยได้ดี

เมื่อครูมีเจตนาที่ดีเห็นคุณค่าของโฮสทัทศน์วัสดุแล้ว ก็จะมีคามกระตือรือร้นที่จะมีความรู้ในเรื่องการผลิตและการใช้โฮสทัทศน์วัสดุอย่างเพียงพอ ดังจะเห็นได้จากการวิจัยของอารี สายธรร^{๑๕} ซึ่งได้เสนอผลจากการวิจัยในเรื่องความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ พบว่า ครูมีความต้องการให้มีการอบรมเรื่องการทำให้และการใช้อุปกรณ์การสอน ตลอดจนการจกกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมาก จากการสำรวจภาวะการสอนในโรงเรียนเขตอำเภอลพบุรี จังหวัดลพบุรี^{๑๖} ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า เนื่องจากยังมีครูเป็นจำนวนมากต้องการคำแนะนำให้รู้จักใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน ฉะนั้นในการอบรมการใช้อุปกรณ์การสอนแก่ครู ควรจะแนะวิธีใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาเฉพาะทุกวิชา และให้รู้จักใช้ให้เหมาะสมแก่ลำดับของการสอน

ในทำนองเดียวกัน สภาการศึกษาแห่งรัฐคอนเนคติกัต สหรัฐอเมริกา^{๑๗} ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการอบรมครูในรัฐนั้น คำตอบได้จากครูทั้งหมดจำนวน ๕,๑๑๗ คน สรุปผลได้ประการหนึ่งว่า ครูต้องการอบรมและศึกษาเรื่องโฮสทัทศน์ศึกษาเพื่อปรับปรุงการใช้โฮสทัทศน์วัสดุในการสอน

^{๑๕} อารี สายธรร ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
พจนานุกรม ๒๕๐๓ ปรวิญญูนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต หน้า ๔๔.

^{๑๖} จัน พนมมย์ การสำรวจภาวะการสอนเพื่อการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน
เขตอำเภอลพบุรี จังหวัดลพบุรี ปรวิญญูนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต หน้า ๔๐.

^{๑๗} Connecticut State Department of Education, "Need for In-Service Education", Encyclopedia of Educational Research, pp. 703.

จากการวิจัยที่กล่าวมาแล้วนี้พบว่าในระยะที่ทำการสำรวจ ครูส่วนใหญ่ยอมรับว่า ยังไม่มีความรู้ในเรื่องการผลิตและการใช้สื่อทัศนวัสดุอย่างเพียงพอ และต้องการให้มีการอบรมในเรื่องการผลิตและการใช้สื่อทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชาเฉพาะทุกวิชา และให้รู้จักใช้ให้เหมาะสมแก่ลำดับการสอนด้วย ดังนั้นจึงได้มีการศึกษา การวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนวัสดุ เพื่อศึกษาถึงแนวโน้มในการใช้สื่อทัศนวัสดุของครูทั่ว ๆ ไปขึ้น

ในสหรัฐอเมริกา มิคเคิล (Mikhail)^{๒๒} ได้ศึกษาปัญหาในการใช้สื่อทัศนวัสดุ ในโรงเรียนเกษตรกรรม และได้เปรียบเทียบผลในการใช้สื่อทัศนวัสดุ ปรากฏว่ามีความแตกต่างกันในเรื่องต่อไปนี้คือ

๑. ครูที่มีอายุมากจะใช้สื่อทัศนวัสดุมากกว่าครูที่มีอายุน้อย
๒. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมาก จะใช้สื่อทัศนวัสดุมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย
๓. ครูในโรงเรียนซึ่งอยู่ในที่มีแหล่งสื่อทัศนวัสดุมาก จะใช้สื่อทัศนวัสดุมากกว่าครูที่อยู่ในโรงเรียนที่อยู่ในที่มีแหล่งสื่อทัศนวัสดุน้อย
๔. ครูที่เคยเรียนวิชาสื่อทัศนศึกษา จะใช้สื่อทัศนวัสดุมากกว่าครูที่ไม่เคยเรียนวิชานี้
๕. ครูที่สามารถผลิตสื่อทัศนวัสดุได้เอง จะใช้สื่อทัศนวัสดุมากกว่าครูที่ไม่สามารถผลิตได้เอง
๖. ครูที่ได้รับการฝึกฝนการใช้สื่อทัศนวัสดุมาเป็นอย่างดี จะใช้สื่อทัศนวัสดุมากกว่าครูที่ไม่ได้รับการฝึก

แคมป์ (Camp)^{๒๓} ก็เป็นอีกผู้หนึ่งที่ไ้ทำการ ศึกษาถึงองค์ประกอบที่ เกี่ยวของกับการใช้สื่อทัศนวัสดุ ซึ่งพบว่าการใช้สื่อทัศนวัสดุของครูกับระดับความรู้ในการใช้สื่อทัศนวัสดุมีค่าสหสัมพันธ์กัน ในเชิงนิมิตาน ก็นักครูที่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนวัสดุนั้น จะใช้สื่อทัศนวัสดุนั้นมาก

จากการวิจัยของ มิคเคิล และ แคมป์ พอจะสรุปได้ว่าการใช้สื่อทัศนวัสดุของครู นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบดังต่อไปนี้

๑. ในส่วนที่เกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อทัศนวัสดุนั้น ครูที่มีความรู้ในเรื่องสื่อทัศนวัสดุนั้น ย่อมใช้สื่อทัศนวัสดุนั้นมากกว่าครูที่มีความรู้ในเรื่องสื่อทัศนวัสดุน้อย

๒. สำหรับประสบการณ์ในการสอนนั้น ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมาก จะใช้สื่อทัศนวัสดุนั้นมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย

๓. ในส่วนที่เกี่ยวกับความสามารถในการผลิต ครูที่สามารถผลิตสื่อทัศนวัสดุได้เอง ย่อมใช้สื่อทัศนวัสดุนั้นมากกว่าครูที่ไม่สามารถผลิตได้เอง

๔. สำหรับความสะดวกในการจัดหาวัสดุและสื่อทัศนวัสดุนั้น ครูที่อยู่ในแหล่งที่มีสื่อทัศนวัสดุนั้น จะใช้สื่อทัศนวัสดุนั้นมากกว่าครูที่อยู่ในแหล่งที่มีสื่อทัศนวัสดุน้อย

สรุปผลการวิจัยที่กล่าวมานี้ มีอยู่หลายประการที่คล้ายคลึงกับในบ้านเมืองของเรา คงจะเห็นได้จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนวัสดุของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่ง ชื่น พูนมัย^{๒๔} ได้กล่าวว่า

๑. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากจะใช้สื่อทัศนวัสดุนั้น และจะใช้ในตอนเริ่มบทเรียนมากที่สุด

๒. ครูที่มีวุฒิสูง จะใช้สื่อทัศนวัสดุนั้นมากกว่าครูที่มีวุฒิต่ำ

^{๒๓} Camp, M. B., "Some Factors Related to the Utilization of Audio-Visual Materials with Suggestion for Teachers Preparation in This Area" Dissertation Abstracts, 18:155, 1958.

^{๒๔} ชื่น พูนมัย ด.ค. หน้า ๕๔

ไพฑูรย์ ธรรมแสง^{๒๕} ได้เสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับการใช้โสตทัศนวัสดุของครูชั้นประถมศึกษา ๑ ไว้ว่า ครูเกือบทั้งหมดเห็นว่าโสตทัศนวัสดุที่ใช้ประกอบการสอนหาได้ง่าย โสตทัศนวัสดุที่ครูส่วนใหญ่ใช้ ได้แก่ รูปภาพ บัตรคำ กราฟ แผนภูมิ ภาพโฆษณา ของจริง ของตัวอย่าง แผนที่ โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เป็นส่วนน้อยได้แก่ แผ่นป้ายไฟฟ้า ส่วนเครื่องฉายภาพนิ่งและเครื่องฉายฟิล์มสลับไม่มีครูคนไหนมาใช้เลย จึงอาจจะกล่าวได้ว่าครูส่วนมากใช้โสตทัศนวัสดุที่มีราคาถูก ผลิตขึ้นเองได้ง่าย หรือโสตทัศนวัสดุที่หาได้โดยไม่ต้องลงทุนซื้อ มากกว่าโสตทัศนอุปกรณ์ที่ต้องมีขบวนการใช้ที่ซับซ้อนและราคาแพง

การศึกษาเกี่ยวกับการวิจัยปัญหาในการใช้โสตทัศนวัสดุในโรงเรียน ปรากฏว่ามีปัญหาอยู่หลายประการด้วยกัน ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางของการสร้างแบบสอบถามสำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้

เดอ เบร์นาดิส (Der Bernadis)^{๒๖} ได้ศึกษาปัญหาในเรื่องนี้ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา ปรากฏว่าความรู้และทักษะของครูมีส่วนช่วยในการใช้โสตทัศนวัสดุให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และพบว่าครูส่วนมากไม่เตรียมการใช้โสตทัศนวัสดุ เพราะได้รับการฝึกฝนในด้านนี้ไม่เพียงพอ

คลินตัน (Clinton)^{๒๗} ได้ศึกษาปัญหาครูใหม่ในรัฐเท็กซัส พบว่าครูใหม่มีปัญหาที่สำคัญก็คือ

^{๒๕} ไพฑูรย์ ธรรมแสง ความกึกก้องของครูชั้นประถมศึกษา ๑ เกี่ยวกับหลักสูตรสังคมศึกษาชั้นประถมศึกษา ๑ พุทธศักราช ๒๕๐๓ ปริญญาบัณฑิตการศึกษามหาบัณฑิต หน้า ๔๐.

^{๒๖} Der Bernadis, Arno and Brown, James W., "A Study of Teachers Skills and Knowledges Necessary for the Use of Audio-Visual Aid", Elementary School Journal, 46:50-56.

^{๒๗} Clinton Thomas Allan, "A Study of Problems Encountered by One Hundred Graduated of East Texas State University and the Functional Relationship Between these Problems and the Teachers Educational Program" Dissertation Abstract, 27:1683-A, No.6, 1966.

๑. ความลำบากใจในการใช้ สัททัศน์วัสดุ
๒. ความยากลำบากในการหาแหล่ง สัททัศน์วัสดุที่ดี
๓. ไม่มี เวลาในการเตรียมการ สอนอย่างเพียงพอ
๔. ความยากลำบากในการใช้ สัททัศน์วัสดุประเภท เครื่องมือ
๕. ปัญหาการใช้ สัททัศน์วัสดุในชั้นเรียน

มิกเคิล (Mikhail)^{๒๔} ได้ศึกษาปัญหาในการใช้ สัททัศน์วัสดุในโรงเรียนเกษตรกรรม พบปัญหาที่สำคัญเรียงตามลำดับดังนี้

๑. ปัญหาไม่มีทุนซื้อหรือเช่า สัททัศน์วัสดุ
๒. ปัญหาการขาดแคลน สัททัศน์วัสดุที่เหมาะสมกับ เรื่องที่จะสอน

เกี่ยวกับปัญหาด้านองค์เดียวกันนี้ ในประเทศไทยได้มีการวิจัยที่ได้ผลออกมาเหมือนกัน เป็นคนว่า

เชอร์แมน (Sherman)^{๒๕} ได้ทำการศึกษาค้นคว้าการใช้ สัททัศน์วัสดุของอาจารย์ใน คณะต่าง ๆ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๒ โดยใช้แบบสอบถาม พบปัญหาและ อุปสรรคดังนี้คือ

๑. สภาพของห้องเรียนไม่เหมาะกับการใช้ สัททัศน์วัสดุประเภท เครื่องฉาย เช่น ไม่สามารถควบคุมแสงได้ตามความต้องการ การถ่ายเทอากาศไม่ดีพอ
๒. ขนาดของห้องไม่เหมาะสม
๓. ขาดความรู้เกี่ยวกับการใช้ สัททัศน์วัสดุ
๔. ขาดผู้ให้ความช่วยเหลือในการใช้ สัททัศน์วัสดุ
๕. ไม่มี เวลาจะใช้ สัททัศน์วัสดุ
๖. อาจารย์ผู้สอนเห็นว่าวิชาที่ตนสอนไม่จำเป็นต้องใช้ สัททัศน์วัสดุ
๗. ขาดแคลน สัททัศน์วัสดุ
๘. มีปัญหาในการยืมและการจัด สัททัศน์วัสดุ
๙. มี สัททัศน์วัสดุแบบดัดแปลง

เกี่ยวกับปัญหาด้านองค์เดียวกันนี้ในประเทศไทยได้มีการวิจัยที่ได้ผลออกมาเหมือนกัน เป็นคนว่า

วิทยา นาทอง^{๒๖} ได้ศึกษาปัญหาของครูใหม่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค กล่าวว่า ครูใหม่ ๔๓.๘๖ % เมื่อทำอุปกรณ์การสอนจะใช้ เครื่องมือและวัสดุ

^{๒๔} Mikhail, Fowad Raghab Op. cit. pp. 555.

^{๒๕} Sherman, Mendel, Report of the Study the Audio-Visual Program of Chulalongkorn University, pp. 20-25.

^{๒๖} วิทยา นาทอง การสำรวจครูใหม่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ปรินทิพพาน์กรุณาการ มหาวชิราวุธ หน้า ๘๖.

ของโรงเรียน แล้วยังมีจำนวนหนึ่งที่ยังออกเงินส่วนตัวมาเองและให้นักเรียนเฉลี่ยกันออก มี ๒๑.๗๒ % และ ๑๖.๓๐ % ตามลำดับ ส่วนที่เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนนั้น มีครู ๔๔.๕๖ % ตอบว่าสนใจสิ่งรอบตัวและคิดนำมาดัดแปลงเป็นอุปกรณ์การสอนอยู่เสมอ แต่ก็ยังมีครูจำนวนไม่น้อยที่ยังอยากจะมีอุปกรณ์ง่าย ๆ ขึ้นใช้ แต่ไม่มีหัวในทางประดิษฐ์เลย และครูบางส่วนก็มีความลำบากใจในการนำอุปกรณ์การสอนมาใช้ เพราะขาดความชำนาญ

สุวรรณ เทียนหิรัญ^{๓๑} ได้ทำการสำรวจความเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษา เฉพาะบางโรงเรียนในจังหวัดพระนครเท่านั้น ได้พบปัญหาสำคัญที่สุดที่ครูไม่ชอบใช้อุปกรณ์การสอน มีสาเหตุสำคัญ ๆ คือ

๑. ไม่มีอุปกรณ์จะใช้ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนไม่ได้ตั้งงบประมาณเอาไว้
๒. มีอุปกรณ์การสอนแต่ใช้ไม่เป็นหรือไม่ถูกวิธี
๓. มีอุปกรณ์ให้ใช้แต่ไม่อยากจะใช้เพราะกลัวว่าจะแตกชำรุด
๔. ไม่ได้เตรียมการสอนที่จะใช้มาล่วงหน้า
๕. ไม่มีเวลาว่างพอที่จะคิดทำอุปกรณ์การสอนได้
๖. กลัวว่าการใช้อุปกรณ์จะทำให้ได้เนื้อหาน้อยไป สอนไม่ทันตามหลักสูตร
๗. ครูไม่เห็นความจำเป็นของอุปกรณ์การสอน เพราะคิดว่าตัวนั้นสอนเก่งแล้ว

กรรณิ เล็กวิจิตร^{๓๒} ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการใช้อุปกรณ์การสอนของครูโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัดพระนครและธนบุรี กล่าวว่า อุปกรณ์การสอนที่โรงเรียนจัดให้นั้นมีอยู่เป็นจำนวนน้อย คุณภาพของบริการนี้อยู่ในระดับปานกลาง ครูส่วนมากสามารถใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนอย่างไฉไลดี แต่ไม่มีเวลาเพียงพอแก่การเตรียมอุปกรณ์การสอน และไม่สามารถหาอุปกรณ์ที่ต้องการใช้ได้

^{๓๑} สุวรรณ เทียนหิรัญ การสำรวจความเห็นของครูที่มีต่อการใช้อุปกรณ์การสอน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต หน้า ๑๘.

^{๓๒} กรรณิ เล็กวิจิตร ปัญหาและอุปสรรคในการใช้อุปกรณ์การสอนของครูโรงเรียน รัฐบาล ในจังหวัดพระนครและธนบุรี วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต

สมพร กระจายศรี^{๓๓} ได้ทำการสำรวจปัญหาและความต้องการโสตทัศนูปกรณ์ วิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษา กล่าวว่า อุปสรรคในการใช้โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน ที่สำคัญคือ ครูผลิตอุปกรณ์เองไม่ได้ และมีความลำบากในการผลิตอุปกรณ์ขึ้นใช้ เนื่องจาก จำเป็นต้องจ่ายเงินเองในการซื้อวัสดุที่จะใช้เป็นอุปกรณ์ และเนื่องจากไม่มีเวลาทำอุปกรณ์ การสอนเตรียมไว้

ผลจากการวิจัยในเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการเรียน การสอนนั้น สรุปได้ดังนี้คือ

๑. ไม่มีโสตทัศนวัสดุที่จะใช้ประกอบการเรียนการสอน
๒. มีโสตทัศนวัสดุแต่ใช้ไม่เป็น ไม่รู้จักวิธีใช้จึงไม่กล้าใช้
๓. ครูไม่สามารถผลิตโสตทัศนวัสดุขึ้นใช้เองได้
๔. ขาดแคลนทุนที่จะจัดซื้อวัสดุ
๕. ไม่มีเวลาในการผลิตและเตรียมโสตทัศนวัสดุไว้ใช้
๖. สภาพของห้องเรียนเป็นอุปสรรคในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ประเภทเครื่องฉาย
๗. ครูผู้สอนไม่เห็นความจำเป็นในการใช้โสตทัศนวัสดุ และกล่าวว่าการใช้

โสตทัศนวัสดุนั้นจะทำให้เหนื่อยเกินไป

ที่กล่าวมาแล้วนี้เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการเรียนการสอน โดยทั่วไป ซึ่งปัญหาเหล่านี้ก็จะคล้ายคลึงกับปัญหาในการใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอน ภาษาไทยด้วย จึงจะเห็นได้จากการวิจัยของ อรสา เจนพนัส^{๓๔} ที่ได้กล่าวถึงปัญหาในการ ใช้โสตทัศนวัสดุเอาไว้ว่า ครูมีปัญหในเรื่องนี้เพราะมีชั่วโมงสอนมากเกินไป จนไม่มีเวลา ทำหรือหาโสตทัศนวัสดุมาใช้ และอีกปัญหาหนึ่งก็คือ ครูไม่เห็นความสำคัญที่จะใช้โสตทัศนวัสดุ

^{๓๓} สมพร กระจายศรี การสำรวจปัญหาและความต้องการโสตทัศนูปกรณ์วิชาสังคม-ศึกษา ในโรงเรียนอาชีวศึกษาส่วนกลาง ปรินทิพนิพนธ์คุ ศาสตรมหาบัณฑิต หน้า ๙๓.

^{๓๔} อรสา เจนพนัส, น.ก.

ประกอบการสอนภาษาไทย จากการวิจัยนี้จะเห็นได้ว่ามีครูภาษาไทยจำนวนหนึ่งที่มีเจตนาที่ดีที่ไม่ใช่ต่อโสภณวัตร แต่เมื่อได้พิจารณาจากการวิจัยของ วินิจ ปัจฉิมกุล^{๓๕} ซึ่งได้ทำการสำรวจความต้องการโสภณวัตรกับครูภาษาไทยในโรงเรียนประถมตอนต้น ได้กล่าวถึงเจตนาดีของครูสอนภาษาไทยที่มีต่อโสภณวัตรเอาไว้ว่า ครูภาษาไทยส่วนมากมีเจตนาดีว่าโสภณวัตรมีคุณค่าในการสอนภาษาไทย และมีความสนใจต่อการที่จะมีความรู้ในเรื่องวิธีการผลิตอุปกรณ์ชนิดต่าง ๆ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะครูรู้สึกว่ายังมีความรู้ทางด้านการผลิตอุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ

ประภา สุขรัตน์^{๓๖} ได้ทำการวิจัยในโรงเรียนสาธิต โรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนเทศบาล และโรงเรียนราษฎร์ เฉพาะในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ครูให้ความเห็นร่วมกันว่า อุปกรณ์การสอนช่วยให้เด็กจำได้ดี ช่วยให้นักเรียนสอบตกน้อยลง ช่วยให้นักเรียนสนใจ สนุกกับบทเรียนและมีเจตนาดีที่มีต่อภาษาไทย และจากการวิจัยของ ประภาศรี สุกบรรทัด^{๓๗} ได้แสดงให้เห็นว่า ครูที่สอนภาษาไทยจำนวนไม่น้อยในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ได้พยายามที่จะใช้อุปกรณ์การสอนในการสอนวิชาหลักภาษา และอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอนนั้นก็จะเป็นประเภทอุปกรณ์การสอนราคาถูก หาได้ง่าย เช่น บัตรคำ แถบประโยค แผนภูมิ หนังสืออ่านประกอบ ของจริง และรูปภาพ

จากการวิจัยเหล่านี้ อาจกล่าวได้ว่า ครูสอนภาษาไทยจำนวนมากมีเจตนาดีที่มีต่อโสภณวัตร และยอมรับว่าโสภณวัตรมีคุณค่าในการสอนภาษาไทย มีความสนใจและ

^{๓๕} วินิจ ปัจฉิมกุล การสำรวจความต้องการโสภณวัตรกับครูภาษาไทยในโรงเรียนประถมตอนต้น ในเขตเทศบาล พระนครและธนบุรี ปี ๒๕๐๒ วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต หน้า ๘๘ - ๑๑๘.

^{๓๖} ประภา สุขรัตน์ การศึกษาและเปรียบเทียบผลการใช้อุปกรณ์ในการสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต ปี ๒๕๐๔ หน้า ๓๓.

^{๓๗} ประภาศรี สุกบรรทัด การสำรวจการสอนวิชาหลักภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญในจังหวัดพระนคร วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ปี ๒๕๐๔ หน้า ๘๑.

กระตือรือร้นที่จะมีความรู้ในเรื่องการผลิตและการใช้สื่อทัศนวัสดุอย่างเพียงพอ และปัญหาในเรื่องเดียวกันนี้ ซุลลิเวน (Sullivan)^{๓๘} ก็ได้พบในการศึกษาปัญหาของครูสอนภาษาอังกฤษในรัฐเท็กซัส กล่าวว่าปัญหาการใช้สื่อทัศนวัสดุเป็นปัญหาที่สำคัญปัญหาหนึ่งในการสอนภาษาอังกฤษ ปัญหาที่พบได้แก่

๑. สภาพของสื่อทัศนวัสดุและสื่อทัศนอุปกรณ์อยู่ในสภาพไม่ดี
 ๒. ครูผู้ใช้สื่อทัศนวัสดุมีประสบการณ์ในการใช้สื่อทัศนวัสดุไม่เพียงพอ
- จากการวิจัยในเรื่องปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนวัสดุในการสอนที่กล่าวมาแล้วนี้ อาจสรุปได้ว่าปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบดังนี้คือ

๑. ครูขาดอุปกรณ์การสอนที่ตรงกับความต้องการ ขาดความรู้และประสบการณ์ในการผลิตและใช้สื่อทัศนวัสดุ และสื่อทัศนอุปกรณ์
๒. ครูไม่มีเวลาในการเตรียมการสอนอย่างพอเพียง
๓. สภาพของสื่อทัศนวัสดุและสื่อทัศนอุปกรณ์ที่จะใช้อยู่ในสภาพไม่ดี
๔. ไม่มีทุนซื้อหรือเช่าสื่อทัศนวัสดุมาใช้

สรุปผลจากการวิจัยในเรื่องปัญหาเกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนวัสดุในการเรียนการสอนนี้ ตรงกับสรุปผลจากการวิจัยในเรื่องความสนใจและความต้องการของครูในระดับต่าง ๆ กล่าวคือ ครูต้องการอบรมให้มีความรู้ในเรื่องการผลิตและการใช้สื่อทัศนวัสดุอย่างเพียงพอ

จากการศึกษาค้นคว้าของบุคคลต่าง ๆ ในวงการศึกษทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศนี้ ผู้วิจัยได้ยึดถือเป็นแนวทางและเป็นพื้นฐานสำหรับการสร้างแบบสอบถามส่วนใหญ่ของการวิจัยครั้งนี้ซึ่งกระทำเกี่ยวกับการสอนวิชาภาษาไทย และถ้าหากผลปรากฏออกมาในทำนองที่กล่าวมาแล้วนั้นหรือในทำนองอื่นก็ตาม การแก้ปัญหาและการส่งเสริมการใช้สื่อทัศนวัสดุประกอบการสอนภาษาไทยก็น่าจะมีทางเป็นไปได้ง่ายและอย่างมีประสิทธิภาพขึ้น

^{๓๘} Sullivan, "Instruction Problems of Texas Secondary English Teachers" Dissertation Abstract, 5:2374-2876, 1964.

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการ

การดำเนินการเพื่อทราบข้อเท็จจริงในปัญหาการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดกระบวนการดำเนินงานเป็นขั้น ๆ ดังนี้

๑. การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
๒. การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย
๓. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
๔. การจัดการกับข้อมูล

เพื่อให้เข้าใจวิธีดำเนินงานแต่ละขั้นดังกล่าว ผู้เขียนจึงขออธิบายตามลำดับขั้นที่กล่าวมาแล้ว

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษานี้ได้กระทำกับครูที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษาตอนปลายสังกัดเทศบาล โดยผู้วิจัยเริ่มต้นสำรวจโรงเรียนประถมศึกษาตอนปลายในปีการศึกษา ๒๕๑๑ มีจำนวน ๒๖ โรงเรียน คือ

๑. ในสังกัดแขวงพระนคร มี ๑๐ โรงเรียน
๒. ในสังกัดแขวงป้อมปราบ มี ๓ โรงเรียน
๓. ในสังกัดแขวงปทุมวัน มี ๔ โรงเรียน
๔. ในสังกัดแขวงสัมพันธวงศ์ มี ๒ โรงเรียน
๕. ในสังกัดแขวงบางรัก มี ๔ โรงเรียน
๖. ในสังกัดแขวงดุสิต มี ๑๗ โรงเรียน
๗. ในสังกัดแขวงยานนาวา มี ๑๓ โรงเรียน
๘. ในสังกัดแขวงพระโขนง มี ๗ โรงเรียน
๙. ในสังกัดแขวงบางนา มี ๕ โรงเรียน
๑๐. ในสังกัดแขวงบางเขน มี ๒ โรงเรียน
๑๑. ในสังกัดแขวงสามเสน มี ๑ โรงเรียน

นอกจากนี้จึงน่าจะหมายขอบเขตและความร่วมมือไปยังกองการศึกษาเทศบาลนครกรุงเทพ ก่อนที่จะเข้าทำการศึกษาในครั้งนี้ แล้วจึงส่งแบบสอบถามไปตามโรงเรียนต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้น โดยอาศัยเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น ๕ ตอน

ตอนที่ ๑ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัว ตามเรื่องเพศ อายุ วุฒิ อาชีพ ราชการ ระดับชั้นที่สอน จำนวนชั่วโมงที่ทำการสอนในหนึ่งสัปดาห์ ขณะนี้ดำรงตำแหน่งหรือทำหน้าที่อะไร เคยเรียนหรือเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษาหรือไม่

ตอนที่ ๒ เป็นข้อคำถามต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วยคำถามใหญ่ ๆ ๕ ประเภท และมีข้อคำถามย่อยทั้งสิ้น ๘๖ ข้อ เป็นคำถามที่เกี่ยวกับการผลิตและการใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชาภาษาไทย

ตอนที่ ๓ เป็นคำถามที่เกี่ยวกับประเภทรองโสตทัศนวัสดุที่ผลิตและที่ใช้ประกอบการสอนวิชาภาษาไทย โดยแบ่งคำถามในตอนนี้ออกตามเนื้อหาวิชาในแต่ละชั้น

ตอนที่ ๔ เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชาภาษาไทย มีทั้งหมด ๒๓ ข้อย่อย

ตอนที่ ๕ เป็นข้อคำถามที่มี ๓ ข้อใหญ่ และมี ๑๒ ข้อย่อย เป็นคำถามที่ถามความต้องการทั่วไปเกี่ยวกับโสตทัศนวัสดุ

จึงปรากฏรายละเอียดในภาคผนวก

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การจัดกระทำแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท คือ

๑. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปส่งตามโรงเรียนด้วยตนเอง และขอรับให้ทางโรงเรียนจัดการส่งกลับคืนให้ทางไปรษณีย์ ตามซองเจ้าหน้าที่ผู้วิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ติดฉลากไปรษณีย์เรียบร้อยแล้ว มีดังนี้

๑. ในสังกัดแขวงพระนคร มี ๕ โรงเรียน
๒. ในสังกัดแขวงปทุมวัน มี ๓ โรงเรียน
๓. ในสังกัดแขวงบางรัก มี ๔ โรงเรียน
๔. ในสังกัดแขวงดุสิต มี ๗ โรงเรียน
๕. ในสังกัดแขวงพญาไท มี ๒ โรงเรียน
๖. ในสังกัดแขวงพระโขนง มี ๔ โรงเรียน
๗. ในสังกัดแขวงบางนา มี ๓ โรงเรียน

รวม ๒๕ โรงเรียน

๒. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปส่งและไปรับตามโรงเรียนด้วยตนเอง มีดังนี้

๑. ในสังกัดแขวงพระนคร มี ๕ โรงเรียน
๒. ในสังกัดแขวงป้อมปราบ มี ๓ โรงเรียน
๓. ในสังกัดแขวงปทุมวัน มี ๕ โรงเรียน
๔. ในสังกัดแขวงสัมพันธวงศ์ มี ๒ โรงเรียน
๕. ในสังกัดแขวงดุสิต มี ๓ โรงเรียน
๖. ในสังกัดแขวงพญาไท มี ๔ โรงเรียน
๗. ในสังกัดแขวงพระโขนง มี ๑ โรงเรียน
๘. ในสังกัดแขวงบางเขน มี ๒ โรงเรียน
๙. ในสังกัดแขวงสามเสน มี ๑ โรงเรียน

รวม ๒๖ โรงเรียน

๓. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปฝากไว้ที่แขวง ขอร้องให้ช่วยจัดการส่งไปตามโรงเรียนต่าง ๆ แล้วขอร้องให้ทางโรงเรียนจัดการส่งกลับคืนมาให้ทางไปรษณีย์ตามของเจ้าหน้าที่ผู้วิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ติดดวงตราไปรษณียากรไว้ให้แล้ว มีดังนี้

๑. ในสังกัดแขวงยานนาวา มี ๑ โรงเรียน
๒. ในสังกัดแขวงพระโขนง มี ๒ โรงเรียน

รวม ๓ โรงเรียน

๔. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปฝากไว้ที่แขวง ขอร้องให้ช่วยจัดการส่งและรับแบบสอบถามคืน แล้วผู้วิจัยจึงได้ไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง มีดังนี้

๑. ในสังกัดแขวงยานนาวา มี ๑๑ โรงเรียน
๒. ในสังกัดแขวงบางนา มี ๑ โรงเรียน

รวม ๑๒ โรงเรียน

การจัดกระทำกับข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามเพื่อการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จำนวน ๒๖๐ ชุด ได้รับคืนมาทั้งหมด ๒๓๔ ชุด ถัดมาคือฉบับที่ไม่มีคำตอบอีก ๑๔ ชุด คงเหลือเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ๒๕๐ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๖๒ แบ่งเป็นเพศหญิง ๑๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๐๐ และเพศชาย ๑๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๐๐

นอกจากนี้ยังได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการออกแบบสอบถามนี้ออกตามวุฒิ อายุ จำนวนปี
ที่สอน จำนวนชั่วโมงที่สอนภาษาไทยในหนึ่งสัปดาห์ ความรู้ในเรื่องโลหิตศาสตร์ จำนวนวันที่
ครูต้องทำการสอน และความแตกต่างในแขนงวิชาภาษาไทยที่ครูทำการสอน ดังปรากฏในตาราง
ต่อไปนี้

ตาราง ๑. จำนวนครูที่ออกแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิ

วุฒิของครู	จำนวน	ร้อยละ
ประกาศนียบัตรวิชาสามัญ หรือเทียบเท่า	๖	๒.๙๓
ป.กท. หรือวุฒิครูที่เทียบเท่า เช่น ป.ป., พ.ป.	๓๙	๑๖.๕๖
ป.กศ.สูง หรือวุฒิครูที่เทียบเท่า เช่น พ.ม., ป.ม. อ.กท.	๑๓๓	๖๐.๔๕
ปริญญาทางครู เช่น กท.บ., ก.บ.	๓๐	๑๓.๖๔
วุฒิสองกว่า ม.๖ แต่ไม่ใช่วุฒิครูและไม่ถึงปริญญา	๑๑	๕.๐๐
ปริญญาทางวิชาการ	๓	๑.๓๖
รวม	๒๒๐	๑๐๐.

จากตาราง ๑ แสดงให้เห็นว่าครูที่สอนภาษาไทยนี้มีวุฒิ ป.กศ.สูง หรือเทียบเท่า
มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๖๐.๔๕ รองลงมาคือวุฒิ ป.กศ. หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๕๖
และรองลงมาได้แก่ปริญญาทางครู มีร้อยละ ๑๓.๖๔ ซึ่งแสดงว่าครูที่สอนภาษาไทยนี้มีวุฒิต่างครู
ถึงร้อยละ ๔๐.๔๑

ตาราง ๒ จำนวนครูที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุของครู	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๒๒ ปี	๓๒	๑๔.๕๕
๒๒ - ๓๐ ปี	๑๐๙	๔๙.๕๕
๓๑ - ๓๕ ปี	๘๒	๑๙.๐๙
๓๖ - ๔๐ ปี	๒๕	๑๑.๓๖
๔๐ ปี ขึ้นไป	๑๒	๕.๕๕
รวม	๒๖๐	๑๐๐

จากตาราง ๒ แสดงให้เห็นว่าครูที่สอนภาษาไทยส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง ๒๒ - ๓๐ ปี มีร้อยละ ๔๙.๕๕ รองลงมาคือมีอายุอยู่ระหว่าง ๓๑ - ๓๕ ปี มีร้อยละ ๑๙.๐๙ และรองลงมาคือแก่ครูที่มีอายุต่ำกว่า ๒๒ ปี มีร้อยละ ๑๔.๕๕ ครูที่มีอายุอยู่ระหว่าง ๔๐ ปีขึ้นไปมีน้อยที่สุด ก็มีร้อยละ ๕.๕๕

ตาราง ๓ จำนวนครูที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนปีที่ทำการสอนภาษาไทยมาแล้ว

จำนวนปีที่ครูทำการสอนภาษาไทย	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๒ ปี	๑๔๓	๖๕.๐๐
๒ - ๑๐ ปี	๕๖	๒๓.๖๔
๑๑ - ๑๕ ปี	๑๔	๔.๑๔
๑๖ ปี ขึ้นไป	๗	๓.๑๔
รวม	๒๒๐	๑๐๐

จากตาราง ๓ แสดงให้เห็นว่าครูที่สอนภาษาไทยส่วนใหญ่ มีจำนวนปีที่ทำการสอนภาษาไทยต่ำกว่า ๒ ปี มีร้อยละ ๖๕.๐๐ รองลงมาอยู่ระหว่าง ๒ - ๑๐ ปี มีร้อยละ ๒๓.๖๔ และครูที่สอนภาษาไทยมีจำนวนปี ๑๑ - ๑๕ ปี มีร้อยละ ๔.๑๔ ที่น้อยที่สุดก็คือครูภาษาไทยที่มีจำนวนปีที่ทำการสอนภาษาไทยตั้งแต่ ๑๖ ปีขึ้นไป มีร้อยละ ๓.๑๔ เท่านั้น

ตาราง ๔ จำนวนครูที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนชั่วโมงที่สอนภาษาไทยในหนึ่งสัปดาห์

จำนวนชั่วโมงที่ครูสอน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า ๖ ชั่วโมง	๑๖๗	๗๕.๕๑
๖ - ๑๐ ชั่วโมง	๓๐	๑๓.๖๔
๑๑ - ๑๕ ชั่วโมง	๗	๓.๑๘
๑๖ - ๒๐ ชั่วโมง	๑๑	๕.๐๐
๒๑ ชั่วโมงขึ้นไป	๕	๒.๒๗
รวม	๒๒๐	๑๐๐

จากตาราง ๔ แสดงว่าครูส่วนใหญ่สอนภาษาไทยไม่ถึง ๖ ชั่วโมงในหนึ่งสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๕๑ รองลงมาคือครูที่สอนอยู่ระหว่าง ๖ - ๑๐ ชั่วโมง มีร้อยละ ๑๓.๖๔ และรองลงมาคือครูที่สอนอยู่ระหว่าง ๑๖ - ๒๐ ชั่วโมง มีร้อยละ ๕.๐๐ ที่น้อยที่สุดคือครูที่สอนอยู่ระหว่าง ๒๑ ชั่วโมงขึ้นไป มีร้อยละ ๒.๒๗

ตาราง ๕ จำนวนครูที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความรู้ในเรื่องโรคพิษสุนัขบ้า

สภาพความรู้ทางโรคพิษสุนัขบ้าของครู	จำนวน	ร้อยละ
เคยเรียนวิชาโรคพิษสุนัขบ้ามาแล้ว	๑๐๗	๔๘.๖๔
ไม่เคยเรียนรู้แต่เคยได้รับการอบรม	๑๑	๕.๐๐
ไม่เคยเรียนรู้และไม่เคยรับการอบรม	๑๐๒	๔๖.๓๖
รวม	๒๒๐	๑๐๐

จากตาราง ๕ แสดงว่าครูที่เคยเรียนรู้ในวิชาโสตทัศนศึกษามาแล้ว กับครูที่ไม่เคยเรียนรู้วิชาโสตทัศนศึกษามีจำนวนแตกต่างกัน ครูที่ไม่เคยเรียนรู้วิชาโสตทัศนศึกษามีจำนวนมากกว่าพวกที่เคยเรียนรู้วิชาโสตทัศนศึกษาแล้ว คือมีครูที่เคยเรียนรู้วิชาโสตทัศนศึกษาแล้วร้อยละ ๔๘.๖๔ ครูที่ไม่เคยเรียนรู้วิชาโสตทัศนศึกษา มีร้อยละ ๕๑.๓๖ แต่ในจำนวนนี้มีครูที่เคยได้รับการอบรมมาแล้วเพียงร้อยละ ๕.๐๐ เท่านั้น เพราะฉะนั้นกล่าวได้ว่ามีครูที่ไม่เคยได้รับความรู้ทางโสตทัศนศึกษาถึงร้อยละ ๔๖.๓๖

ตาราง ๖ จำนวนครูที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามจำนวนชั้นที่ครูทำการสอน

จำนวนชั้นที่ครูทำการสอน	จำนวน	ร้อยละ
สอนชั้นเดียว	๑๙๓	๙๘.๖๔
สอนสองชั้น	๑๑	๕.๐๐
สอนสามชั้น	๓๖	๑๖.๓๖
รวม	๒๔๐	๑๐๐

จากตาราง ๖ แสดงว่าครูส่วนใหญ่ทำการสอนชั้นเดียว มีร้อยละ ๙๘.๖๔ และรองลงมาคือครูที่ทำการสอนสามชั้น ร้อยละ ๑๖.๓๖ ที่น้อยที่สุดคือครูที่สอนสองชั้น มีร้อยละ ๕.๐๐

ตาราง ๙ จำนวนครูที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความแตกต่างในแขนงวิชาที่ครูสอน

ความแตกต่างของแขนงวิชาที่ครูสอน	จำนวน	ร้อยละ
ครูที่สอนเฉพาะแขนงวิชาหลักภาษา	๑๒	๕.๔๕
ครูที่สอนเฉพาะแขนงวิชาวรรณคดี	๗	๓.๑๘
ครูที่สอนเฉพาะแขนงวิชาการใช้ภาษา	๕	๒.๒๗
ครูที่สอนหลักภาษาและวรรณคดี	๑๐	๔.๕๕
ครูที่สอนหลักภาษาและการใช้ภาษา	๘	๔.๐๙
ครูที่สอนวรรณคดีและการใช้ภาษา	๒	๐.๙๓
ครูที่สอนทุกแขนงวิชา	๑๙๑	๙๖.๙๓
รวม	๒๒๐	๑๐๐

จากตาราง ๙ แสดงว่าครูภาษาไทยที่สอนทั้งการใช้ภาษา วรรณคดี และหลักภาษา มีมากที่สุดคือเป็นร้อยละ ๙๖.๙๓ และครูภาษาไทยที่สอนเฉพาะวิชาการใช้ภาษามีน้อยที่สุดคือเป็นร้อยละ ๒.๒๗ ครูที่สอนวรรณคดีและการใช้ภาษาน้อยรองมา คือมีร้อยละ ๐.๙๓

บทที่ ๔

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ได้เลือกไว้แล้ว
ในเรื่องต่อไปนี้

๑. แหล่งที่มาของโสตทัศนวัสดุประกอบการสอนภาษาไทย
๒. การปฏิบัติในการใช้โสตทัศนวัสดุ
๓. ประเภทของโสตทัศนวัสดุที่ผลิตและใช้ในการสอนภาษาไทย
๔. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอนภาษาไทย
๕. ความต้องการทั่วไปเกี่ยวกับโสตทัศนวัสดุที่ใช้ประกอบการสอนภาษาไทย

ผู้วิจัยได้เริ่มทำการวิเคราะห์กับกลุ่มตัวอย่างที่ตอบคำถาม ซึ่งมีทั้งหมด ๒๐๐ คน
ตามลำดับหัวข้อดังกล่าว โดยหาค่าร้อยละในทุก ๆ ข้อคำตอบ

๑. แหล่งที่มาของโสตทัศนวัสดุที่ใช้ประกอบการสอนภาษาไทย

ตาราง ๔ แหล่งที่มาของโสตทัศนวัสดุสำหรับประกอบการสอนภาษาไทยซึ่งเป็นของโรงเรียน

ข้อที่	แหล่งที่มาของโสตทัศนวัสดุ	มาก ร้อยละ	ปานกลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	ไม่มีเลย ร้อยละ
๑	เป็นโสตทัศนวัสดุของโรงเรียนที่มีอยู่แล้ว	-	๒๕.๐๐	๕๕.๐๐	๑๕.๙๙
๒	ใช้เงินงบประมาณของโรงเรียนนี้มา	๕.๙๙	๑๙.๐๐	๔๖.๕๐	๒๘.๕๑
๓	โสตทัศนวัสดุเหล่านี้ครูแต่ละคนซื้อมาไว้แล้วมอบให้ แก่โรงเรียน	๑.๕๐	๑๔.๕๐	๕๔.๐๐	๒๙.๕๐
๔	เป็นโสตทัศนวัสดุที่คณะครูร่วมกันมอบให้ทางโรงเรียน	๑.๕๐	๒๑.๐๐	๔๑.๕๐	๓๕.๐๐
๕	โสตทัศนวัสดุเหล่านี้ทางโรงเรียนได้รับมาจากหน่วย ราชการที่เกี่ยวข้อง	๕.๕๐	๓๐.๕๐	๔๒.๐๐	๒๑.๕๐

จากตารางที่ ๔ แสดงให้เห็นว่าโสศกทัศน์วัสดุที่เป็นของโรงเรียนนั้นมีอยู่น้อย ถ้าวิเคราะห์รายละเอียดแล้วจะเห็นว่าโสศกทัศน์วัสดุที่มีอยู่เดิมก็มี เงินงบประมาณของโรงเรียน ที่ซื้อโสศกทัศน์วัสดุก็ อุปกรณ์การสอนที่ครูสร้างหรือซื้อให้แก่โรงเรียนก็ดี และที่ได้รับจากหน่วยราชการอื่น ๆ ก็คือ ทางก็อยู่ในเกณฑ์น้อยทั้งสิ้น จึงเป็นผลทำให้โสศกทัศน์วัสดุของโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่างนี้โดยเฉลี่ยแล้วมีจำนวนน้อย

ตาราง ๔ แหล่งที่มาและปริมาณของโสศกทัศน์วัสดุที่ครูได้รับมาจากที่อื่น ๆ

ข้อที่	แหล่งที่มาของโสศกทัศน์วัสดุ	มาก ร้อยละ	ปานกลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	ไม่มีเลย ร้อยละ
๖	โสศกทัศน์วัสดุซึ่งข้าพเจ้าให้นักเรียนช่วยกันหามา	๕.๕๑	๓๗.๗๓	๓๗.๒๗	๑๙.๐๙
๗	โสศกทัศน์วัสดุซึ่งได้รับมาจากแหล่งบริการวัสดุใดเปล่า เช่น องค์การ ร้านค้า บริษัท	๑.๓๖	๑๕.๐๐	๓๙.๐๙	๔๔.๕๕
๘	โสศกทัศน์วัสดุที่ได้มาจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง	๔.๕๕	๒๙.๐๙	๔๕.๕๑	๒๐.๘๕
๙	โสศกทัศน์วัสดุซึ่งนักเรียนหรือนิสิตฝึกสอนได้มอบให้ข้าพเจ้าไว้ใช้	๔.๕๕	๑๗.๗๓	๒๒.๗๓	๕๕.๐๐

จากตารางที่ ๔ แสดงให้เห็นว่าจำนวนโสศกทัศน์วัสดุที่ครูได้รับมาจากแหล่งอื่น ๆ โดยเฉลี่ยแล้วมีอยู่จำนวนน้อย ทั้งนี้ก็เพราะโสศกทัศน์วัสดุที่นักเรียนช่วยกันหามามีอยู่ค่อนข้างน้อย ที่ได้จากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องมีอยู่จำนวนน้อย ที่ได้จากแหล่งบริการวัสดุใดเปล่า เช่น องค์การ ร้านค้า บริษัท และที่นักเรียนหรือนิสิตฝึกสอนได้มอบให้ปรากฏว่าส่วนใหญ่ไม่มีเลย

ตาราง ๑๐ แหล่งที่มาและปริมาณของโสภณวัสุที่ครูขอเข้ามาใช้ประกอบการสอน

ข้อที่	แหล่งที่มาของโสภณวัสุ	มาก ร้อยละ	ปานกลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	ไม่มีเลย ร้อยละ
๑๐	โสภณวัสุซึ่งขอเข้ามาจากเพื่อนครูด้วยกัน	๓.๑๘	๒๖.๘๒	๔๑.๓๖	๒๘.๖๔
๑๑	โสภณวัสุซึ่งขอเข้ามาจากโรงเรียนอื่น	๐.๕๑	๕.๕๑	๒๓.๑๘	๗๐.๐๐
๑๒	โสภณวัสุซึ่งได้รับการบริการจากแหล่งบริการ วัสุ เช่น องค์การ ร้านค้า และบริษัท	๐.๕๑	๕.๕๑	๓๔.๐๕	๕๙.๐๕
๑๓	โสภณวัสุซึ่งได้รับการบริการจากหน่วยราชการ ที่เกี่ยวข้อง	๑.๓๖	๒๒.๒๗	๔๓.๑๘	๓๓.๑๘

จากตารางที่ ๑๐ แสดงว่าโสภณวัสุที่ครูขอเข้ามาใช้ประกอบการสอนนั้นน้อย
วิเคราะห์จากตารางจะเห็นว่าปริมาณของโสภณวัสุซึ่งขอเข้ามาจากเพื่อนครูด้วยกันส่วนมาก
ตอบว่าน้อย เช่นเดียวกับโสภณวัสุซึ่งได้รับการบริการจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ส่วนมาก
ก็ตอบว่าน้อย และโสภณวัสุซึ่งขอเข้ามาจากโรงเรียนอื่นกับโสภณวัสุซึ่งได้รับการบริการ
จากแหล่งบริการวัสุ เช่น องค์การ ร้านค้า และบริษัทนั้นส่วนใหญ่ไม่มีเลย ซึ่งกล่าวได้ว่า
ครูสอนภาษาไทยมีจำนวนน้อยเท่านั้นที่ขอมีโสภณวัสุมาใช้ประกอบการสอน

ตาราง ๑๑ จำนวนของโสททัศนวัสดุที่เป็นของส่วนตัวของครูสอน

ข้อที่	แหล่งที่มาของโสททัศนวัสดุ	มาก ร้อยละ	ปานกลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	ไม่มีเลย ร้อยละ
๑๔	โสททัศนวัสดุที่นำมาประกอบการสอนนั้นเป็นของ ส่วนตัวที่ข้าพเจ้ามีอยู่แล้ว	๔.๕๕	๔๑.๓๖	๓๖.๓๖	๑๗.๗๓
๑๕	โสททัศนวัสดุที่นำมาประกอบการสอนนั้นข้าพเจ้า ใช้เงินส่วนตัวซื้อ	๘.๖๔	๓๒.๒๗	๔๑.๘๒	๑๗.๒๗

จากตารางที่ ๑๑ แสดงให้เห็นว่าจำนวนของโสททัศนวัสดุที่เป็นของส่วนตัวของครูสอน
นั้นมีจำนวนน้อย ถ้าวิเคราะห์จากตารางจะเห็นว่าโสททัศนวัสดุที่เป็นของส่วนตัวของครูที่มีอยู่
เกิมนั้นส่วนมากตอบว่ามีปานกลาง และโสททัศนวัสดุที่ใช้เงินส่วนตัวของครูสอนซื้อมานั้น ส่วนมาก
ตอบว่ามีอยู่น้อย

ตาราง ๑๒ จำนวนของโสททัศนวัสดุที่ครูทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสอน

ข้อที่	แหล่งที่มาของโสททัศนวัสดุ	มาก ร้อยละ	ปานกลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	ไม่มีเลย ร้อยละ
๑๖	โสททัศนวัสดุที่ข้าพเจ้าทำขึ้นใช้เอง	๔.๕๕	๔๐.๔๑	๓๔.๑๘	๑๑.๓๖
๑๗	โสททัศนวัสดุซึ่งข้าพเจ้าให้นักเรียนช่วยกันทำ	๕.๔๕	๔๔.๕๕	๓๔.๕๕	๑๐.๔๕
๑๘	โสททัศนวัสดุซึ่งข้าพเจ้าให้คนอื่นช่วยกันทำ	๔.๐๔	๒๓.๖๔	๔๐.๐๐	๓๒.๒๗

จากตารางที่ ๑๒ ครูส่วนมากบอกว่าทำโสททัศนวัสดุขึ้นใช้เอง หรือไมก็ให้นักเรียน
ช่วยกันทำ แต่ปริมาณที่ทำนั้นอยู่ในระดับปานกลาง ที่ให้คนอื่นนอกจากที่กล่าวนั้นทำมีปริมาณ
น้อยมาก

ตาราง ๑๓ แหล่งที่มาและปริมาณของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตโสตทัศนวัสดุ

ข้อที่	แหล่งที่มาของวัตถุดิบ	มาก ร้อยละ	ปานกลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	ไม่มีเลย ร้อยละ
๑	ซื้อมาด้วยเงินของตนเอง	๑๐.๔๕	๓๓.๒๓	๓๘.๖๔	๑๓.๖๔
๒	ซื้อมาด้วยเงินของโรงเรียน	๖.๓๖	๒๖.๓๖	๔๓.๑๘	๒๔.๐๙
๓	ร่วมกันซื้อกับเพื่อนครู	๖.๓๓	๑๙.๐๙	๓๖.๒๓	๔๕.๙๑
๔	โ้มาจากแหล่งวัสดุได้เปล่า	๕.๐๐	๒๑.๓๖	๓๖.๓๖	๓๓.๓๓
๕	ให้นักเรียนหามาให้	๖.๓๖	๒๓.๒๓	๔๖.๘๒	๑๙.๕๕

จากตารางที่ ๑๓ แสดงให้เห็นว่าวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตโสตทัศนวัสดุซึ่งมีอยู่ไม่มากนัก ได้มาจากวิธีการต่าง ๆ กัน เมื่อวิเคราะห์จากตารางแล้วจะเห็นว่าวัตถุดิบ เช่น สี ไม้ กระดาษ ฯลฯ ที่ครูซื้อมาด้วยเงินของตนเองนั้นมีค่อนข้างน้อย วัตถุดิบที่ซื้อมาด้วยเงินของโรงเรียน และให้นักเรียนหามาให้ ครูส่วนมากก็ตอบว่ามีน้อย ส่วนที่ร่วมกันซื้อกับเพื่อนครูนั้นส่วนใหญ่ตอบว่าไม่มีเลย และวัตถุดิบที่โ้มาจากแหล่งวัสดุได้เปล่านั้นก็จกว่าแทบจะไม่มีเลย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตโสตทัศนวัสดุนั้น ครูจะต้องขนขวายหาเองจากหลาย ๆ ทาง และวิธีหนึ่งที่ครูนิยมใช้กันมากก็คือ ครูลงทุนซื้อมาเอง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องแหล่งที่มาของโสตทัศนวัสดุที่ใช้ประกอบการสอนภาษาไทย นั้น สรุปได้ดังนี้

๑. โสตทัศนวัสดุมีอยู่น้อย ซึ่งได้แก่
 - ๑.๑ โสตทัศนวัสดุที่เป็นของโรงเรียน
 - ๑.๒ โสตทัศนวัสดุที่ครูได้ร้มาจากที่อื่น
 - ๑.๓ โสตทัศนวัสดุที่ครูขอข้มาใช้ประกอบการสอน
 - ๑.๔ โสตทัศนวัสดุที่เป็นของส่วนตัวของครูผู้สอนเอง
๒. โสตทัศนวัสดุที่มีอยู่เป็นจำนวนพอประมาณนั้นได้แก่โสตทัศนวัสดุที่ครูทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสอน หรือไม่ก็ให้นักเรียนช่วยกันทำ
๓. วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตนั้นโ้มาจากแหล่งต่าง ๆ กัน แต่ที่ครูซื้อเองมีมากที่สุด

๒. การปฏิบัติในการใช้สัททัศน์วัสดุ

ตาราง ๑๔ ความสำคัญของการปฏิบัติในการเลือกสัททัศน์วัสดุที่กรุณาภาษาไทย
ใช้ประกอบการสอน

ข้อที่	การปฏิบัติในการเลือกสัททัศน์วัสดุ	มาก ร้อยละ	ปานกลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	ไม่มีเลย ร้อยละ
๑	ให้เนื้อหาถูกต้องตามความจริง	๘๑.๘๒	๑๒.๙๓	๙.๙๓	๙.๙๓
๒	ตรงกับจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะสอน	๘๘.๑๘	๓๕.๙๑	๘.๑๘	๙.๙๓
๓	ให้หลักรู้ค่า เวลา การงานและเงินที่ลงทุนไป	๓๐.๔๕	๔๘.๐๙	๑๕.๐๐	๕.๔๕
๔	มีความชัดเจน ไม่ซับซ้อนจนเกินไป	๒๖.๘๒	๕๓.๑๘	๑๕.๔๕	๔.๕๕
๕	ให้แนวความคิดแต่เพียงอย่างเดียว	๑๓.๖๔	๔๘.๖๔	๒๘.๖๔	๙.๐๙
๖	มีขนาดเหมาะสมกับขนาดของชั้น	๒๙.๙๓	๖๐.๙๑	๘.๖๔	๒.๙๓
๗	เหมาะกับระดับชั้นและวัยของนักเรียน	๓๙.๕๕	๔๘.๖๔	๘.๖๔	๓.๑๘
๘	ราคาไม่แพงจนเกินไป	๓๑.๘๒	๕๒.๒๙	๑๑.๓๖	๔.๕๕
๙	สามารถหาได้ง่ายในชุมชนนั้น ๆ	๓๕.๔๕	๔๘.๑๘	๑๑.๓๖	๕.๐๐

จากตารางที่ ๑๔ แสดงให้เห็นว่าในการเลือกสัททัศน์วัสดุเพื่อใช้ประกอบการสอนภาษาไทย ครูให้ความสำคัญในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์จากตารางจะเห็นว่าครูให้ความสำคัญมากในข้อที่ว่าสัททัศน์วัสดุนั้นจะต้องตรงกับจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะสอน อันับรองลงมาที่ครูให้ความสำคัญในระดับปานกลางได้แก่สัททัศน์วัสดุนั้นจะต้องให้เนื้อหาถูกต้องตรงตามความจริง ต้องเหมาะกับระดับชั้นและวัยของนักเรียน ต้องมีขนาดเหมาะสมกับขนาดของชั้น สามารถหาได้ง่ายในชุมชนนั้น ๆ ต้องราคาไม่แพงจนเกินไป ต้องให้หลักรู้ค่า เวลา แรงงาน และเงินที่ลงทุนไป ต้องมีความชัดเจนไม่ซับซ้อนจนเกินไป ให้แนวความคิดแต่เพียงอย่างเดียว

ตาราง ๑๕ ความสำคัญของหลักการปฏิบัติก่อนการใช้ไอศทัศน์วัสดุของครูสอนภาษาไทย

ข้อที่	การปฏิบัติก่อนการใช้ไอศทัศน์วัสดุ	มาก ร้อยละ	ปานกลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	ไม่มีเลย ร้อยละ
๑	วางแผนการใช้ไอศทัศน์วัสดุล่วงหน้า	๓๑.๘๒	๕๐.๙๑	๑๔.๕๘	๒.๓๓
๒	ทดสอบการทำงานของไอศทัศน์วัสดุให้เรียบร้อย	๒๐.๐๐	๖๐.๐๐	๑๖.๓๖	๓.๖๔
๓	ทดลองใช้ไอศทัศน์วัสดุก่อนใช้จริง	๒๒.๒๓	๕๕.๕๕	๑๘.๖๔	๓.๖๔
๔	เตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้ไอศทัศน์- วัสดุ เช่น จัดที่นั่งของนักเรียนทุกคนได้มองเห็น หรือควบคุมแสงสว่างถ้าจำเป็น	๒๔.๘๒	๕๐.๙๑	๒๒.๒๓	๕.๐๐
๕	เตรียมกิจกรรมที่ตามมาภายหลังการใช้ไอศทัศน์วัสดุ	๑๐.๔๕	๖๖.๘๒	๑๙.๐๙	๓.๖๔
๖	เตรียมนักเรียนโดยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความ สนใจเสียก่อน	๓๐.๐๐	๕๖.๘๒	๙.๕๕	๓.๖๔
๗	ทบทวนบทเรียนที่เรียนมาแล้วก่อนการใช้ ไอศทัศน์วัสดุ	๒๙.๕๕	๕๔.๐๙	๑๓.๑๘	๓.๑๘

จากตารางที่ ๑๕ แสดงให้เห็นว่าครูสอนภาษาไทยให้ความสำคัญของหลักการปฏิบัติ
ก่อนการใช้ไอศทัศน์วัสดุอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์จากตารางแล้วจะเห็นว่า ก่อน
ที่จะใช้ไอศทัศน์วัสดุนั้นได้มีการวางแผนการใช้ล่วงหน้า ทดสอบการทำงานของไอศทัศน์วัสดุ
ให้เรียบร้อย ได้ทดลองใช้ไอศทัศน์วัสดุก่อนใช้จริง ได้มีการเตรียมห้องเรียนให้เหมาะสม
กับการใช้ไอศทัศน์วัสดุ มีการจัดเตรียมกิจกรรมที่ตามมาภายหลังการใช้ไอศทัศน์วัสดุ มีการ
เตรียมนักเรียนโดยกระตุ้นให้เกิดความสนใจ และก่อนการใช้ไอศทัศน์วัสดุนั้นมีการทบทวนบทเรียน
ที่เรียนมาแล้ว ในทุก ๆ กรณีที่กล่าวมาแล้วนั้น ครูส่วนมากตอบว่าให้ความสำคัญในระดับ
ปานกลางทั้งสิ้น

ตาราง ๑๖ ความสำคัญของการปฏิบัติในการใช้สัททัศน์วัสดูในชั้นเรียนของครูสอนภาษาไทย

ข้อที่	การปฏิบัติในการใช้ สัททัศน์วัสดู	มาก ร้อยละ	ปานกลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	ไม่มีเลย ร้อยละ
๑	ใช้สัททัศน์วัสดูตามแผนที่วางไว้	๓๐.๕๕	๕๓.๑๘	๑๑.๘๒	๔.๕๕
๒	ใช้สัททัศน์วัสดูในการนำบทเรียน	๑๘.๖๔	๖๐.๕๕	๑๕.๕๕	๒.๓๓
๓	ใช้สัททัศน์วัสดูในการอธิบายเนื้อหาในบทเรียน	๒๓.๖๔	๖๐.๕๕	๑๑.๘๒	๔.๐๘
๔	ใช้สัททัศน์วัสดูเพื่อทบทวนบทเรียน	๑๕.๕๕	๕๕.๕๕	๒๔.๕๕	๔.๕๕
๕	ใช้สัททัศน์วัสดูในการสรุปเนื้อหาในบทเรียน	๑๒.๓๒	๕๓.๒๓	๒๕.๐๐	๕.๕๕
๖	ใช้สัททัศน์วัสดูในการฝึกทักษะ เช่น ฝึกอ่าน บอกเสียง โคลง กลอน	๒๑.๕๒	๕๓.๒๓	๒๓.๑๘	๓.๓๓
๗	ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้ สัททัศน์วัสดู	๒๐.๕๕	๖๐.๐๐	๑๕.๐๐	๔.๕๕
๘	นำเอาสัททัศน์วัสดูมาใช้ซ้ำในชั้นเรียนเดิม เพื่อสอนเนื้อหาอื่น ๆ	๘.๑๘	๕๔.๐๘	๒๔.๕๕	๘.๖๔
๙	ในขณะที่ใช้สัททัศน์วัสดูก็นึกถึงเหตุการณ์ความสนใจ ความเข้าใจของนักเรียนไปด้วย	๓๑.๘๒	๕๒.๓๓	๑๑.๓๖	๔.๐๘
๑๐	ใช้สัททัศน์วัสดูทุกชิ้นอย่างคุ้มค่า	๒๕.๕๕	๕๕.๕๕	๑๕.๐๐	๓.๖๔
๑๑	จัดกิจกรรมขึ้นภายหลังการใช้สัททัศน์วัสดู ประกอบการสอน เช่น อภิปราย การทำรายงาน	๑๓.๒๓	๕๑.๘๒	๒๓.๑๘	๓.๓๓

จากตารางที่ ๑๖ แสดงให้เห็นว่า ครูส่วนมากให้ความสำคัญในระดับปานกลาง สำหรับข้อปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. ใช้สัททัศน์วัสดูในการอธิบายเนื้อหาในบทเรียน
๒. ใช้เพื่อนำบทเรียน
๓. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้ สัททัศน์วัสดู
๔. ใช้สัททัศน์วัสดูในการสรุปเนื้อหาในบทเรียน
๕. ใช้สัททัศน์วัสดูทุกชิ้นอย่างคุ้มค่า

๖. ใช้โสตทัศนวัสดุเพื่อทบทวนบทเรียน
๗. ใช้โสตทัศนวัสดุซ้ำเพื่อสอนเนื้อหาอื่น ๆ
๘. ใช้โสตทัศนวัสดุตามแผนที่วางไว้แล้ว
๙. ในขณะที่ใช้โสตทัศนวัสดุ ได้สังเกตดูความสนใจ ความเข้าใจ

ของนักเรียนไปช่วย

๑๐. จัดกิจกรรมขึ้นภายหลังการใช้ โสตทัศนวัสดุ
๑๑. ใช้โสตทัศนวัสดุในการฝึกทักษะ

ตาราง ๑๗ ความสำคัญของการปฏิบัติภายหลังการใช้โสตทัศนวัสดุในชั้นเรียน

ข้อที่	การปฏิบัติในการใช้โสตทัศนวัสดุ	มาก ร้อยละ	ปานกลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	ไม่มีเลย ร้อยละ
๑	จัดกิจกรรมต่อเนื่องเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจ และทบทวนความจำ	๒๓.๑๘	๕๖.๓๖	๑๗.๗๓	๒.๗๓
๒	ใช้คำถามสั้น ๆ ถามความเข้าใจ	๔๓.๑๘	๔๗.๗๓	๗.๗๓	๑.๓๖
๓	สังเกตผลการใช้โสตทัศนวัสดุจากความสนใจ ความตั้งใจ และบรรยากาศในห้องเรียน	๒๔.๐๙	๖๐.๐๐	๙.๕๕	๑.๓๖
๔	เก็บโสตทัศนวัสดุที่ใช้แล้วไว้ใช้ในคราวต่อไป	๓๗.๒๗	๔๗.๗๓	๑๓.๑๘	๑.๔๒
๕	มอบโสตทัศนวัสดุที่ใช้แล้วให้กับโรงเรียน	๒๔.๑๘	๕๕.๐๐	๑๑.๔๒	๕.๐๐
๖	นำโสตทัศนวัสดุที่ใช้แล้วมาดัดแปลงไว้ใช้ในคราวต่อไป	๒๔.๐๙	๕๐.๙๑	๑๘.๖๔	๖.๓๖

จากตารางที่ ๑๗ แสดงให้เห็นว่า ครูสอนภาษาไทยให้ความสำคัญของการปฏิบัติ ภายหลังการใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์จากตาราง จะเห็นว่าเมื่อใช้โสตทัศนวัสดุแล้วนั้น มีครูส่วนมากที่ตอบว่าได้จัดกิจกรรมต่อเนื่องเพื่อเพิ่มพูน ความรู้ ความเข้าใจ และทบทวนความจำพอสมควร และครูส่วนมากนิยมที่จะใช้คำถามสั้น ๆ

ถามความเข้าใจภายหลังที่ได้ใช้โสฬศน์วัสดุแล้ว เกี่ยวกับการสังเกตการใช้โสฬศน์วัสดุ จากความสนใจ ความตั้งใจ และบรรยากาศในห้องเรียนนั้น ครูส่วนมากให้ความสำคัญอยู่ใน ระดับปานกลาง เช่นเกี่ยวกับการที่เก็บโสฬศน์วัสดุไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในภายหลัง

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องการปฏิบัติในการใช้โสฬศน์วัสดุนั้น สรุปได้ ดังนี้ คือ

๑. ในการเลือกโสฬศน์วัสดุนั้น ครูสอนภาษาไทยให้ความสำคัญอยู่ใน ระดับปานกลาง กับทั้งคำนึงว่าโสฬศน์วัสดุชิ้นนั้นจะต้องตรงกับจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะสอนด้วย
๒. หลักการปฏิบัติก่อนการใช้โสฬศน์วัสดุ การปฏิบัติในการใช้โสฬศน์วัสดุ และการปฏิบัติภายหลังการใช้โสฬศน์วัสดุนั้น ครูสอนภาษาไทยก็ให้ความสำคัญอยู่ในระดับ ปานกลาง

๓. ประเภทของโสฬศน์วัสดุที่ผลิตและใช้ในการสอนภาษาไทย

การนำเสนอข้อมูลในตอนนี้ได้กำหนดให้ตัวเลขในบันทึกบนไม้แทนจำนวนครูที่ใช้ โสฬศน์วัสดุแต่ละประเภทประกอบการสอน และตัวเลขในบันทึกล่างไม้แทนจำนวนครูที่ ผลิตและใช้โสฬศน์วัสดุแต่ละประเภทประกอบการสอน ปรากฏดังต่อไปนี้คือ

จากตาราง ๑๘ แสดงให้เห็นว่าในการสอนเรื่องแบบสร้างของประโยคนี้ ครูสอนภาษาไทยส่วนมากเลือกใช้บัตรคำเป็นอุปกรณ์ประกอบการสอนถึงร้อยละ ๔๓ อันดับรองลงมาคือ แผนภูมิ จำนวนครูที่เลือกใช้เป็นอุปกรณ์การสอนมีร้อยละ ๓๖ และอันดับรองลงมาอีกได้แก่การสาธิต ส่วนโสตทัศนวัสดุประเภทอื่น ๆ ก็ได้รับการเลือกใช้เกือบทุกประเภทลดหลั่นกันไป แต่ในเรื่องเกี่ยวกับการผลิตนั้น ครูที่ทำการผลิตโสตทัศนวัสดุขึ้นใช้เองนั้นมีจำนวนน้อย และโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้กันมากได้แก่ บัตรคำ ซึ่งมีร้อยละ ๓๐ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ ร้อยละ ๑๖ รูปภาพร้อยละ ๙ และป้ายนิเทศร้อยละ ๘ ตามลำดับ

โสตทัศนวัสดุที่ครูสอนภาษาไทยเลือกใช้เพื่อสอนเรื่องภาคของประโยคกันมากที่สุดได้แก่ แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๓๗ รองลงมาได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๓๕ และอันดับรองลงมาอีกได้แก่การสาธิต ซึ่งมีจำนวนครูคิดเป็นร้อยละ ๑๙ นอกนั้นก็ยังมีโสตทัศนวัสดุประเภทอื่น ๆ อีก ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองนั้นกล่าวได้ว่ามีครูเป็นจำนวนน้อยเท่านั้นที่ผลิตโสตทัศนวัสดุขึ้นใช้เอง และโสตทัศนวัสดุที่ครูสอนภาษาไทยผลิตขึ้นใช้มากที่สุดได้แก่ป้ายนิเทศ คิดเป็นร้อยละ ๑๗ รองลงมาได้แก่บัตรคำคิดเป็นร้อยละ ๑๕ แผนป้ายผ้าสี่เหลี่ยมร้อยละ ๕ แผนป้ายไฟฟ้าร้อยละ ๓ ตามลำดับ

โสตทัศนวัสดุที่ครูสอนภาษาไทยเลือกใช้เพื่อสอนเรื่องความหมายของคำกันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๓๔ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๒๗ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต คิดเป็นร้อยละ ๒๔ และรูปภาพคิดเป็นร้อยละ ๒๒ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้ประกอบการสอนที่มากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๒๕ รองลงมาได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๗ และอันดับรองลงมาอีกคือแผนป้ายผ้าสี่เหลี่ยมและแผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๔ เท่ากัน

โสตทัศนวัสดุที่ครูสอนภาษาไทยเลือกใช้เพื่อสอนเรื่องความหมายของพยางค์กันมากที่สุดได้แก่ บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๓๕ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๒๙ และรองลงมาอีกได้แก่การสาธิต คิดเป็นร้อยละ ๑๙ ส่วนรูปภาพนั้นมีคนเลือกใช้คิดเป็นร้อยละ ๑๗ และโสตทัศนวัสดุที่ครูสอนภาษาไทยผลิตขึ้นใช้กันมากที่สุดได้แก่บัตรคำเช่นกัน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๒๕ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๘ ส่วนแผนป้ายผ้าสี่เหลี่ยม ป้ายไฟฟ้า และป้ายนิเทศนั้นมีจำนวนเท่ากัน ก็คิดเป็นร้อยละ ๓

โสภณทัศนวิสัยที่ครูเลือกใช้เพื่อสอนเรื่องสระกันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๔๐
อันดับรองลงมาได้แก่แผนภูมิคิดเป็นร้อยละ ๒๕ และรองลงมาอีกได้แก่การสาธิต คิดเป็นร้อยละ ๒๐
รูปภาพที่ครูสอนภาษาไทยที่เลือกใช้ร้อยละ ๑๔ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูสอนภาษาไทยผลิตขึ้นใช้
มากที่สุดนั้นได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๒๕ รองลงมาได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๙ แผนภูมิ
คิดเป็นร้อยละ ๖

โสภณทัศนวิสัยที่ครูเลือกใช้เพื่อสอนเรื่องสระเปลี่ยนรูปและลดรูปกันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ
คิดเป็นร้อยละ ๕๑ อันดับรองลงมาได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๒๐ และรองลงมาอีกได้แก่
การสาธิต ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๑๙ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองมากที่สุดได้แก่บัตรคำ
ซึ่งมีถึงร้อยละ ๓๒ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๕ และป้ายนิเทศนั้นมีเพียงร้อยละ ๓

โสภณทัศนวิสัยที่ครูเลือกใช้เพื่อสอนเรื่องวรรณยุกต์กันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็น
ร้อยละ ๔๔ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๓๕ และรองลงมาได้แก่การสาธิต คิดเป็น
ร้อยละ ๑๔ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองนั้น ที่มากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๑๔
รองลงมาได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๑๓ ส่วนรูปภาพและแผ่นป้ายผ้าสี่สีนั้นเป็นอันดับรองลงมา
ซึ่งมีครูที่ผลิตขึ้นใช้เองคิดเป็นร้อยละ ๓

โสภณทัศนวิสัยที่ครูเลือกใช้เพื่อสอนเรื่องส่วนประกอบของพยางค์กันมากที่สุดได้แก่
บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๔๔ อันดับรองลงมาได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๓๒ และรองลงมา
ได้แก่การสาธิต คิดเป็นร้อยละ ๑๙ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองที่มีมากที่สุดได้แก่บัตรคำ
คิดเป็นร้อยละ ๑๖ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๑๔ และแผ่นป้ายผ้าสี่สี คิดเป็น
ร้อยละ ๔

โสภณทัศนวิสัยที่ครูสอนภาษาไทยเลือกใช้เพื่อสอนเรื่องพยัญชนะกันมากที่สุดได้แก่
บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๕๑ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๓๒ และรองลงมาอีก
ได้แก่การสาธิต คิดเป็นร้อยละ ๑๔ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองนั้นมีมากที่สุดได้แก่
บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๑๙ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๑๐ และแผ่นป้ายผ้าสี่สี
คิดเป็นร้อยละ ๔

โสภทศนวัศสุที่ครูเลือกใช้เพื่อสอนเรื่องตัวสะกดกันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็น
 ร้อยละ ๔๔ ที่รองลงมาได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๒๗ และรองลงมาได้แก่การสาธิต ซึ่ง
 คิดเป็นร้อยละ ๑๗ โสภทศนวัศสุอื่น ๆ ก็มีผู้ใช้ลดหลั่นกันตามลำดับ ส่วนโสภทศนวัศสุที่ครูผลิต
 ขึ้นใช้ประกอบการสอนที่มากที่สุดนั้นได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๒๖ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ
 คิดเป็นร้อยละ ๑๒ และแผ่นป้ายสาธิต คิดเป็นร้อยละ ๓ เป็นอันดับรองลงมา

โสภทศนวัศสุที่ครูเลือกใช้เพื่อสอนเรื่องชนิดของคำกันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็น
 ร้อยละ ๕๒ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๓๔ และรองลงมาใช้การสาธิต คิดเป็น
 ร้อยละ ๑๕ โสภทศนวัศสุชนิดอื่น ๆ ก็มีผู้ใช้น้อยลงตามลำดับ ส่วนโสภทศนวัศสุที่ครูผลิตขึ้นใช้
 ประกอบการสอนที่มากที่สุดนั้นได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๒๓ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ คิดเป็น
 ร้อยละ ๙ ส่วนรูปภาพและป้ายนิเทศเป็นอันดับรองลงมา มีครูที่ผลิตขึ้นใช้คิดเป็นร้อยละ ๔

โสภทศนวัศสุที่ครูเลือกใช้เพื่อสอนเรื่องคานามกันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็น
 ร้อยละ ๕๓ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๓๒ และรองลงมาอีกได้แก่ของจริง
 คิดเป็นร้อยละ ๓๐ ส่วนโสภทศนวัศสุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองนั้นที่มากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็น
 ร้อยละ ๑๕ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๑๐ และรูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๙

โสภทศนวัศสุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องคำสรรพนามกันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็น
 ร้อยละ ๕๓ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๓๒ และรองลงมาอีกได้แก่ของจริง
 คิดเป็นร้อยละ ๒๓ ส่วนโสภทศนวัศสุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองที่มากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๒๓
 รองลงมาได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๑๑ และรองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๙

โสภทศนวัศสุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการรียากันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ
 ๕๒ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๓๕ และรองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ
 ๒๒ ส่วนโสภทศนวัศสุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองที่มากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๒๐ รองลงมา
 ได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๑๐ และรองลงมาอีกได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๔

โสภทศนวัศสุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องคำวิเศษณ์กันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ
 ๕๑ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๓๒ และรองลงมาอีกได้แก่การสาธิต คิดเป็น
 ร้อยละ ๒๒ ส่วนโสภทศนวัศสุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองมากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๒๐
 รองลงมาได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๑๒ และรองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๔

โสภทกณวัสดุที่ครูไซ้เพื่อสอนเรื่องคำบุพบทกันมากไ้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๔๔
 รองลงมาไ้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๓๔ และรองลงมาอีกไ้แก่การสาธิต คิดเป็นร้อยละ ๒๒
 ส่วนโสภทกณวัสดุที่ครูผลิตขึ้นไ้เองมากที่สุดไ้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๑๔ รองลงมาไ้แก่
 แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๑๐ และรองลงมาอีกไ้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๗

โสภทกณวัสดุที่ครูไซ้เพื่อสอนเรื่องคำสันธานกันมากที่สุดไ้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ
 ๕๕ รองลงมาไ้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๓๓ รองลงมาอีกไ้แก่การสาธิต คิดเป็นร้อยละ
 ๑๕ ส่วนโสภทกณวัสดุที่ครูผลิตขึ้นไ้เองมากที่สุดไ้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๒๑ รองลงมา
 ไ้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๑๑ และรองลงมาอีกไ้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๕

โสภทกณวัสดุที่ครูไซ้เพื่อสอนเรื่องคำอุทานกันมากที่สุดไ้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ
 ๕๑ รองลงมาไ้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๓๐ และรองลงมาอีกไ้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ
 ๒๔ ส่วนโสภทกณวัสดุที่ครูผลิตขึ้นไ้เองที่มากที่สุดนั้นไ้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๒๒ รองลง
 มาไ้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๑๐ และรองลงมาอีกไ้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๗

โสภทกณวัสดุที่ครูไซ้เพื่อสอนเรื่องคำราชาศัพท์กันมากที่สุดไ้แก่บัตรคำ คิดเป็น
 ร้อยละ ๕๔ รองลงมาไ้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๓๐ และรองลงมาอีกไ้แก่รูปภาพ คิดเป็น
 ร้อยละ ๒๔ ส่วนโสภทกณวัสดุที่ผลิตขึ้นไ้เองนั้นมีบัตรคำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๒๒ รองลงมา
 ไ้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๔ รูปภาพและป้ายนิเทศรองลงมา คิดเป็นร้อยละ ๖

โสภทกณวัสดุที่ครูไซ้เพื่อสอนเรื่องคำนามของราชาศัพท์กันมากที่สุดไ้แก่บัตรคำ คิดเป็น
 ร้อยละ ๕๖ รองลงมาไ้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๒๗ และรองลงมาอีกไ้แก่รูปภาพและการ
 สาธิตคิดเป็นร้อยละ ๒๐ ส่วนโสภทกณวัสดุที่ครูผลิตขึ้นไ้เองที่มากที่สุดนั้นไ้แก่บัตรคำ คิดเป็น
 ร้อยละ ๒๐ รองลงมาไ้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๑๐ และป้ายนิเทศกับรูปภาพ คิดเป็น
 ร้อยละ ๖

โสภทกณวัสดุที่ครูไซ้เพื่อสอนเรื่องคำราชาศัพท์สำหรับพระสงฆ์กันมากที่สุดไ้แก่
 บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๔๗ รองลงมาไ้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๓๐ และรองลงมาอีก
 ไ้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๒๕ ส่วนโสภทกณวัสดุที่ครูผลิตขึ้นไ้เองที่มากที่สุดนั้นไ้แก่
 แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๑๕ รองลงมาไ้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๕ และรูปภาพคิดเป็น
 ร้อยละ ๗

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องคำศัพท์ต่าง ๆ กันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๕๙ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๒๒ และรูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๒๑ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้กันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๒๐ รองลงมาได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๖ แผ่นป้ายนิเทศและป้ายไฟฟ้า คิดเป็นร้อยละ ๔

เมื่อวิเคราะห์จากตาราง ๑๔ แล้วจะเห็นว่าโสตทัศนวัสดุที่ครูนิยมใช้ประกอบการสอนเรียงตามลำดับมากน้อยดังนี้ บัตรคำ แผนภูมิ การสาธิต รูปภาพ ของจริง แผ่นป้ายผ้าสาธิต ป้ายนิเทศ ส่วนโสตทัศนวัสดุอื่นมีผู้ใช้เป็นจำนวนน้อยเท่านั้น

ในเรื่องการผลิตโสตทัศนวัสดุขึ้นใช้ประกอบการสอนนั้น มีครูจำนวนประมาณร้อยละ ๕๐ เท่านั้น ที่ผลิตโสตทัศนวัสดุขึ้นใช้ประกอบการสอน และโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นมาใช้มากที่สุดได้แก่บัตรคำ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ รองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ ป้ายนิเทศ และแผ่นป้ายผ้าสาธิต

ส่วนโสตทัศนวัสดุที่มีครูจำนวนน้อยเลือกใช้ เลือกผลิต ได้แก่สไลด์ फिल्मสตริป ภาพยนต์ เทปบันทึกเสียง เครื่องบันทึกเสียง ซึ่งพอจะสรุปได้ว่าครูเลือกใช้โสตทัศนวัสดุที่ผลิตขึ้นใช้ได้ง่าย ราคาถูก และเป็นโสตทัศนวัสดุที่มีขั้นตอนการใช้อย่างไม่ซับซ้อน

[illegible]

[illegible]

จากตาราง ๑๕ แสดงให้เห็นว่าในการสอนวรรณคดีไทยเรื่องพุทธชาณุภาพนั้น โสทัดศน์วสุที่ครูใช้กันมากที่สุดนั้นได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๓๗ รองลงมาได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๓๓ และรองลงมาอีกได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๒๔ ส่วนการสาธิต คิดเป็นร้อยละ ๒๓ จำนวนครูที่ผลิตโสตทัศนวัสดุขึ้นใช้เองมีจำนวนน้อย ประมาณร้อยละ ๕๐ โสทัดศน์วสุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองมากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๑๗ รองลงมาได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๑๒ และรองลงมาอีกได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๔

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องกระเช้าสีดาที่มากที่สุดได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๕๒ รองลงมาได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๓๔ และรองลงมาอีกได้แก่การสาธิต คิดเป็นร้อยละ ๒๑ แผนภูมิและของจริง คิดเป็นร้อยละ ๒๐ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้มากที่สุดนั้นได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๑๗ รองลงมาได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๑๒ และที่รองลงมาอีกได้แก่ป้ายนิเทศกับแผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๕ เท่ากัน

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องอุบายยักษ์มากได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๕๔ รองลงมาได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๒๔ และรองลงมาอีกได้แก่การสาธิต คิดเป็นร้อยละ ๒๓ โสทัดศน์วสุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองมากที่สุดคือบัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๑๓ รองลงมาได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๑๒ และรองลงมาอีกคือแผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๖

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องสักรากันมากที่สุดได้แก่การสาธิต คิดเป็นร้อยละ ๒๗ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๒๒ และรองลงมาอีกได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๒๔ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองนั้น มากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๑๓ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๑๒ และรูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๑๐

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องศรีปราชญ์มากที่สุดได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๔๔ รองลงมาได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๓๓ และรองลงมาอีกได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๒๓ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้มากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๑๒ รองลงมาได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๑๒ อันดับต่อมาคือแผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๔

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องสวนสัตว์มากที่สุดได้แก่รูปภาพ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๖๐ รองลงมาได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๓๐ และรองลงมาอีกได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๒๕ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้มากที่สุดได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๑๔ รองลงมาได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๑๑ ป้ายนิเทศคิดเป็นร้อยละ ๔ แผนภูมิคิดเป็นร้อยละ ๓

โสภทศน์วัสดุที่ครูใช้เพื่อสอน เรื่องกราวก็พากันมากได้แก่การสาธิต คิดเป็นร้อยละ ๓๐
 รองลงมาได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๒๔ และรองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๒๕
 ส่วนโสภทศน์วัสดุที่ครูผลิตขึ้นนั้นมีรูปภาพ ร้อยละ ๕ บัตรคำร้อยละ ๗ แผนภูมิร้อยละ ๖
 การสาธิตร้อยละ ๔

โสภทศน์วัสดุที่ครูใช้เพื่อสอน เรื่องวิวัฒนาการของนกมากที่สุดได้แก่รูปภาพ คิดเป็น
 ร้อยละ ๔๑ รองลงมาได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๒๔ รองลงมาอีกได้แก่แผนภูมิและการ
 สาธิต คิดเป็นร้อยละ ๒๑ ส่วนโสภทศน์วัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองมากที่สุดได้แก่รูปภาพ คิดเป็น
 ร้อยละ ๑๕ บัตรคำคิดเป็นร้อยละ ๑๓ ป้ายนิเทศและแผนภูมิคิดเป็นร้อยละ ๔

โสภทศน์วัสดุที่ครูใช้เพื่อสอน เรื่องแม่จากันมากที่สุดได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๓๓
 รองลงมาได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๓๐ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต คิดเป็นร้อยละ ๒๖
 และแผนภูมิร้อยละ ๒๕ ส่วนโสภทศน์วัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองมากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็น
 ร้อยละ ๑๓ รูปภาพร้อยละ ๑๐ แผนภูมิร้อยละ ๔ ป้ายนิเทศร้อยละ ๓ และแผนป้าย
 ผ่าสำลีกับการสาธิตร้อยละ ๑ ตามลำดับ

โสภทศน์วัสดุที่ครูใช้เพื่อสอน เรื่องมิตรกันมากที่สุดได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๓๓
 รองลงมาได้แก่การสาธิต คิดเป็นร้อยละ ๒๔ แผนภูมิร้อยละ ๒๗ และบัตรคำร้อยละ ๒๖
 ส่วนโสภทศน์วัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองนี้มากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๑๑ รองลงมา
 ได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๘ รองลงมาอีกได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๖

โสภทศน์วัสดุที่ครูใช้เพื่อสอน เรื่องนิทานเลี้ยงเด็กกันมากที่สุดได้แก่รูปภาพ คิดเป็น
 ร้อยละ ๔๓ รองลงมาได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๓๐ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต คิดเป็น
 ร้อยละ ๒๐ ส่วนโสภทศน์วัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองนี้มีรูปภาพและบัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๑๑
 ป้ายนิเทศร้อยละ ๕ และแผนป้ายผ่าสำลีกับการแสดงละครร้อยละ ๓

โสภทศน์วัสดุที่ครูใช้เพื่อสอน เรื่องโครงทองตอนพิฆาตจรเข้กันมากที่สุดได้แก่รูปภาพ
 คิดเป็นร้อยละ ๒๕ รองลงมาได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๒๖ และรองลงมาอีกได้แก่
 แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๒๐ ส่วนโสภทศน์วัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองมากที่สุดได้แก่รูปภาพ คิดเป็น
 ร้อยละ ๑๖ รองลงมาได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๑๐ และรองลงมาอีกได้แก่ป้ายนิเทศ
 คิดเป็นร้อยละ ๔

โสททัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องบวงสรวงสมเด็จพระนเรศวรมหาราชกันมากที่สุด
ได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๕๕ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๒๕ และการสาธิต
คิดเป็นร้อยละ ๒๔ ส่วนโสททัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองมากที่สุดได้แก่รูปภาพและบัตรคำ คิด
เป็นร้อยละ ๑๐ ป้ายนิเทศร้อยละ ๔ แผนป้ายผ้าสำลีและแผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๒

โสททัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องพระราชวังรัตนโกสินทร์มากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็น
ร้อยละ ๓๑ รองลงมาได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๒๔ และรองลงมาอีกได้แก่การสาธิต
คิดเป็นร้อยละ ๒๔ ส่วนโสททัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองมากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ
๑๐ ป้ายนิเทศร้อยละ ๓ รูปภาพและแผนภูมิร้อยละ ๒ แผนป้ายผ้าสำลียร้อยละ ๑ ตามลำดับ

โสททัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องพหุภาษาชาวไทยกันมากที่สุดได้แก่การสาธิต คิดเป็น
ร้อยละ ๒๕ รองลงมาได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๒๔ และรองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ
คิดเป็นร้อยละ ๒๒ ส่วนโสททัศนวิสัยที่ผลิตกันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๑๐ รูปภาพ
กับแผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๔ ป้ายนิเทศร้อยละ ๒ ตามลำดับ

โสททัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องย่านมัทนังโมกข์กันมากที่สุดได้แก่รูปภาพ คิดเป็น
ร้อยละ ๓๗ รองลงมาได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๒๔ และรองลงมาอีกได้แก่การสาธิต
คิดเป็นร้อยละ ๒๒ ส่วนโสททัศนวิสัยที่ผลิตกันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๑๒
รูปภาพร้อยละ ๕ แผนภูมิร้อยละ ๓ และแผนที่ร้อยละ ๒ ตามลำดับ

โสททัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องกึ่งกลางกันมากที่สุดได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ
๕๕ รองลงมาได้แก่บัตรคำกับแผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๒๑ และรองลงมาอีกได้แก่การแสดง
ละคร คิดเป็นร้อยละ ๑๗ ส่วนโสททัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองนั้นมีจำนวนดังนี้ บัตรคำ
คิดเป็นร้อยละ ๑๐ รูปภาพร้อยละ ๔ แผนภูมิร้อยละ ๕ ตามลำดับ

โสททัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องสิ่งขบถกันมากที่สุดได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ
๕๖ รองลงมาได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๒๗ รองลงมาอีกได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ
๒๔ ส่วนโสททัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองนั้น มากที่สุดได้แก่บัตรคำร้อยละ ๑๓ รองลงมา
ได้แก่รูปภาพ ร้อยละ ๑๐ แผนภูมิร้อยละ ๕ ป้ายนิเทศร้อยละ ๔

โสททัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องสามัคคีกันมากที่สุดได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ
๓๓ รองลงมาได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๓๑ และรองลงมาอีกได้แก่การสาธิต คิดเป็น
ร้อยละ ๒๔ ส่วนโสททัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้กันมากที่สุดนั้นได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๒๓

รองลงมาได้แก่รูปภาพร้อยละ ๕ ป้ายนิเทศและแผนภูมิร้อยละ ๓

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องสามัคคีชุมนุมกันมากได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๗๒ รองลงมาได้แก่บัตรคำและการสาธิต คิดเป็นร้อยละ ๒๕ และรองลงมาอีกได้แก่แผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๒๐ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ใช้น้อยที่สุดได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๙ รูปภาพกับแผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๔ เป็นอันดับรองลงมา และป้ายนิเทศร้อยละ ๒ การสาธิตกับการแสดงละครร้อยละ ๑

เมื่อวิเคราะห์จากตาราง ๑๔ แล้ว อาจเรียงลำดับได้ว่าโสตทัศนวัสดุประเภทใดที่ครูนิยมใช้กันมากได้ดังนี้ รูปภาพ บัตรคำ การสาธิต แผนภูมิ การแสดงละคร ป้ายนิเทศ แผ่นป้ายผ้าสาธิต และอื่น ๆ อีกเล็กน้อย ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองนั้น ปรากฏว่ามีครูเป็นจำนวนน้อยที่ผลิตโสตทัศนวัสดุขึ้นใช้เอง ได้แก่ บัตรคำ รูปภาพ แผนภูมิ ป้ายนิเทศ และอื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่ก็คล้ายคลึงกับโสตทัศนวัสดุที่ใช้ประกอบการสอนวิชาหลักภาษานั้นเอง

[illegible]

ประเด็นที่สนใจ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																						
แนวทางการดำเนินงาน	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1</

จากตาราง ๒๐ แสดงให้เห็นว่าในการสอนเกี่ยวกับการฟังนั้น ครูจำนวนมาก ใช้วิธีการสาธิต ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๒๔ โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เป็นอันดับรองลงมาได้แก่ บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๒๑ รองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๑๘ ที่ใช้เทป บันทึกเสียงเพื่อใช้สอนเกี่ยวกับการฟังมีร้อยละ ๑๕ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เอง นั้น มีครูจำนวนน้อยมาก คือประมาณร้อยละ ๑๐ เท่านั้นที่ผลิตโสตทัศนวัสดุ คือ มีครูที่ผลิต บัตรคำร้อยละ ๒ ใช้การสาธิตด้วยตนเองร้อยละ ๒ ที่ผลิตรูปภาพและของจริงขึ้นใช้เอง มีร้อยละ ๑ เท่านั้น

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการพูดที่มากได้แก่การสาธิต ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๓๑ โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เป็นอันดับรองลงมาได้แก่บัตรคำ คิดเป็นร้อยละ ๒๑ และรองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ คิดเป็นร้อยละ ๑๗ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองนั้น มีบัตรคำร้อยละ ๕ การสาธิตและการแสดงละครร้อยละ ๒ รูปภาพและภาพพลิกเพียงร้อยละ ๑

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการอภิปรายที่มากได้แก่การสาธิตถึงร้อยละ ๓๓ รองลงมาได้แก่การแสดงละครร้อยละ ๑๖ รองลงมาได้แก่บัตรคำและแผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๑๔ ส่วนจำนวนครูที่ผลิตโสตทัศนวัสดุขึ้นใช้เองนั้นมีเป็นจำนวนน้อย ครูที่ทำการสาธิตด้วยตนเองมีเพียงร้อยละ ๓ ผลิตแผนภูมิขึ้นใช้เองมีร้อยละ ๒ รูปภาพ แผนป้ายผ้าสาธิต และ ป้ายนิเทศ มีเพียงร้อยละ ๑ เท่านั้น

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการรายงาน ที่มากได้แก่การสาธิตถึงร้อยละ ๒๔ โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๐ และรองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ มีผู้ใช้ ร้อยละ ๑๘ ส่วนการสาธิตนั้นมีครูทำการสาธิตด้วยตนเองเพียงร้อยละ ๒ ผลิตแผนภูมิเอง ร้อยละ ๒ และมีรูปภาพ บัตรคำ และของจริงเพียงร้อยละ ๑ เท่านั้น

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการเล่นเรื่อง ที่มากได้แก่การสาธิตถึงร้อยละ ๓๕ โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้รองลงมาได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๓๔ และรองลงมาอีกได้แก่แผนภูมิ คิด เป็นร้อยละ ๑๔ ครูที่ใช้การแสดงละครก็มีร้อยละ ๑๔ เช่นกัน ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิต ขึ้นใช้เองนั้นมีรูปภาพถึงร้อยละ ๔ การสาธิตและแผนภูมิมีร้อยละ ๒ ส่วนป้ายนิเทศกับ ภาพพลิกมีร้อยละ ๑

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการอ่าน ที่มากได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๓๑ โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๖ และรองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ คิดเป็น ร้อยละ ๑๗ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่แผนภูมิมีร้อยละ ๕ บัตรคำร้อยละ ๓

แผ่นป้ายผ้าสำคัญร้อยละ ๒ ซึ่งจัดไว้ว่ามีน้อยมาก

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการอ่านในใจ ที่มากได้แก่การสาธิต คิดเป็นร้อยละ ๒๔ รองลงมาได้แก่บัตรคำและแผนภูมิมีร้อยละ ๑๕ และรองลงมาอีกได้แก่รูปภาพกับป้ายนิเทศร้อยละ ๘ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองนั้นมีแผนภูมิ ร้อยละ ๔ บัตรคำร้อยละ ๓ และสาธิตด้วยตนเองมีร้อยละ ๒

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการอ่านออกเสียง ที่มากได้แก่การสาธิตร้อยละ ๓๐ รองลงมาได้แก่บัตรคำมีร้อยละ ๒๐ และรองลงมาอีกได้แก่รูปภาพมีร้อยละ ๑๗ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองนั้นมีบัตรคำและแผนภูมิเพียงร้อยละ ๕ สาธิตด้วยตนเองมีร้อยละ ๒ ส่วนรูปภาพ แผ่นป้ายผ้า สำลี ป้ายนิเทศ มีร้อยละ ๑

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการอ่านออกเสียงทานองเสนาะ ที่มากได้แก่การสาธิตมีร้อยละ ๓๐ รองลงมาได้แก่บัตรคำและแผนภูมิ มีร้อยละ ๑๔ ส่วนแผนภูมินั้นเป็นโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้มากที่สุด มีร้อยละ ๔ ใช้การสาธิตด้วยตนเองมีร้อยละ ๒ ที่ใช้เทปบันทึกเสียงของตนเอง มีร้อยละ ๑ สำหรับพวกที่ใช้เทปบันทึกเสียงนี้มีถึงร้อยละ ๑๐ สำหรับในหัวข้อนี้

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการเขียน ที่มากได้แก่บัตรคำ มีถึงร้อยละ ๒๕ รองลงมาได้แก่การสาธิต คิดเป็นร้อยละ ๒๓ รองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๒๐ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้มากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๘ แผนภูมิมีร้อยละ ๕ รูปภาพร้อยละ ๒ แผ่นป้ายผ้า สำลี และป้ายนิเทศ ร้อยละ ๑

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการเขียนตามคำบอก ที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓๓ รองลงมาได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๒๔ รองลงมาอีกได้แก่รูปภาพและแผนภูมิ ร้อยละ ๑๔ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้มากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๐ รูปภาพร้อยละ ๑ แผ่นป้ายผ้า สำลี ป้ายนิเทศ แผนภูมิ ร้อยละ ๑

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องตัวสะกด ที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๔๐ รองลงมาได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๒๖ รองลงมาอีกได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๓ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองที่มากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๘ แผนภูมิมีร้อยละ ๓ รูปภาพ แผ่นป้ายผ้า สำลี ป้ายนิเทศ ภาพโฆษณา ภาพพลิก มีร้อยละ ๑

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการเขียนจดหมาย ที่มากได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๓๑ รองลงมาได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๓๐ และรองลงมาอีกได้แก่ของจริง มีร้อยละ ๒๒ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใหม่มากที่สุดได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๐ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๔ รูปภาพและแผ่นป้ายสำลีสี ร้อยละ ๒ ของตัวอย่างร้อยละ ๑

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการเขียนเรียงความ ที่มากได้แก่การสาธิต ในการสอน มีร้อยละ ๒๔ รองลงมาได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๒๖ และรองลงมาอีกได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๑ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใหม่มากที่สุดได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๔ บัตรคำร้อยละ ๓ แผนภูมิร้อยละ ๓ แผ่นป้ายสำลีสี ภาพพลิก การสาธิต การแสดงละคร ร้อยละ ๑

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการบอกความ ที่มากได้แก่การสาธิตในการสอน มีร้อยละ ๒๔ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๓ และรองลงมาได้แก่ของตัวอย่าง มีร้อยละ ๑๔ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใหม่มีรูปภาพและแผนภูมิ ร้อยละ ๔ แผ่นป้ายสำลีสี การสาธิต การแสดงละคร ร้อยละ ๑

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการบันทึกรายงาน ที่มากได้แก่การสาธิต ในการสอน มีร้อยละ ๓๒ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๓ และรองลงมาอีกได้แก่ของตัวอย่าง มีร้อยละ ๑๓ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๔ การศึกษาเอกสารร้อยละ ๒ นิทรรศการร้อยละ ๑

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการเขียนบทสนทนา ที่มากได้แก่การสาธิต ในการสอน มีร้อยละ ๒๔ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๔ และรองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ บัตรคำ มีร้อยละ ๑๑ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่รูปภาพมีร้อยละ ๒ แสดงการสาธิตและละครด้วยตนเอง มีร้อยละ ๑

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการกรอกข้อความในแบบพิมพ์ ที่มากได้แก่การสาธิตในการสอน มีร้อยละ ๒๔ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๑ รองลงมาได้แก่ของจริงและของตัวอย่าง มีร้อยละ ๑๐ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ผลิตขึ้นใหม่มากมีแผนภูมิร้อยละ ๕ รูปภาพ ร้อยละ ๑ สาธิตด้วยตนเอง แสดงละครด้วยตนเอง มีร้อยละ ๑

เมื่อวิเคราะห์จากตาราง ๒๐ จะเห็นว่าครูจำนวนมากใช้วิธีการสาธิตในการสอน
 โสตทัศนวัสดุอื่น ๆ ได้แก่ แผนภูมิ บัตรคำ รูปภาพ ของจริง และของตัวอย่าง และ
 โสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองนั้น ปรากฏว่ามีครูจำนวนน้อยมากที่ผลิตโสตทัศนวัสดุขึ้นใช้เอง
 และเป็นจำพวก บัตรคำ รูปภาพ และแผนภูมิ เช่นเดียวกับโสตทัศนวัสดุที่ใช้ในการสอนวิชา
 หลักภาษาไทยและวรรณคดีไทย ดังนั้นจึงอาจจะกล่าวได้ว่า ครูสอนภาษาไทยในชั้นประถม
 ปีที่ ๕ มักจะผลิตและใช้โสตทัศนวัสดุราคาถูก หาได้ง่าย มีขอบการใช้ไม่ซับซ้อน ซึ่งได้แก่
 บัตรคำ รูปภาพ แผนภูมิ แผ่นป้ายสำลี ป้ายนิเทศ

ตาราง ๒ จำนวนครูสอนภาษาไทยที่เลือกใช้สื่อทัศนวัสดุแต่ละประเภทประกอบการสอนวิชาหลักภาษา ชั้นประถมศึกษา ๖ กักเป็นร้อยละ

๒๕

สื่อทัศนวัสดุที่ใช้ประกอบการสอน																								
เนื้อหาที่สอน	รูปภาพ	บัตรคำ	แบบแปลนสำคัญ	แบบแปลนไฟฟ้า	ป้ายนิเทศ	แบบภูมิ	แผนที่	แบบสถิติ	ภาพโฆษณา	ภาพพลศึกษา	หุ่นจำลอง	ของจริง	ของตัวอย่าง	สไลด์	ฟิล์มสตริฟ	ภาพยนตร์	เทปบันทึกเสียง	เครื่องเล่น	จานเสียง	การสาธิต	การแสดงละคร	การศึกษานอกสถานที่	นิทรรศการ	อื่นๆ (โปรดระบุ)
หลักภาษา ป. ๖ ประโยค	๑๑.๘๘ ๓.๕๖	๓๓.๖๖ ๑๘.๘๑	๕.๕๕ ๓.๕๒	— —	๕.๕๐ ๐.๕๕	๓๑.๖๘ ๑.๕๒	— ๐.๕๕	๐.๕๕ —	๒.๕๓ —	๐.๕๕ —	๐.๕๕ —	๕.๕๕ —	๑๐.๘๘ —	— —	— —	— —	๐.๕๕ —	— —	— —	๑๕.๘๑ —	๑.๕๕ —	๑.๕๕ —	— —	
ประโยคสองส่วน	๑๑.๘๘ ๑.๕๕	๓๕.๖๕ ๑๓.๘๓	๕.๕๑ ๒.๕๓	๐.๕๕ —	๑๒.๘๓ ๑.๕๕	๓๕.๖๐ ๕.๕๕	๐.๕๕ —	๐.๕๕ —	๒.๕๓ —	๑.๕๕ —	— —	๓.๕๖ —	๑๐.๘๘ —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	๑๖.๘๓ —	๕.๕๕ —	— —	๑.๕๕ —	
ประโยคที่มีส่วนขยายประธาน	๑๑.๘๘ ๑.๕๕	๓๑.๖๘ ๑๖.๘๓	๕.๕๕ ๒.๕๓	๐.๕๕ —	๑๑.๘๘ ๐.๕๕	๔๓.๕๓ ๒.๕๓	— ๑.๕๕	๐.๕๕ —	๓.๕๖ —	๑.๕๕ —	— —	๕.๕๕ —	๑๐.๘๘ —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	๑๕.๘๐ —	๒.๕๓ —	— —	๓.๕๖ —	
ประโยคที่มีส่วนขยายกริยา	๑๑.๘๘ ๐.๕๕	๓๑.๖๘ ๑๖.๘๔	๒.๕๓ ๕.๕๕	— —	๕.๕๑ ๐.๕๕	๓๕.๖๖ ๑๓.๘๓	๐.๕๕ ๑.๕๕	๐.๕๕ —	๒.๕๓ —	๐.๕๕ —	— ๐.๕๕	๕.๕๕ —	๑๑.๘๘ —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	๑๕.๘๑ —	๑.๕๕ —	— —	๒.๕๓ —	
ประโยคที่มีส่วนขยายทั้งประธานและกริยา	๑๐.๘๘ ๑.๕๕	๓๕.๖๕ ๑๕.๘๕	๒.๕๓ ๕.๕๕	— —	๑๐.๘๘ ๐.๕๕	๓๘.๖๑ ๖.๕๒	๐.๕๕ ๑.๕๕	๐.๕๕ —	๓.๕๖ —	๐.๕๕ —	— —	๕.๕๕ —	๑๑.๘๘ —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	๒๐.๘๕ —	— —	— —	๑.๕๕ —	
ประโยคสามส่วนประธาน กริยา กรรม	๑๒.๘๓ ๐.๕๕	๒๕.๖๑ ๑๓.๘๕	๕.๕๕ ๕.๕๕	— —	๑๐.๘๘ —	๕๐.๕๕ ๑๓.๘๒	— ๑.๕๕	๑.๕๕ ๑.๕๕	๐.๕๕ —	๐.๕๕ —	— —	๕.๕๕ —	๑๑.๘๘ —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	๑๑.๘๘ —	— —	— —	๑.๕๕ —	
รูปประโยค	๑๕.๕๖ ๒.๕๓	๓๒.๖๕ ๑๕.๘๕	๕.๕๕ ๓.๕๖	— —	๑๒.๘๓ ๑.๕๕	๓๒.๖๕ ๖.๕๒	— ๐.๕๕	๐.๕๕ —	๒.๕๓ —	๐.๕๕ —	— —	๕.๕๕ —	๑๐.๘๘ —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	๑๕.๘๑ —	— —	— —	๑.๕๕ —	
ชนิดของคำ	๕.๕๑ ๒.๕๓	๔๓.๕๒ ๑๕.๘๐	๕.๕๕ ๓.๕๖	๐.๕๕ —	๕.๕๐ ๐.๕๕	๒๕.๘๓ ๓.๕๖	๑.๕๕ —	๐.๕๕ —	๑.๕๕ —	๑.๕๕ —	๐.๕๕ —	๒.๕๓ —	๑๑.๘๘ —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	๑๓.๘๒ —	๐.๕๕ —	— —	๑.๕๕ —	
คำนาม	๒๒.๘๓ ๒.๕๓	๔๓.๕๖ ๑๕.๘๐	๓.๕๒ ๒.๕๓	๐.๕๕ —	๕.๕๐ ๐.๕๕	๒๓.๘๓ ๕.๕๕	— —	— —	๓.๖๖ —	๒.๕๓ ๐.๕๕	๑.๕๕ —	๕.๕๑ —	๑๓.๕๖ —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	๑๕.๘๐ —	๐.๕๕ —	— —	๑.๕๕ —	
คำสรรพนาม	๑๑.๘๘ ๓.๕๖	๕๕.๕๐ ๑๕.๘๑	๒.๕๓ ๒.๕๓	๐.๕๕ —	๕.๕๐ ๑.๕๕	๒๕.๘๕ ๓.๕๖	— —	— —	๑.๕๕ —	๒.๕๓ —	๑๐.๘๘ —	๑๓.๕๖ —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	๒๐.๘๕ —	๑.๕๕ —	— —	๑.๕๕ —	

โสตทัศนวัสดุที่ใช้ประกอบการสอน

เนื้อหาที่สอน	รูปภาพ	บัตรคำ	แผ่นป้ายสาธิต	แผ่นป้ายไฟฟ้า	ป้ายนิเทศ	แผ่นภูมิ	แผนที่	แผนสถิติ	ภาพโฆษณา	ภาพหลัก	หุ่นจำลอง	ของจริง	ของตัวอย่าง	สไลด์	ฟิล์มสตริป	ภาพยนต์	เทปบันทึกเสียง	เครื่องเล่น จานเสียง	การสาธิต	การแสดงละคร	การแสดงนอก สถานที่	นิทรรศการ	อื่น ๆ	(โปรดระบุ)
หลักภาษา ป. ๕																								
คำกริยา	๒๒.๓๓ ๔.๕๕	๔๓.๕๒ ๑๕.๘๘	๖.๕๓ ๔.๕๕	๑.๕๕ -	๑.๕๐ ๒.๕๓	๒๕.๓๔ ๓.๕๒	-	๐.๕๕ -	๑.๕๕ -	-	-	๑๐.๕๕ -	๑๐.๕๕ -	-	-	-	-	-	๑๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	-
คำวิเศษณ์	๑๓.๕๖ ๓.๕๖	๔๓.๕๒ ๑๖.๘๓	๓.๕๒ ๒.๕๓	-	๑.๕๐ ๒.๕๓	๒๕.๓๔ ๑.๕๕	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๒.๕๓ -	๑.๕๕ -	-	๔.๕๕ -	๑.๕๐ -	-	-	-	-	-	๑๖.๕๕ -	๒.๕๕ -	-	๑.๕๕ -	-	-
คำบุพบท	๑๑.๘๘ ๓.๕๖	๒๖.๕๓ ๑๕.๘๘	๖.๕๓ ๔.๕๕	-	๑.๕๐ ๒.๕๓	๒๕.๓๔ ๔.๕๕	-	๑.๕๕ -	๒.๕๓ -	๑.๕๕ -	-	๓.๕๖ -	๓.๕๕ -	-	-	-	-	-	๑๖.๕๕ -	๐.๕๕ -	-	๐.๕๕ -	-	-
คำสันธาน	๑๑.๘๘ ๑.๕๕	๒๖.๕๓ ๑๕.๘๘	๓.๕๒ ๓.๕๖	-	๑๐.๕๕ ๓.๕๖	๒๕.๓๔ ๔.๕๕	-	๐.๕๕ -	๒.๕๓ -	๑.๕๕ -	-	๓.๕๖ -	๑.๕๕ -	-	-	-	-	-	๑๖.๕๕ -	-	-	๑.๕๕ -	-	-
คำอุทาน	๑๓.๕๖ ๑.๕๕	๔๕.๕๔ ๑๓.๘๘	๑.๕๑ ๒.๕๓	-	๑๐.๘๘ ๒.๕๓	๒๕.๓๔ ๔.๕๕	-	-	๔.๕๕ -	๓.๕๖ -	-	๔.๕๕ -	๑.๕๑ -	-	-	-	-	-	๑๐.๕๕ -	๔.๕๕ -	-	๑.๕๕ -	-	-
หลักการเขียน	๔.๕๐ ๐.๕๕	๓๓.๖๒ ๑๐.๘๘	๔.๕๐ ๒.๕๓	-	๑๐.๕๕ ๑.๕๕	๒๕.๓๓ ๓.๕๖	-	๐.๕๕ -	๑.๕๕ -	๓.๕๖ -	๐.๕๕ -	๓.๕๖ -	๑๒.๘๘ ๐.๕๕	-	-	-	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๒๓.๕๖ ๐.๕๕	๐.๕๕ -	-	๐.๕๕ -	-	-
การใช้วรรณยุกต์	๓.๕๒ ๐.๕๕	๒๒.๕๓ ๑๑.๘๘	๔.๕๐ ๒.๕๓	-	๑๒.๘๘ ๑.๕๕	๒๓.๒๒ ๒.๕๓	-	๐.๕๕ -	๑.๕๕ -	๒.๕๓ -	-	๒.๕๓ -	๑๑.๘๘ -	-	-	-	-	-	๒.๕๕ -	-	-	๑.๕๕ -	-	-
การประหรือไมประ วิสรรชนีย	๑๑.๘๘ ๒.๕๓	๓๔.๖๐ -	๑๐.๘๘ ๓.๕๖	-	๑๒.๘๘ -	๒๕.๓๔ -	-	๐.๕๕ -	๒.๕๓ -	๒.๕๓ -	๐.๕๕ -	๒.๕๓ -	๑๓.๘๖ -	-	-	-	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๒๓.๕๖ -	-	-	๑.๕๕ -	-	-
การใช้สระ ไอ ออ ออย อัย	๑๐.๘๘ ๐.๕๕	๔๐.๕๕ ๘.๕๑	๑๐.๘๘ ๔.๕๕	-	๑๐.๘๘ ๑.๕๕	๒๕.๓๔ ๓.๕๖	-	๐.๕๕ -	๑.๕๕ -	๒.๕๓ -	๐.๕๕ -	๖.๕๓ -	๑๐.๘๘ -	๐.๕๕ -	-	-	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๒.๕๕ -	-	-	๐.๕๕ -	-	-
การใช้ตัวการันต์	๘.๕๑ ๐.๕๕	๓๓.๖๒ ๔.๕๐	๑๑.๘๘ ๔.๕๕	๐.๕๕ -	๑๐.๘๘ ๑.๕๕	๒๓.๕๔ ๒.๕๓	-	๐.๕๕ -	๑.๕๕ -	๓.๕๖ -	๐.๕๕ -	๓.๕๖ -	๑๒.๘๘ -	-	-	-	๐.๕๕ -	-	๒๒.๕๓ -	-	-	๑.๕๕ -	-	-

สโตนวัตกรรมที่ประกอบการสอน																								
เนื้อหาที่สอน	รูปภาพ	บัตรคำ	แผนป้ายคำสี	แผนป้ายไฟฟ้า	ป้ายนิเทศ	แผนภูมิ	แผนที่	แผนสถิติ	ภาพโฆษณา	ภาพหลัก	หุ่นจำลอง	ของจริง	ของตัวอย่าง	สื่อ	ฟิล์มสไลด์	ภาพยนตร์	ภาพยนต์	เทปบันทึกเสียง	เครื่องเล่น จานเสียง	การสาธิต	การแสดงละคร	การศึกษา นอกสถาน	นิตยสาร	อื่นๆ (ไปรษณียบ)
รู้ภาษา ป.๒ การใช้ไม้ตอก	๑๑.๔๔ -	๑๓.๕๖ ๕.๕๐	๑๑.๔๐ ๐.๕๕	๐.๕๕ -	๑๒.๕๕ ๐.๕๕	๑๕.๕๕ ๐.๕๕	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๑๖.๕๕ -	๑๗.๕๕ -	๑๘.๕๕ -	๑๙.๕๕ -	๒๐.๕๕ -	๒๑.๕๕ -	๒๒.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๒๓.๕๕ -	๒๔.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๒๕.๕๕ -
การใช้ไม้เมตร	๑๑.๔๔ ๐.๕๕	๑๓.๕๖ ๑๒.๕๕	๑๓.๕๖ ๐.๕๕	๐.๕๕ ๐.๕๕	๑๑.๔๔ ๒๒.๕๕	๑๕.๕๕ ๐.๕๕	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๑๖.๕๕ -	๑๗.๕๕ -	๑๘.๕๕ -	๑๙.๕๕ -	๒๐.๕๕ -	๒๑.๕๕ -	๒๒.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๒๓.๕๕ -	๒๔.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๒๕.๕๕ -
การทวนรศตอน	๕.๕๐ -	๑๑.๔๔ ๑.๕๕	๕.๕๐ ๐.๕๕	๐.๕๕ -	๑๑.๔๔ ๐.๕๕	๕.๕๕ ๐.๕๕	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๑๖.๕๕ -	๑๗.๕๕ -	๑๘.๕๕ -	๑๙.๕๕ -	๒๐.๕๕ -	๒๑.๕๕ -	๒๒.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๒๓.๕๕ -	๒๔.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๒๕.๕๕ -
การย่อหน้า	๑๒.๕๕ -	๑๓.๕๖ ๕.๕๕	๕.๕๐ ๐.๕๕	๐.๕๕ -	๑๖.๕๕ ๐.๕๕	๑๕.๕๕ ๐.๕๕	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๑๖.๕๕ -	๑๗.๕๕ -	๑๘.๕๕ -	๑๙.๕๕ -	๒๐.๕๕ ๐.๕๕	๒๑.๕๕ -	๒๒.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๒๓.๕๕ -	๒๔.๕๕ ๐.๕๕	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๒๕.๕๕ -
หลักการอ่านหนังสือ	๑.๕๕ ๕.๕๕	๑๒.๕๖ ๕.๕๕	๕.๕๕ ๐.๕๕	๐.๕๕ -	๑๖.๕๕ -	๑๕.๕๕ ๐.๕๕	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๑๖.๕๕ -	๑๗.๕๕ -	๑๘.๕๕ -	๑๙.๕๕ -	๒๐.๕๕ -	๒๑.๕๕ ๐.๕๕	๒๒.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๒๓.๕๕ -	๒๔.๕๕ ๒.๕๕	๑๕.๕๕ ๒.๕๕	๑๕.๕๕ -	๑๕.๕๕ -	๑๕.๕๕ -
การอ่านตัว ร, ล	๑๐.๔๔ ๐.๕๕	๑๓.๕๖ ๑.๕๕	๑๖.๕๕ ๒.๕๕	๐.๕๕ -	๑๖.๕๕ ๐.๕๕	๑๕.๕๕ ๒.๕๕	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๑๖.๕๕ -	๑๗.๕๕ -	๑๘.๕๕ -	๑๙.๕๕ -	๒๐.๕๕ -	๒๑.๕๕ -	๒๒.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๑๖.๕๕ -	๑๗.๕๕ -	๑๕.๕๕ ๒.๕๕	๑๕.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -
การอ่านอักษรออกเสียง ตัวกล่า	๑.๕๕ ๐.๕๕	๑๓.๕๖ ๑.๕๕	๕.๕๕ ๐.๕๕	๐.๕๕ -	๑๖.๕๕ ๐.๕๕	๑๕.๕๕ ๐.๕๕	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๑๖.๕๕ -	๑๗.๕๕ -	๑๘.๕๕ -	๑๙.๕๕ -	๒๐.๕๕ -	๒๑.๕๕ -	๒๒.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๑๖.๕๕ -	๑๗.๕๕ -	๑๕.๕๕ ๒.๕๕	๑๕.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -
การอ่านอักษรนำ	๑.๕๕ ๐.๕๕	๕.๕๐ ๑.๕๕	๑๖.๕๕ ๐.๕๕	๐.๕๕ -	๑๖.๕๕ ๐.๕๕	๑๕.๕๕ ๐.๕๕	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๑๖.๕๕ -	๑๗.๕๕ -	๑๘.๕๕ -	๑๙.๕๕ -	๒๐.๕๕ -	๒๑.๕๕ -	๒๒.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๑๖.๕๕ -	๑๗.๕๕ -	๑๕.๕๕ ๒.๕๕	๑๕.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -
การอ่านอักษรควบ	๑.๕๕ ๐.๕๕	๑๓.๕๖ ๑.๕๕	๑๖.๕๕ ๐.๕๕	๐.๕๕ -	๑๖.๕๕ ๐.๕๕	๑๕.๕๕ ๐.๕๕	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๑๖.๕๕ -	๑๗.๕๕ -	๑๘.๕๕ -	๑๙.๕๕ -	๒๐.๕๕ -	๒๑.๕๕ -	๒๒.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๑๖.๕๕ -	๑๗.๕๕ -	๑๕.๕๕ ๒.๕๕	๑๕.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -
การอ่านคำพ้อง	๑.๕๕ ๐.๕๕	๑๓.๕๖ ๑.๕๕	๑๖.๕๕ ๐.๕๕	๐.๕๕ -	๑๖.๕๕ ๐.๕๕	๑๕.๕๕ ๐.๕๕	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๑๖.๕๕ -	๑๗.๕๕ -	๑๘.๕๕ -	๑๙.๕๕ -	๒๐.๕๕ -	๒๑.๕๕ -	๒๒.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๑๖.๕๕ -	๑๗.๕๕ -	๑๕.๕๕ ๒.๕๕	๑๕.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -

โสตทัศนวัสดุที่ใช้ประกอบการสอน

เนื้อหาที่สอน	รูปภาพ	บัตรคำ	แผ่นป้ายล้าลิ	แผ่นป้ายไฟฟ้า	ป้ายนิเทศ	แผ่นภูมิ	แผนที่	แบบสถิติ	ภาพโฆษณา	ภาพพลึก	หุ่นจำลอง	ของจริง	ของตัวอย่าง	สไลด์	ฟิล์มสตริฟ	ภาพยนตร์	เทปบันทึกเสียง	เครื่องเล่น งานเสียง	การสาธิต	การแสดงละคร	การศึกษาจาก สถานี	นิทรรศการ	อื่น ๆ (โปรดระบุ)
หลักภาษา ป.๒	๓.๕๒	๔๖.๕๓	๑๕.๕๔	—	๑๑.๕๕	๒๑.๕๖	—	—	๓.๕๖	๑.๕๖	๐.๕๖	๑๑.๕๖	๕.๕๐	—	—	—	๑.๕๖	๒๑.๕๖	๓.๕๖	๔.๕๖	—	๑.๕๖	—
การอ่านตัว ฤ	—	๓.๕๒	๑.๕๔	—	๐.๕๕	๒.๕๖	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๑.๕๖	—	—	—
การอ่านตัวเลข	๑๐.๕๕	๑๕.๕๕	๕.๕๒	—	๑๐.๕๕	๒๒.๕๖	—	๐.๕๕	๔.๕๕	๒.๕๖	๐.๕๕	๑๒.๕๖	๐.๕๕	—	—	—	๐.๕๕	๐.๕๕	๒๕.๕๕	๒.๕๖	๐.๕๕	๑.๕๖	—
	๑.๕๕	๔.๕๕	๐.๕๕	—	๐.๕๕	๑.๕๕	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๑.๕๕	—	—	—	—
การอ่านตัวยอ	๑๒.๕๕	๑๖.๕๖	๕.๕๐	—	๕.๕๐	๒๔.๕๕	—	๐.๕๕	๔.๕๕	๐.๕๕	๑.๕๕	๓.๕๒	๑๓.๕๒	—	—	—	๐.๕๕	๐.๕๕	๐.๕๕	๓.๕๖	—	๑.๕๕	—
	๑.๕๕	๓.๕๖	๐.๕๕	—	—	๐.๕๕	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๑.๕๕	—	—	—	—
การอ่านและใช้เกร็ดวง หมาย "ๆ" ยมก	๑๓.๕๕	๑๕.๕๕	๕.๕๐	—	๑๐.๕๕	๒๓.๕๖	—	—	๓.๕๖	๐.๕๕	๐.๕๕	๑๑.๕๕	๑๔.๕๕	—	—	—	๐.๕๕	๐.๕๕	๐.๕๕	๓.๕๖	—	๑.๕๕	—
	—	๑๕.๕๕	๑.๕๕	—	—	๒.๕๖	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๑.๕๕	—	—	—	—
การอ่านและใช้เกร็ดวง หมาย "ๆ" เปยบาลนดย	๔.๕๑	๑๓.๕๕	๕.๕๑	—	๓.๕๒	๑๓.๕๐	—	—	๒.๕๖	—	๑.๕๕	๖.๕๓	๑.๕๕	—	—	—	๑.๕๕	๐.๕๕	๑.๕๕	๓.๕๖	—	๐.๕๕	—
	—	๔.๕๕	๐.๕๕	—	๐.๕๕	๒.๕๖	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๐.๕๕	—	—	๐.๕๕	—
การอ่านและใช้เกร็ดวง หมาย "ๆ" เปยบาลใหญ่	๑๑.๕๕	๑๒.๕๕	๕.๕๐	—	๑๐.๕๕	๑๔.๕๐	—	—	๓.๕๖	๐.๕๕	๐.๕๕	๓.๕๒	๕.๕๒	—	—	—	—	—	๑๑.๕๕	๓.๕๖	—	๐.๕๕	—
	๑๑.๕๕	๑๖.๕๖	๐.๕๕	—	—	๒.๕๖	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๑.๕๕	—	—	—	—
คำศัพท์	๑๔.๕๕	๒๐.๕๕	๖.๕๓	๐.๕๕	๕.๕๑	๒๑.๕๖	—	—	๓.๕๖	๐.๕๕	๐.๕๕	๕.๕๑	๑๔.๕๕	—	—	—	๑.๕๕	—	๑.๕๕	๓.๕๖	—	๐.๕๕	—
	๑.๕๕	๑๑.๕๕	๒.๕๖	—	๐.๕๕	๒.๕๖	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๐.๕๕	—	—	—	—
ราชาศัพท์	๒๐.๕๕	๑๔.๕๕	๖.๕๓	๐.๕๕	๑๐.๕๕	๒๒.๕๖	—	—	๓.๕๖	๐.๕๕	๐.๕๕	๕.๕๐	๑๓.๕๖	—	—	—	๑.๕๕	—	๒.๕๖	๒.๕๖	—	๐.๕๕	—
	๒.๕๖	๑๓.๕๖	๓.๕๖	—	—	๑.๕๕	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๐.๕๕	๐.๕๕	—	—	—

จากตาราง ๒๑ แสดงให้เห็นว่าในการสอนหลักภาษาไทยในเนื้อหาเรื่องประโยคนั้น โสภทศน์วัศสุที่ครูใช้กันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีครูใช้ถึงร้อยละ ๓๓.๖๖ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๓๐.๖๔ และรองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๔.๔๑ ส่วนโศภทศน์วัศสุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองที่มากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๔.๔๑ ที่รองลงมาได้แก่แผ่นป้ายสาธิตและแผนภูมิ คิดเป็นร้อยละ ๗.๕๒ รองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๓.๕๖ ป้ายนิเทศและแผนภูมิ มีร้อยละ ๑.๕๕

โศภทศน์วัศสุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องประโยคสองส่วนมากที่สุดได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๓๕.๖๐ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓๔.๖๕ และรองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๖.๔๓ ส่วนโศภทศน์วัศสุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองที่มากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๗.๔๓ รองลงมาได้แก่แผ่นป้ายสาธิต มีร้อยละ ๖.๕๓ รองลงมาอีกได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๕.๕๔

โศภทศน์วัศสุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องประโยคที่มีส่วนขยายประธาน มากที่สุดได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๔๓.๕๗ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓๑.๖๔ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีถึงร้อยละ ๑๔.๔๑ ส่วนโศภทศน์วัศสุที่ครูใช้กันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๖.๔๓ รองลงมาได้แก่แผ่นป้ายสาธิตกับแผนภูมิ มีร้อยละ ๖.๕๓ รองลงมาอีกได้แก่รูปภาพกับแผนที่ ร้อยละ ๑.๕๔

โศภทศน์วัศสุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องประโยคที่มีส่วนขยายกริยากันมากที่สุดได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๓๕.๖๖ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓๑.๖๔ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๔.๔๑ โศภทศน์วัศสุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองมากที่สุดคือแผนภูมิ มีครูร้อยละ ๑๗.๔๓ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๖.๔๔ และรองลงมาอีกได้แก่แผ่นป้ายสาธิต มีร้อยละ ๔.๕๕

โศภทศน์วัศสุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องประโยคที่มีส่วนขยายทั้งประธานและกริยากันมากที่สุดได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๓๔.๖๑ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓๔.๖๕ และรองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๒๐.๗๕ ส่วนโศภทศน์วัศสุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองมีมากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๔.๔๕ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๗.๕๒ และรองลงมาอีกได้แก่แผ่นป้ายสาธิต มีร้อยละ ๕.๕๔

โศภทศน์วัศสุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องประโยคสามส่วน ประธาน กริยา กรรม กันมากที่สุดได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๔๐.๕๕ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๔.๗๑ และรองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๑๖.๔๓ ส่วนโศภทศน์วัศสุที่ครูผลิตขึ้นใช้เอง

ที่มากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๗.๘๔ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๗.๘๒ และ
รองลงมาอีกได้แก่แผ่นป้ายสำลี มีร้อยละ ๕.๙๔

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องรูปประโยคกันมากที่สุดได้แก่บัตรคำกับแผนภูมิ
มีครูใช้ร้อยละ ๓๒.๖๕ รองลงมาได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๕.๔๔ และรองลงมาอีก
ได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๑๔.๕๖ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้มากที่สุดได้แก่บัตรคำ มี
ร้อยละ ๑๔.๘๔ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๗.๙๒ และรองลงมาอีกได้แก่แผ่นป้าย
สำลี มีร้อยละ ๓.๙๖

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องชนิดของคำกันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ
๔๗.๕๒ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๕.๓๔ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ
๑๗.๘๒ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองที่มากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๙.๘๐
รองลงมาได้แก่แผ่นป้ายสำลีกับแผนภูมิ มีร้อยละ ๓.๙๖ รูปภาพร้อยละ ๒.๙๓

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องคำนามกันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๔๗.๕๒
รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๗.๓๗ รองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๒๒.๓๗ ส่วน
โสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองมากที่สุดคือบัตรคำ มีร้อยละ ๑๙.๘๐ รองลงมาได้แก่รูปภาพ
แผ่นป้ายสำลี มีร้อยละ ๖.๙๓ รองลงมาอีกได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๔.๙๕

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องคำสรรพนามกันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ
๔๙.๕๐ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๔.๓๕ และรองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มี
ร้อยละ ๒๐.๙๙ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองที่มากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๘.๘๑
รองลงมาได้แก่แผ่นป้ายสำลี มีร้อยละ ๖.๙๓ รองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ แผนภูมิ มีร้อยละ
๓.๙๖

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องคำกริยากันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ
๔๗.๕๐ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๕.๓๔ และรองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ
๒๒.๓๗ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองที่มากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๕.๔๔ รอง
ลงมาอีกได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๗.๙๒ รองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ แผ่นป้ายสำลี มีร้อยละ
๔.๙๕

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องคำวิเศษณ์กันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ
๔๗.๕๒ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๔.๓๕ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ

๑๖.๔๓ ส่วนโศกทัศน์วัสดุที่ครุผลิตขึ้นในตัวเองมากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๖.๔๓
 รองลงมาได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๓.๙๖ แผนป้ายสำลีและป้ายนิเทศ มีร้อยละ ๒.๙๗
 แผนภูมิ มีร้อยละ ๑.๘๘

โศกทัศน์วัสดุที่ครุใช้เพื่อสอนเรื่องคำบุพพมามากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๘๖.๕๓
 รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๕.๗๔ และรองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๗.๘๒
 ส่วนโศกทัศน์วัสดุที่ครุผลิตขึ้นในตัวเองมากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๕.๔๔ รองลงมาได้แก่
 แผนภูมิ มีร้อยละ ๕.๙๕ รองลงมาอีกได้แก่แผนป้ายสำลี มีร้อยละ ๔.๙๕

โศกทัศน์วัสดุที่ครุใช้เพื่อสอนเรื่องคำสันธานกันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๘๖.๕๓
 รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๕.๗๔ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๗.๘๒
 ส่วนโศกทัศน์วัสดุที่ครุผลิตขึ้นในตัวเองมากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๕.๔๔ รองลงมาได้แก่
 แผนภูมิ มีร้อยละ ๕.๙๕ แผนป้ายสำลีและป้ายนิเทศ มีร้อยละ ๓.๙๖

โศกทัศน์วัสดุที่ครุใช้เพื่อสอนเรื่องคำอุทานกันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๔๕.๕๔
 รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๔.๗๔ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๘.๘๒
 ส่วนโศกทัศน์วัสดุที่ครุผลิตขึ้นในตัวเองมากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๗.๔๔ รองลงมาได้แก่
 แผนภูมิ มีร้อยละ ๕.๙๕ แผนป้ายสำลี ป้ายนิเทศ มีร้อยละ ๒.๙๗

โศกทัศน์วัสดุที่ครุใช้เพื่อสอนเรื่องหลักการเขียนกันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ
 ๓๗.๒๖ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๖.๗๓ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ
 ๒๓.๗๖ ส่วนโศกทัศน์วัสดุที่ครุผลิตขึ้นในตัวเองมากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๐.๔๔ รอง
 ลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๓.๙๖ แผนป้ายสำลีร้อยละ ๒.๙๗ ป้ายนิเทศร้อยละ ๑.๘๘

โศกทัศน์วัสดุที่ครุใช้เพื่อสอนเรื่องการใช้วรรณยุกต์กันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ
 มีร้อยละ ๘๖.๕๓ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๗.๒๒ และรองลงมาอีกได้แก่การ
 สาธิต มีร้อยละ ๒๔.๗๔ ส่วนโศกทัศน์วัสดุที่ครุผลิตขึ้นในตัวเองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๑.๘๘
 แผนป้ายสำลี แผนภูมิ มีร้อยละ ๒.๙๗ ป้ายนิเทศ มีร้อยละ ๑.๘๘ รูปภาพ มีร้อยละ ๐.๘๘

โศกทัศน์วัสดุที่ครุใช้เพื่อสอนเรื่องการประหรือไม่ประวิสรรชนีย์ มากที่สุดได้แก่
 บัตรคำ มีร้อยละ ๓๙.๖๐ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๔.๗๔ และรองลงมาอีก
 ได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๒๓.๗๖ ส่วนโศกทัศน์วัสดุที่ครุได้ผลิตขึ้นในตัวเองได้แก่แผนป้าย
 สำลี มีร้อยละ ๓.๙๖ รูปภาพ มีร้อยละ ๒.๙๗

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการใช้สระไอ ไอ โอัย อัย มากที่สุดได้แก่
บัตรคำ มีร้อยละ ๔๐.๕๕ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๕.๕๔ รองลงมาอีกได้แก่
การสาธิต มีร้อยละ ๒๑.๓๖ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูได้ผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ
๔.๕๕ แผนป้ายสำลี มีร้อยละ ๔.๕๕ แผนภูมิมีร้อยละ ๓.๕๖ ป้ายนิเทศ มีร้อยละ ๑.๕๔
และรูปภาพ มีร้อยละ ๐.๕๕

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการใช้ตัววรรณยุกต์ มากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ
๓๗.๖๒ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๓.๗๕ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ
๒๒.๗๗ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๕.๕๐ รองลงมาได้แก่
แผนป้ายสำลี มีร้อยละ ๔.๕๕ แผนภูมิมีร้อยละ ๒.๕๗ ป้ายนิเทศ มีร้อยละ ๑.๕๔ และ
รูปภาพ มีร้อยละ ๐.๕๕

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการใช้ไม้ไต่คู้มากที่สุดได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ
๒๔.๗๕ รองลงมาได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๘.๘๑ รองลงมาอีกได้แก่
รูปภาพ มีร้อยละ ๑๕.๘๔ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองมากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ
๕.๕๐ แผนภูมิมีร้อยละ ๑.๕๔ แผนป้ายสำลี ป้ายนิเทศมีร้อยละ ๐.๕๕

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการใช้ไม้ยมกมากที่สุดได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ
๒๕.๗๔ รองลงมาได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๘.๘๑ รองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ
๑๔.๘๕ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองมากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๒.๘๘ ป้ายนิเทศ
มีร้อยละ ๒.๕๖ แผนป้ายสำลี มีร้อยละ ๑.๕๔ รูปภาพ แผนป้ายไฟฟ้า และแผนภูมิ มี
ร้อยละ ๐.๕๔

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการกั้นวรรคตอน มากที่สุดได้แก่แผนภูมิ มี
ร้อยละ ๔๐.๕๕ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๑.๓๖ และรองลงมาอีกได้แก่การ
สาธิต มีร้อยละ ๑๕.๘๐ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองมากที่สุดได้แก่บัตรคำ มี
ร้อยละ ๗.๕๖ แผนภูมิ มีร้อยละ ๔.๕๕ แผนป้ายสำลี ป้ายนิเทศ มีร้อยละ ๐.๕๕

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการย่อหน้ามากที่สุดได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ
๒๕.๗๖ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๓.๗๖ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ
๒๐.๗๕ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๕.๕๔ บัตรคำมีร้อยละ
๔.๕๕ ป้ายนิเทศ มีร้อยละ ๑.๕๔ แผนป้ายสำลี ของตัวอย่าง การสาธิต มีร้อยละ ๐.๕๕

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องหลักการอ่านหนังสือมากที่สุดได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๒๕.๓๐ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๔.๓๕ รองลงมาอีกได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๐.๓๕ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใหม่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๔.๕๔ การสาธิต การแสดงละคร มีร้อยละ ๒.๕๗ แผนป้ายคำดี แผนภูมิ มีร้อยละ ๐.๕๕

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการบ้านตัว ร, ล กันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓๖.๖๓ รองลงมาได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๓๔.๖๕ และรองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๕.๔๐ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใหม่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๗.๕๖ แผนป้ายคำดี แผนภูมิ การสาธิต มีร้อยละ ๒.๕๗ รูปภาพ ป้ายนิเทศ มีร้อยละ ๐.๕๕

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการอ่านอักษรออกเสียงตัวกลักกันมากที่สุดได้แก่บัตรคำและการสาธิต มีร้อยละ ๓๖.๖๓ อันดับรองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๗.๘๓ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใหม่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๗.๕๖ การสาธิตร้อยละ ๓.๕๖ แผนป้ายคำดีและแผนภูมิ มีร้อยละ ๑.๕๔

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการอ่านอักษรนำกันมากที่สุดได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๓๕.๖๔ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๔.๔๑ และรองลงมาอีกได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๙.๕๐ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใหม่มากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๖.๕๓ การสาธิต มีร้อยละ ๓.๕๖ แผนป้ายคำดีและแผนภูมิ มีร้อยละ ๑.๕๔

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการอ่านอักษรควบกันมากที่สุดได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๓๔.๖๑ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓๐.๖๕ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๔.๔๑ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใหม่ได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๖.๕๓ รองลงมาได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๓.๕๔ แผนป้ายคำดี แผนภูมิ มีร้อยละ ๑.๕๔

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการอ่านคำพ้องกันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๔๐.๕๕ รองลงมาได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๒๖.๓๓ รองลงมาอีกได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๔.๔๑ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใหม่ได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒.๕๗ รูปภาพ แผนภูมิ แผนป้ายคำดี มีร้อยละ ๑.๕๔ ป้ายนิเทศ มีร้อยละ ๐.๕๕

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการอ่านตัว ถ กันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๔๖.๕๓ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๑.๓๕ รองลงมาอีกได้แก่แผนป้ายคำดี

มีร้อยละ ๑๕.๔๔ ส่วนโศกทัศน์วัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้กันมากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๗.๙๒
แผนภูมิ มีร้อยละ ๒.๙๒ แผนป้ายสำลี มีร้อยละ ๑.๙๔ และป้ายนิเทศ มีร้อยละ ๐.๙๔

โศกทัศน์วัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการอ่านตัวเลขกันมากที่สุดได้แก่การสาธิต
มีร้อยละ ๒๔.๗๕ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๖.๗๗ รองลงมาอีกได้แก่บัตรคำ
มีร้อยละ ๑๕.๔๔ ส่วนโศกทัศน์วัสดุที่ครูผลิตกันมากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๔.๙๕ รูปภาพ
แผนภูมิ มีร้อยละ ๑.๙๔ แผนป้ายสำลีสกับป้ายนิเทศ มีร้อยละ ๐.๙๔

โศกทัศน์วัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการอ่านตัวอักษรกันมากที่สุดได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ
๒๔.๗๕ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๖.๔๓ รองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ
๑๒.๔๔ ส่วนโศกทัศน์วัสดุที่ครูผลิตใช้กันมากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓.๙๖ รูปภาพ
การสาธิต มีร้อยละ ๑.๙๔ แผนป้ายสำลีสกับแผนภูมิ มีร้อยละ ๐.๙๔

โศกทัศน์วัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการอ่านและใช้เครื่องหมาย "ฯ" ยมกกันมาก
ได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๓.๗๖ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๕.๔๔ รองลงมาอีก
ได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๑๓.๔๓ ส่วนโศกทัศน์วัสดุที่ครูผลิตใช้กันมากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ
๑๕.๔๔ แผนภูมิ มีร้อยละ ๒.๙๓ แผนป้ายสำลีและการสาธิต มีร้อยละ ๑.๙๔

โศกทัศน์วัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการอ่านและใช้เครื่องหมาย "า" เปยยาสน้อย
กันมากได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๙.๔๐ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๓.๔๓ รองลง
มาอีกได้แก่รูปภาพกับแผนป้ายสำลี มีร้อยละ ๔.๙๑ ส่วนโศกทัศน์วัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้กันมากที่สุด
ได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๔.๙๕ แผนภูมิ มีร้อยละ ๒.๙๓ แผนป้ายสำลี ป้ายนิเทศ และ
นิทรรศการ มีร้อยละ ๐.๙๔

โศกทัศน์วัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการอ่านและใช้เครื่องหมาย "า" เปยยาสน้อย
กันมากที่สุดได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๙.๔๐ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๖.๔๓ รองลง
มาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๑.๔๔ ส่วนโศกทัศน์วัสดุที่ครูผลิตใช้กันมากที่สุดได้แก่บัตรคำ
มีร้อยละ ๑๖.๔๓ แผนภูมิ มีร้อยละ ๒.๙๓ การสาธิต มีร้อยละ ๑.๙๔ แผนป้ายสำลี
มีร้อยละ ๐.๙๔

โสภณวัณธุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องคำศัพท์มากมายได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๑.๙๘
 รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๐.๙๘ รองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๑๘.๘๑
 ส่วนโสภณวัณธุที่ครูผลิตขึ้นใช้มากมายได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๑.๘๘ แผ่นป้ายสาธิตกับแผนภูมิ
 มีร้อยละ ๒.๙๗ รูปภาพ มีร้อยละ ๑.๙๘ ป้ายนิเทศ การสาธิต มีร้อยละ ๐.๙๙

โสภณวัณธุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องราชาศัพท์มากมายได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๒.๙๗
 รองลงมาได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๒๐.๙๘ รองลงมาอีกได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๘.๘๑ ส่วน
 โสภณวัณธุที่ครูผลิตใช้เองมากมายได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๓.๘๖ แผ่นป้ายสาธิต มีร้อยละ
 ๓.๙๖ รูปภาพ มีร้อยละ ๒.๙๗ แผนภูมิ มีร้อยละ ๑.๙๘

เมื่อวิเคราะห์จากตาราง ๒๑ จะเห็นว่าโสภณวัณธุที่ครูสอนหลักภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ ขึ้นนั้น เรียงลำดับได้ดังนี้ บัตรคำ แผนภูมิ การสาธิต รูปภาพ
 ของตัวอย่าง แผ่นป้ายสาธิต ป้ายนิเทศ และอื่นๆ และโสภณวัณธุที่ครูผลิตขึ้น
 ใช้เองก็ได้แก่บัตรคำ แผนภูมิ แผ่นป้ายสาธิต และรูปภาพ

โสภณวัณธุที่ครูไม่ใช่โดยได้แก่ สไลด์ फिल्मสตริป ภาพยนตร์ ที่ใช้น้อยมาก
 ได้แก่ แผนที่ การศึกษานอกสถานที่ แผนสถิติ และหุ่นจำลอง

ตาราง ๒ จำนวนครูสอนภาษาไทยที่เลือกใช้สื่อทัศนวัสดุแต่ละประเภทประกอบการสอนนิชาวรรณคดี ชั้นประถมศึกษา ๖ คิดเป็นร้อยละ

๖๕

สื่อทัศนวัสดุที่ใช้ประกอบการสอน																								
เนื้อหาที่สอน	รูปภาพ	บัตรคำ	แผนผังสายลี้	แผนผังไปไฟฟ้า	ป้ายนิเทศ	แผนที่	แผนที่	แผนที่	ภาพโฆษณา	ภาพเล็ก	หุ่นจำลอง	ของจริง	ของตัวอย่าง	สื่อโลก	ฟิล์มสตริป	ภาพยนตร์	เทปบันทึกเสียง	เครื่องเล่น	จานเสียง	การสาธิต	การแสดงละคร	การถ่ายภาพ	นิทรรศการ	อื่น ๆ (โปรดระบุ)
วรรณคดี ป. ๖	๓๓.๖๖ ๕.๕๕	๒๓.๓๒ ๑๐.๘๔	๕.๕๕ ๑.๕๕	— —	๑๒.๕๕ ๐.๕๕	๑๕.๕๕ ๒.๕๕	— —	๐.๕๕ —	๕.๕๕ —	๑.๕๕ ๐.๕๕	๑.๕๕ —	๕.๕๕ —	๑๑.๕๕ —	— —	— —	— —	๒.๕๕ —	— —	— —	๒๒.๖๕ ๑.๕๕	๑๐.๕๕ ๐.๕๕	— —	๒.๕๕ ๑.๕๕	— —
ปฐมน ก. กา	๕.๕๕	๑๐.๘๔	๑.๕๕	—	๐.๕๕	๒.๕๕	—	—	—	๐.๕๕	—	—	—	—	—	—	—	—	—	๑.๕๕	๐.๕๕	—	๑.๕๕	—
บทเรียน เมื่อดึงวัย	๒๕.๓๐ ๕.๕๐	๑๒.๕๕ ๓.๕๖	๑.๕๕ ๐.๕๕	— —	๕.๕๕ ๐.๕๕	๕.๕๑ ๑.๕๕	— —	— —	๐.๕๕ —	๑.๕๕ —	— —	๑.๕๕ —	๑.๕๐ —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	๒๑.๖๕ ๕.๕๕	๓.๕๖ ๐.๕๕	— —	๐.๕๕ —	— —
ชนบท	๕๓.๕๖ ๕.๕๕	๒๐.๓๕ ๖.๕๓	๕.๕๑ —	— —	๕.๕๑ ๐.๕๕	๑๕.๕๑ —	— —	— —	๑.๕๕ —	๕.๕๕ ๐.๕๕	๒.๕๕ —	๑.๕๕ —	๑.๕๐ —	— —	— —	— —	๒.๕๕ —	— —	— —	๑๒.๕๕ —	๑.๕๕ —	— —	๒.๕๕ ๐.๕๕	— —
รักษาไว้ซึ่งชื่อเสียง	๑๕.๕๕ ๕.๕๕	๒๑.๖๕ ๓.๕๒	๓.๕๖ ๐.๕๕	— —	๕.๕๕ —	๑๓.๕๖ —	— —	— —	๑๒.๕๕ —	๐.๕๕ —	— —	— —	๐.๕๕ —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	๑๕.๕๕ —	๓.๕๖ —	— —	๐.๕๕ —	— —
การสงครามที่เมืองตาก	๓๒.๖๓ ๕.๕๕	๒๕.๓๕ ๕.๕๕	๕.๕๕ ๑.๕๕	— —	๑๖.๕๕ —	๑๕.๕๕ ๐.๕๕	๕.๕๕ —	— —	๕.๕๕ —	๕.๕๕ ๐.๕๕	๑.๕๕ —	๒.๕๕ —	๑.๕๒ —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	๑๕.๕๕ —	๑๐.๕๕ —	— —	๑.๕๕ ๐.๕๕	— —
เสียงบาปควมบุญ	๑๖.๕๓ ๕.๕๕	๒๒.๓๓ ๕.๕๑	๖.๕๓ ๐.๕๕	— —	๖.๕๓ ๐.๕๕	๑๖.๕๓ ๐.๕๕	— —	— —	๑.๕๕ —	— —	๑.๕๕ —	— —	๐.๕๕ —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	๑๓.๕๖ —	๑๖.๕๓ —	— —	๐.๕๕ ๐.๕๕	— —
จดหมาย เพชรทวง	๑๕.๕๑ ๓.๕๖	๑๕.๕๑ ๓.๕๖	๕.๕๕ ๑.๕๕	— —	๑๑.๕๕ ๐.๕๕	๒๒.๓๓ ๒.๕๕	— ๐.๕๕	— —	๑.๕๕ —	๑.๕๕ —	๒.๕๕ —	๑๐.๕๕ ๐.๕๕	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	๒๒.๓๓ —	๕.๕๕ —	— —	๒.๕๕ ๐.๕๕	— —
พระเอกชัย ตอนที่ ๑	๓๓.๖๓ ๕.๕๕	๒๕.๓๕ ๑๐.๘๔	๓.๕๒ ๑.๕๕	— ๐.๕๕	๕.๕๑ ๐.๕๕	๕.๕๐ ๑.๕๕	— —	— —	๕.๕๕ —	๕.๕๕ —	๐.๕๕ —	๒.๕๕ —	๖.๕๓ —	— —	— —	— —	— —	— ๐.๕๕	๒.๕๕ —	๑๕.๕๑ —	๒๕.๓๕ ๐.๕๕	— —	๑.๕๕ ๐.๕๕	— —
ตอนที่ ๒ นางผโล ลักพระเอกชัย	๓๖.๖๓ ๕.๕๕	๒๑.๖๕ ๕.๕๐	๓.๕๒ ๑.๕๕	— —	๓.๕๒ ๐.๕๕	๑๖.๕๓ ๑.๕๕	— —	— —	๕.๕๕ —	๓.๕๖ —	๑.๕๕ —	๒.๕๕ —	๑.๕๒ —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	๒๑.๖๕ —	๒๐.๖๕ —	— —	๑.๕๕ ๐.๕๕	— —
ตอนที่ ๓ ศรีสุวรรณ เขาเมืองรวมจักร	๒๕.๓๕ ๕.๕๕	๑๕.๕๐ ๓.๕๓	๖.๕๓ ๑.๕๕	— —	๖.๕๓ ๐.๕๕	๑๕.๕๒ ๐.๕๕	๒.๕๕ —	— —	๕.๕๕ —	๕.๕๕ —	๑.๕๕ —	๐.๕๕ —	๖.๕๓ —	— —	— —	— —	— ๐.๕๕	๑.๕๕ —	๑๕.๕๒ —	๑๕.๕๐ ๐.๕๕	— —	๑.๕๕ ๐.๕๕	— —	

สัดส่วนวัสดุประกอบการสอน

เนื้อหาที่สอน	รูปภาพ	บัตรคำ	แผ่นป้ายคำ	แผ่นป้ายประโยค	แผ่นป้ายนิเทศ	แผ่นภูมิ	แผนที่	แบบสถิติ	ภาพโฆษณา	ภาพผลิตภัณฑ์	หุ่นจำลอง	ของจริง	ของตัวอย่าง	สไลด์	ฟิล์มสตริป	ภาพยนตร์	เทปบันทึกเสียง	เครื่องเล่นเทป	การสาธิต	การแสดงละคร	การศึกษานอกสถานที่	นิทรรศการ	อื่นๆ (ไปรษณีย์)
นิทานอิหร่านราชธรรม	๒๓.๓๖ ๓.๕๖	๒๐.๓๕ ๔.๕๑	๕.๕๔ ๑.๕๔	— —	๑.๕๒ —	๑๕.๕๑ ๒.๕๓	๒.๕๓ —	— —	๑.๕๔ —	๕.๕๔ —	๑.๕๔ —	๓.๕๖ —	๕.๕๑ —	— —	— —	— —	— —	๑.๕๔ —	๑๕.๕๔ —	๒๒.๓๓ —	— —	๒.๕๓ —	— —
ห้วงสกลเกรงจะกลาย	๒๐.๓๕ ๓.๕๖	๒๕.๓๕ ๑๑.๕๔	๕.๕๔ ๐.๕๔	๐.๕๔ —	๕.๕๔ ๐.๕๔	๑๕.๕๔ ๓.๕๖	— —	— —	๐.๕๔ —	๐.๕๔ —	— —	๑.๕๔ —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	๑๖.๕๓ —	๒๑.๓๕ —	— —	๐.๕๔ —	— —
เพาะเชื้อสายไวโซชาติ	๑๒.๕๔ ๒.๕๓	๒๓.๓๖ ๓.๕๖	๕.๕๔ ๐.๕๔	— —	๕.๕๒ ๐.๕๔	๑๕.๕๒ ๐.๕๔	๐.๕๔ —	— —	๓.๕๖ —	๓.๕๖ —	๑.๕๔ —	๐.๕๔ —	๕.๕๑ —	— —	— —	— —	๐.๕๔ —	— —	๑๕.๕๔ —	๕.๕๐ —	— —	๒.๕๓ ๐.๕๔	— —
โพงพาง	๓๑.๖๔ ๕.๕๕	๒๑.๓๕ ๕.๕๔	๖.๕๓ —	— —	๑๐.๕๔ ๑.๕๔	๑๕.๕๐ ๐.๕๔	๐.๕๔ —	๐.๕๔ —	๑.๕๔ —	๕.๕๔ —	๑.๕๔ ๐.๕๔	๓.๕๖ —	๕.๕๑ —	— —	— —	— —	๐.๕๔ —	— —	๑๕.๕๑ —	๒๒.๓๓ —	— —	๑.๕๔ ๐.๕๔	— —
นิทานเรื่องแพกับเสือ	๕๐.๕๕ ๓.๕๖	๒๒.๓๓ ๖.๕๓	๓.๕๒ ๐.๕๔	๐.๕๔ —	๕.๕๑ ๑.๕๔	๑๕.๕๔ —	— —	๐.๕๔ —	๐.๕๔ —	๒.๕๓ —	๐.๕๔ —	๑.๕๔ —	๕.๕๐ —	— —	— —	— —	— —	— —	๑๕.๕๒ —	๒๕.๓๕ ๐.๕๔	— —	๑.๕๔ ๐.๕๔	— —
พระนาค	๒๐.๓๕ ๖.๕๓	๑๓.๕๔ ๕.๕๕	๕.๕๕ ๐.๕๔	— —	๕.๕๑ ๐.๕๔	๓.๕๒ ๑.๕๔	— —	— —	— —	๑.๕๔ —	๐.๕๔ —	๐.๕๔ —	๐.๕๔ —	— —	— —	— —	— —	— —	๑๓.๕๒ —	๓๐.๖๕ —	— —	๒.๕๓ ๐.๕๔	— —
จดหมายเพชรของหมอมราโชทัย	๒๑.๓๕ ๑.๕๔	๑๕.๕๐ ๕.๕๔	๓.๕๒ —	๐.๕๔ —	๖.๕๓ ๐.๕๔	๒๓.๓๖ —	๐.๕๔ ๐.๕๔	๑.๕๔ —	— —	๑.๕๔ —	๑.๕๔ —	๒.๕๖ —	๕.๕๒ —	— —	— —	— —	— —	— —	๑๕.๕๒ —	๑๑.๕๔ —	— —	๑.๕๔ ๐.๕๔	— —
นรังกโรวาท	๑๕.๕๐ ๓.๕๖	๑๑.๕๔ ๐.๕๔	๓.๕๖ ๐.๕๔	๐.๕๔ —	๓.๕๒ ๐.๕๔	๒๐.๓๕ ๕.๕๕	— —	๐.๕๔ —	— —	๐.๕๔ —	— —	๓.๕๖ —	๕.๕๔ —	— —	— —	— —	— —	— —	๑๖.๕๓ ๐.๕๔	๑๑.๕๔ —	— —	๐.๕๔ ๐.๕๔	— —
บทเล่านิทานเรื่องของจัก	๒๒.๓๓ ๑.๕๔	๒๒.๓๓ ๓.๕๖	๖.๕๓ ๑.๕๔	๑.๕๔ —	๕.๕๑ ๐.๕๔	๑๕.๕๑ —	— —	๐.๕๔ —	— —	๑.๕๔ —	๕.๕๔ ๐.๕๔	๑.๕๔ —	๓.๕๒ —	— —	— —	— —	๐.๕๔ —	— —	๑๕.๕๒ —	๒๐.๕๐ —	— —	๑.๕๔ —	— —
อะแซหวนักขอกุศั	๓๕.๖๕ ๓.๕๖	๑๕.๕๐ ๕.๕๕	๕.๕๑ —	๐.๕๔ —	๖.๕๓ ๑.๕๔	๑๕.๕๒ ๑.๕๔	๒.๕๓ —	๑.๕๔ —	๐.๕๔ —	๑.๕๔ —	๒.๕๓ —	๑.๕๔ —	๕.๕๒ —	— —	— —	— —	๐.๕๔ —	— —	๑๕.๕๑ —	๒๕.๓๕ ๐.๕๔	— —	๑.๕๔ ๐.๕๔	— —

จากตารางที่ ๒๒ แสดงให้เห็นว่าในการสอนวรรณคดีไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เรื่อง ปฐม ก.กา ครูส่วนมากใช้โสฬสทศนวัสดุประเภทรูปภาพ มีร้อยละ ๓๓.๖๖ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๗.๗๖ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๒๒.๗๗ ส่วนโสฬสทศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๐.๘๘ รูปภาพมีร้อยละ ๔.๘๘ แผนภูมิมีร้อยละ ๒.๙๓ แผนป้ายสำลีสมีร้อยละ ๑.๘๘

โสฬสทศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องบวชเรียนเมื่อถึงวัยที่มากได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๒๘.๗๖ รองลงมาได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๒๑.๗๘ รองลงมาอีกได้แก่ของจริง มีร้อยละ ๑๙.๔๒ ส่วนโสฬสทศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๙.๙๐ จำนวนครูที่สาธิตด้วยตนเอง มีร้อยละ ๔.๘๘ โสฬสทศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓.๙๖ แผนภูมิ มีร้อยละ ๑.๘๘ แผนป้ายสำลีส ป้ายนิเทศ แต่ละประเภทมีร้อยละ ๐.๙๔

โสฬสทศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องชนนกกันมากได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๔๓.๕๖ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๐.๗๘ และรองลงมาอีกได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๘.๘๑ ส่วนโสฬสทศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๖.๙๓ รูปภาพมีร้อยละ ๕.๙๔ ป้ายนิเทศ ภาพพลิก และนิทรรศการ แต่ละประเภทมีร้อยละ ๐.๙๔

โสฬสทศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องรักษาไว้ซึ่งชื่อเสียงกันมากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๑.๗๘ รองลงมาครูใช้การสาธิต มีร้อยละ ๑๕.๘๘ รองลงมาอีกครูใช้รูปภาพ มีร้อยละ ๑๔.๘๘ ส่วนโสฬสทศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๗.๙๒ รูปภาพมีร้อยละ ๔.๘๘ แผนป้ายสำลีส มีร้อยละ ๐.๙๔

โสฬสทศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องสงครามที่เมืองตากกันมากได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๓๒.๖๗ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๔.๗๕ รองลงมาอีกได้แก่ป้ายนิเทศ มีร้อยละ ๑๖.๘๘ ส่วนโสฬสทศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่รูปภาพและบัตรคำ แต่ละประเภทมีร้อยละ ๕.๙๔ แผนป้ายสำลีส มีร้อยละ ๑.๘๘ แผนภูมิ ภาพพลิก และนิทรรศการ แต่ละประเภทมีร้อยละ ๐.๙๔

โสฬสทศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องเสียดนาช่วยบุญกันมากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๒.๗๗ รองลงมาได้แก่รูปภาพและการแสดงละคร แต่ละประเภทมีร้อยละ ๑๖.๘๓ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๓.๘๑ ส่วนโสฬสทศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองที่มากได้แก่

บัตรคำ มีรอยละ ๔.๙๑ รูปภาพ มีรอยละ ๔.๙๕ แผ่นป้ายสำลี ป้ายนิเทศ แผนภูมิ
แต่ละประเภทมีรอยละ ๐.๙๔

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องจกหมายเหตุราชวังกันมากได้แก่การสาธิต
มีรอยละ ๒๒.๗๗ และกรูใช้แผนภูมิ มีรอยละ ๒๒.๗๗ รองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ
และบัตรคำ แต่ละประเภทมีรอยละ ๑๔.๔๑ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองที่มาก
ได้แก่บัตรคำ มีรอยละ ๗.๙๒ รูปภาพมีรอยละ ๓.๙๖ แผนภูมิมีรอยละ ๒.๙๗ และ
แผ่นป้ายสำลีมีรอยละ ๑.๙๔

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องพระอภัยมณี ตอนที่ ๑ กันมากได้แก่รูปภาพ
มีรอยละ ๓๓.๖๓ รองลงมาได้แก่บัตรคำและการแสดงละคร แต่ละประเภทมีรอยละ
๒๔.๗๕ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีรอยละ ๑๔.๔๑ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้น
ใช้เองที่มากได้แก่บัตรคำ มีรอยละ ๑๐.๔๙ รูปภาพมีรอยละ ๔.๙๕ แผ่นป้ายสำลีและ
แผนภูมิมีรอยละ ๑.๙๔

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องพระอภัยมณี ตอนที่ ๒ ที่มากได้แก่รูปภาพ
มีรอยละ ๓๖.๖๓ รองลงมาได้แก่การสาธิต มีรอยละ ๒๖.๗๕ รองลงมาอีกได้แก่การ
แสดงละคร มีรอยละ ๒๐.๗๕ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีรอยละ
๙.๙๐ รูปภาพมีรอยละ ๔.๙๕ แผ่นป้ายสำลีและแผนภูมิ แต่ละประเภทมีรอยละ ๑.๙๔

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องพระอภัยมณี ตอนที่ ๓ ที่มากได้แก่รูปภาพ มี
รอยละ ๒๔.๗๕ รองลงมาได้แก่บัตรคำและการแสดงละคร แต่ละประเภทมีรอยละ ๑๙.๘๐
รองลงมาอีกได้แก่แผนภูมิและการสาธิต แต่ละประเภทมีรอยละ ๑๔.๔๒ ส่วนโสภณทัศนวิสัย
ที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีรอยละ ๗.๙๓ รูปภาพมีรอยละ ๔.๙๕ แผ่นป้ายสำลี
มีรอยละ ๑.๙๔ ป้ายนิเทศ แผนภูมิ และนิทรรศการ แต่ละประเภทมีรอยละ ๐.๙๔

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องนิทานอิหร่านราชธรรม ที่มากได้แก่รูปภาพ
มีรอยละ ๒๓.๗๖ รองลงมาได้แก่การแสดงละคร มีรอยละ ๒๒.๗๗ รองลงมาอีกได้แก่
บัตรคำ มีรอยละ ๒๐.๗๕ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีรอยละ ๘.๙๑
รูปภาพ มีรอยละ ๓.๙๖ แผนภูมิ มีรอยละ ๒.๙๗ แผ่นป้ายสำลี มีรอยละ ๑.๙๔

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องท่วงสฤตเกรงจะกลาย ที่มากได้แก่บัตรคำ
มีรอยละ ๒๔.๗๕ รองลงมาได้แก่การแสดงละคร มีรอยละ ๒๑.๗๕ รองลงมาอีกได้แก่

รูปภาพ มีร้อยละ ๒๐.๗๕ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูได้ผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๑.๘๘ รูปภาพ มีร้อยละ ๓.๙๖ แผ่นป้ายสาธิตและป้ายนิเทศ แต่ละประเภทมีร้อยละ ๐.๙๕

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องเพาะเชื้อสาบไว้ให้ชาติ ที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๓.๗๖ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๗.๘๒ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๕.๘๕ ส่วนในเรื่องการผลิตนั้นครูผลิตบัตรคำด้วยตนเอง มีร้อยละ ๓.๙๖ รูปภาพ มีร้อยละ ๒.๙๗ แผ่นป้ายสาธิต ป้ายนิเทศ และแผนภูมิ แต่ละประเภทมีร้อยละ ๐.๙๕

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องโพงพาง ที่มากได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๓๑.๖๘ รองลงมาครูใช้การแสดงละคร มีร้อยละ ๒๒.๗๗ รองลงมาอีกได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๑.๗๘ ส่วนในเรื่องการผลิตนั้นครูผลิตบัตรคำเอง มีร้อยละ ๕.๙๔ รูปภาพ มีร้อยละ ๔.๙๕ ป้ายนิเทศ มีร้อยละ ๑.๙๘ แผนภูมิ มีร้อยละ ๐.๙๕

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนนิทาน เรื่องแพะกับเสื้อกั๊กมากได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๔๐.๕๕ รองลงมาเป็นการแสดงละคร มีร้อยละ ๒๕.๗๔ รองลงมาอีกได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๒.๗๗ ส่วนในเรื่องการผลิตนั้นครูผลิตบัตรคำเอง มีร้อยละ ๖.๙๗ รูปภาพ มีร้อยละ ๓.๙๖ ป้ายนิเทศ มีร้อยละ ๑.๙๘ แผ่นป้ายสาธิต มีร้อยละ ๐.๙๕

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องพระนลันมากได้แก่การแสดงละคร มีร้อยละ ๓๐.๖๘ รองลงมาได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๒๐.๗๕ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๓.๘๖ ส่วนในเรื่องการผลิต ครูผลิตรูปภาพเองมีร้อยละ ๖.๙๓ บัตรคำมีร้อยละ ๔.๙๕ แผนภูมิ มีร้อยละ ๑.๙๘ แผ่นป้ายสาธิตและป้ายนิเทศ แต่ละประเภทมีร้อยละ ๐.๙๕

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องจกหมายเหวของหม่อมราโชทัยมากได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๓.๗๖ รองลงมาได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๒๑.๗๘ รองลงมาอีกได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๙.๘๐ ส่วนในเรื่องการผลิต ครูก็ผลิตบัตรคำใช้เอง มีร้อยละ ๕.๙๘ รูปภาพ มีร้อยละ ๑.๙๘ ป้ายนิเทศและแผนที่ แต่ละประเภทมีร้อยละ ๐.๙๕

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องนรางกูรว่าทักมากได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๐.๗๕ รองลงมาได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๑๙.๘๐ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๖.๘๓ ส่วนในเรื่องการผลิต ครูก็ผลิตแผนภูมิเองมีร้อยละ ๔.๙๕ รองลงมาได้แก่รูปภาพ

มีรอยละ ๓.๘๖ บัตรคำ แผ่นป้ายสำลี ป้ายนิเทศ แต่ละประเภทมีรอยละ ๐.๙๙

โสภทศน์วัศคุที่กรูไซ้เพื่อสอนเรื่องบทเล่นหุ่นจีน เรื่องของรัก กรุจำนวนมากใช้โสภทศน์วัศคุประเภทรูปภาพ มีรอยละ ๒๖.๙๓ รองลงมาอีกได้แก่การแสดงละคร มีรอยละ ๒๐.๘๐ ส่วนในเรื่องการผลิต กรุที่ผลิตบัตรคำขึ้นใช้เอง มีรอยละ ๓.๘๖ รูปภาพและแผ่นป้ายสำลีแต่ละประเภท มีรอยละ ๑.๙๘ ป้ายนิเทศและหุ่นจำลอง แต่ละประเภทมีรอยละ ๐.๙๙

โสภทศน์วัศคุที่กรูไซ้เพื่อสอนเรื่องอะแซหวุ่นกี้ขอตัวแม่ทัพ ที่มากได้แก่รูปภาพ มีรอยละ ๓๔.๖๕ รองลงมาเป็นการแสดงละคร มีรอยละ ๒๔.๙๕ รองลงมาอีกได้แก่บัตรคำ มีรอยละ ๑๙.๘๐ ส่วนในเรื่องการผลิต กรุที่ผลิตบัตรคำขึ้นใช้เองมีรอยละ ๕.๙๔ รูปภาพ มีรอยละ ๓.๘๖ ป้ายนิเทศ แผนภูมิ แต่ละประเภทมีรอยละ ๑.๙๘ การแสดงละครและนิทรรศการ แต่ละประเภทมีรอยละ ๐.๙๙

โสภทศน์วัศคุที่กรูไซ้เพื่อสอนเรื่องพันท้ายนรสิงห์ ที่มากได้แก่รูปภาพ มีรอยละ ๓๗.๖๒ รองลงมาได้แก่การสาธิตและการแสดงละคร แต่ละประเภทมีรอยละ ๑๙.๘๐ รองลงมาอีกได้แก่แผนภูมิ มีรอยละ ๑๘.๘๑ ส่วนในเรื่องการผลิตนั้น กรุที่ผลิตบัตรคำมีรอยละ ๗.๘๖ รูปภาพ มีรอยละ ๖.๙๓ แผ่นป้ายสำลี ป้ายนิเทศ แผนที่ และหุ่นจำลอง แต่ละประเภทมีรอยละ ๐.๙๙

โสภทศน์วัศคุที่กรูไซ้เพื่อสอนเรื่องนายขนมต้ม ที่มากได้แก่บัตรคำ มีรอยละ ๒๔.๙๕ รองลงมาได้แก่รูปภาพ มีรอยละ ๒๐.๙๘ รองลงมาได้แก่การแสดงละคร มีรอยละ ๒๐.๙๙ ส่วนในเรื่องการผลิตนั้นกรุที่ผลิตรูปภาพ มีรอยละ ๘.๙๑ บัตรคำมีรอยละ ๓.๘๖ แผนภูมิมีรอยละ ๒.๙๗ แผ่นป้ายสำลี และป้ายนิเทศ แต่ละประเภทมีรอยละ ๐.๙๙

โสภทศน์วัศคุที่กรูไซ้เพื่อสอนเรื่องปะชาวจีนเพชร ที่มากได้แก่การแสดงละคร มีรอยละ ๒๙.๗๖ รูปภาพมีรอยละ ๑๙.๘๐ บัตรคำมีรอยละ ๑๙.๘๘ ส่วนในเรื่องการผลิตนั้นกรุผลิตรูปภาพเอง มีรอยละ ๙.๙๐ บัตรคำมีรอยละ ๘.๙๑ แผนภูมิมีรอยละ ๔.๙๕ แผ่นป้ายสำลีมีรอยละ ๑.๙๘ ป้ายนิเทศมีรอยละ ๐.๙๙

เมื่อวิเคราะห์จากตารางที่ ๒๒ จะเห็นว่ากรุจำนวนมากเลือกใช้โสภทศน์วัศคุประเภทรูปภาพ บัตรคำ แผนภูมิ การสาธิต และการแสดงละครกันมาก ที่มีใช้กันบ้างได้แก่แผ่นป้ายไฟฟ้า แผนที่ แผนสถิติ พิธีกรรมสตริป เทปบันทึกเสียง เครื่องเล่นจานเสียง โสภทศน์วัศคุที่กรูไม่เคยเลือกใช้เลยได้แก่ สไลด์ ภาพยนตร์ และการศึกษานอกสถานที่

ส่วนในการฉกฉวยนั้น ส่วนมากเป็นจำพวกรูปภาพ บัตรคำ แผนภูมิ แผนป้ายคำศัพท์ และป้ายนิเทศ ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าโรคที่ทันสมัยที่สุดที่กระส่วนมากฉกและใช้กันคือโรคที่ทันสมัยที่สุดประเภทที่ฉกได้ง่าย ง่ายและราคาถูกเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตาม อาจกล่าวได้ว่ามีกรจำนวนน้อยหรือประมาณร้อยละ ๑๐ เท่านั้น ที่ฉกโรคที่ทันสมัยขึ้นใช้เอง

โสตทัศนวัสดุที่ใช้ประกอบการสอน																							
เนื้อหาที่สอน	รูปภาพ	บัตรคำ	แผ่นกระดาษสี	แผ่นป้ายไฟฟ้า	ป้ายนิเทศ	แผ่นภูมิ	แผนที่	แบบสถิติ	ภาพโฆษณา	ภาพหลัก	หุ่นจำลอง	ของจริง	ของตัวอย่าง	สื่อใส	ฟิล์มสตริฟ	ภาพยนตร์	เทปบันทึกเสียง	เครื่องเล่นจานเสียง	การสาธิต	การแสดงละคร	การศึกษาจากสถานี	นิทรรศการ	อื่นๆ (ไปรกรรม)
การใช้ภาษา ป. ๖	๘.๕๑	๑๘.๓๕	๑.๕๘	๐.๕๘	๒.๕๓	๑๒.๕๓	-	-	๒.๕๓	๐.๕๓	๐.๕๓	๐.๕๓	๐.๕๓	-	-	๐.๕๓	๓.๕๒	๘.๕๑	๓๔.๖๕	๕.๕๕	๐.๕๓	๑.๕๘	๒.๕๓
การฟัง	๐.๕๓	๑.๕๘	-	-	-	๐.๕๓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การพูด	๑๐.๕๓	๒๒.๓๓	๑.๕๘	-	๕.๕๕	๕.๕๐	-	-	๑.๕๘	๐.๕๓	๐.๕๓	๐.๕๓	๐.๕๓	-	-	-	๓.๕๒	๑.๕๘	๓๕.๖๐	๕.๕๐	๐.๕๓	๑.๕๘	๐.๕๓
	๐.๕๓	๒.๕๓	-	-	-	๐.๕๓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ฉีกปราย	๓.๕๒	๑๑.๕๘	๑.๕๘	-	๕.๕๕	๑๑.๕๘	-	-	๐.๕๓	๐.๕๓	๑.๕๘	๑.๕๘	-	-	-	-	๐.๕๓	-	๓๕.๖๑	๕.๕๕	๐.๕๓	๑.๕๘	-
	๑.๕๘	๑.๕๘	๐.๕๓	-	-	๐.๕๓	-	-	-	-	-	๑.๕๘	-	-	-	-	-	-	๑.๕๘	๐.๕๓	-	-	-
รายงาน	๑๐.๕๓	๑๒.๕๓	๒.๕๓	-	๓.๕๒	๑๒.๕๓	๑.๕๘	-	๐.๕๓	๐.๕๓	๒.๕๓	๑.๕๘	-	-	-	๐.๕๓	๑.๕๘	-	๓๕.๖๕	๒.๕๓	๒.๕๓	๐.๕๓	-
	๐.๕๓	๐.๕๓	-	-	๑.๕๘	๑.๕๘	๐.๕๓	-	-	-	-	๑.๕๘	-	-	-	-	-	-	-	๐.๕๓	-	๐.๕๓	-
เล่าเรื่อง	๑๖.๕๓	๑๑.๕๘	๒.๕๓	-	๓.๕๒	๘.๕๑	-	๐.๕๓	๐.๕๓	๐.๕๓	๑.๕๘	๒.๕๓	-	-	-	๐.๕๓	-	-	๓๕.๖๕	๕.๕๕	๒.๕๓	๑.๕๘	-
	๐.๕๓	๐.๕๓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๒.๕๓	-	-	-	-	-	-	๐.๕๓	๑.๕๘	-	-	-
การอ่าน	๓.๕๒	๒๕.๓๐	๕.๕๕	-	๓.๕๒	๑๓.๕๒	-	-	๑.๕๘	๐.๕๓	๑.๕๘	๒.๕๓	-	-	-	๐.๕๓	๑.๕๘	-	๓๓.๖๖	๒.๕๓	-	๒.๕๓	-
	๑.๕๘	๒.๕๓	-	-	-	๐.๕๓	-	-	-	-	-	๒.๕๓	-	-	-	-	๐.๕๓	-	๐.๕๓	๐.๕๓	-	-	-
อ่านในใจ	๕.๕๕	๑๑.๕๘	๑.๕๘	-	๒.๕๓	๑๑.๕๘	-	-	-	๑.๕๘	๑.๕๘	๒.๕๓	-	-	-	๐.๕๓	๐.๕๓	-	๓๐.๖๕	๑.๕๘	๐.๕๓	๑.๕๘	-
	-	๑.๕๘	-	-	-	๓.๕๒	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
อ่านออกเสียง	๕.๕๕	๒๒.๓๓	๑.๕๘	-	๒.๕๓	๕.๕๐	-	-	๐.๕๓	๐.๕๓	๒.๕๓	๒.๕๓	-	-	-	๐.๕๓	๒.๕๓	๒.๕๓	๓๕.๖๕	๓.๕๒	๐.๕๓	๒.๕๓	-
	๐.๕๓	๕.๕๕	-	-	๐.๕๓	๑.๕๘	-	-	๑.๕๘	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๐.๕๓	-	-	-	-
อ่านออกเสียง ทำนองเสนาะ	๓.๕๒	๘.๕๑	๑.๕๘	-	๒.๕๓	๑๓.๕๒	๐.๕๓	๐.๕๓	-	๑.๕๘	๑.๕๘	๒.๕๓	-	-	-	๐.๕๓	๓.๕๒	๕.๕๕	๓๒.๖๕	๒.๕๓	-	๑.๕๘	-
	๐.๕๓	๐.๕๓	-	-	-	๐.๕๓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๐.๕๓	-	-	-	-
การเขียน	๓.๕๒	๒๕.๓๐	๒.๕๓	๑.๕๘	๒.๕๓	๑๒.๕๓	-	-	๑.๕๘	๐.๕๓	๑.๕๘	๑.๕๘	-	-	-	-	-	๐.๕๓	๒๕.๓๐	๑.๕๘	-	๑.๕๘	-
	๓.๕๒	๕.๕๕	-	-	-	-	-	-	๐.๕๓	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๒.๕๓	-	-	-	-

โทรศัพท์เคลื่อนที่ประกอบการสอน

เนื้อหาที่สอน	รูปภาพ	บัตรคำ	แผนป้ายสาธิต	แผนป้ายไฟฟ้า	ป้ายนิเทศ	แผนภูมิ	แผนที่	แผนสถิติ	ภาพโฆษณา	ภาพพลิก	หุ่นจำลอง	ของจริง	ของตัวอย่าง	สไลด์	ฟิล์มสตริฟ	ภาพยนตร์	เทปบันทึกเสียง	เครื่องเล่น จานเสียง	การสาธิต	การแสดงละคร	การศึกษานอก สถานที่	นิทรรศการ	อื่น ๆ (โปรดระบุ)
การใช้ภาษา ป.๖ เขียนตามคำบอก	๑.๕๐ ๐.๕๕	๒๐.๓๕ ๖.๕๓	๐.๕๕ ๐.๕๕	๐.๕๕ -	๑.๕๕ ๑.๕๕	๑๐.๕๖ -	- -	- -	- -	๑.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	- -	- -	๐.๕๕ -	- -	- -	๑๐.๕๖ ๐.๕๕	- -	- -	๕.๕๕ -	- -
เขียนตัวสะกด	๓.๕๒ -	๓๓.๖๒ ๘.๕๑	๓.๕๖ ๐.๕๕	- -	๓.๕๖ ๐.๕๕	๑๔.๕๕ ๐.๕๕	- -	- -	- -	๑.๕๕ -	๐.๕๕ -	๑.๕๕ -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	๑๕.๕๖ -	- -	- -	๕.๕๕ ๐.๕๕	- -
จดหมาย	๑๑.๕๕ ๑.๕๕	๑๐.๕๕ ๒.๕๓	๓.๕๖ -	- -	๑.๕๐ ๐.๕๕	๒๐.๓๕ ๑.๕๕	๐.๕๕ -	- -	- -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๑.๕๕ -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	๒๒.๓๕ -	- -	- -	๕.๕๕ ๐.๕๕	- -
เรียงความ	๒๕.๓๕ ๒.๕๓	๑๐.๕๕ ๓.๕๖	๓.๕๖ -	- -	๑.๕๕ ๐.๕๕	๒๐.๓๕ ๑.๕๕	- -	๐.๕๕ -	- -	๑.๕๕ -	๑.๕๕ -	๐.๕๕ -	- -	- -	- -	- -	- -	- -	๒๒.๓๕ -	๑.๕๕ -	๐.๕๕ -	๕.๕๕ ๐.๕๕	- -
ย่อความ	๘.๕๑ ๑.๕๕	๓.๕๒ ๑.๕๕	๒.๕๓ -	- -	๒.๕๓ -	๑๔.๕๕ ๑.๕๕	- -	- -	- -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๑.๕๕ -	๐.๕๕ -	- -	- -	- -	- -	- -	๓๕.๖๕ ๐.๕๕	๐.๕๕ -	๑.๕๕ -	๓.๕๖ ๐.๕๕	- -
บันทึกรายงาน	๔.๕๕ -	๓.๕๒ ๐.๕๕	- -	- -	๓.๕๖ -	๑๖.๕๕ ๑.๕๕	๐.๕๕ -	- ๐.๕๕	- -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๒.๕๓ -	- -	- -	- -	๐.๕๕ -	- -	- -	๒๒.๓๕ -	๑.๕๕ -	๐.๕๕ -	๕.๕๕ -	- -
เขียนบทสนทนา	๓.๕๒ -	๘.๕๑ ๐.๕๕	๑.๕๕ -	- -	๑.๕๕ -	๑๔.๕๕ ๐.๕๕	- -	๐.๕๕ ๐.๕๕	- ๐.๕๕	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๒.๕๓ -	- -	- -	- -	๑.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๒๒.๓๕ -	๑.๕๕ -	๐.๕๕ -	๑.๕๕ -	- -
กรอกข้อความใน แบบพิมพ์	๕.๕๕ -	๘.๕๑ ๐.๕๕	๑.๕๕ -	- -	๑.๕๕ -	๑๔.๕๕ -	- -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๓.๕๖ -	๐.๕๕ -	- -	- -	- -	- -	- -	๒๒.๓๕ -	๐.๕๕ -	๐.๕๕ -	๑.๕๕ -	- -

จากตารางที่ ๒๓ แสดงให้เห็นว่าในการสนทนาใช้ภาษาไทย ชั้นประถมปีที่ ๖ ในเรื่องการฟัง ครูส่วนมากใช้การสาธิตถึงร้อยละ ๓๔.๖๕ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๕.๓๘ ที่ใช้แผนภูมิมีร้อยละ ๑๒.๘๓ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑.๕๔ รูปภาพและแผนภูมิมีร้อยละ ๐.๕๕

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการพูด ที่มากได้แก่การสาธิตถึงร้อยละ ๓๕.๖๐ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๒.๓๓ รองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๑๐.๘๕ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒.๕๓ รูปภาพและแผนภูมิมีร้อยละ ๐.๕๕

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการอธิบาย ที่มากได้แก่การสาธิตถึงร้อยละ ๓๘.๖๐ รองลงมาได้แก่บัตรคำและแผนภูมิ มีร้อยละ ๑๑.๘๘ รองลงมาได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๙.๕๒ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตใช้เองได้แก่รูปภาพ บัตรคำ การสาธิต แต่ละประเภทมีร้อยละ ๑.๕๔ แผ่นป้ายสาธิต แผนภูมิ มีร้อยละ ๐.๕๕

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการรายงาน ที่มากได้แก่การสาธิตถึงร้อยละ ๓๔.๖๕ รองลงมาได้แก่บัตรคำและแผนภูมิ มีร้อยละ ๑๒.๘๓ รองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๑๐.๘๕ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่ป้ายนิเทศ แผนภูมิ แต่ละประเภทมีร้อยละ ๑.๕๔ ส่วนรูปภาพ บัตรคำ แผนที่ ต่างก็มีร้อยละ ๐.๕๕

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการเล่าเรื่อง ที่มากได้แก่การสาธิตถึงร้อยละ ๓๔.๖๕ รองลงมาได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๑๖.๘๓ รองลงมาอีกได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๑.๘๘ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่ของจริง มีร้อยละ ๒.๕๓ รูปภาพ บัตรคำ มีร้อยละ ๐.๕๕

๐

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการอ่าน ที่มากได้แก่การสาธิตถึงร้อยละ ๓๓.๖๖ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๕.๓๐ รองลงมาอีกได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๓.๘๖ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตใช้เองได้แก่บัตรคำ ของจริง มีร้อยละ ๒.๕๓ รูปภาพมีร้อยละ ๑.๕๔ แผนภูมิมีร้อยละ ๐.๕๕

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการอ่านในใจ ที่มากได้แก่การสาธิตถึงร้อยละ ๓๐.๖๕ รองลงมาได้แก่บัตรคำและแผนภูมิ มีร้อยละ ๑๑.๘๕ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้น

มีแผนภูมิ ร้อยละ ๓.๕๖ บัตรคำมีร้อยละ ๑.๕๘

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการอ่านออกเสียง ที่มากได้แก่การสาธิตถึงร้อยละ ๓๔.๖๕ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๒.๓๗ รองลงมาคือได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๕.๕๐ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๔.๕๕ แผนภูมิ ป้ายโฆษณา ประเภทร้อยละ ๑.๕๘ รูปภาพ ป้ายนิเทศ และการสาธิต แต่ละประเภทมีร้อยละ ๐.๕๕

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการอ่านออกเสียงทำนองเสนาะ ที่มากได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๓๒.๖๕ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๓.๘๖ รองลงมาคือได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๔.๕๑ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่รูปภาพ บัตรคำ แผนภูมิ และการสาธิต แต่ละประเภทมีร้อยละ ๐.๕๕

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการเขียน ที่ใช้กันมากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๙.๓๐ รองลงมาคือส่วนมากใช้การสาธิต มีร้อยละ ๒๔.๓๕ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๒.๘๓ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๔.๕๕ รูปภาพมีร้อยละ ๓.๕๖ การสาธิต มีร้อยละ ๒.๕๗ ภาพโฆษณามีร้อยละ ๐.๕๕

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการเขียนตามคำบอกกันมากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๐.๓๕ รองลงมาคือการใช้การสาธิต มีร้อยละ ๑๔.๘๒ รองลงมาคือได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๓.๘๖ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๖.๕๓ ป้ายนิเทศร้อยละ ๑.๕๘ รูปภาพ แผนป้ายสาธิต แต่ละประเภทมีร้อยละ ๐.๕๕

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการเขียนตัวสะกดกันมากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓๓.๖๒ รองลงมาได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๕.๘๑ รองลงมาคือได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๔.๘๔ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๔.๕๑ แผนป้ายสาธิต ป้ายนิเทศ แผนภูมิ และนิทรรศการ แต่ละประเภทมีร้อยละ ๐.๕๕

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการเขียนจดหมายกันมากได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๖.๓๓ รองลงมาได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๒๒.๓๗ รองลงมาคือได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๑๑.๘๘ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒.๕๓ รูปภาพ แผนภูมิ แต่ละประเภทมีร้อยละ ๑.๕๘ ป้ายนิเทศและนิทรรศการ แต่ละประเภทมีร้อยละ ๐.๕๕

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการเขียนเรียงความ ได้แก่การสาธิต ถึงร้อยละ ๒๖.๓๓ โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้รองลงมาได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๒๔.๓๕ และรองลงมาอีกได้แก่ แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๑.๓๘ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้กันมากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓.๕๖ รูปภาพมีร้อยละ ๒.๕๗ แผนภูมิมีร้อยละ ๑.๕๘

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการย่อความกันมากได้แก่การสาธิตในการสอน มีร้อยละ ๓๕.๖๕ โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๘.๘๑ รองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๘.๕๑ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่รูปภาพ บัตรคำ และแผนภูมิ แต่ละประเภทมีร้อยละ ๑.๕๘ การสาธิตและนิทรรศการ มีร้อยละ ๐.๕๘

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการบันทึกรายงานกันมากได้แก่การสาธิตในการสอน มีร้อยละ ๒๖.๓๓ โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๖.๔๔ รองลงมาอีกได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๙.๕๒ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑.๕๘ บัตรคำมีร้อยละ ๐.๕๘ แผนสถิติมีร้อยละ ๐.๕๘

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการเขียนบทสนทนา ที่มากได้แก่การสาธิตในการสอน มีร้อยละ ๒๒.๓๓ โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๔.๕๕ รองลงมาอีกได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๘.๕๑ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ แผนภูมิ แผนสถิติ และภาพโฆษณา แต่ละประเภทมีร้อยละ ๐.๕๘

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการกรอกข้อความในแบบพิมพ์กันมากได้แก่การสาธิตในการสอน มีร้อยละ ๒๑.๓๘ โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๘.๘๑ รองลงมาอีกได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๘.๕๑ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๐.๕๘

จากการวิเคราะห์ตารางที่ ๒๓ จะเห็นว่าในการใช้โสภณทัศนวิสัยของครูนั้น จะได้แก่การสาธิต แผนภูมิ บัตรคำ และรูปภาพ ที่มีใช้บ้างได้แก่เทปบันทึกเสียง เครื่องเล่นจานเสียง แผ่นป้ายไฟฟ้า แผนที่ แผนสถิติ และของตัวอย่าง นอกนั้นเป็นพวกที่มีใช้น้อย และที่ไม่เคยใช้เลยได้แก่สไลด์ และฟิล์มสตริป

ในเรื่องการผลิตโศกทัศน์วัสดุขึ้นไ้เองนั้น กล่าวได้ว่าเนื้อหาในแต่ละเรื่องนั้นมีครูไม่ถึงร้อยละ ๑๕ ที่ผลิตโศกทัศน์วัสดุขึ้นไ้เอง ซึ่งได้แก่บัตรคำ แผนภูมิ รูปภาพ เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ผลิตขึ้นไ้ได้ง่าย ราคาถูกทั้งสิ้น

สื่อทัศนวัสดุที่ใช้ประกอบการสอน																								
เนื้อหาที่สอน	รูปภาพ	บัตรคำ	แผ่นป้ายคำ	แผ่นป้ายไฟฟ้า	ป้ายนิเทศ	แผ่นภูมิ	แผนที่	แผนที่	ภาพโฆษณา	ภาพเคลื่อนไหว	หุ่นจำลอง	ของจริง	ของตัวอย่าง	สื่อ	ฟิล์มสตริป	ภาพยนตร์	เทปบันทึกเสียง	เครื่องเล่น	งานเสียง	การสาธิต	การแสดงละคร	การศึกษานอก	นิทรรศการ	อื่นๆ
หลักภาษา ป. ๓ ประโยค	๑๐.๓๕ ๑.๕๖	๒๑.๕๓ ๑๔.๖๓	๕.๕๕ ๓.๕๒	๑	๕.๕๕ ๒.๕๕	๒๒.๕๕ ๕.๕๒	๑.๕๖ ๑	๑	๒.๕๕ ๐.๕๕	๒.๕๕ ๑	๑	๑.๕๖ ๑	๕.๕๕ ๐.๕๕	๑	๑	๐.๕๕ ๑	๑	๐.๕๕ ๑	๑๕.๖๓ ๑	๑.๕๖ ๑	๑.๕๖ ๑	๑.๕๖ ๑	๐.๕๕ ๑	
ความหมายของประโยค ลักษณะของประโยค	๑๑.๓๖ ๒.๕๕	๓๕.๒๕ ๕.๕๐	๕.๕๐ ๐.๕๕	๑	๖.๕๖ ๑.๕๖	๓๐.๓๕ ๑๐.๓๕	๑.๕๖ ๑	๑	๑.๕๖ ๐.๕๕	๑.๕๖ ๑	๑	๑.๕๖ ๑	๖.๕๖ ๑	๑	๑	๑	๑	๐.๕๕ ๑	๒๑.๕๓ ๑	๑.๕๖ ๑	๑.๕๖ ๑	๑.๕๖ ๑	๐.๕๕ ๑	
ชนิดของประโยค	๑๐.๓๕ ๐.๕๕	๓๑.๓๓ ๑๐.๓๕	๑.๕๕ ๐.๕๕	๑	๖.๕๖ ๕.๕๐	๓๕.๒๕ ๑๒.๕๕	๑.๕๖ ๑	๑	๐.๕๕ ๐.๕๕	๒.๕๕ ๑	๑	๒.๕๕ ๑	๕.๕๕ ๑	๑	๑	๑	๐.๕๕ ๑	๐.๕๕ ๑	๑๕.๖๓ ๑	๐.๕๕ ๑	๐.๕๕ ๑	๐.๕๕ ๑	๐.๕๕ ๑	
เอกรรณประโยค	๖.๕๖ ๑.๕๖	๒๓.๕๕ ๑๐.๓๕	๑.๕๕ ๐.๕๕	๑	๕.๕๐ ๑.๕๖	๓๕.๒๕ ๑๒.๕๕	๑.๕๖ ๑	๑	๑	๒.๕๕ ๑	๑	๑.๕๖ ๑	๕.๕๕ ๑	๑	๐.๕๕ ๑	๑	๑	๐.๕๕ ๑	๑๖.๖๓ ๑	๐.๕๕ ๑	๐.๕๕ ๑	๐.๕๕ ๑	๑	
สังกรประโยค	๑.๕๕ ๑.๕๖	๒๕.๕๓ ๑๐.๓๕	๑.๕๕ ๐.๕๕	๐.๕๕ ๑	๕.๕๐ ๑.๕๖	๓๖.๒๕ ๑๑.๓๖	๐.๕๕ ๑	๑	๑	๑.๕๖ ๑	๑	๑.๕๖ ๑	๕.๕๕ ๑	๑	๑	๑	๑	๐.๕๕ ๑	๑๗.๖๕ ๑	๐.๕๕ ๑	๐.๕๕ ๑	๐.๕๕ ๑	๑	
วลี	๑.๕๕ ๑.๕๖	๓๑.๒๕ ๑๕.๖๕	๖.๕๖ ๐.๕๕	๐.๕๕ ๑	๓.๕๖ ๐.๕๕	๒๕.๕๓ ๑.๕๕	๐.๕๕ ๑	๑	๑	๑.๕๖ ๑	๑	๒.๕๕ ๑	๖.๕๖ ๑	๑	๑	๑	๑	๐.๕๕ ๑	๑๗.๖๕ ๑	๑.๕๖ ๑	๐.๕๕ ๑	๐.๕๕ ๑	๑	
ความหมายของวลี	๑๐.๓๕ ๐.๕๕	๓๒.๓๕ ๑๐.๓๕	๖.๕๖ ๑.๕๖	๐.๕๕ ๑	๒.๕๕ ๐.๕๕	๓๒.๓๕ ๕.๕๐	๐.๕๕ ๑	๑	๑	๑.๕๖ ๑	๐.๕๕ ๑	๒.๕๕ ๑	๑.๕๕ ๐.๕๕	๑	๑	๑	๑	๐.๕๕ ๑	๑๕.๖๓ ๑	๑.๕๖ ๑	๐.๕๕ ๑	๑.๕๕ ๑	๐.๕๕ ๑	
ชนิดของวลี	๖.๕๖ ๐.๕๕	๒๕.๕๓ ๑๑.๓๖	๑.๕๕ ๐.๕๕	๐.๕๕ ๑	๓.๕๖ ๐.๕๕	๓๖.๒๕ ๑๐.๓๕	๐.๕๕ ๑	๑	๐.๕๕ ๐.๕๕	๑.๕๖ ๑	๑	๒.๕๕ ๑	๑.๕๕ ๐.๕๕	๑	๑	๑	๑	๐.๕๕ ๑	๑๕.๖๓ ๑	๑.๕๖ ๑	๐.๕๕ ๑	๐.๕๕ ๑	๑	
ความแตกต่างระหว่าง วลีกับประโยค	๕.๕๕ ๑.๕๖	๒๕.๕๓ ๑๐.๓๕	๕.๕๐ ๐.๕๕	๑.๕๖ ๑	๓.๕๖ ๒.๕๕	๓๗.๒๕ ๕.๕๐	๐.๕๕ ๑	๑	๑	๑.๕๖ ๑	๑	๓.๕๖ ๑	๖.๕๖ ๑	๑	๑	๑	๑	๐.๕๕ ๑	๕.๕๐ ๑	๑.๕๖ ๑	๑.๕๕ ๑	๐.๕๕ ๑	๐.๕๕ ๑	
พยางค์	๖.๕๖ ๑	๓๒.๓๕ ๑๒.๕๕	๑๐.๓๕ ๐.๕๕	๐.๕๕ ๑	๒.๕๕ ๑.๕๖	๒๕.๕๓ ๓.๕๖	๐.๕๕ ๑	๑	๑	๑.๕๖ ๑	๑	๒.๕๕ ๑	๕.๕๐ ๑	๑	๑	๐.๕๕ ๑	๑	๐.๕๕ ๑	๑๕.๖๕ ๑	๑	๐.๕๕ ๑	๐.๕๕ ๑	๐.๕๕ ๑	

โสภณทัศนวิสัยที่ใช้ในการสอน

โสตทัศนวัสดุที่ใช้ในการสอน																								
เนื้อหาที่สอน	รูปภาพ	บัตรคำ	แผนป้ายสาส์	แผนป้ายไฟฟ้า	ป้ายนิเทศ	แผนภูมิ	แผนที่	แผนสถิติ	ภาพโฆษณา	ภาพพลิก	หุ่นจำลอง	ของจริง	ของตัวอย่าง	สไลด์	ฟิล์มสตรีฟ	ภาพยนตร์	เทปบันทึกเสียง	เครื่องเล่น	งานเสียง	การสาธิต	การแสดงละคร	การศึกษาจากสถานี	นิทรรศการ	อื่นๆ (ไปรษณียบ)
หลักภาษา ป. ๑	๒.๔๔	๓๔.๓๓	๑๒.๓๕	—	๕.๔๔	๓๓.๓๓	๑.๕๖	—	๐.๕๔	๐.๕๔	๑.๕๖	๑.๕๖	๑.๕๖	—	—	—	๐.๕๔	๐.๕๔	๑๒.๓๕	๐.๕๔	๐.๕๔	๐.๕๔	๑.๕๖	
อุปและเสียงของวรรณยุกต์	—	๑๓.๓๓	๑.๕๖	—	๐.๕๔	๖.๕๖	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
พยัญชนะ	๓.๔๔	๓๔.๓๓	๑๐.๓๕	—	๓.๔๔	๒๓.๔๔	—	—	๐.๕๔	๐.๕๔	๐.๕๔	๑.๕๖	๒.๕๔	—	—	—	—	—	๑๒.๓๕	๐.๕๔	๐.๕๔	—	—	
	—	๑๕.๖๕	๒.๕๔	—	—	๓.๕๖	—	—	—	—	—	๐.๕๔	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
คำเป็นคำตาย	๒.๔๔	๓๒.๓๕	๓.๔๔	—	๖.๕๖	๒๒.๔๔	—	—	—	๑.๕๖	๐.๕๔	๒.๕๔	๕.๔๔	—	—	—	๐.๕๔	๐.๕๔	๑๓.๓๕	๐.๕๔	๐.๕๔	๑.๕๖	—	
	—	๑๕.๓๖	๑.๕๖	—	๐.๕๔	๕.๔๔	—	—	—	—	—	—	๐.๕๔	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
การผันอักษรสามหมู่	๔.๔๐	๒๔.๕๑	๕.๔๐	—	๓.๔๔	๓๖.๒๓	—	—	—	๑.๕๖	๐.๕๔	๒.๕๔	๒.๕๔	—	—	—	๑.๕๔	—	๑๓.๖๕	๐.๕๔	๐.๕๔	๐.๕๔	๑.๕๖	
	—	๕.๕๒	๐.๕๔	—	—	๓.๔๔	—	—	—	๐.๕๔	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
อักษรควบ อักษรนำ	๕.๔๔	๓๒.๒๕	๓.๔๔	๐.๕๔	๖.๕๖	๓๓.๓๓	—	—	—	๐.๕๔	๐.๕๔	๒.๕๔	๒.๕๔	—	—	—	๐.๕๔	—	๑๒.๖๕	๐.๕๔	๐.๕๔	๐.๕๔	—	
	—	๑๑.๓๖	๑.๕๖	—	๐.๕๔	๕.๔๔	—	—	—	—	—	—	๐.๕๔	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
เครื่องขยายวรรณยุกต์	๔.๕๒	๓๐.๓๕	๑๐.๓๕	—	๓.๕๖	๒๓.๕๔	๐.๕๔	—	—	๑.๕๖	๐.๕๔	๑.๕๖	๒.๕๔	—	—	—	—	—	๑๓.๓๕	๐.๕๔	๐.๕๔	๐.๕๔	๑.๕๖	
	—	๑๒.๓๕	๒.๕๔	—	๑.๕๖	๓.๕๖	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
คำสุภาพและคำศัพท์	๑๐.๓๕	๒๔.๕๓	๕.๕๒	—	๑๑.๓๖	๒๓.๕๓	—	๐.๕๔	๐.๕๔	๐.๕๔	๐.๕๔	๕.๕๐	๕.๕๔	—	—	๐.๕๔	๑.๕๖	๐.๕๔	๑๖.๖๕	๑.๕๖	๐.๕๔	—	—	
	—	๑๒.๓๕	๑.๕๖	—	๑.๕๖	๖.๕๖	—	—	๐.๕๔	—	—	๐.๕๔	๐.๕๔	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
การคนพจนานุกรม	๔.๕๐	๒๒.๕๕	๒.๕๔	—	๖.๕๖	๑๖.๖๕	—	—	—	๑.๕๖	๐.๕๔	๕.๖๑	๕.๕๐	—	—	๐.๕๔	—	๐.๕๔	๒๓.๕๓	๐.๕๔	๐.๕๔	—	—	
	—	๒.๕๔	—	—	—	๐.๕๖	—	—	—	—	—	๑.๕๖	—	—	—	—	—	—	๐.๕๔	—	—	—	—	

จากตารางที่ ๒๔ แสดงให้เห็นว่าในการสนทนาหลักภาษาไทย ชั้นประถมปีที่ ๗ ในเรื่องประโยค โสททัศนวิสัยที่ครูใช้กันมากที่สุดได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๒.๕๕ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๑.๕๗ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๘.๖๓ ส่วนโสททัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นเองที่มากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๘.๖๓ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๘.๘๒ และรองลงมาอีกได้แก่แผนที่สำคัญ มีร้อยละ ๓.๕๒

โสททัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องความหมายของประโยค ลักษณะของประโยคกันมากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓๘.๒๔ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๓๐.๓๕ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๒๓.๕๓ ส่วนโสททัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นเองที่มากที่สุดได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๐.๗๘ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๙.๔๐ รูปภาพมีร้อยละ ๒.๕๔

โสททัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องชนิดของประโยคกันมากได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๓๕.๒๔ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓๑.๓๗ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๕.๖๕ ส่วนโสททัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นเองที่มากที่สุดได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๒.๗๕ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๐.๗๔ รองลงมาอีกได้แก่ป้ายนิเทศ มีร้อยละ ๔.๙๐

โสททัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องเลกการประโยคกันมากได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๓๕.๒๔ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๗.๕๕ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๖.๖๗ ส่วนโสททัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นเองที่มากที่สุดได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๒.๗๕ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๐.๗๘ รูปภาพมีร้อยละ ๑.๙๖

โสททัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องสังกรประโยคกันมากได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๓๖.๒๗ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๕.๔๓ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๗.๖๕ ส่วนโสททัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นเองที่มากที่สุดได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๑.๗๖ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๐.๗๘ รูปภาพ ป้ายนิเทศ แต่ละประเภทมีร้อยละ ๑.๙๖

โสททัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องวลีกันมากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓๗.๒๕ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๙.๔๑ และรองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๗.๖๕ ส่วนโสททัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นเองที่มากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๕.๖๕ และรองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๗.๘๔ รูปภาพมีร้อยละ ๑.๘๖

โสภณวิมลคุณาธิปไตยเพื่อสอนเรื่องความหมายของวลี ที่มากได้แก่บัตรคำและแผนภูมิ แต่ละประเภทมีร้อยละ ๓๒.๓๕ รองลงมาคือการใช้การสาธิต มีร้อยละ ๑๘.๖๓ ส่วนโสภณวิมลคุณาธิปไตยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองที่มากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๐.๙๘ แผนภูมิมีร้อยละ ๔.๕๐ แผนภาพ สำนักร้อยละ ๑.๕๖

โสภณวิมลคุณาธิปไตยเพื่อสอนเรื่องชนิดของวลี ที่มากได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๓๒.๒๓ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๕.๔๑ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๘.๖๓ ส่วนโสภณวิมลคุณาธิปไตยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองที่มากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๑.๙๖ แผนภูมิมีร้อยละ ๑๐.๙๘ รูปภาพ แผนภาพ สำนักร้อยละ ๑.๕๖

โสภณวิมลคุณาธิปไตยเพื่อสอนเรื่องความแตกต่างของวลีกับประโยคกันมากได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๓๗.๒๕ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๔.๕๓ รองลงมาอีกได้แก่แผนภาพ สำนักร้อยละ ๕.๕๐ ส่วนโสภณวิมลคุณาธิปไตยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๐.๙๘ แผนภูมิ มีร้อยละ ๕.๕๐ แผนภาพ สำนักร้อยละ ๒.๕๔

โสภณวิมลคุณาธิปไตยเพื่อสอนเรื่องพยางค์ได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓๒.๓๕ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๕.๔๑ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๕.๖๓ ส่วนโสภณวิมลคุณาธิปไตยที่ครูผลิตขึ้นใช้กันมากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๒.๙๕ แผนภูมิมีร้อยละ ๓.๕๒ แผนภาพ สำนักร้อยละ ๑.๕๖

โสภณวิมลคุณาธิปไตยเพื่อสอนเรื่องความหมายของพยางค์ ที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓๕.๒๕ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๕.๔๑ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๖.๖๓ ส่วนโสภณวิมลคุณาธิปไตยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองที่มากที่สุดได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๑.๙๖ แผนภูมิมีร้อยละ ๕.๕๐ แผนภาพ สำนักร้อยละ ๑.๕๖

โสภณวิมลคุณาธิปไตยเพื่อสอนเรื่องคำ ที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓๕.๒๕ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๕.๖๓ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๔.๙๑ ส่วนโสภณวิมลคุณาธิปไตยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๗.๖๕ แผนภูมิมีร้อยละ ๒.๕๔ แผนภาพ แผนภาพ สำนักร้อยละ ๐.๕๔

โสภณวิมลคุณาธิปไตยเพื่อสอนเรื่องความหมายของคำ ที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓๑.๓๓ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๖.๔๖ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ

๑๔.๖๓ ส่วนโสททศันวัสตุที่กรุผลิตขึ้นในตัวเองที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๔.๗๑ แผนภูมิมีร้อยละ ๔.๕๐ รูปภาพและแผ่นป้ายสำลี แต่ละประเภทมีร้อยละ ๓.๕๒

โสททศันวัสตุที่กรุใช้เพื่อสอนเรื่องชนิดของคำกันมากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓๖.๒๗ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๗.๕๕ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๓.๗๓ ส่วนโสททศันวัสตุที่กรุผลิตขึ้นในตัวเองที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๑.๗๖ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๕.๔๐ แผ่นป้ายสำลีมีร้อยละ ๑.๕๖

โสททศันวัสตุที่กรุใช้เพื่อสอนเรื่องความแตกต่างของคำและพยางค์ ที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓๒.๓๕ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๓๑.๓๓ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๑.๗๖ ส่วนโสททศันวัสตุที่กรุผลิตขึ้นในตัวเองที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๑.๗๖ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๗.๘๔ แผ่นป้ายสำลีมีร้อยละ ๑.๕๖

โสททศันวัสตุที่กรุใช้เพื่อสอนเรื่องสระกันมากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓๓.๒๕ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๗.๕๕ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๓.๗๓ ส่วนโสททศันวัสตุที่กรุผลิตขึ้นในตัวเองที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๓.๗๓ ป้ายนิเทศมีร้อยละ ๔.๕๐ รูปภาพและแผ่นป้ายสำลี แต่ละประเภทมีร้อยละ ๑.๕๖

โสททศันวัสตุที่กรุใช้เพื่อสอนเรื่องรูปและเสียงของสระกันมากได้แก่แผนภูมิมีร้อยละ ๓๔.๓๑ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓๑.๓๓ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๕.๕๖ ส่วนโสททศันวัสตุที่กรุผลิตขึ้นในตัวเองที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๑.๗๖ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๕.๔๒ รูปภาพ แผ่นป้ายสำลี แต่ละประเภทมีร้อยละ ๑.๕๖

โสททศันวัสตุที่กรุใช้เพื่อสอนเรื่องรัสสระและทึบสระ ที่มากได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๓๕.๒๕ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓๔.๓๑ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๓.๗๓ ส่วนโสททศันวัสตุที่กรุผลิตขึ้นในตัวเองที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๒.๗๕ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๗.๘๔ แผ่นป้ายสำลีมีร้อยละ ๑.๕๖

โสททศันวัสตุที่กรุใช้เพื่อสอนเรื่องวรรณยุกต์ ที่มากได้แก่บัตรคำและแผนภูมิ แต่ละประเภทมีร้อยละ ๓๓.๓๓ รองลงมาได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๔.๗๑ ส่วนโสททศันวัสตุที่กรุผลิตขึ้นในตัวเองที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๑.๗๖ แผนภูมิมีร้อยละ ๕.๔๔ แผ่นป้ายสำลีมีร้อยละ ๐.๕๘

โสภณบัณฑิตที่ภูกุใช้เพื่อสอนเรื่องความหมายของวรรณยุกต์ ที่ใช้มากได้แก่แผนภูมิ
มีร้อยละ ๓๔.๓๑ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๗.๕๕ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต
มีร้อยละ ๑๕.๖๕ ส่วนโสภณบัณฑิตที่ครูผลิตขึ้นใช้เองที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๘.๘๒
แผนภูมิมีร้อยละ ๖.๘๖ รูปภาพ และแผ่นป้ายคำ มีร้อยละ ๐.๘๘

โสภณบัณฑิตที่ภูกุใช้เพื่อสอนเรื่องรูปและเสียงของวรรณยุกต์ ที่ใช้มากได้แก่บัตรคำ
มีร้อยละ ๓๔.๓๑ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๓๓.๓๓ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มี
ร้อยละ ๑๕.๖๕ ส่วนโสภณบัณฑิตที่ครูผลิตขึ้นใช้กันมากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๓.๗๒ รองลงมา
อีกได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๖.๘๖ แผ่นป้ายคำ มีร้อยละ ๑.๘๖ ป้ายนิเทศมีร้อยละ ๐.๘๘

โสภณบัณฑิตที่ภูกุใช้เพื่อสอนเรื่องพยัญชนะกันมากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓๔.๓๑
รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๗.๕๕ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๒.๗๕ ส่วน
โสภณบัณฑิตที่ครูผลิตขึ้นใช้เองที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๕.๖๕ แผนภูมิมีร้อยละ ๓.๘๒
แผ่นป้ายคำ มีร้อยละ ๒.๘๔

โสภณบัณฑิตที่ภูกุใช้เพื่อสอนเรื่องคำเป็นคำตายที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓๒.๓๕
รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๕.๕๓ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๓.๗๒ ส่วน
โสภณบัณฑิตที่ครูผลิตขึ้นใช้เอง ที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๔.๗๑ แผนภูมิมีร้อยละ ๕.๘๘
แผ่นป้ายคำ มีร้อยละ ๑.๘๖

โสภณบัณฑิตที่ภูกุใช้เพื่อสอนเรื่องการผันอักษรสามหมู่ ที่มากได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ
๓๖.๒๗ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๔.๕๑ และรองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ
๑๗.๖๕ ส่วนโสภณบัณฑิตที่ครูผลิตขึ้นใช้เองที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๘.๘๒ แผนภูมิมีร้อยละ
๗.๘๔ แผ่นป้ายคำ และภาพพลิก มีร้อยละ ๐.๘๘

โสภณบัณฑิตที่ภูกุใช้เพื่อสอนเรื่องอักษรความ อักษรนำ โสภณบัณฑิตที่ภูกุใช้กันมาก
ได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓๒.๒๕ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๓๑.๓๓ รองลงมาอีกได้แก่
การสาธิต มีร้อยละ ๑๕.๖๕ ส่วนโสภณบัณฑิตที่ครูผลิตขึ้นใช้เอง ที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ
๑๑.๗๖ แผนภูมิมีร้อยละ ๕.๘๘ แผ่นป้ายคำ มีร้อยละ ๑.๘๖

โสภณบัณฑิตที่ภูกุใช้เพื่อสอนเรื่องเครื่องหมายวรรคตอน ที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ
๓๐.๓๘ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๗.๕๕ การสาธิตมีร้อยละ ๑๓.๗๒ ส่วนโสภณบัณฑิต

ที่ครูผลิตขึ้นใช้เอง ที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๒.๙๕ แผนภูมิมีร้อยละ ๓.๙๒ แผ่นป้ายสำลี มีร้อยละ ๒.๙๔

โสศกทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องคำสุภาพและคำศัพท์ โสศกทัศนวัสดุที่ครูใช้กันมากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๔.๔๓ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๓.๕๓ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๖.๖๗ ส่วนโสศกทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เอง ที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๒.๙๕ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๖.๘๖ แผ่นป้ายสำลีและป้ายนิเทศ มีร้อยละ ๑.๙๖

โสศกทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการก่นพจนานุกรม ที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๒.๕๕ รองลงมาครูใช้การสาธิต มีร้อยละ ๒๑.๕๗ รองลงมาอีกใช้แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๖.๖๗ ส่วนโสศกทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒.๙๔ ป้ายนิเทศและของจริง แต่ละประเภทมีร้อยละ ๑.๙๖ การสาธิตมีร้อยละ ๐.๙๔

เมื่อวิเคราะห์จากตารางที่ ๒๔ จะเห็นว่าโสศกทัศนวัสดุที่ครูส่วนมากใช้ประกอบการสอนได้แก่ บัตรคำ แผนภูมิ การสาธิต แผ่นป้ายสำลี และป้ายนิเทศ โสศกทัศนวัสดุที่ครูใช้น้อยได้แก่ ภาพยนต์ เทปบันทึกเสียง แผ่นป้ายไฟฟ้า แผนที่ แผนสถิติ และภาพโฆษณา ที่ครูไม่ใช้เลยได้แก่ สไลด์ फिल्मสตริฟ

ส่วนโสศกทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองนั้นมีจำนวนน้อย เพราะปีงบประมาณร้อยละ ๒๐ เท่านั้นที่ผลิตโสศกทัศนวัสดุขึ้นใช้เอง ซึ่งได้แก่ บัตรคำ แผนภูมิ แผ่นป้ายสำลี และป้ายนิเทศ

โสตทัศนวัสดุที่ใช้ประกอบการสอน

เนื้อหาที่สอน	รูปภาพ	บัตรคำ	แผ่นป้ายสาส์น	แผ่นป้ายไฟฟ้า	ป้ายนิเทศ	แผ่นภูมิ	แผนที่	แผ่นสถิติ	ภาพโฆษณา	ทุนจำลอง	ภาพสถิติ	ของตัวอย่าง	ของจริง	สื่อ	ฟิล์มสตริฟ	ภาพยนตร์	เทปบันทึกเสียง	เครื่องเล่น จานเสียง	การสาธิต	การแสดงละคร	การศึกษานอก สถานที่	นิทรรศการ	อื่น ๆ (โปรดระบุ)
<u>วรรณคดี ป. ๗</u>																							
บทนำเรื่องและเรื่อง ย่อสุภาษิต	๓๒.๓๕ ๓.๕๒	๒๘.๕๓ ๔.๕๒	๔.๕๐ ๑.๕๖	— —	๑๓.๕๓ ๐.๕๔	๒๒.๕๕ ๖.๕๖	๔.๕๐ ๐.๕๔	๐.๕๔ —	๐.๕๔ —	๑.๕๖ —	๕.๕๔ —	๑.๕๖ —	๕.๕๐ —	— —	— —	— —	— —	๕.๕๖ —	๑๔.๖๖ —	๑๔.๕๖ —	๐.๕๔ —	๒.๕๔ —	๒.๕๔ —
สามก๊กตอนมาเจ้รับ อาสาของเบงไปรักษา ตำบลเวียงทอง ตอนสู้คูมา	๒๖.๕๖ ๑.๕๖	๒๑.๕๓ ๓.๕๔	๕.๕๔ ๐.๕๔	— —	๑๑.๕๖ ๐.๕๔	๒๒.๕๕ ๓.๕๖	๕.๕๔ —	๐.๕๔ —	— —	๒.๕๔ —	๑.๕๖ —	๑.๕๖ —	๕.๕๔ —	— —	— —	— —	— —	— —	๑๖.๖๖ ๐.๕๔	๑๔.๖๖ —	๐.๕๔ —	๐.๕๔ —	๑.๕๖ —
ราชาธิราชตอนสมิง— พระรามอาสา	๓๓.๓๓ ๕.๕๔	๒๓.๕๓ ๕.๕๐	๕.๕๔ ๑.๕๖	— —	๑๓.๕๕ ๐.๕๔	๑๕.๖๖ ๒.๕๔	๖.๕๖ —	— —	— —	๕.๕๐ —	๒.๕๔ —	๑.๕๖ —	๕.๕๐ —	— —	— —	— —	— —	— —	๑๖.๖๖ —	๑๔.๖๖ —	๐.๕๔ —	๑.๕๖ —	๑.๕๖ —

จากตารางที่ ๒๕ จะเห็นว่าในการสอนวิชาการคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ นั้น จัดหมายเรื่องประสาทศรัทธาที่ ๕ โสภณวินัยที่รู้ใช้กันมากได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๓๗.๒๕ รองลงมาได้แก่ไวยากรณ์ มีร้อยละ ๒๕.๔๕ รองลงมาคือได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๒.๕๕ ส่วนโสภณวินัยที่ครูผลิตขึ้นใช้กันมากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๐.๙๕ แผนภูมิมีร้อยละ ๙.๔๔ ไวยากรณ์มีร้อยละ ๖.๔๖ รูปภาพมีร้อยละ ๒.๕๔

โสภณวินัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องขุนช้างขุนแผนกันมากได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๓๙.๒๒ รองลงมาได้แก่บัตรคำและการแสดงละคร มีร้อยละ ๒๓.๕๓ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๒๑.๕๙ ส่วนโสภณวินัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๙.๔๐ รูปภาพมีร้อยละ ๖.๔๔ แผนภูมิมีร้อยละ ๕.๔๔

โสภณวินัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องทุกคนรู้หน้าที่กันมากได้แก่รูปภาพและการสาธิต มีร้อยละ ๒๐.๕๕ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๔.๖๓ รองลงมาคือได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๗.๖๕ ส่วนโสภณวินัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๖.๔๖ รูปภาพมีร้อยละ ๓.๙๒ แผนป้ายคำและแผนภูมิ มีร้อยละ ๑.๙๖

โสภณวินัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องต่างไม่ลืมนึกถึงกันมากได้แก่รูปภาพ บัตรคำ และการสาธิต มีร้อยละ ๑๔.๖๓ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๗.๖๕ ส่วนโสภณวินัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๖.๔๖ รูปภาพมีร้อยละ ๓.๙๒ แผนป้ายคำและแผนภูมิ มีร้อยละ ๑.๙๖

โสภณวินัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องมุ่งเน้นผลส่วนรวมกันมากได้แก่บัตรคำ แผนภูมิ การสาธิต แต่ละประเภทมีร้อยละ ๑๗.๖๕ รองลงมาได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๑๖.๖๗ ส่วนโสภณวินัยที่ครูผลิตกันมากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๖.๔๖ รูปภาพ แผนป้ายคำ แต่ละประเภทมีร้อยละ ๑.๙๖ แผนภูมิ ขกจริง แต่ละประเภทมีร้อยละ ๐.๙๘

โสภณวินัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องรวมกันรับความสุขกันมากได้แก่แผนภูมิ การสาธิต แต่ละประเภทมีร้อยละ ๑๗.๖๕ รองลงมาได้แก่รูปภาพ บัตรคำ แต่ละประเภทมีร้อยละ ๑๖.๖๗ ส่วนโสภณวินัยที่ครูผลิตได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๔.๙๐ รูปภาพมีร้อยละ ๒.๕๔ แผนภูมิมีร้อยละ ๑.๙๖

โสภณบัณฑิตที่ภักดีใช้เพื่อสอนเรื่องทุกฝ่ายพอใจในโชคตน ที่มากได้แก่บัตรคำ แผนภูมิ
แต่ละประเภทมีร้อยละ ๑๖.๖๗ รองลงมาได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๕.๖๕ รองลงมาอีกได้
รูปภาพ มีร้อยละ ๑๔.๗๑ ส่วนโสภณบัณฑิตที่ภักดีผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๔.๕๐
รูปภาพมีร้อยละ ๑.๕๖ แผนภูมิ สำลีสื่อ แผนภูมิ แต่ละประเภทมีร้อยละ ๐.๕๔

โสภณบัณฑิตที่ภักดีใช้เพื่อสอนเรื่องวิชาภาษาของ อ.น.ก. ที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ
๓๐.๓๕ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๒.๕๕ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๕.
ส่วนโสภณบัณฑิตที่ภักดีผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๐.๗๒ แผนภูมิมีร้อยละ ๕.๔๔ รูป
มีร้อยละ ๒.๕๔

โสภณบัณฑิตที่ภักดีใช้เพื่อสอนเรื่องรวมเกียรติคุณศีกพรพิ ที่มากได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ
๔๔.๑๒ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๒.๕๕ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๕.
ส่วนโสภณบัณฑิตที่ภักดีผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๕.๔๐ รูปภาพมีร้อยละ ๖.๔๖ ป้าย
นิเทศมีร้อยละ ๒.๕๔

โสภณบัณฑิตที่ภักดีใช้เพื่อสอนเรื่องบทนำเรื่องและเรื่องย่อสามก๊ก ที่มากได้แก่รูปภาพ
มีร้อยละ ๓๒.๓๕ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๕.๔๓ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มี
ร้อยละ ๑๔.๖๓ ส่วนโสภณบัณฑิตที่ภักดีผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๔.๔๒ แผนภูมิ มี
ร้อยละ ๖.๔๖ รูปภาพมีร้อยละ ๓.๕๒

โสภณบัณฑิตที่ภักดีใช้เพื่อสอนเรื่องสามก๊กตอนม้าเจ๊กรับอาสาขงเบ้งไปรักษาคำบล
เวียง คอสูรสูมาอี้ ที่มากได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๒๖.๕๖ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๒.๕๕
รองลงมาอีกได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒๑.๕๗ ส่วนโสภณบัณฑิตที่ภักดีผลิตขึ้นใช้เองที่มากได้แก่บัตรคำ
มีร้อยละ ๙.๔๔ แผนภูมิมีร้อยละ ๓.๕๒ รูปภาพมีร้อยละ ๑.๕๖ แผนภูมิ สำลีสื่อ ป้ายนิเทศ แต่ละ
ประเภทมีร้อยละ ๐.๕๔

โสภณบัณฑิตที่ภักดีใช้เพื่อสอนเรื่องราชาธิราชตอนสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ที่มากได้แก่รูปภาพ
มีร้อยละ ๓๓.๓๓ รองลงมาได้แก่บัตรคำมีร้อยละ ๒๓.๕๓ รองลงมาอีกได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ
๑๕.๖๓ ส่วนโสภณบัณฑิตที่ภักดีผลิตขึ้นใช้เองที่มากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๕.๔๐ รูปภาพมีร้อยละ
๕.๔๔ แผนภูมิมีร้อยละ ๒.๕๔

เมื่อวิเคราะห์จากตารางที่ ๒๕ แสดงให้เห็นว่าในการสอนวิชาวรรณคดีไทย
ชั้นประถมศึกษาที่ ๙ โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้กันมากได้แก่รูปภาพ บัตรคำ แผนภูมิ การสาธิต
ก็เป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่ครูนิยมนำมาใช้ในการสอน นอกจากนี้ได้แก่ แผ่นป้ายคำลี ป้ายนิเทศ
ของจริง และการแสดงละคร ที่ใช้น้อยมากได้แก่ ภาพยนต์ เทปบันทึกเสียง เครื่องเล่น
จานเสียง การศึกษานอกสถานที่ นิทรรศการ แผนที่ และภาพพลิก ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครู
ไม่ได้ใช้เลยได้แก่ สไลด์ ฟิล์มสตริฟ

ในการผลิตโสตทัศนวัสดุชิ้นนี้เองนั้นได้แก่ บัตรคำ รูปภาพ แผนภูมิ แผ่นป้ายคำลี
และป้ายนิเทศ ซึ่งเป็นประเภทที่ผลิตได้ง่าย ราคาถูก แต่อย่างไรก็ตาม มีงบประมาณร้อยละ ๒๐
เท่านั้นที่ผลิตโสตทัศนวัสดุชิ้นนี้ด้วยตนเอง

โสตทัศนวัสดุที่ใช้ประกอบการสอน

เนื้อหาที่สอน	รูปภาพ	บัตรคำ	แผ่นป้ายคำศัพท์	แผ่นป้ายไฟฟ้า	ป้ายนิเทศ	แผ่นภูมิ	แผนที่	แผนที่สถิติ	ภาพโฆษณา	ภาพหลัก	หุ่นจำลอง	ของจริง	ของตัวอย่าง	สไลด์	ฟิล์มสตริฟ	ภาพยนตร์	เทปบันทึกเสียง	เครื่องเล่น	จานเสียง	การสาธิต	การแสดงละคร	การศึกษาจากสถานที่	นิทรรศการ	อื่นๆ	(ไม่รวม)
การวิเคราะห์ ป. ๓ เขียนตามคำบอก	๕.๕๕ ๐.๕๕	๓๒.๓๕ ๕.๕๐	๑.๕๒ -	-	๑.๕๒ -	๑๕.๖๑ ๐.๕๕	-	๐.๕๕	๐.๕๕	๐.๕๕	๐.๕๕	๐.๕๕	๒.๕๕	-	-	-	๕.๕๕	-	๑.๕๕	๐.๕๕	-	-	-	-	-
เขียนตัวสะกด	๕.๕๒ -	๑๑.๓๕ ๕.๕๕	๕.๕๕ -	-	๑.๕๖ -	๒๕.๕๑ ๒.๕๕	-	๐.๕๕	๐.๕๕	๐.๕๕	๐.๕๕	๑.๕๖	๕.๕๐	-	-	-	๕.๕๕	-	๕.๕๖	-	-	-	-	-	-
จดหมาย	๑๕.๓๑ -	๕.๕๐ -	๒.๕๕ -	-	๑.๕๖ ๐.๕๕	๒๓.๕๓ ๕.๕๕	๐.๕๕	-	๐.๕๕	๐.๕๕	๑.๕๖	๑๕.๖๑ ๐.๕๕	๑๕.๖๑ ๒.๕๕	-	-	-	-	-	-	๒๑.๕๕	๐.๕๕	๑.๕๖	๐.๕๕	๑.๕๕	๑.๕๕
เรียงความ	๒๑.๕๕ ๓.๕๒	๑๑.๓๓ ๒.๕๕	๒.๕๕ -	-	๒.๕๕ ๐.๕๕	๒๑.๕๕ ๒.๕๕	-	๐.๕๕	๑.๕๖	๒.๕๕	๑.๕๖	๑๕.๖๑ -	๑๑.๓๖ ๒.๕๕	-	-	-	-	-	-	๒๑.๕๕ ๕.๕๕	๒.๕๕	๕.๕๐	๑.๕๕	-	-
บันทึกรายงาน	๕.๕๕ ๐.๕๕	๕.๕๐ -	๐.๕๕ -	-	๕.๕๐ -	๑๖.๖๓ ๑.๕๕	-	-	๐.๕๕	๐.๕๕	๐.๕๕	๑๑.๖๖ -	๑๑.๖๖ ๐.๕๕	-	-	๐.๕๕	-	-	-	๒๐.๕๕	๑.๕๖	๕.๕๖	๑.๕๖	-	-
เขียนบทสนทนา	๕.๕๒ -	๕.๕๐ ๑.๕๖	๑.๕๖ ๐.๕๕	-	๓.๕๖ -	๑๓.๓๓ ๐.๕๕	-	-	-	๑.๕๖	๐.๕๕	๕.๕๐ -	๑๑.๖๖ ๑.๕๖	-	-	๑.๕๖	-	-	๐.๕๕	๒๐.๕๕	๕.๕๕	๑.๕๖	๐.๕๕	๑.๕๖	๑.๕๖
กรอกข้อความใน แบบพิมพ์	๖.๕๖ -	๕.๕๒ ๐.๕๕	๐.๕๕ -	-	๐.๕๕ -	๑๕.๖๓ ๐.๕๕	๑.๕๖	๐.๕๕	๐.๕๕	๐.๕๕	๑.๕๖	๑๕.๖๖ -	๒๓.๕๓ ๐.๕๕	-	-	-	-	-	-	๒๐.๕๕	๒.๕๕	๑.๕๖	๑.๕๖	๑.๕๖	๑.๕๖

จากตารางที่ ๒๖ แสดงให้เห็นว่าในการสาธิตวิชาการใช้ภาษาไทยในชั้นประถมปีที่ ๙ เรื่องการฟังนั้นมี รุจาเวนมาภิจักร์สาธิตในการสอนถึงร้อยละ ๓๒.๓๕ รองลงมาได้แก่เทบ บันทิกเสียง มีร้อยละ ๑๔.๗๑ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๒.๗๒ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่ รูปภาพ บัตรคำ แต่ละประเภทมีร้อยละ ๐.๕๘ ครูที่ใช้การสาธิตด้วยตนเอง มีร้อยละ ๐.๕๘

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการพูด ที่มากที่สุดได้แก่การสาธิตในการสอนถึงร้อยละ ๓๐.๓๕ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๗.๒๓ รองลงมาได้แก่การแสดงละคร มีร้อยละ ๑๕.๖๕ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๒.๕๔ รูปภาพและแผนภูมิ แต่ละประเภทมีร้อยละ ๐.๕๘ ครูที่ใช้การสาธิตด้วยตนเองมีร้อยละ ๐.๕๘

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการอภิปราย ที่มากที่สุดได้แก่การสาธิต มีการสอนถึงร้อยละ ๓๒.๓๕ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๑.๗๒ รองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๑๐.๗๘ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑.๕๖ รูปภาพ บัตรคำ แผนป้ายไฟฟ้า และแผนภูมิ แต่ละประเภทมีร้อยละ ๐.๕๘

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการรายงาน ที่มากที่สุดได้แก่การสาธิตในการสอนถึงร้อยละ ๒๗.๕๕ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๐.๗๔ รองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๕.๔๐ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑.๕๖ บัตรคำมีร้อยละ ๐.๕๘

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการเล่าเรื่อง ที่มากที่สุดได้แก่การสาธิตในการสอนถึงร้อยละ ๓๑.๓๗ รองลงมาได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๑๔.๗๑ รองลงมาอีกได้แก่แผนภูมิ และการแสดงละคร แต่ละประเภทมีร้อยละ ๑๓.๗๒ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๓.๕๒ บัตรคำ แผนภูมิ มีร้อยละ ๐.๕๘ ครูที่สาธิตด้วยตนเองมีร้อยละ ๐.๕๘

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการอ่าน ที่มากที่สุดได้แก่การสาธิตในการสอน มีร้อยละ ๓๓.๓๓ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๖.๖๗ รองลงมาอีกได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๖.๘๖ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่ป้ายนิเทศ มีร้อยละ ๑๑.๗๒ บัตรคำมีร้อยละ ๗.๘๔ แผนภูมิมีร้อยละ ๒.๕๔

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการอ่านในใจ ที่มากได้แก่การสาธิตในการสอน มีร้อยละ ๒๕.๔๓ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๑.๗๖ รองลงมาอีกได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๘.๘๒ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูใช้กันได้แก่บัตรคำและแผนภูมิ แต่ละประเภทมีร้อยละ ๑.๙๖ แผ่นป้ายคำดี ภาพโฆษณา แต่ละประเภทมีร้อยละ ๐.๕๕ ครูที่ใช้การสาธิตด้วยตนเอง มีร้อยละ ๐.๕๕

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการอ่านออกเสียง ที่มากได้แก่การสาธิตในการสอน ถึงร้อยละ ๓๓.๓๓ รองลงมาได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๕.๖๙ รองลงมาอีกได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๔.๗๑ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๕.๕๕ รูปภาพ แผ่นป้ายคำดี แผนภูมิ ภาพโฆษณา แต่ละประเภทมีร้อยละ ๐.๕๕ ครูที่ใช้การสาธิตด้วยตนเองมีร้อยละ ๑.๙๖

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการอ่านออกเสียงทำนองเสนาะ ที่มากได้แก่การสาธิตในการสอน ถึงร้อยละ ๓๔.๓๑ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๒.๕๕ รองลงมาอีกได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๕.๖๙ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๙.๕๐ ครูที่ใช้การสาธิตด้วยตนเองมีร้อยละ ๒.๕๔

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการเขียน ที่มากได้แก่การสาธิต ถึงร้อยละ ๒๐.๕๙ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๖.๖๗ รองลงมาอีกได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๑๓.๗๓ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๔.๙๐ แผนภูมิมีร้อยละ ๓.๙๒ รูปภาพมีร้อยละ ๐.๕๕

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการเขียนตามคำบอกกันมากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓๒.๓๕ รองลงมาครูใช้การสาธิต มีร้อยละ ๑๙.๖๑ รองลงมาอีกได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๔.๗๑ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๔.๙๐ รูปภาพ แผนภูมิ แต่ละประเภทมีร้อยละ ๐.๕๕ ครูที่ใช้การสาธิตด้วยตนเองมีร้อยละ ๐.๕๕

โสตทัศนวัสดุที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการเขียนตัวสะกดกันมากได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๓๑.๓๗ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๔.๕๑ รองลงมาอีกได้แก่การสาธิต มีร้อยละ ๑๔.๖๓ ส่วนโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ มีร้อยละ ๙.๕๔ แผนภูมิมีร้อยละ ๒.๕๔

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการเขียนจดหมายกันมากได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๒๓.๕๓ รองลงมาครูใช้การสาธิตถึงร้อยละ ๒๑.๕๗ รองลงมาอีกได้แก่ของจริง มีร้อยละ ๑๙.๖๑ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๕.๘๔ ของตัวอย่าง มีร้อยละ ๒.๙๔ ป้ายนิเทศและของจริงมีร้อยละ ๐.๙๔

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการเขียนเรียงความกันมากได้แก่รูปภาพ แผนภูมิ และการสาธิต แต่ละประเภทมีร้อยละ ๒๑.๕๗ รองลงมาได้แก่ของจริง มีร้อยละ ๑๔.๗๑ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่รูปภาพ มีร้อยละ ๓.๙๒ บัตรคำ แผนภูมิ และของตัวอย่าง แต่ละประเภทมีร้อยละ ๒.๙๔ ป้ายนิเทศมีร้อยละ ๐.๙๔

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการบันทึกรายงานกันมากได้แก่การสาธิตในการสอน มีร้อยละ ๒๐.๕๕ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๖.๖๗ รองลงมาอีกได้แก่ของจริง ของตัวอย่าง มีร้อยละ ๑๑.๗๖ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๓.๙๒ รูปภาพและของตัวอย่าง แต่ละประเภทมีร้อยละ ๐.๙๔

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการเขียนบทสนทนากันมากได้แก่การสาธิตในการสอน มีร้อยละ ๒๐.๕๕ รองลงมาได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๓.๗๓ รองลงมาอีกได้แก่ของตัวอย่าง มีร้อยละ ๑๑.๗๖ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่รูปภาพ ของตัวอย่าง แต่ละประเภท มีร้อยละ ๑.๙๖ แผ่นป้ายสาธิต แผนภูมิ แต่ละประเภทมีร้อยละ ๐.๙๔

โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เพื่อสอนเรื่องการกรอกข้อความในแบบพิมพ์กันมากได้แก่ของตัวอย่าง มีร้อยละ ๒๓.๕๓ รองลงมาครูใช้การสาธิตถึงร้อยละ ๒๐.๕๕ รองลงมาอีกได้แก่แผนภูมิ มีร้อยละ ๑๔.๖๓ ส่วนโสภณทัศนวิสัยที่ครูผลิตขึ้นใช้เองได้แก่บัตรคำ แผนภูมิ และของตัวอย่าง แต่ละประเภทมีร้อยละ ๐.๙๔

เมื่อวิเคราะห์จากตารางที่ ๒๒ แสดงให้เห็นว่าในการสอนการใช้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๙ นี้ ครูเลือกใช้การสาธิตมากที่สุด โสภณทัศนวิสัยที่ครูใช้เป็นอันดับรองลงมาได้แก่ แผนภูมิ บัตรคำ รูปภาพ ของตัวอย่าง ของจริง ป้ายนิเทศ และแผ่นป้ายสาธิต นอกนั้น ครูใช้กันน้อยมาก และที่ไม่เคยใช้เลยได้แก่ สไลด์ และฟิล์มสกริป

ในเรื่องการผลิตโสตทัศนวัสดุนั้น มีครูเพียงเล็กน้อยประมาณร้อยละ ๑๐ เท่านั้น
 ที่ผลิตโสตทัศนวัสดุขึ้นใช้เอง ซึ่งก็ไ้แก่กว่าพวกบัตรคำ แผนภูมิ รูปภาพ ป้ายนิเทศ แผ่นป้าย
 สำลึ มีของจริงและของตัวอย่างบ้าง ซึ่งกล่าวได้ว่าล้วนเป็นโสตทัศนวัสดุประเภทที่ผลิตได้ง่าย
 ราคาถูก มีขบวนการใช้ที่ไม่ซับซ้อนทั้งสิ้น

จากการวิเคราะห์ในตารางที่ ๒๔ ตารางที่ ๒๕ และตารางที่ ๒๖ สรุปได้ว่า
 โสตทัศนวัสดุที่ครูสอนภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ ๙ ใช้กันนั้นได้แก่โสตทัศนวัสดุประเภท บัตรคำ
 แผนภูมิ ซึ่งผลิตได้ง่าย ราคาถูก มีขบวนการใช้ไม่ซับซ้อน และมีครูจำนวนน้อยมากหรือ
 ประมาณร้อยละ ๑๒ ที่ผลิตโสตทัศนวัสดุขึ้นใช้เอง

๔. ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตและการใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชา
ภาษาไทย

ตาราง ๒๗ ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตโสตทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชาภาษาไทย

ปัญหาและอุปสรรคในการผลิต		มากที่สุด ร้อยละ	มาก ร้อยละ			
๑	ขาดความรู้และประสบการณ์ที่เพียงพอในการผลิตโสตทัศนวัสดุ	๑๒.๗๓	๑๗.๒๗	๔๐.๕๑	๒๑.๔๒	๗.
๒	ขาดเงินในการจัดซื้อวัสดุที่จะใช้ทำโสตทัศนวัสดุ	๓๔.๐๕	๓๔.๕๕	๒๐.๐๐	๗.๗๓	๓.
๓	มีความล่าช้าในการหาวัสดุสิ้นเปลืองที่ต้องการ	๑๖.๓๖	๒๔.๑๘	๓๔.๖๔	๑๓.๖๔	๓.
๔	ขาดผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการทำโสตทัศนวัสดุ	๑๗.๒๗	๓๔.๐๕	๓๐.๕๕	๑๒.๒๗	๕.
๕	ขาดทักษะในการทำโสตทัศนวัสดุอย่างเพียงพอ เช่น การเขียนรูป และการประดิษฐ์ตัวอักษร	๑๕.๕๑	๒๓.๖๔	๓๒.๗๓	๑๔.๖๔	๕.
๖	ไม่มีเครื่องมือช่วยในการทำโสตทัศนวัสดุ	๒๑.๓๖	๓๖.๔๒	๒๔.๕๕	๑๔.๐๕	๓.
๗	ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้เครื่องมือทำโสตทัศนวัสดุจากทางโรงเรียน	๑๕.๕๑	๒๗.๗๓	๒๕.๐๕	๑๕.๐๕	๔.๑
๘	ไม่มีเวลาทำโสตทัศนวัสดุเพราะมีภาระในการสอนมากเกินไป	๒๕.๕๕	๓๒.๒๗	๒๕.๐๐	๑๐.๕๕	๒.๗
๙	ไม่มีสถานที่สำหรับทำโสตทัศนวัสดุที่เหมาะสม	๑๕.๕๕	๒๖.๔๒	๒๕.๐๕	๑๖.๓๖	๔.๑
๑๐	ไม่มีเวลาทำโสตทัศนวัสดุเพราะมีภาระอื่น (นอกจากการสอน) มากเกินไป	๑๔.๐๕	๒๔.๖๔	๓๕.๕๑	๑๖.๔๒	๔.๕
๑๑	ผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุนให้ทำโสตทัศนวัสดุ	๕.๕๕	๗.๒๗	๒๗.๗๓	๓๒.๒๗	๒๕.๐

จากตารางที่ ๒๓ แสดงให้เห็นว่าปัญหาและอุปสรรคในการผลิตโสตทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชาภาษาไทยนั้นมีมาก ถ้าวิเคราะห์จากตารางแล้วจะเห็นว่า ครูสอนภาษาไทยจำนวนมากประสบกับปัญหาในเรื่องขาดเงินในการจัดซื้อวัสดุที่จะใช้ทำโสตทัศนวัสดุ ปัญหาในเรื่องไม่มีเครื่องมือช่วยในการทำโสตทัศนวัสดุ ขาดผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการทำโสตทัศนวัสดุ ไม่มีเวลาทำโสตทัศนวัสดุเพราะมีภาระในการสอนมากเกินไป ปัญหาที่อยู่ในอันดับรองจากนี้คือ ไม่มีเวลาทำโสตทัศนวัสดุเพราะมีภาระอื่น (นอกจากการสอน) มากเกินไป ไม่มีสถานที่สำหรับทำโสตทัศนวัสดุที่เหมาะสม และขาดทักษะในการทำโสตทัศนวัสดุอย่างเพียงพอ เช่น การเขียนรูป และการประดิษฐ์ตัวอักษร ส่วนปัญหาในเรื่องขาดความรู้และประสบการณ์ที่เพียงพอในการผลิตโสตทัศนวัสดุนั้น มีครูเป็นจำนวนน้อยเท่านั้นที่บอกว่ามีปัญหานี้เรื่องนี้ ที่จัดว่าไม่เป็นปัญหาในการผลิตโสตทัศนวัสดุนี้ได้แก่ปัญหาที่ว่าผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุนการทำโสตทัศนวัสดุ

ตาราง ๒๘ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชาภาษาไทย

ข้อที่	ปัญหาและอุปสรรคในการใช้โสตทัศนวัสดุ	มากที่สุด ร้อยละ	มาก ร้อยละ	ปานกลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	
๑	โสตทัศนวัสดุของโรงเรียนมีจำนวนน้อย	๒๒.๗๓	๓๐.๕๕	๒๑.๘๒	๑๕.๐๐	๑๐.๐
๒	ทางโรงเรียนไม่อำนวยความสะดวกในการใช้โสตทัศนวัสดุ	๓.๗๓	๑๒.๗๓	๓๔.๐๕	๒๖.๓๖	๑๙.๐
๓	ขาดผู้ให้คำแนะนำในการใช้โสตทัศนวัสดุ	๑๘.๑๘	๒๕.๕๕	๓๔.๐๕	๑๕.๐๐	๗.
๔	ไม่มีเวลาเตรียมตัวก่อนการใช้โสตทัศนวัสดุ	๕.๐๕	๒๐.๙๑	๓๕.๐๕	๒๖.๘๒	๗.
๕	ไม่สามารถที่จะหาโสตทัศนวัสดุได้ตรงกับจุดมุ่งหมายในเรื่องที่จะสอน	๑๐.๙๑	๒๕.๕๕	๓๔.๑๘	๑๘.๑๘	๗.
๖	เกรงว่าโสตทัศนวัสดุที่ซื้อมาจะชำรุดเสียหาย	๕.๐๐	๙.๕๕	๒๖.๘๒	๓๖.๓๖	๒๒.
๗	มีความลำบากในการควบคุมชั้นในขณะใช้โสตทัศนวัสดุ	๕.๕๕	๖.๓๖	๒๕.๐๐	๔๐.๙๑	๒๒.
๘	ไม่มีทักษะในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์	๓๔.๐๕	๒๐.๙๑	๑๙.๐๕	๑๒.๗๓	๑๓.๑๘
๙	ไม่มีทักษะในการใช้โสตทัศนวัสดุ เช่น แผ่นป้ายผ้าสาธิต บัตรคำ	๖.๓๖	๕.๐๐	๑๙.๕๕	๓๓.๑๘	๓๕.๙๑
๑๐	สภาพของโรงเรียนไม่เหมาะสมกับการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ เช่น ไม่มีไฟฟ้า	๕.๐๐	๕.๕๕	๑๒.๒๗	๒๘.๑๘	๔๙.๐๕
๑๑	นักเรียนแสดงความเบื่อหน่ายเบื่อครู่ใช้โสตทัศนวัสดุ	๓.๑๘	๓.๑๘	๒๐.๐๐	๒๘.๖๔	๕๕.๐๐
๑๒	นักเรียนให้ความสนใจเฉพาะตัวโสตทัศนวัสดุที่ครูตั้งแสดงเท่านั้น	๒.๗๓	๘.๖๔	๓๖.๓๖	๒๖.๘๒	๒๕.๕๕

จากตารางที่ ๒๔ แสดงให้เห็นว่าสิ่งที่ครูส่วนใหญ่บอกว่าเป็นปัญหามาก มี ๒ ประการ คือ

๑. ไม่มีทักษะในการใช้สื่อทัศนอุปกรณ์
๒. จำนวนสื่อทัศนวัสดุของโรงเรียนมีน้อย

สิ่งที่ครูส่วนใหญ่บอกว่าเป็นปัญหาพอปานกลาง คือ

๑. ไม่สามารถหาสื่อทัศนวัสดุให้ตรงกับจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะสอน
๒. นักเรียนให้ความสนใจเฉพาะตัวสื่อทัศนวัสดุที่แสดงเท่านั้น
๓. ไม่มีเวลาเตรียมตัวก่อนใช้สื่อทัศนวัสดุ
๔. ทางโรงเรียนไม่อำนวยความสะดวกในการใช้สื่อทัศนวัสดุ
๕. ชาญให้คำแนะนำในการใช้สื่อทัศนวัสดุ
๖. เกรงว่าสื่อทัศนวัสดุจะชำรุดเสียหาย
๗. มีความลำบากในการคุมชั้นขณะใช้

นอกนั้นอยู่ในเกณฑ์ที่เป็นปัญหาน้อย ได้แก่

๑. ปัญหาสภาพของโรงเรียนไม่เหมาะกับการใช้สื่อทัศนอุปกรณ์ เช่น ไม่มีไฟฟ้า
๒. ปัญหานักเรียนแสดงความเบื่อหน่ายเมื่อครูใช้สื่อทัศนวัสดุ
๓. ไม่มีทักษะในการใช้สื่อทัศนวัสดุ เช่น แผ่นป้ายผ้าสาธิต บัตรคำ

๕. ความต้องการทั่วไปเกี่ยวกับโสตทัศนวัสดุที่ใช้ประกอบการสอนภาษาไทย

ตาราง ๒๕ จำนวนของครูสอนภาษาไทยที่ตักการจะเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในเรื่องต่าง ๆ

ข้อที่	ความต้องการทั่วไปเกี่ยวกับโสตทัศนวัสดุ	มากที่สุด	มาก	น้อย	
		ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
๑	วิธีการทำโสตทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชาภาษาไทย	๒๕.๕๑	๓๓.๑๔	๒๐.๔๕	๒.๘๒
๒	วิธีการใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชาภาษาไทย เช่น ฟันจำลอง แผนภูมิ เป็นต้น	๑๕.๕๕	๔๑.๘๒	๒๓.๖๔	๑๑.๓๖
๓	วิธีการใช้โสตทัศนอุปกรณ์เช่น เครื่องฉายภาพยนต์ เครื่องฉายสไลด์ เป็นต้น	๓๕.๔๕	๓๑.๘๒	๑๖.๘๒	๘.๑๔

จากตาราง ๒๕ แสดงให้เห็นว่าครูสอนภาษาไทยจำนวนมาก ที่มีความต้องการจะเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในเรื่องต่าง ๆ ทั้งในเรื่องวิธีการทำโสตทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชาภาษาไทย วิธีการใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอน ที่เป็นความต้องการมากที่สุดคือวิธีการใช้โสตทัศนอุปกรณ์

ตาราง ๓๐ จำนวนครูสอนภาษาไทยที่มีความต้องการให้โรงเรียนช่วยเหลือในเรื่อง
โสตทัศนวัสดุโดยทั่ว ๆ ไป

ข้อที่	ความต้องการทั่วไปเกี่ยวกับโสตทัศนวัสดุ	มากที่สุด ร้อยละ	มาก ร้อยละ	ปานกลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	น้อยที่สุด ร้อยละ
๑	จัดหาโสตทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชา ภาษาไทยเพิ่มขึ้นให้ครบทุกเนื้อหา	๔๓.๒๓	๓๕.๕๕	๑๓.๖๔	๒.๒๓	๑.๓๕
๒	จัดให้มีหน่วยโสตทัศนศึกษาขึ้นในโรงเรียน	๔๒.๓๓	๓๕.๕๕	๑๕.๕๑	๔.๐๘	๑.๕๗
๓	จัดหาวัสดุสิ้นเปลืองที่จำเป็นไว้จัดทำโสต- ทัศนวัสดุ เช่น กระดาษ ลี ดินสอ เป็นต้น	๓๖.๘๒	๓๘.๑๘	๑๘.๑๘	๕.๕๕	๑.๓๕

จากตาราง ๓๐ แสดงให้เห็นว่าความต้องการให้จัดหาโสตทัศนวัสดุประกอบการสอน
วิชาภาษาไทยเพิ่มขึ้นให้ครบทุกเนื้อหาวิชา และจัดให้มีหน่วยโสตทัศนศึกษาในโรงเรียนเป็นความต้องการ
ของครูมากที่สุด ส่วนการจัดหาวัสดุสิ้นเปลืองที่จำเป็นไว้จัดทำโสตทัศนวัสดุ ครูสอนภาษาไทยก็ต้อง-
การอยู่ในเกณฑ์มาก

ตาราง ๓๑ จำนวนครูภาษาไทยที่มีความต้องการให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องช่วยเหลือในเรื่อง
โสตทัศนวัสดุ

ข้อที่ ความต้องการทั่วไปเกี่ยวกับโสตทัศนวัสดุ

น้อยที่สุด
ร้อยละ

๑	รวบรวมโสตทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชา ภาษาไทย เพื่อให้บริการยืมใช้สอนอย่าง เพียงพอ	๕๐.๕๑	๓๑.๘๒	๑๑.๘๒	๒.๓๓	๒.๓๓
๒	จัดหาโสตทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชา ภาษาไทย เช่น หุ่นจำลอง แผนภูมิ เป็นต้น ให้แก่โรงเรียนอย่างเพียงพอ	๕๕.๕๕	๒๕.๕๑	๑๖.๓๖	๕.๕๕	๒.๓๓
๓	จัดหาโสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอนวิชา ภาษาไทย เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่อง ฉายสไลด์ ให้แก่โรงเรียนอย่างเพียงพอ	๕๒.๓๓	๓๑.๘๒	๑๗.๓๓	๒.๓๓	๕.๐๐
๔	จัดเจ้าหน้าที่ที่จะให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีใช้ โสตทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชาภาษาไทยไป ให้คำแนะนำตามโรงเรียน	๕๐.๕๕	๓๒.๓๓	๑๘.๑๘	๕.๕๑	๒.๓๓
๕	จัดให้มีการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการใช้โสต- ทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชาภาษาไทย	๓๕.๐๕	๓๕.๕๕	๑๕.๐๕	๓.๖๔	๓.๖๔
๖	จัดพิมพ์เอกสาร เกี่ยวกับการใช้โสตทัศนวัสดุ ประกอบการสอนวิชาภาษาไทยออกเผยแพร่	๕๑.๘๒	๓๕.๕๑	๑๕.๐๐	๓.๖๔	๓.๖๔

จากตารางที่ ๓๑ แสดงว่าครูสอนภาษาไทยที่มีความต้องการให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง
ช่วยเหลือในเรื่องโสตทัศนวัสดุมีมากที่สุด เป็นต้น ในเรื่องการรวบรวมโสตทัศนวัสดุประกอบการสอน

วิชาภาษาไทยเพื่อให้บริการยืมใช้สอย การจัดหาสื่อทัศนวัสดุที่ใช้ประกอบการสอนประเภทต่าง ๆ
 ให้แก่โรงเรียน รวมทั้งการจัดหาสื่อทัศนอุปกรณ์ต่าง ๆ ด้วย พร้อมทั้งนี้ก็ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่
 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนวัสดุประเภทต่าง ๆ จัดให้มีการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการใช้
 สื่อทัศนวัสดุ ตลอดจนจัดพิมพ์เอกสาร เกี่ยวกับการใช้สื่อทัศนวัสดุประกอบการสอนออกเผยแพร่
 กล่าวได้ว่า หน่วยงานนี้มีความต้องการตามที่ปรากฏในตารางมากที่สุดในทุกทั้งสิ้น

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนต่อไปนี้เป็น การวิเคราะห์เกี่ยวกับเรื่องของ โสภทัศน์ศึกษา ที่สัมพันธ์กับประสบการณ์ของครูในการศึกษาอบรมมาทางนี้ โดยแบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ ครูที่เคยเรียนวิชา โสภทัศน์ศึกษามาแล้วพวกหนึ่ง ครูที่ไม่เคยเรียนรู้ทาง โสภทัศน์ศึกษาแต่เคยได้รับการอบรมเป็นพวกที่สอง และครูที่ไม่เคยเรียนรู้และไม่เคยรับการอบรมทาง โสภทัศน์ศึกษาเลย เป็นพวกที่สาม ทั้งนี้ เพื่อจะได้แนวทางบางอย่างว่า ปัญหาการกระทำและความคิดเห็นของพวกที่เคยเรียน ไม่เคยเรียนแต่ได้รับการอบรม และทั้งไม่เคยเรียนหรือเคยได้รับการอบรมมาเลย จะเป็นไปในลักษณะคล้ายตามกันหรือไม่

๑. แหล่งที่มาของ โสภทัศน์วัสดุที่ใช้ประกอบการสอนภาษาไทย

ตาราง ๓๒ แหล่งที่มาของ โสภทัศน์วัสดุที่เป็นของโรงเรียนที่ใช้ประกอบการสอนภาษาไทย

ข้อที่	แหล่งที่มาของ โสภทัศน์วัสดุ					ไม่มี รอยละ
๑	เป็น โสภทัศน์วัสดุของโรงเรียนที่มีอยู่แล้ว	เคยเรียน	—	๒๕.๒๓	๒๒.๖๔	๑๒.๑๔
		เคยอบรม	—	๕๕.๕๕	๓๖.๓๖	๑๘.๑๘
		ไม่เคย	—	๒๕.๕๕	๕๑.๕๖	๒๒.๕๕
๒	ใช้เงินงบประมาณของโรงเรียนซื้อ	เคยเรียน	๖.๕๔	๒๐.๕๖	๔๓.๕๓	๒๔.๕๓
		เคยอบรม	๕.๐๕	๓๖.๓๖	๑๔.๑๔	๓๖.๓๖
		ไม่เคย	๒.๕๔	๒๑.๕๓	๕๕.๑๐	๓๐.๓๕
๓	โสภทัศน์วัสดุเหล่านี้ครูแต่ละคนซื้อเก็บไว้แล้วมอบให้แก่โรงเรียน	เคยเรียน	๒.๕๐	๑๕.๕๕	๕๕.๕๑	๒๑.๕๐
		เคยอบรม	—	๑๔.๑๔	๑๔.๑๔	๒๓.๖๔
		ไม่เคย	๐.๕๕	๑๕.๓๑	๕๐.๕๕	๓๓.๓๓
๔	เป็น โสภทัศน์วัสดุที่คณะครูร่วมกันมอบให้ทางโรงเรียน	เคยเรียน	๓.๓๔	๑๓.๓๖	๒๖.๓๓	๓๑.๓๔
		เคยอบรม	๕.๐๕	๕๕.๕๕	๒๓.๒๓	๑๔.๑๔
		ไม่เคย	—	๑๕.๖๑	๕๕.๑๐	๓๕.๒๕

ตาราง ๓๒ (ต่อ)

แหล่งที่มาของ โสตทัศนวัสดุ	กลุ่มตัวอย่าง	มาก			มีเลย
		ร้อยละ			ร้อยละ
โสตทัศนวัสดุเหล่านั้นทางโรงเรียนได้รับ มาจากหน่วย ราชการที่เกี่ยวข้อง	เคยเรียน	๙.๓๕	๒๕.๒๓	๔๙.๕๓	๑๕.๘๙
	เคยอบรม	—	๓๖.๓๖	๕๕.๕๕	๑๘.๑๘
	ไม่เคย	๐.๙๘	๒๗.๔๕	๕๖.๑๖	๒๙.๔๑

จากตารางที่ ๓๒ แสดงให้เห็นว่าครูที่เคยเรียนโสคทัศนศึกษามาแล้ว และครูที่ไม่เคยเรียนโสคทัศนศึกษามาเลย ต่างก็ใช้โสคทัศนวัสดุที่เป็นของโรงเรียนเป็นเพียงส่วนน้อย ครูที่เคยได้รับการอบรมในเรื่องโสคทัศนศึกษามาแล้วมีจำนวนพอประมาณที่ใช้โสคทัศนวัสดุซึ่งเป็นของโรงเรียน

ตาราง ๓๓ แหล่งที่มาของ โสภณวัณณวัตถุที่ครูได้รับมาจากที่อื่น ๆ

๖	โสภณวัณณวัตถุซึ่งข้าพเจ้าให้นักเรียน ช่วยกันหามา	เคยเรียน	๑๐.๒๘	๓๓.๒๕	๓๕.๒๕	๑๖.๘๒
		เคยอบรม	—	๑๘.๑๘	๒๗.๒๗	๕๘.๕๕
		ไม่เคย	๐.๕๘	๔๐.๒๐	๓๘.๒๕	๒๐.๕๕
๗	โสภณวัณณวัตถุซึ่งได้รับมาจากแหล่งบริการ วัตถุได้เปล่า เช่น องค์การ ร้านค้า บริษัท	เคยเรียน	๐.๕๓	๑๖.๘๒	๔๔.๘๖	๓๗.๓๘
		เคยอบรม	—	๕.๐๕	๑๘.๑๘	๗๒.๗๓
		ไม่เคย	๐.๕๘	๑๑.๗๖	๓๒.๓๕	๕๘.๕๐
๘	โสภณวัณณวัตถุที่ได้มาจากหน่วยราชการ ที่เกี่ยวข้อง	เคยเรียน	๔.๖๗	๒๑.๕๐	๔๔.๕๕	๒๕.๒๓
		เคยอบรม	๕.๐๕	๒๗.๒๗	๔๕.๔๕	๑๘.๑๘
		ไม่เคย	๒.๕๔	๒๑.๕๗	๔๑.๑๘	๓๔.๓๑
๙	โสภณวัณณวัตถุซึ่งนักเรียนหรือนิสิตฝึกสอน ได้นำมาให้ข้าพเจ้าไว้ใช้	เคยเรียน	๖.๕๔	๒๐.๕๖	๒๑.๕๐	๕๑.๔๐
		เคยอบรม	—	๕.๐๕	—	๕๐.๕๑
		ไม่เคย	๓.๕๒	๒๐.๕๕	๓๕.๒๕	๔๐.๒๐

จากตารางที่ ๓๓ แสดงให้เห็นว่าครูทั้งสามกลุ่ม คือ ครูที่เคยเรียนโสภณวัณณศึกษามาแล้ว
ครูที่เคยอบรมโสภณวัณณศึกษา และครูที่ไม่เคยเรียนและไม่เคยอบรมในเรื่อง โสภณวัณณศึกษามาก่อนเลย
ต่างก็ได้รับโสภณวัณณวัตถุจากที่อื่น ๆ เป็นจำนวนมากหรือน้อยหรือไม่ได้รับเลย โดยเฉพาะครูผู้ที่ไม่เคย
เรียนทางโสภณวัณณศึกษาแต่เคยรับการอบรม และครูที่ไม่เคยเรียนและอบรมนั้นส่วนมากไม่เคยได้รับ
จากแหล่งบริการได้เปล่า (ทั้งนี้รวมถึงโสภณวัณณวัตถุที่นักเรียนฝึกสอนทำขึ้นหรือนำมามอบไว้ให้)

ตาราง ๓๔ แหล่งของโสเภณีสกุลที่ครูขอเืมมาใช้ประกอบการสอน

ข้อที่							น	มี
							ก	ล
							ย	ย
							ล	ล
							ล	ล
๑๐	โสเภณีสกุลที่ขอเืมมาจากเพื่อนครู	เคยเรียน	๒.๘๐	๒๒.๔๓	๕๑.๕๐	๒๓.๓๖		
	ด้วยกัน	เคยอบรม	—	๑๘.๑๘	๑๘.๑๘	๒๓.๖๕		
		ไม่เคย	๑.๕๖	๑๕.๖๑	๕๕.๑๐	๓๓.๓๓		
๑๑	โสเภณีสกุลที่ขอเืมมาจากโรงเรียนอื่น	เคยเรียน	๐.๕๓	๓.๙๔	๒๑.๕๐	๙๓.๘๓		
		เคยอบรม	—	๑๘.๑๘	๕.๐๕	๙๒.๙๓		
		ไม่เคย	๐.๕๘	๒.๙๔	๑๕.๖๑	๙๖.๙๓		
๑๒	โสเภณีสกุลที่ได้รับการบริการจากแหล่ง	เคยเรียน	๑.๘๙	๘.๕๑	๕๑.๑๒	๕๕.๕๕		
	บริการวัสดุ เช่น องค์การ ร้านค้า และ	เคยอบรม	—	๕.๐๕	๑๘.๑๘	๙๒.๙๓		
	บริษัท	ไม่เคย	—	๕.๕๐	๓๐.๓๕	๖๕.๙๑		
๑๓	โสเภณีสกุลที่ได้รับการบริการจาก	เคยเรียน	๑.๘๙	๒๒.๔๓	๕๑.๕๐	๒๕.๓๐		
	หน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง	เคยอบรม	๕.๐๕	๑๘.๑๘	๓๖.๓๖	๓๖.๓๖		
		ไม่เคย	๑.๕๖	๑๖.๖๙	๕๓.๑๕	๓๕.๖๕		

จากตาราง ๓๔ แสดงให้เห็นว่าครูทั้งสามกลุ่ม คือ ครูที่เคยเรียนโสเภณีสกุลศึกษามาแล้ว ครูที่เคยอบรมเรื่องโสเภณีสกุลศึกษามาแล้ว และครูที่ไม่เคยเรียนรู้อะไรเรื่องโสเภณีสกุลศึกษามาเลย ต่างก็มีการขอเืมโสเภณีสกุลมาใช้ประกอบการสอนน้อย หรือไม่เลย

ตาราง ๓๕ จำนวนของโสภณบัณฑิตที่เป็นของส่วนตัวของครูผู้สอน

ข้อที่	แหล่งที่มาของโสภณบัณฑิต	กลุ่มตัวอย่าง	มาก ร้อยละ	ปานกลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	ไม่มีเลย ร้อยละ
๑๔	โสภณบัณฑิตที่นำมาประกอบการสอนนั้น เป็นของส่วนตัวที่ข้าพเจ้ามีอยู่แล้ว	เคยเรียน	๑๐.๒๘	๔๐.๑๙	๔๑.๐๓	๘.๕๑
		เคยอบรม	๕.๐๙	๑๔.๑๘	๕.๐๙	๖๓.๖๔
		ไม่เคย	๐.๕๘	๓๕.๒๒	๕๒.๑๖	๑๓.๖๕
๑๕	โสภณบัณฑิตที่นำมาประกอบการสอน นั้น ข้าพเจ้าใช้เงินส่วนตัวซื้อ	เคยเรียน	๑๐.๒๘	๔๐.๑๙	๓๕.๕๑	๑๔.๐๒
		เคยอบรม	๕.๐๙	๕.๐๙	๑๘.๑๘	๖๓.๖๔
		ไม่เคย	๓.๕๒	๓๓.๓๓	๕๖.๐๘	๑๖.๖๓

จากตาราง ๓๕ แสดงให้เห็นว่าครูที่เคยเรียนโสภณบัณฑิตศึกษามาแล้วได้นำโสภณบัณฑิตที่เป็นของส่วนตัวมาใช้ประกอบการสอนในระดับปานกลาง ครูที่เคยอบรมในเรื่องโสภณบัณฑิตศึกษามากกว่าได้นำเอาโสภณบัณฑิตส่วนตัวมาใช้ประกอบการสอนเลย ส่วนครูที่ไม่เคยเรียนและไม่เคยได้รับการอบรมในเรื่องโสภณบัณฑิตศึกษามากกว่าได้นำเอาโสภณบัณฑิตที่เป็นของส่วนตัวมาใช้เป็นจำนวนน้อย

ตาราง ๓๖ จำนวนของโสภณวัณสกุที่ครูทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการสอน

ข้อที่	แหล่งที่มาของ โสภณวัณสกุ	กลุ่มตัวอย่าง	มาก ร้อยละ	ปานกลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	ไม่มีเลย ร้อยละ
๑๖	โสภณวัณสกุที่ข้าพเจ้าทำขึ้นใช้เอง	เคยเรียน	๑๒.๑๔	๔๓.๕๓	๓๕.๕๑	๘.๔๑
		เคยอบรม	—	๕๕.๕๕	๓๖.๓๖	๑๘.๑๘
		ไม่เคย	๓.๕๒	๕๐.๑๘	๕๐.๒๐	๑๕.๙๑
๑๗	โสภณวัณสกุซึ่งข้าพเจ้าให้นักเรียน ช่วยกันทำ	เคยเรียน	๘.๔๑	๕๓.๒๓	๓๑.๙๘	๖.๕๔
		เคยอบรม	—	๖๓.๖๔	๑๘.๑๘	๑๘.๑๘
		ไม่เคย	๐.๕๘	๕๕.๐๒	๓๖.๓๕	๑๗.๖๕
๑๘	โสภณวัณสกุซึ่งข้าพเจ้าให้คนอื่นช่วยกัน ทำ	เคยเรียน	๓.๙๔	๒๗.๑๐	๕๒.๐๖	๒๗.๑๐
		เคยอบรม	—	๑๘.๑๘	๓๖.๓๖	๔๕.๔๕
		ไม่เคย	๐.๕๘	๑๕.๖๑	๕๓.๑๔	๓๖.๒๓

จากตาราง ๓๖ แสดงให้เห็นว่าครูทั้งสามกลุ่ม คือ ครูที่เคยเรียนโสภณวัณสกุมาแล้ว ครูที่เคยได้รับการอบรมเรื่องโสภณวัณสกุ และครูที่ไม่เคยเรียนไม่เคยอบรมเรื่องโสภณวัณสกุ ต่างก็ได้โสภณวัณสกุมาโดยการผลิตขึ้นเองในระดับปานกลาง และมีครูจำนวนมากตอบว่าในการผลิตโสภณวัณสกุขึ้นใช้เองนั้น ได้ให้นักเรียนช่วยกันทำให้ด้วย แต่ที่ให้คนอื่นทำให้นั้นมีน้อย

ตาราง ๓๗ แหล่งที่มาของวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตโสตทัศนวัสดุ

		ไม่มีเลข ร้อยละ			
๑	ซื้อมาด้วยเงินของตนเอง	เคยเรียน	๑๓.๐๘	๕๒.๙๙	๓๕.๕๑
		เคยอบรม	๙.๐๙	๒๗.๒๗	๕๔.๕๕
		ไม่เคย	๗.๘๔	๓๓.๓๓	๓๖.๒๗
๒	ซื้อมาด้วยเงินของโรงเรียน	เคยเรียน	๗.๘๘	๒๕.๒๓	๕๒.๐๖
		เคยอบรม	๙.๐๙	๕๕.๕๕	๑๔.๑๔
		ไม่เคย	๓.๙๒	๒๗.๕๕	๓๘.๒๔
๓	ร่วมกันซื้อกับเพื่อนครู	เคยเรียน	๐.๙๓	๑๗.๗๖	๓๕.๕๑
		เคยอบรม	—	๒๗.๒๗	๒๗.๒๗
		ไม่เคย	๐.๙๘	๑๙.๖๑	๓๑.๓๗
๔	ได้มาจากแหล่งวัสดุได้เปล่า	เคยเรียน	๗.๘๘	๒๑.๕๐	๕๒.๐๖
		เคยอบรม	—	๒๗.๒๗	๙.๐๙
		ไม่เคย	๓.๙๒	๑๖.๖๗	๒๒.๕๕
๕	ให้นักเรียนหามาให้	เคยเรียน	๑๑.๒๑	๒๘.๙๗	๕๔.๕๕
		เคยอบรม	—	๓๖.๓๖	๕๔.๕๕
		ไม่เคย	๐.๙๘	๒๔.๕๑	๕๑.๙๖

จากตาราง ๓๗ แสดงให้เห็นว่าครูที่เคยเรียนโสตทัศนศึกษามาแล้ว ซื้อวัตถุดิบมาด้วยเงินของตนเองมากที่สุด ครูที่เคยอบรมในเรื่องโสตทัศนศึกษานั้นซื้อวัตถุดิบมาด้วยเงินของโรงเรียนมากที่สุด แต่ครูที่ไม่เคยเรียนและไม่เคยอบรมในเรื่องโสตทัศนศึกษาเลย ได้รับวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตมาจากทุก ๆ ทางในปริมาณที่ใกล้เคียงกัน

๒. การปฏิบัติในการใช้โสตทัศนวัสดุ

ตาราง ๓๘ ความสำคัญของการปฏิบัติในการเลือกโสตทัศนวัสดุที่ครูภาษาไทยใช้

ประกอบการสอน

ข้อที่	การปฏิบัติในการเลือกโสตทัศนวัสดุ	กลุ่มตัวอย่าง	มาก ร้อยละ	ปานกลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	ไม่มีเลย ร้อยละ
๑	ให้เนื้อหาถูกต้องตามความจริง	เคยเรียน	๕๕.๓๐	๔๔.๘๖	๖.๕๔	๒.๘๐
		เคยอบรม	๒๓.๒๓	๕๔.๕๕	๑๘.๑๘	—
		ไม่เคย	๔๘.๐๔	๔๒.๑๖	๕.๘๘	๓.๙๒
๒	ตรงกับจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะสอน	เคยเรียน	๕๖.๐๘	๓๕.๕๑	๕.๖๐	๒.๘๐
		เคยอบรม	๒๓.๒๓	๖๓.๖๔	๔.๐๔	—
		ไม่เคย	๕๐.๐๐	๓๔.๒๒	๖.๘๖	๓.๙๒
๓	ให้กลุ่มค่า เวลา แรงงาน และเงิน ที่ลงทุนไป	เคยเรียน	๓๖.๔๕	๕๑.๔๐	๘.๔๑	๓.๙๔
		เคยอบรม	๑๘.๑๘	๕๔.๕๕	๒๓.๒๓	—
		ไม่เคย	๓๖.๒๓	๕๐.๐๐	๘.๘๒	๔.๙๐
๔	มีความชัดเจน ไม่ซับซ้อนจนเกินไป	เคยเรียน	๓๒.๓๑	๕๓.๙๒	๓.๔๘	๑.๘๓
		เคยอบรม	—	๖๓.๖๔	๓๖.๓๖	—
		ไม่เคย	๒๐.๕๔	๖๑.๓๖	๑๒.๓๕	๔.๙๐
๕	ให้แนวความคิดแต่เพียงอย่างเดียว	เคยเรียน	๑๒.๑๔	๕๓.๐๑	๒๓.๑๐	๓.๙๔
		เคยอบรม	—	๕๔.๕๕	๔๕.๔๕	—
		ไม่เคย	๑๓.๓๓	๕๔.๙๐	๒๐.๕๕	๑๐.๙๘
๖	มีขนาดเหมาะสมกับขนาดของชั้น	เคยเรียน	๓๐.๘๔	๕๖.๐๘	๑๒.๑๔	๐.๙๓
		เคยอบรม	๔.๐๔	๓๒.๓๓	๔.๐๔	๔.๐๔
		ไม่เคย	๒๓.๕๓	๖๒.๓๕	๘.๘๒	๔.๙๐

ตาราง ๓๘ (ต่อ)

ข้อที่	การปฏิบัติในการเลือกโสภณทัศนวัสดุ	กลุ่มตัวอย่าง	มาก ร้อยละ	ปานกลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	ไม่มีเลย ร้อยละ
๗	เหมาะกับระดับชั้นและวัยของนักเรียน	เคยเรียน	๕๐.๑๙	๕๓.๒๓	๔.๖๗	๖.๘๗
		เคยอบรม	๒๓.๒๗	๕๔.๕๕	๑๘.๑๘	—
		ไม่เคย	๓๘.๒๔	๕๐.๐๐	๖.๘๖	๔.๙๐
๘	ราคาไม่แพงจนเกินไป	เคยเรียน	๓๕.๕๑	๕๔.๖๑	๗.๔๘	๒.๔๐
		เคยอบรม	๑๘.๑๘	๕๕.๔๕	๓๖.๓๖	—
		ไม่เคย	๒๕.๔๘	๕๕.๘๘	๑๔.๗๑	๓.๙๒
๙	สามารถหาได้ง่ายในชุมชนนั้น ๆ	เคยเรียน	๓๘.๓๒	๕๔.๕๓	๘.๔๑	๓.๗๔
		เคยอบรม	๑๘.๑๘	๕๕.๔๕	๒๓.๒๓	๔.๐๘
		ไม่เคย	๒๒.๕๕	๕๕.๘๘	๑๕.๖๙	๕.๘๘

จากตาราง ๓๘ แสดงให้เห็นว่า ครูที่เคยเรียนโสภณทัศนศึกษามาแล้ว ครูที่เคยรับการอบรมในเรื่องโสภณทัศนศึกษามาแล้ว และครูที่ไม่เคยเรียนและไปเคยอบรมในเรื่องโสภณทัศนศึกษานาเลย ต่างก็ให้ความสำคัญของการปฏิบัติในการเลือกโสภณทัศนศึกษา ที่ครูภาษาไทยใช้ประกอบการสอน อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ส่วนครูในกลุ่มแรกและกลุ่มหลังได้เน้นความสำคัญในเรื่องที่ว่า โสภณทัศนวัสดุนั้น จะต้องให้เนื้อหาถูกต้องตามความจริง และตรงกับวัตถุประสงค์ของเรื่องที่สอน ทั้งยังต้องให้เหมาะกับระดับชั้นและวัยอีกด้วย

ตาราง ๓๕ ความสำคัญของหลักการปฏิบัติก่อนการใช้สื่อทัศนวัสดุของครูสอนภาษาไทย

ข้อที่	การปฏิบัติก่อนการใช้สื่อทัศนวัสดุ	กลุ่มตัวอย่าง	มาก ร้อยละ	ปานกลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	ไม่มีเลย ร้อยละ
๑	วางแผนการใช้สื่อทัศนวัสดุล่วงหน้า	เคยเรียน	๓๘.๓๒	๕๕.๕๓	๘.๔๑	๓.๗๔
		เคยอบรม	๕.๐๕	๓๒.๗๓	๕.๐๕	๕.๐๕
		ไม่เคย	๒๖.๔๗	๕๘.๘๒	๑๒.๗๕	๑.๙๖
๒	ทดสอบการทำงานของสื่อทัศนวัสดุให้เรียบร้อย	เคยเรียน	๒๘.๐๔	๕๕.๑๔	๑๔.๐๒	๒.๘๐
		เคยอบรม	—	๕๕.๕๕	๕๔.๕๕	—
		ไม่เคย	๑๕.๖๕	๖๕.๖๕	๑๕.๖๕	๒.๙๔
๓	ทดสอบใช้วัสดุก่อนใช้จริง	เคยเรียน	๑๕.๖๓	๕๗.๐๑	๒๐.๕๖	๒.๘๐
		เคยอบรม	—	๓๒.๗๓	๑๘.๑๘	๕.๐๕
		ไม่เคย	๑๘.๖๗	๖๒.๗๕	๑๒.๗๕	๕.๘๘
๔	เตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้สื่อทัศนวัสดุ เช่น จัดที่นั่งของนักเรียนทุกคนได้มองเห็นหรือควบคุมแสงสว่างถ้าจำเป็น	เคยเรียน	๓๑.๗๘	๕๒.๓๔	๑๒.๑๔	๓.๗๔
		เคยอบรม	๓๖.๓๖	๒๗.๒๗	๓๖.๓๖	—
		ไม่เคย	๑๔.๗๑	๕๖.๘๖	๒๒.๕๕	๕.๘๘
๕	เตรียมกิจกรรมที่ตามมาภายหลังการใช้สื่อทัศนวัสดุ	เคยเรียน	๑๔.๐๒	๖๒.๖๒	๒๐.๕๖	๒.๘๐
		เคยอบรม	๕.๐๕	๕๔.๕๕	๓๖.๓๖	—
		ไม่เคย	๔.๙๐	๓๓.๕๓	๑๗.๖๕	๓.๙๒
๖	เตรียมนักเรียนโดยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจเสียก่อน	เคยเรียน	๓๙.๒๕	๔๗.๖๖	๑๑.๒๑	๑.๘๗
		เคยอบรม	๒๗.๒๗	๕๔.๕๕	๑๘.๑๘	—
		ไม่เคย	๒๗.๗๕	๕๙.๘๐	๘.๘๒	๓.๙๒
๗	ทบทวนบทเรียนที่เรียนมาแล้วก่อนการใช้สื่อทัศนวัสดุ	เคยเรียน	๒๙.๙๑	๕๗.๐๑	๕.๓๕	๓.๗๔
		เคยอบรม	๕.๐๕	๕๔.๕๕	๓๖.๓๖	—
		ไม่เคย	๓๓.๓๓	๕๘.๐๔	๑๔.๙๑	๓.๙๒

จากตาราง ๓๕ แสดงให้เห็นว่าครูทั้งสามกลุ่ม คือ ครูที่เคยเรียนโสภณศึกษามาแล้ว ครูที่เคยอบรมโสภณศึกษามาแล้ว และครูที่ไม่เคยเรียนไม่เคยอบรมในเรื่องโสภณศึกษามาเลย ต่างก็ให้ความสำคัญของหลักการปฏิบัติก่อนการใช้วัสดุทัศนวัสดุของครูสอนภาษาไทยอยู่ในระดับปานกลางแทบทั้งสิ้น มีที่ต่างออกไปที่เห็นได้ชัดคือ ๒ ประเด็น คือ ส่วนที่เกี่ยวกับครูที่เคยได้รับการอบรมมานั้น คือครูพวกนี้ปฏิบัติน้อย เกี่ยวกับการทดสอบการทำงานของโสภณทัศนวัสดุให้เรียบร้อย แต่ในเรื่องการเตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้โสภณทัศนวัสดุนั้นกระทำกันค่อนข้างมาก

ตาราง ๔๐ ความสำคัญของการปฏิบัติในการใช้วัสดุทัศนวัสดุในชั้นเรียนของครูสอนภาษาไทย

ข้อที่	การปฏิบัติในการใช้วัสดุทัศนวัสดุ	กลุ่มตัวอย่าง	มาก ร้อยละ	ปานกลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	ไม่มีเลย ร้อยละ
๑	ใช้วัสดุทัศนวัสดุตามแผนที่วางไว้	เคยเรียน	๒๕.๕๑	๕๓.๕๔	๕.๓๕	๒.๘๐
		เคยอบรม	๒๓.๒๓	๕๕.๕๕	๒๓.๒๓	—
		ไม่เคย	๒๕.๕๕	๕๔.๕๐	๑๔.๓๑	๔.๕๐
๒	ใช้วัสดุทัศนวัสดุในการนำบทเรียน	เคยเรียน	๒๔.๓๐	๕๔.๔๔	๑๔.๐๒	๒.๘๐
		เคยอบรม	๕.๐๕	๔๕.๕๕	๕๕.๕๕	—
		ไม่เคย	๒๐.๕๕	๒๑.๓๖	๑๑.๓๖	๕.๔๔
๓	ใช้วัสดุทัศนวัสดุในการอธิบายเนื้อหา ในบทเรียน	เคยเรียน	๒๖.๑๓	๕๔.๔๔	๑๔.๐๒	๐.๕๓
		เคยอบรม	๕.๐๕	๓๖.๓๖	๕๕.๕๕	๕.๐๕
		ไม่เคย	๒๐.๕๕	๒๔.๓๑	๕.๔๐	๔.๕๐
๔	ใช้วัสดุทัศนวัสดุเพื่อทบทวนบทเรียน	เคยเรียน	๑๓.๓๖	๕๕.๑๔	๒๔.๓๐	๒.๘๐
		เคยอบรม	๑๔.๑๔	๕.๐๕	๖๓.๖๔	๕.๐๕
		ไม่เคย	๑๐.๓๘	๕๒.๕๔	๒๕.๔๑	๖.๔๖
๕	ใช้วัสดุทัศนวัสดุในการสรุปเนื้อหา ในบทเรียน	เคยเรียน	๑๕.๔๕	๕๕.๔๑	๒๑.๕๐	๒.๘๐
		เคยอบรม	๕.๐๕	๓๖.๓๖	๕๕.๕๕	๕.๐๕
		ไม่เคย	๑๑.๓๖	๕๒.๕๔	๒๖.๔๑	๔.๔๒

ตาราง ๔๐ (ต่อ)

ข้อที่	การปฏิบัติในการใช้สื่อทัศนวัสดุ	กลุ่มตัวอย่าง	มาก ร้อยละ	ปานกลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	ไม่มีเลย ร้อยละ
๖	ใช้สื่อทัศนวัสดุในการฝึกทักษะ เช่น การฝึกอ่านออกเสียง โคลงกลอน	เคยเรียน	๒๕.๒๓	๔๔.๕๓	๑๔.๖๓	๕.๖๑
		เคยอบรม	๑๘.๑๘	๓๖.๓๖	๑๘.๑๘	๒๗.๒๗
		ไม่เคย	๒๓.๕๓	๓๙.๒๒	๓๐.๓๙	๖.๘๖
๗	ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อทัศนวัสดุ	เคยเรียน	๒๔.๓๐	๕๕.๔๔	๑๓.๐๘	๓.๙๔
		เคยอบรม	๕.๐๕	๕๔.๕๕	๓๖.๓๖	—
		ไม่เคย	๑๘.๖๓	๖๔.๙๑	๑๐.๙๔	๕.๔๔
๘	นำเอาสื่อทัศนวัสดุมาใช้ซ้ำในชั้นเรียนเดิม เพื่อสอนเนื้อหาอื่น ๆ	เคยเรียน	๗.๔๔	๕๕.๔๔	๒๘.๐๘	๕.๖๑
		เคยอบรม	—	๑๘.๑๘	๖๓.๖๔	๑๘.๑๘
		ไม่เคย	๓.๕๒	๕๔.๕๐	๓๓.๓๓	๙.๔๔
๙	ในขณะที่ใช้สื่อทัศนวัสดุก็ได้สังเกตความสนใจ ความเข้าใจของนักเรียนไปด้วย	เคยเรียน	๔๑.๑๒	๕๓.๒๓	๕.๖๑	—
		เคยอบรม	๕.๐๕	๕๕.๕๕	๕๕.๕๕	—
		ไม่เคย	๓๑.๓๓	๕๑.๕๖	๑๐.๙๔	๕.๔๔
๑๐	ใช้สื่อทัศนวัสดุทุกชิ้นอย่างคุ้มค่า	เคยเรียน	๓๖.๕๕	๕๐.๙๓	๑๒.๑๔	๐.๙๓
		เคยอบรม	—	๖๓.๖๔	๓๖.๓๖	—
		ไม่เคย	๒๘.๔๓	๕๐.๙๔	๑๕.๙๖	๔.๙๐
๑๑	จัดกิจกรรมขึ้นภายหลังการใช้สื่อทัศนวัสดุประกอบการสอน เช่น การอภิปราย การทำรายงาน	เคยเรียน	๒๓.๓๖	๔๔.๕๓	๒๑.๕๐	๕.๖๑
		เคยอบรม	๕.๐๕	๒๗.๒๗	๕๔.๕๕	๙.๐๙
		ไม่เคย	๑๑.๙๖	๕๖.๘๖	๒๐.๕๙	๑๐.๙๔

จากตาราง ๔๐ แสดงให้เห็นว่าครูทั้งสามกลุ่ม คือ ครูที่เคยเรียนโสศกทัศนศึกษามาแล้ว ครูที่เคยอบรมโสศกทัศนศึกษา และครูที่ไม่เคยเรียนไม่เคยอบรมในเรื่องโสศกทัศนศึกษา ต่างก็ให้ความสำคัญในเรื่องการปฏิบัติการใช้โสศกทัศนวัสดุในชั้นเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และที่น่าสนใจก็คือ ครูที่เคยได้รับการอบรมนั้นปฏิบัติน้อยในกรณีของการใช้โสศกทัศนวัสดุในการอธิบายเนื้อหาในบทเรียน การใช้โสศกทัศนวัสดุเพื่อทบทวนบทเรียน การใช้โสศกทัศนวัสดุในการสรุปเนื้อหาในบทเรียน การนำเอาโสศกทัศนวัสดุมาจัดไว้ในชั้นเรียนเดิมเพื่อสอนเนื้อหาอื่น ๆ และจัดกิจกรรมขึ้นภายหลังการใช้โสศกทัศนวัสดุประกอบการสอน เช่น การอภิปราย การทำรายงาน

ตาราง ๔๑ ความสำคัญของการปฏิบัติภายหลังการใช้โสศกทัศนวัสดุในชั้นเรียน

ข้อที่	การปฏิบัติในการใช้โสศกทัศนวัสดุ	กลุ่มตัวอย่าง	มาก ร้อยละ	ปานกลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	ไม่มีเลย ร้อยละ
๑	จัดกิจกรรมต่อเนื่องเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ และทบทวนความจำ	เคยเรียน	๒๓.๓๖	๖๐.๙๕	๑๓.๐๘	๒.๘๐
		เคยอบรม	—	๕๕.๕๕	๕๔.๕๕	—
		ไม่เคย	๒๔.๕๑	๕๔.๘๔	๑๓.๙๓	๓.๕๒
๒	ใช้คำถามสั้น ๆ ถามความเข้าใจ	เคยเรียน	๕๒.๓๔	๕๒.๕๕	๓.๙๔	๐.๙๓
		เคยอบรม	๓๖.๓๖	๓๖.๓๖	๒๗.๒๗	—
		ไม่เคย	๔๔.๑๒	๔๙.๐๖	๕.๘๘	๒.๙๔
๓	สังเกตผลการใช้โสศกทัศนวัสดุจากความ สนใจ ความตั้งใจ และบรรยากาศ ในห้องเรียน	เคยเรียน	๓๐.๘๔	๖๓.๕๕	๔.๖๗	๐.๙๓
		เคยอบรม	๕.๐๕	๖๓.๖๓	๒๗.๒๗	—
		ไม่เคย	๓๐.๓๕	๕๕.๘๘	๑๐.๙๘	๒.๙๔
๔	เก็บโสศกทัศนวัสดุที่ใช้แล้วไว้ใช้ในคราว ต่อไป	เคยเรียน	๕๒.๐๖	๕๕.๙๐	๑๐.๒๘	๑.๘๗
		เคยอบรม	๓๖.๓๖	๒๗.๒๗	๓๖.๓๖	—
		ไม่เคย	๓๔.๓๑	๔๙.๐๖	๑๒.๙๕	๕.๘๘

ตาราง ๔๑ (ต่อ)

ข้อที่	การปฏิบัติในการใช้สื่อทัศนวัสดุ	กลุ่มตัวอย่าง	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีเลย
			ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
๕	มอบสื่อทัศนวัสดุที่ซื้อมาให้กับโรงเรียน	เคยเรียน	๒๕.๐๔	๔๔.๘๖	๑๖.๘๒	๑๐.๒๘
		เคยอบรม	๓๖.๓๖	๑๘.๑๘	๓๖.๓๖	๙.๐๙
		ไม่เคย	๒๔.๕๑	๒๖.๐๘	๑๕.๖๙	๑๓.๗๓
๖	นำสื่อทัศนวัสดุที่ซื้อมาคัดแปลงไว้ใช้ในคราวต่อไป	เคยเรียน	๓๐.๘๔	๕๑.๔๐	๑๔.๕๕	๖.๒๐
		เคยอบรม	๓๖.๓๖	๙.๐๙	๓๖.๓๖	๑๘.๑๘
		ไม่เคย	๑๘.๖๓	๕๓.๕๖	๑๙.๖๖	๗.๘๔

จากตาราง ๔๑ แสดงให้เห็นว่าครูทั้งสามกลุ่ม คือ ครูที่เคยเรียนสื่อทัศนศึกษามาแล้ว ครูที่เคยอบรมในเรื่องสื่อทัศนศึกษา และครูที่ไม่เคยเรียนไม่เคยอบรมสื่อทัศนศึกษา ต่างก็ให้ความสำคัญของการปฏิบัติภายหลังการใช้สื่อทัศนวัสดุในชั้นเรียนปานกลางถึงค่อนข้างมากในทุกข้อ

๔. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อทัศนวัสดุประกอบการสอนภาษาไทย

ตาราง ๔๒ ปัญหาและอุปสรรคในการผลิตสื่อทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชาภาษาไทย

ข้อที่	ปัญหาและอุปสรรคในการผลิต	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด	
			มาก	น้อย
๑	ขาดความรู้และประสบการณ์ที่เพียงพอในการผลิตสื่อทัศนวัสดุ	เคยเรียน	๑๔.๕๕	๑๖.๘๒
		เคยอบรม	๙.๐๙	๑๘.๑๘
		ไม่เคย	๑๓.๗๓	๑๓.๗๓

ตาราง ๘ (ตค)

ข้อที่	ปัญหาและอุปสรรคในการผลิต	กลุ่มตัวอย่าง	มาก ที่สุด ร้อยละ	มาก ร้อยละ	ปาน กลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	น้อย ที่สุด ร้อยละ
๒	ขาดเงินในการจัดซื้อวัสดุที่จะใช้ทำ ผลิตภัณฑ์วัสดุ	เคยเรียน	๓๔.๕๘	๓๓.๖๕	๑๕.๖๓	๑๐.๖๔	๑.๘๗
		เคยอบรม	๑๘.๑๘	๕๕.๕๕	๓๖.๓๖	—	—
		ไม่เคย	๓๖.๓๕	๓๓.๓๓	๒๓.๕๓	๗.๘๔	๒.๕๔
๓	มีความลำบากในการหาวัสดุสิ้นเปลือง ที่ต้องการ	เคยเรียน	๑๕.๘๘	๒๘.๐๔	๓๕.๒๕	๑๔.๐๒	๒.๘๐
		เคยอบรม	๑๘.๑๘	๕๕.๕๕	๓๖.๓๖	—	—
		ไม่เคย	๒๑.๕๗	๒๕.๘๑	๓๕.๒๕	๕.๘๐	๓.๕๒
๔	ขาดผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการ ทำผลิตภัณฑ์วัสดุ	เคยเรียน	๑๒.๑๔	๓๖.๓๖	๒๕.๕๑	๑๘.๖๕	๖.๕๔
		เคยอบรม	๕.๐๕	๓๖.๓๖	๕๕.๕๕	๕.๐๕	—
		ไม่เคย	๒๖.๕๗	๒๕.๕๑	๒๕.๒๕	๕.๘๐	๓.๕๒
๕	ขาดทักษะในการทำผลิตภัณฑ์วัสดุอย่าง เพียงพอ เช่น การเขียนรูป และกาย ประดิษฐ์ตัวอักษร	เคยเรียน	๑๑.๒๑	๒๕.๕๑	๒๗.๑๐	๒๑.๕๐	๑๐.๒๕
		เคยอบรม	๑๘.๑๘	๕๕.๕๕	๓๖.๓๖	—	—
		ไม่เคย	๑๕.๘๑	๒๓.๕๓	๓๑.๓๓	๑๕.๖๑	๕.๘๘
๖	ไม่มีเครื่องมือช่วยในการทำผลิตภัณฑ์ วัสดุ	เคยเรียน	๑๕.๖๓	๕๕.๕๐	๒๑.๕๐	๑๐.๖๕	๒.๘๐
		เคยอบรม	๒๗.๒๗	๒๗.๒๗	๕๕.๕๕	—	—
		ไม่เคย	๒๖.๕๗	๒๗.๕๕	๒๕.๕๑	๑๕.๖๕	๐๐.๕๘
๗	ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้ เครื่องมือทำผลิตภัณฑ์วัสดุจาก ทางโรงเรียน	เคยเรียน	๑๖.๘๒	๓๑.๓๕	๒๕.๕๑	๑๔.๐๒	๘.๕๑
		เคยอบรม	๒๗.๒๗	๓๖.๓๖	๒๗.๒๗	๕.๐๕	—
		ไม่เคย	๑๖.๖๗	๑๕.๖๑	๒๖.๕๗	๒๕.๕๕	๑๖.๗๖
๘	ไม่มีเวลาทำผลิตภัณฑ์วัสดุเพราะ มีภาระในการสอนมากเกินไป	เคยเรียน	๒๗.๑๐	๓๔.๕๘	๓๓.๖๕	๔.๖๗	—
		เคยอบรม	๒๗.๒๗	๕๕.๕๕	๑๘.๑๘	๕.๐๕	—
		ไม่เคย	๓๓.๓๓	๒๑.๕๗	๒๕.๕๑	๑๖.๗๕	๒.๕๔

ตาราง ๘๒ (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหาและอุปสรรคในการผลิต	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด ร้อยละ	มาก ร้อยละ	ปาน กลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	น้อย ที่สุด ร้อยละ
๘	ไม่มีสถานที่สำหรับทำโสตทัศนวัสดุ ที่เหมาะสม	เคยเรียน	๑๓.๓๖	๓๕.๕๑	๒๔.๓๐	๑๔.๐๒	๘.๔๑
		เคยอบรม	๒๓.๒๓	๓๖.๓๖	๑๘.๑๘	๙.๐๙	๙.๐๙
		ไม่เคย	๑๘.๖๓	๑๓.๖๔	๓๐.๓๙	๒๘.๔๓	๔.๙๐
๑๐	ไม่มีเวลาทำโสตทัศนวัสดุเพราะมี ภาระอื่น (นอกจากการสอน) มากเกินไป	เคยเรียน	๑๐.๒๔	๒๔.๙๓	๓๒.๓๑	๒๒.๔๓	๕.๖๑
		เคยอบรม	๒๓.๒๓	๕๕.๕๕	๒๓.๒๓	—	—
		ไม่เคย	๑๒.๓๕	๑๙.๖๑	๒๒.๑๖	๒๒.๕๕	๒.๙๔
๑๑	ผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุนให้ทำ โสตทัศนวัสดุ	เคยเรียน	๖.๕๔	๔.๖๓	๒๓.๓๖	๔๐.๑๙	๒๕.๒๓
		เคยอบรม	๙.๐๙	๙.๐๙	๒๓.๒๓	๕๕.๕๕	๙.๐๙
		ไม่เคย	๓.๙๖	๘.๘๒	๒๓.๕๓	๓๕.๒๙	๒๕.๔๓

จากตาราง ๘๒ แสดงให้เห็นว่าครูทั้งสามกลุ่มต่างก็มีปัญหาและอุปสรรคในการใช้
โสตทัศนวัสดุประกอบการสอนภาษาไทยอยู่มากเหมือนกัน กล่าวคือ
สำหรับครูที่เคยเรียนโสตทัศนศึกษามาแล้ว สิ่งที่เป็นปัญหามากในการใช้โสตทัศนวัสดุ
ดังนี้คือ

๑. ปัญหาขาดเงินในการจัดซื้อวัสดุที่จะใช้ทำโสตทัศนวัสดุ
๒. ขาดผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการทำโสตทัศนวัสดุ
๓. ขาดทักษะในการทำโสตทัศนวัสดุอย่างเพียงพอ เช่น การเขียนรูป

และการประดิษฐ์ตัวอักษร

๔. ไม่มีเครื่องมือช่วยในการทำโสตทัศนวัสดุ
๕. ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้เครื่องมือทำโสตทัศนวัสดุจากทางโรงเรียน
๖. ไม่มีสถานที่สำหรับทำโสตทัศนวัสดุที่เหมาะสม

ปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลาง มีดังนี้คือ

๑. ขาดความรู้และประสบการณ์ที่เพียงพอในการผลิตโสตทัศนวัสดุ
๒. มีความลำบากในการหาวัสดุสิ้นเปลืองที่ต้องการ
๓. ไม่มีเวลาทำโสตทัศนวัสดุเพราะมีภาระอื่น (นอกจากการสอน) มากเกินไป และนอกนั้นเป็นปัญหาที่มีอยู่ในระดับน้อยทั้งสิ้น

สำหรับครูที่ไปเคยเรียนโสตทัศนศึกษา แต่เคยได้รับการอบรมนั้น สิ่งที่เป็นปัญหามากในการใช้โสตทัศนวัสดุ มีดังนี้คือ

๑. ขาดเงินในการจัดซื้อวัสดุที่จะใช้ทำโสตทัศนวัสดุ
๒. มีความลำบากในการหาวัสดุสิ้นเปลืองที่ต้องการ
๓. ขาดทักษะในการทำโสตทัศนวัสดุอย่างเพียงพอ เช่น การเขียนรูป

และการประดิษฐ์ตัวอักษร

๔. ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้เครื่องมือทำโสตทัศนวัสดุจากทางโรงเรียน
๕. ไม่มีเวลาทำโสตทัศนวัสดุเพราะมีภาระในการสอนมากเกินไป
๖. ไม่มีสถานที่สำหรับทำโสตทัศนวัสดุที่เหมาะสม
๗. ไม่มีเวลาทำโสตทัศนวัสดุเพราะมีภาระอื่น (นอกจากการสอน) มากเกินไป

ส่วนปัญหาในระดับปานกลางของครูพวกนี้ได้แก่

๑. ขาดความรู้และประสบการณ์ที่เพียงพอในการผลิตโสตทัศนวัสดุ
๒. ขาดผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการทำโสตทัศนวัสดุ
๓. ไม่มีเครื่องมือช่วยในการทำโสตทัศนวัสดุ

นอกนั้นเป็นปัญหาที่มีอยู่ในระดับน้อยทั้งสิ้น

สำหรับครูที่ไม่เคยเรียนหรือเคยอบรมมาเลย สิ่งที่เป็นปัญหามากได้แก่

๑. ขาดเงินในการจัดซื้อวัสดุที่จะใช้ทำโสตทัศนวัสดุ
 ๒. ขาดผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการทำโสตทัศนวัสดุ
 ๓. ไม่มีเวลาทำโสตทัศนวัสดุ เพราะมีภาระในการสอนมากเกินไป
- ส่วนปัญหาในระดับปานกลางของครูกลุ่มนี้ได้แก่
๑. ขาดความรู้และประสบการณ์ที่เพียงพอในการผลิตโสตทัศนวัสดุ
 ๒. มีความลำบากในการหาวัสดุสิ้นเปลืองที่ต้องการ
 ๓. ขาดทักษะในการทำโสตทัศนวัสดุอย่างเพียงพอ เช่น การเขียนรูป

และการประสิทธิ์วิสัยทัศน์

๔. ไม่มีเครื่องมือช่วยในการทำโสตทัศนวัสดุ
๕. ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้เครื่องมือทำโสตทัศนวัสดุจากทางโรงเรียน
๖. ไม่มีสถานที่สำหรับทำโสตทัศนวัสดุที่เหมาะสม
๗. ไม่มีเวลาทำโสตทัศนวัสดุ เพราะมีภาระอื่น (นอกจากการสอน)

มากเกินไป

นอกจากนี้ยังเป็นปัญหาที่มีอยู่ในระดับน้อยทั้งสิ้น

ตาราง ๔๓ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชาภาษาไทย

ข้อที่	ปัญหาและอุปสรรคในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด ร้อยละ	มาก ร้อยละ	ปาน กลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	น้อย ที่สุด ร้อยละ
๑	จำนวนโสตทัศนวัสดุของโรงเรียน มีจำนวนน้อย	เคยเรียน	๒๓.๓๖	๒๔.๕๓	๒๐.๕๖	๑๔.๖๕	๘.๙๖
		เคยอบรม	๓๖.๓๖	๑๘.๑๘	๑๘.๑๘	๙.๐๙	๑๘.๑๘
		ไม่เคย	๒๐.๕๕	๓๕.๒๕	๑๓.๖๕	๑๘.๖๓	๓.๘๘

ตาราง ๔๓ (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหาและอุปสรรคในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด ร้อยละ	มาก ร้อยละ	ปาน กลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	น้อย ที่สุด ร้อยละ
๒	ทางโรงเรียนไม่อำนวยความสะดวกในการใช้สื่อทัศนวัสดุ	เคยเรียน	๘.๔๑	๑๖.๑๔	๓๓.๖๕	๒๘.๕๗	๑๖.๘๒
		เคยอบรม	๑๘.๑๘	๕.๐๕	๕๕.๕๕	๕.๐๕	๑๘.๑๘
		ไม่เคย	๘.๘๒	๕.๘๘	๓๐.๓๕	๒๗.๕๕	๒๓.๕๕
๓	ขาดผู้ให้คำแนะนำในการใช้สื่อทัศนวัสดุ	เคยเรียน	๑๑.๒๑	๒๔.๓๐	๓๖.๕๕	๑๘.๖๕	๕.๓๕
		เคยอบรม	๑๘.๑๘	๑๘.๑๘	๕๔.๕๕	๕.๐๕	—
		ไม่เคย	๒๑.๕๗	๓๓.๓๓	๒๘.๕๕	๑๖.๗๖	๓.๕๖
๔	ไม่มีเวลาเตรียมตัวก่อนการใช้สื่อทัศนวัสดุ	เคยเรียน	๑.๘๓	๒๘.๕๗	๓๑.๗๖	๒๘.๕๗	๘.๔๑
		เคยอบรม	๑๘.๑๘	๓๖.๓๖	๑๘.๑๘	๒๗.๒๗	—
		ไม่เคย	๕.๘๐	๑๕.๖๕	๓๕.๖๕	๓๓.๓๓	๕.๘๘
๕	ไม่สามารถที่จะหาสื่อทัศนวัสดุได้ตรงกับจุดมุ่งหมายในเรื่องที่จะสอน	เคยเรียน	๑๐.๒๘	๒๓.๓๖	๓๐.๘๔	๒๕.๒๓	๑๐.๒๘
		เคยอบรม	๑๘.๑๘	๕๕.๕๕	๕.๐๕	๒๗.๒๗	—
		ไม่เคย	๑๒.๗๕	๒๓.๕๓	๓๑.๑๔	๑๕.๖๕	๔.๕๐
๖	เกรงว่าสื่อทัศนวัสดุที่ใช้จะชำรุดเสียหาย	เคยเรียน	๐.๕๓	๑๑.๒๑	๒๕.๒๓	๔๑.๑๒	๒๑.๕๐
		เคยอบรม	—	๑๘.๑๘	๕๕.๕๕	๒๗.๒๗	๕.๐๕
		ไม่เคย	๖.๘๖	๑๑.๗๖	๒๐.๕๕	๓๘.๖๔	๒๒.๕๕
๗	มีความลำบากในการควบคุมชั้นเรียน	เคยเรียน	๒.๘๖	๖.๕๔	๒๐.๕๖	๔๐.๑๕	๒๙.๕๑
		เคยอบรม	—	๕.๐๕	๓๖.๓๖	๕๕.๕๕	๕.๐๕
		ไม่เคย	๖.๘๖	๕.๘๐	๑๖.๖๗	๕๕.๑๐	๒๑.๕๗
๘	ไม่มีทักษะในการใช้สื่อทัศนอุปกรณ์ เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์	เคยเรียน	๒๗.๑๐	๓๐.๘๔	๑๔.๐๒	๑๕.๘๖	๑๒.๑๔
		เคยอบรม	๒๗.๒๗	๕.๐๕	๕๕.๕๕	๑๘.๑๘	—
		ไม่เคย	๓๑.๑๔	๒๐.๕๕	๑๘.๖๓	๘.๘๒	๘.๘๒

ตาราง ๔๓ (ต่อ)

ข้อที่	ปัญหาและอุปสรรคในการใช้	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด ร้อยละ	มาก ร้อยละ	ปานกลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	น้อย ที่สุด ร้อยละ
๕	ไม่มีทักษะในการใช้สื่อทัศนวัสดุ เช่น แผนป้ายประชาสัมพันธ์	เคยเรียน	๕.๒๗	๒.๘๐	๒๐.๕๖	๓๕.๒๕	๓๒.๗๑
		เคยอบรม	๕.๐๕	—	๒๗.๒๗	๓๖.๓๖	๒๗.๒๗
		ไม่เคย	๒.๕๔	๕.๘๘	๑๕.๖๑	๒๗.๕๕	๔๕.๑๒
๑๐	สภาพของโรงเรียนไม่เหมาะกับการ ใช้สื่อทัศนอุปกรณ์ เช่น ไขมีไฟฟ้า	เคยเรียน	๑.๘๗	๖.๕๔	๑๔.๕๕	๒๕.๕๑	๕๖.๗๓
		เคยอบรม	๕.๐๕	๕.๐๕	๑๘.๑๘	๕๕.๕๕	๕๕.๕๕
		ไม่เคย	๘.๘๒	๕.๘๘	๕.๘๐	๓๐.๓๕	๕๕.๑๐
๑๑	นักเรียนแสดงอาการเบื่อหน่ายเมื่อ ครูใช้สื่อทัศนวัสดุ	เคยเรียน	๓.๗๔	๕.๒๗	๒๓.๓๖	๒๔.๓๐	๔๓.๕๓
		เคยอบรม	๕.๐๕	—	๕.๐๕	๕๕.๕๕	๓๖.๓๖
		ไม่เคย	๒.๕๔	๒.๕๔	๑๑.๗๖	๒๕.๕๑	๕๒.๕๔
๑๒	นักเรียนให้ความสนใจเฉพาะตัว สื่อทัศนวัสดุที่ครูตั้งแสดงเท่านั้น	เคยเรียน	๒.๘๐	๑๑.๒๑	๓๒.๗๑	๓๒.๗๑	๒๐.๕๖
		เคยอบรม	๕.๐๕	๕.๐๕	๕๕.๕๕	๒๗.๒๗	๕.๐๕
		ไม่เคย	๓.๕๒	๓.๕๒	๒๕.๕๑	๒๕.๕๑	๓๓.๓๓

จากตาราง ๔๓ แสดงให้เห็นว่าครูทั้งสามกลุ่ม ต่างก็ประสบกับปัญหาและอุปสรรค
ในการใช้สื่อทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชาภาษาไทย ปีดังนี้คือ

สำหรับครูที่เคยเรียนสื่อทัศนศึกษามาแล้วนั้น สิ่งที่เป็นปัญหาในการใช้สื่อทัศนวัสดุ
คือ

๑. จำนวนสื่อทัศนวัสดุของโรงเรียนมีจำนวนน้อย
๒. ไม่มีทักษะในการใช้สื่อทัศนอุปกรณ์ เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์

ส่วนปัญหาในระดับปานกลางของครูพวกนี้ ได้แก่

๑. ทางโรงเรียนไม่อำนวยความสะดวกในการใช้โสตทัศนวัสดุ
 ๒. ขาดผู้ให้คำแนะนำในการใช้โสตทัศนวัสดุ
 ๓. ไม่มีเวลาเตรียมตัวก่อนการใช้โสตทัศนวัสดุ
 ๔. ไม่สามารถที่จะหาโสตทัศนวัสดุได้ตรงกับจุดมุ่งหมายในเรื่องที่จะสอน
 ๕. นักเรียนให้ความสนใจเฉพาะตัวโสตทัศนวัสดุที่ครูตั้งแสดงเท่านั้น
- นอกนั้นเป็นปัญหาที่มีอยู่น้อยทั้งสิ้น

สำหรับครูที่ไม่เคยเรียนแต่เคยได้รับการอบรมทางด้านโสตทัศนศึกษามาแล้วนั้น สิ่งที่เป็นปัญหามากในการใช้โสตทัศนวัสดุ คือ

๑. จำนวนโสตทัศนวัสดุของโรงเรียนมีจำนวนน้อย
๒. ไม่มีเวลาเตรียมตัวก่อนการใช้โสตทัศนวัสดุ
๓. ไม่สามารถที่จะหาโสตทัศนวัสดุได้ตรงกับจุดมุ่งหมายในเรื่องที่จะสอน

ส่วนปัญหาในระดับปานกลางของครูพวกนี้ ได้แก่

๑. ทางโรงเรียนไม่อำนวยความสะดวกในการใช้โสตทัศนวัสดุ
 ๒. ขาดผู้ให้คำแนะนำในการใช้โสตทัศนวัสดุ
 ๓. เกรงว่าโสตทัศนวัสดุที่ใช้จะชำรุดเสียหาย
 ๔. ไม่มีทักษะในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์
 ๕. นักเรียนให้ความสนใจเฉพาะตัวโสตทัศนวัสดุที่ครูตั้งแสดงเท่านั้น
- นอกนั้นเป็นปัญหาที่มีอยู่ในระดับน้อยทั้งสิ้น

สำหรับครูที่ไม่เคยเรียนและไม่เคยอบรมเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษานั้น สิ่งที่เป็นปัญหามากในการใช้โสตทัศนวัสดุ ได้แก่

๑. จำนวนโสตทัศนวัสดุของโรงเรียนมีจำนวนน้อย
๒. ขาดผู้ให้คำแนะนำในการใช้โสตทัศนวัสดุ
๓. ไม่มีทักษะในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์

ส่วนปัญหาที่มีอยู่ในระดับปานกลางได้แก่

๑. ทางโรงเรียนไม่อำนวยความสะดวกในการใช้โสตทัศนวัสดุ
 ๒. ไม่มีเวลาเตรียมตัวก่อนการใช้โสตทัศนวัสดุ
 ๓. ไม่สามารถที่จะหาโสตทัศนวัสดุได้ตรงกับจุดมุ่งหมายในเรื่องที่จะสอน
 ๔. นักเรียนให้ความสนใจเฉพาะตัวโสตทัศนวัสดุที่ครูตั้งแสดงเท่านั้น
- นอกนั้นเป็นปัญหาที่มีอยู่ในระดับน้อยทั้งสิ้น

๕. ความต้องการทั่วไปเกี่ยวกับโสตทัศนวัสดุที่ใช้ประกอบการสอนภาษาไทย

ตาราง ๔๔ จำนวนของครูสอนภาษาไทยที่ต้องการจะเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในเรื่องต่าง ๆ

ข้อที่	ความต้องการทั่วไปเกี่ยวกับโสตทัศนวัสดุ	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด ร้อยละ	มาก ร้อยละ	ปานกลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	น้อย ที่สุด ร้อยละ
๑	วิธีการทำโสตทัศนวัสดุประกอบ การสอนวิชาภาษาไทย	เคยเรียน	๒๕.๕๑	๔๐.๑๕	๑๖.๘๒	๖.๕๔	๖.๕๔
		เคยอบรม	๓๖.๓๖	๒๗.๒๗	๓๖.๓๖	—	—
		ไม่เคย	๒๖.๕๕	๔๐.๒๐	๒๕.๔๕	๖.๘๖	๔.๕๐
๒	วิธีการใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอน วิชาภาษาไทย เช่น หุ่นจำลอง แผนภูมิ เป็นต้น	เคยเรียน	๒๑.๕๐	๓๗.๓๘	๒๒.๔๓	๑๖.๘๒	๑.๘๗
		เคยอบรม	๒๗.๒๗	๓๖.๓๖	๓๖.๓๖	—	—
		ไม่เคย	๑๗.๖๕	๔๖.๐๘	๑๕.๖๑	๕.๘๐	๖.๘๖
๓	วิธีการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ เช่น เครื่อง ฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ เป็นต้น	เคยเรียน	๓๓.๖๕	๓๓.๖๕	๑๔.๐๒	๑๑.๒๑	๓.๔๔
		เคยอบรม	๒๗.๒๗	๓๖.๓๖	๒๗.๒๗	๕.๐๕	—
		ไม่เคย	๓๖.๓๕	๓๕.๒๕	๑๕.๖๕	๓.๘๔	๘.๘๖

จากตาราง ๔๔ แสดงให้เห็นว่าครูทั้งสามกลุ่ม คือ ครูที่เคยเรียนไสยทัศน์ศึกษามาแล้ว ครูที่เคยอบรมไสยทัศน์ศึกษามาแล้ว และครูที่ไม่เคยเรียนไม่เคยอบรมไสยทัศน์ศึกษามาเลย มีความต้องการทั่วไปเกี่ยวกับไสยทัศน์วัสดุทั้งในวิธีการทำไสยทัศน์วัสดุ วิธีใช้ไสยทัศน์วัสดุ และวิธีการใช้ไสยทัศน์อุปกรณ์เป็นอันมาก

ตาราง ๔๕ จำนวนครูสอนภาษาไทยที่มีความต้องการให้โรงเรียนช่วยเหลือในเรื่องไสยทัศน์วัสดุโดยทั่ว ๆ ไป

ข้อที่	ความต้องการทั่วไปเกี่ยวกับไสยทัศน์วัสดุ	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด ร้อยละ	มาก ร้อยละ	ปานกลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	น้อยที่สุด ร้อยละ
๑	จัดหาไสยทัศน์วัสดุประกอบการสอนวิชาภาษาไทยเพิ่มขึ้นให้ครบทุกเนื้อหา	เคยเรียน	๔๘.๕๙	๓๓.๖๕	๑๔.๐๒	๑.๘๓	๑.๘๓
		เคยอบรม	๕๕.๕๕	๒๗.๒๓	๑๘.๑๘	๙.๐๙	—
		ไม่เคย	๔๑.๑๘	๔๔.๑๒	๑๐.๙๘	๑.๙๖	๑.๙๖
๒	จัดให้มีหน่วยไสยทัศน์ศึกษาขึ้นในโรงเรียน	เคยเรียน	๔๓.๕๓	๓๒.๕๓	๑๕.๘๘	๔.๖๗	๒.๘๐
		เคยอบรม	๕๕.๕๕	๒๗.๒๓	๑๘.๑๘	๙.๐๙	—
		ไม่เคย	๔๔.๑๒	๓๘.๒๔	๑๒.๙๕	๒.๙๔	๑.๙๖
๓	จัดหาวัสดุสิ้นเปลืองที่จำเป็นไว้จัดทำไสยทัศน์วัสดุ เช่น กระดาษ สี ดินสอ เป็นต้น	เคยเรียน	๕๒.๐๒	๒๕.๙๓	๒๐.๖๕	๓.๔๔	๐๐.๙๓
		เคยอบรม	๓๖.๓๖	๕๕.๕๕	๙.๐๙	๙.๐๙	—
		ไม่เคย	๔๐.๒๐	๓๓.๑๔	๑๒.๙๕	๒.๙๔	๑.๙๖

จากตาราง ๔๕ แสดงให้เห็นว่าครูทั้งสามกลุ่มมีความต้องการให้โรงเรียนช่วยเหลือในเรื่องไสยทัศน์วัสดุโดยทั่ว ๆ ไปอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งในเรื่องที่จะให้โรงเรียนจัดหาไสยทัศน์ประกอบการสอนวิชาภาษาไทยเพิ่มขึ้นให้ครบทุกเนื้อหา ให้จัดให้มีหน่วยไสยทัศน์ศึกษาขึ้นในโรงเรียน และให้ทางโรงเรียนจัดหรือหาวัสดุสิ้นเปลืองที่จำเป็นไว้จัดทำไสยทัศน์วัสดุ เช่น กระดาษ สี ดินสอ เป็นต้น

ตาราง ๑๖ จำนวนครูภาษาไทยที่มีความต้องการให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องช่วยเหลือ
ในเรื่องสื่อทัศนวัสดุ

ข้อที่	ความต้องการทั่วไปเกี่ยวกับสื่อทัศนวัสดุ	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด ร้อยละ	มาก ร้อยละ	ปาน กลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	น้อย ที่สุด ร้อยละ
๑	รวบรวมสื่อทัศนวัสดุประกอบการสอน วิชาภาษาไทย เพื่อให้บริการยืมใช้สอน อย่างเพียงพอ	เคยเรียน	๕๓.๕๔	๒๓.๑๐	๖.๕๔	๔.๖๓	๓.๓๔
		เคยอบรม	๕๕.๕๕	๑๘.๑๘	๒๓.๒๓	๕.๐๕	—
		ไม่เคย	๕๐.๐๐	๓๐.๓๕	๑๒.๓๕	๒.๕๔	๓.๕๒
๒	จัดหาสื่อทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชา ภาษาไทย เช่น หุ่นจำลอง แผนภูมิ เป็นต้น ให้แก่โรงเรียนอย่างเพียงพอ	เคยเรียน	๕๓.๒๓	๒๖.๑๓	๑๒.๑๔	๓.๔๔	๐๐.๕๓
		เคยอบรม	๕๔.๕๕	๕.๐๕	๒๓.๒๓	๕.๐๕	—
		ไม่เคย	๕๕.๐๒	๒๕.๔๑	๑๑.๓๖	๓.๕๒	๓.๕๒
๓	จัดหาสื่อทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอน วิชาภาษาไทย เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องฉายสไลด์ ให้แก่โรงเรียนอย่าง เพียงพอ	เคยเรียน	๕๑.๔๑	๒๕.๒๓	๑๘.๖๕	๒.๘๐	๑.๘๓
		เคยอบรม	๕๕.๕๕	๑๘.๑๘	๒๓.๒๓	๕.๐๕	—
		ไม่เคย	๓๕.๒๒	๓๘.๒๔	๑๒.๓๕	๑.๕๖	๓.๘๔
๔	จัดเจ้าหน้าที่ที่จะให้คำแนะนำเกี่ยวกับ วิธีใช้สื่อทัศนวัสดุประกอบการสอน วิชาภาษาไทยไปให้คำแนะนำตาม โรงเรียน	เคยเรียน	๔๑.๑๒	๓๘.๓๒	๑๓.๐๘	๖.๕๔	๐๐.๕๓
		เคยอบรม	๓๖.๓๖	๒๓.๒๓	๒๓.๒๓	๕.๐๕	—
		ไม่เคย	๔๒.๑๖	๒๕.๔๑	๑๓.๖๕	๓.๕๒	๖.๘๖
๕	จัดให้มีการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการใช้ สื่อทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชา ภาษาไทย	เคยเรียน	๔๖.๓๓	๓๔.๕๔	๑๑.๒๑	๖.๕๔	๐๐.๕๓
		เคยอบรม	๒๓.๒๓	๓๖.๓๖	๒๓.๒๓	๕.๐๕	—
		ไม่เคย	๔๑.๑๘	๓๐.๓๕	๒๐.๕๕	๑.๕๖	๕.๘๘

ตาราง ๔๖ (ต่อ)

ข้อที่	ความต้องการทั่วไปเกี่ยวกับโรคหัดวันศุกร์	กลุ่มตัวอย่าง	มากที่สุด ร้อยละ	มาก ร้อยละ	ปานกลาง ร้อยละ	น้อย ร้อยละ	น้อย ที่สุด ร้อยละ
๖	จัดพิมพ์เอกสารเกี่ยวกับการใช้ โรคหัดวันศุกร์ประกอบการสอนวิชา ภาษาไทยออกเผยแพร่	เคยเรียน เคยอบรม ไม่เคย	๕๕.๓๐ ๒๗.๒๗ ๕๕.๑๐	๓๕.๕๑ ๕๕.๕๕ ๒๕.๕๑	๑๓.๐๘ ๒๗.๒๗ ๑๗.๖๕	๓.๗๔ — ๒.๕๔	๑.๘๓ — ๔.๕๐

จากตาราง ๔๖ แสดงให้เห็นว่าครูที่เคยเรียนโรคหัดวันศุกร์ศึกษามาแล้ว ครูที่เคยอบรมโรคหัดวันศุกร์ศึกษามาแล้ว และครูที่ไม่เคยเรียนไม่เคยอบรมโรคหัดวันศุกร์ศึกษามาก่อนเลย เป็นจำนวนมากที่มีความต้องการให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องช่วยเหลือในเรื่องโรคหัดวันศุกร์ทุกประการที่เล้าวมามากแล้ว

บทที่ ๕

สรุปผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเกี่ยวกับการใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนเทศบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (ปีการศึกษา ๒๕๑๑) ผู้วิจัยมีความมุ่งหมาย ดังนี้

๑. เพื่อสำรวจความต้องการ โสตทัศนวัสดุของครูสอนภาษาไทย
๒. เพื่อสำรวจแหล่งที่มาของ โสตทัศนวัสดุที่ใช้ประกอบการสอนภาษาไทย
๓. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับการผลิตและการใช้โสตทัศนวัสดุของครูสอนภาษาไทย

ในหัวข้อต่อไปนี้

- ๓.๑ ประเภทของโสตทัศนวัสดุที่ครูผลิตขึ้น
- ๓.๒ ประเภทของโสตทัศนวัสดุที่ใช้ประกอบการสอนวิชาภาษาไทย
๔. เพื่อศึกษาปัญหาในการผลิตและการใช้โสตทัศนวัสดุของครูสอนภาษาไทย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูสอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนเทศบาล ที่มีตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๘ ในปีการศึกษา ๒๕๑๑ จำนวนโรงเรียนในขอบเขตการสำรวจทั้งหมดมี ๗๒ โรงเรียน และมีครูที่ใช้ในการวิจัย ๒๖๐ คน เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงตามความมุ่งหมาย ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามซึ่งมีทั้งหมด ๕ ตอน เป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้า

การรวบรวมข้อมูลได้แบ่งการจัดกระทำออกเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปส่งตามโรงเรียนด้วยตนเองและขอรับรองให้โรงเรียนจัดส่งกลับคืนให้ทางไปรษณีย์ตามซองว่าหน้าถึงผู้วิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ปิดดวงตราไปรษณียากรไว้ให้แล้ว
๒. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปส่งและไปรับตามโรงเรียนด้วยตนเอง
๓. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปฝากไว้ที่ทางการศึกษา ขอให้ช่วยจัดส่งไปตามโรงเรียนต่าง ๆ แล้วขอรับรองให้ทางโรงเรียนช่วยจัดการส่งกลับคืนให้ทางไปรษณีย์ ตามซองที่เจ้าหน้าที่ผู้วิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้ปิดดวงตราไปรษณียากรไว้ให้แล้ว

๔. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปฝากไว้ที่แขวงการศึกษา ขอร้องให้ช่วยจัดการส่งและรับแบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยจึงได้ไปรับแบบสอบถามคืนจากแขวงการศึกษาด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและวิเคราะห์ผล ผู้วิจัยจัดการกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล โดยการรวมความถี่และหาค่าอัตราส่วนร้อยละในแต่ละข้อคำถาม เพื่อทราบปริมาณของการแสดงออกในแต่ละตอน

สรุปผลของการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. จำนวนครูสอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายที่ตอบแบบสอบถามนี้มี ๒๒๐ คน มีครูหญิงร้อยละ ๖๕.๐๐ ครูชายร้อยละ ๓๕.๐๐ ครูเหล่านี้มีอายุอยู่ระหว่าง ๒๖ - ๓๐ ปี ครูร้อยละ ๖๐.๕๕ มีวุฒิ ป.กศ.สูง หรือวุฒิครูที่เทียบเท่า เช่น พ.ม., ป.ม., และ อ.กศ. และจำนวนครูที่เคยเรียนโสตทัศนศึกษามาแล้ว กับครูที่ไม่เคยเรียนในเรื่องโสตทัศนศึกษามาเลยมีจำนวนใกล้เคียงกัน กล่าวคือ ครูที่เคยเรียนมาแล้วมีร้อยละ ๕๘.๖๔ ส่วนครูที่ไม่เคยเรียนมาเลยมีร้อยละ ๔๑.๓๖ ถือร้อยละ ๕.๐๐ เป็นครูที่ไม่เคยเรียนแต่เคยได้รับการอบรมในเรื่องโสตทัศนศึกษามาก่อนแล้ว และมีครูร้อยละ ๖๕.๐๐ ที่สอนภาษาไทยมาแล้วไม่เกิน ๖ ปี มีครูร้อยละ ๕๕.๕๐ มีชั่วโมงที่สอนภาษาไทยน้อยกว่า ๖ ชั่วโมง สอนเฉพาะชั้นใดชั้นหนึ่งและทำหน้าที่เป็นครูประจำชั้น

๒. จากผลการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการทั่วไปเกี่ยวกับโสตทัศนวัสดุปรากฏว่าแนวโน้มในเรื่องความต้องการที่จะเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ของครูสอนภาษาไทยมีอยู่มาก ทั้งในเรื่องการทำ การใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชาภาษาไทย ตลอดจนในเรื่องวิธีใช้โสตทัศนอุปกรณ์ ความต้องการในเรื่องเหล่านี้เป็นความต้องการที่ครูมีมากที่สุด นอกจากนี้ครูส่วนมากยังต้องการที่จะให้โรงเรียนและหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องช่วยเหลือในเรื่องการจัดหาโสตทัศนวัสดุ และโสตทัศนอุปกรณ์ที่จะใช้ประกอบการสอนภาษาไทยให้เพียงพอ นอกจากนี้ยังเรียกร้องที่จะให้จัดตั้งหน่วยโสตทัศนศึกษาในโรงเรียน รวมทั้งให้จัดหาวัสดุที่สิ้นเปลืองเอาไว้ให้ด้วย

๓. จากผลการวิจัยในเรื่องแหล่งที่มาของโสฬศทศนวัสดุ นั้น พบว่าครูได้โสฬศทศนวัสดุมาคำวยการผลิตเองมากที่สุด วัตถุคิยต่าง ๆ ที่ใช้ในการผลิตนั้นส่วนใหญ่ครูก็ซื้อกันมาเอง ส่วนโสฬศทศนวัสดุที่ได้มาจากแหล่งอื่น ๆ เช่น โสฬศทศนวัสดุที่เป็นของโรงเรียนสำหรับโสฬศทศนวัสดุที่ได้มาจากที่อื่น ๆ หรือขอซื้อมาใช้ หรือที่เป็นของส่วนตัวอยู่แล้ว ล้วนมีจำนวนน้อยทั้งสิ้น

๔. ประเภทของโสฬศทศนวัสดุที่ครูได้ผลิตขึ้น และประเภทของโสฬศทศนวัสดุที่ครูใช้ประกอบการสอนนั้น จากการวิจัยพบว่าในการสอนหลักภาษานั้น ครูนิยมใช้โสฬศทศนวัสดุประเภท บัทรคำ แผนภูมิ การสาธิต รูปภาพ มากที่สุด และในการสอนวรรณคดี ครูนิยมใช้โสฬศทศนวัสดุประเภท รูปภาพ บัทรคำ แผนภูมิ การสาธิต มากที่สุด ส่วนในการสอนการใ้ภาษานั้น ครูนิยมใช้การสาธิตประกอบการสอนมากที่สุด รองลงมาได้แก่แผนภูมิ บัทรคำ รูปภาพ

ในเรื่องการใช้โสฬศทศนวัสดุ นั้น ผลจากการวิจัยปรากฏว่าครูให้ความสำคัญแก่การปฏิบัติในการใช้โสฬศทศนวัสดุพอสมควร ทั้งในตอนที่เลือกโสฬศทศนวัสดุเพื่อนำมาใช้ประกอบการสอน การยืคถือหลักการปฏิบัติก่อนการใช้โสฬศทศนวัสดุ การปฏิบัติในขณะที่ใช้โสฬศทศนวัสดุ และการปฏิบัติภายหลังการใช้โสฬศทศนวัสดุ

๕. ปัญหาในการผลิตและการใช้โสฬศทศนวัสดุ

สรุปผลในเรื่องนี้ได้จัดเรียงตามลำดับที่เป็นปัญหามากลดหลั่นกันลงไป

ก. ปัญหาการผลิตโสฬศทศนวัสดุสรุปได้ดังนี้ คือ

๑. ขาดเงินในการจัดซื้อวัตถุดิบที่จะใช้ทำโสฬศทศนวัสดุ
๒. ไม่มีเครื่องมือช่วยในการทำโสฬศทศนวัสดุ
๓. ขาดผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือในการทำโสฬศทศนวัสดุ
๔. ไม่มีเวลาทำโสฬศทศนวัสดุ เพราะมีภาระในการสอนมากเกินไป
๕. ไม่มีเวลาทำโสฬศทศนวัสดุ เพราะมีภาระอื่นของสถานศึกษา

(นอกจากการสอน) มากเกินไป

๖. ไม่มีสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับทำโสฬศทศนวัสดุ
๗. ไม่มีทักษะในการทำโสฬศทศนวัสดุอย่างเพียงพอ

และไม่จัดว่าเป็นปัญหาหรืออุปสรรคขัดข้องก็คือ ผู้บังคับบัญชานับสนุนการทำ
โสตทัศนวัสดุเป็นอย่างดี

ข. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้โสตทัศนวัสดุ

๑. ไม่มีทักษะที่เพียงพอในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์
๒. จำนวนโสตทัศนวัสดุของโรงเรียนมีจำนวนน้อย
๓. ไม่สามารถที่จะหาโสตทัศนวัสดุได้ตรงกับจุดมุ่งหมายในเรื่องที่จะสอน
๔. ชาญแนะนำในการใช้โสตทัศนวัสดุ
๕. ไม่มีเวลาเตรียมตัวก่อนการใช้โสตทัศนวัสดุ
๖. ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้โสตทัศนวัสดุ
๗. เกรงว่าโสตทัศนวัสดุที่ซื้อมาจะชำรุดเสียหาย
๘. ลำบากในการควบคุมชั้นเรียนขณะที่ใช้โสตทัศนวัสดุ

ข้อเสนอแนะ

ผลของการวิจัยเรื่องการศึกษาเกี่ยวกับการใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอน
ภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนเทศบาล จังหวัดพระนคร (ปีการศึกษา ๒๕๑๑)
นี้ จะมีประโยชน์อย่างแท้จริงก็ต่อเมื่อครูผู้สอนและผู้บริหารที่เกี่ยวข้องได้นำรายละเอียดของผลการ
วิจัยไปคิดพิจารณา เป็นแนวทางเพื่อปรับปรุงแก้ไขในการเรียนการสอนภาษาไทยประสพผลดีขึ้นกว่า
ที่เป็นอยู่ สำหรับผลจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงและส่งเสริมประสิทธิภาพ
และความกว้างขวางในการใช้อุปกรณ์การสอนภาษาไทยไว้ดังต่อไปนี้

๑. กอตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาขึ้นตามแขวงการศึกษาต่าง ๆ เพื่อ

๑.๑ ให้เป็นศูนย์กลางในการประชุมปรึกษาหารือกันระหว่างครูในกลุ่ม
และดำเนินการรวบรวมเก็บรักษาและการจัดบริการที่เกี่ยวกับโสตทัศนวัสดุให้แก่กลุ่มโรงเรียน
ในสังกัด

๑.๒ ดำเนินงานเผยแพร่ความรู้ ดังนี้

๑.๒.๑ ให้ปีโครงการอบรมครูชั้นครูให้มีความรู้ทั้งในทาง

ทฤษฎีและทางปฏิบัติ ทั้งนี้อาจขอความร่วมมือและบริการจากสถานศึกษาบางแห่ง เช่น วิทยาลัย วิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และวิทยาลัยครู เป็นต้น

๑.๒.๒ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา ด้วยการขอ เอกสารหรือการบรรยายให้คำแนะนำโดยทั่วถึงกัน

๑.๓ ติดต่อขอความร่วมมือเพื่อให้สะดวกแก่กฎในการขอยืมโสตทัศนวัสดุ และโสตทัศนอุปกรณ์จากแหล่งบริการวัสดุต่าง ๆ เช่น ศูนย์วัสดุ กองการศึกษาผู้ใหญ่ องค์การ ร่วมมือระหว่างประเทศ แผนกโสตทัศนศึกษาและแผนกห้องสมุดของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ตลอดจน แผนกโฆษณาของบริษัทโทรทัศน์และการค้าอื่น ๆ พร้อมทั้งแนะนำแหล่งบริการวัสดุเหล่านี้ โดยการเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับโสตทัศนวัสดุและโสตทัศนอุปกรณ์ของแหล่งบริการแต่ละแห่ง ส่งให้หน่วยโสตทัศนศึกษาของโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อแจ้งให้ครูในโรงเรียนได้ทราบทั่วกัน

๑.๔ สืบหาความต้องการโสตทัศนวัสดุของครู และเสนอแนะให้องค์การ คำนวณแห่ง เช่น องค์การค้ำของครูสภาจัดทำอุปกรณ์การสอน จำหน่ายในราคาถูก

๒. ควรจัดให้หน่วยโสตทัศนศึกษาขึ้นในโรงเรียน และให้ครูทุกคนเป็นสมาชิก ในหน่วยงานนี้ มีครูประจำวิชาทุกวิชาเป็นคณะกรรมการดำเนินงานนี้วิชาละหนึ่งคน และมีการ พิจารณาความชอบใจให้แก่ผู้รับผิดชอบในงานนี้โดยเฉพาะ นอกเหนือไปจากงานอื่น ๆ ที่ทำอยู่เป็น ประจำ พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานนี้เพื่อซื้อเครื่องมือ เครื่องใช้ และวัสดุอื่นที่จำเป็น อื่น ๆ บริการให้ความสะดวกแก่ครู และทำหน้าที่ดูแลรักษาโสตทัศนวัสดุและโสตทัศนอุปกรณ์ ตลอดจน เครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิด นอกจากนี้ต้องพร้อมที่จะรับฟังข้อคิดเห็นและความต้องการจำเป็น เพื่อ ปรับปรุงการทำงานให้ได้ผลอย่างแท้จริง

๓. ควรให้ครูประจำวิชาในชั้นหนึ่ง ๆ ให้มีครูคนหนึ่งสอนวิชาหนึ่ง หรือหมวด วิชาหนึ่ง ในกรณีที่เป็นต้องให้ครูสอนหลายวิชาหรือหลายหมวดวิชา ก็ควรให้มิชัวโงสอนต่อ สัปดาห์น้อยลงบ้าง ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้ครูแต่ละคนมีเวลาในการเตรียมการสอน เตรียมวัสดุ ได้อย่างเพียงพอ และในการผลิตโสตทัศนวัสดุนั้น ครูจะต้องพยายามดัดแปลงผลิตโสตทัศนวัสดุ จากวัสดุที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์เพื่อเป็นการประหยัด และเมื่อใช้แล้วต้องเก็บรักษาไว้ให้ เรียบร้อย เพื่อใช้ในโอกาสอื่น ๆ อีกให้คุ้มกับการลงทุน

๔. ครูที่สอนวิชาเดียวกันในชั้นเดียวกัน ควรร่วมมือในการผลิตและจัดหา
 สื่อทัศนวัสดุประกอบการสอน หนึ่ง ครูควรขอความร่วมมือจากครูผู้สอนศิลปะศึกษาและหัตถศึกษา
 ในการผลิตและจัดหาสื่อทัศนวัสดุประกอบการสอนด้วย

๕. ควรได้มีการวิจัยเกี่ยวกับวิชานี้ให้กว้างขวางลึกซึ้งยิ่งขึ้น ดังเช่น

ก. การวิจัยเกี่ยวกับวิชาอื่น ๆ ในระดับอื่น ๆ และในเขตอื่น ๆ

ข. การศึกษาคุณค่าเปรียบเทียบผลของการสอนภาษาไทย โดยใจ
 และไม่ใช่สื่อทัศนวัสดุ หรือใช้สื่อทัศนวัสดุที่ต่างกันประกอบการสอน

ค. ควรจะได้มีการวิจัยเกี่ยวกับการสอนภาษาไทยโดยวิธีการสาธิต

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรรณิ เล็กวิจิตร ปัญหาและอุปสรรคในการใช้อุปกรณ์การสอนของครูโรงเรียนรัฐบาลในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๓

ก้อ สวัสดิภาพนิษฐ์ และคณะ วิธีสอนแบบใหม่ในชั้นประถมศึกษา ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๔๘, ๔๑๓ หน้า.

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ อุปกรณ์การศึกษา อนุสารประกอบหลักสูตรประถมศึกษา
ประโยคประถมศึกษาตอนต้น - โครงการพัฒนาการศึกษา ๒๕๐๓, ๘๑ หน้า.

กรมสามัญศึกษาฝ่ายวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ รายงานการสัมมนาผู้อำนวยการ
ประถมศึกษาอำเภอ ปี ๒๕๐๕ โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ฯ ถนนพระสุเมรุ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๐๕,
หน้า ๒๔๓.

กองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา รายงานประจำปี ๒๕๐๔ โรงพิมพ์ โรงเรียนการช่าง
วุฒิชึกษา (แผนกการพิมพ์) ๒๕๐๖, ๒๒๕ หน้า.

ชิน พูนรัมย์ การสำรวจภาวะการสอนเพื่อการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนเขตอำเภอพระโขนง
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร
พ.ศ. ๒๕๐๗, ๕๔ หน้า พิมพ์ดีด.

ทัศนีย์ อ่องไพลย์ การสืบค้นปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการเรียนจากเด็กชั้นมัธยมปลายโรงเรียน
รัฐบาลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. ๒๕๐๒

ชาวง บัวศรี หลักการฝึกหัด แพร่พิทยา ๒๕๐๖, ๓๗๕ หน้า.

..... ทฤษฎีหลักสูตรตอนที่ ๒ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๐๔, ๒๑๔ หน้า.

ประภา ศุขรัตน์ การศึกษาและเปรียบเทียบผลการใช้อุปกรณ์การสอนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๔

- ประภาศรี สุกบรรทัด การสำรวจการสอนวิชาหลักภาษาไทยในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญ
ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๔
- ✓ ฝึกหัดครู, กรม อุดมการการสอน เอกสารนิเทศการศึกษา ฉบับที่ ๔๔ พฤษภาคม ๒๕๐๓ หน้า ๕
- ✓ พวงพะเยียบ ณ นคร ทัศนคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายโรงเรียนกลาโหมอุทิศ จังหวัดนนทบุรี
ปีการศึกษา ๒๕๑๐ วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๑๑
- ✓ เพ็ญสุข หวังแก้ว ความคิดเห็นของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ในภาคการศึกษา ๑ เกี่ยวกับหลักสูตร
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ พุทธศักราช ๒๕๐๓ วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัย
วิชาการศึกษา ประสานมิตร พ.ศ. ๒๕๐๗, ๑๒๑ หน้า พิมพ์ดีด.
- ✓ ไพฑูรย์ ชรรณแสง ความคิดเห็นของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เกี่ยวกับหลักสูตรสังคมศึกษา ชั้นประถม
ปีที่ ๑ พุทธศักราช ๒๕๐๓ วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร พ.ศ. ๒๕๐๗, ๑๑๐ หน้า พิมพ์ดีด.
- รอนเบอร์ต เจ ฮันยาร์ด วัสดุประกอบการสอนราคาเบา หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู
 กระทรวงศึกษาธิการ ๒๕๐๑, ๕๗ หน้า. ✓
- รองรัตน์ อิศรภักดี ตำราวิชาครุศึกษามัธยมของคุรุสภา ภาษาไทยตอนที่ ๑ องค์การคำของคุรุสภา
 ๒๕๐๖, ๑๔๓ หน้า.
- ✓ เรณู ฤกษ์บรรเทียง การสืบค้นปัญหาและอุปสรรคในการเรียนจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จังหวัด
นนทบุรี วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๗
- ✓ วิทยา นาทอง การสำรวจครูใหม่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๔, หน้า ๗๐.
- ✓ วินิจ ปัจฉิมกุล การสำรวจความต้องกรวัสดุที่สนับสนุนวิชาภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา
ตอนต้นในเขตเทศบาลพระนครศรีอยุธยาและธนบุรี วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๖, หน้า ๕๔ - ๑๑๔.

สมิต วิเศษสมบัติ

ศึกษานิเทศก์, หน่วย จุฬารายภาษาไทย กรมวิสามัญศึกษา ๒๕๐๒, ๑๘๑ หน้า.

✓ สมถวิล วิเศษสมบัติ สาเหตุของการไม่ทำการบ้านส่งครูของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๒

✓ สมพร กระจายฟรี การสำรวจปัญหาและความต้องการใช้ทรัพยากรการศึกษาในโรงเรียน
อาชีวศึกษาส่วนกลาง วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๘,
หน้า ๗๓.

สุข เกษชัย การศึกษาตัวการที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่นแปดคน
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๒

สุวรรณ เทียนหิรัญ การสำรวจความเห็นของครูที่เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอน วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๔, หน้า ๑๘.

✓ อรสา เจนพนัส การสำรวจวิธีสอนวิชาวรรณคดีไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญ ในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๘,
หน้า ๒๓๖ - ๒๓๘.

อารี สายธิร ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ พุทธศักราช ๒๕๐๓
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร พ.ศ. ๒๕๐๗,
๑๐๘ หน้า พิมพ์ที่.

Berry, Althea, "Development of Reading Vocabulary and Word Recognition"
Reading in the Elementary School, Forty-eight Yearbook, Part II,
Chap 8, National Society for Study of Education, University of
Chicago Press, Chicago, 1949 (citting) by Russell, David H.,
Children Learn to Read, p. 283-284.

Camp, M. B. "Some Factors Related to the Utilization of Audio-Visual
Materials with Suggestion for Teachers Preparation in This Area"
Dissertation Abstracts 18:155-A, 1958.

- Clinton Thomas Allan, "A Study of Problems Encountered by One Hundred Graduated of East Texas State University and the Functional Relationship Between these Problems and the Teachers Educational Program" Dissertation Abstract, 27.1683-A, No. 6, 1966.
- Connecticut State Development of Education, "Need For In-Service Education", Encyclopedia of Educational Research, 1960, p. 703.
- ✓ Dale, Edgar, Audio-Visual Method in Teaching, The Dryden Press, New York, 1954, 534 pp.
- ✓ de Kieffer, Robert E., Audio-Visual Instruction, The Center for Applied Research in Education, Inc., New York, 1965, 117 pp.
- Der Bernadis, Arno and Brown, James W. "A Study of Teachers Skills and Knowledge Necessary for the Use of Audio-Visual Aid" Elementary School Journal, 46: pp. 50-56.
- Lemler, Ford L., and Robert Lestma, Supplementary Course Materials in Audio-Visual Education, Ann Arbor, Slater's Bookstore, 1959, 175 pp.
- McClusky, F. Dean, "Audio-Visual Save Time" The Instructor 6:25 September, 1947.
- McCreary, Ann Phillips, A Study of Association, Reinforcement, and Transfer in Beginning Reading, The Journal of Experimental Education, 31.285-290, Spring 1963.
- ✓ McKnown, Harry C. and Robert, Alvin B., Audio-Visual Aids to Instruction, McGraw-Hill Book Company, Inc., 1949, 608 pp.
- ✓ Mikhail, Fowad Reghab; "The Use of Selected Audio-Visual Materials by Teacher of Vocational Agriculture in Wisconsin, Dissertation Abstract, 3:555-A, 1956.
- Noel Elizabeth Goudy and Leonard, J. Paul, Foundation for Teacher Education in Audio-Visual Instruction, American Council on Education, 744 Jackson Place, Washington 6, D.C., U.S.A. Third Printing, June 1962, 60 pp.
- Sullivan, Pat "Instructional Problems of Texas Secondary English Teachers", Dissertation Abstract, 5:2874 - 2876, 1964.
- ✓ Wittich, Walter Ams, and Schuller, Charles Francis, Audio-Visual Materials, Harper and Brothers, 1957, 564 pp.

ภาคผนวก

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

มิถุนายน ๒๕๑๒

เรียน ผู้แทน - อาจารย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษา พายัพไพฑูรย์ นครราชสีมา

ขอเรียนแจ้งว่ากำลังทำปฏิญานพนธ์เรื่อง "การศึกษาเกี่ยวกับการใช้
 โสตทัศนวัสดุในการสอนภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในเขตจังหวัดพระนคร
 (ปีการศึกษา ๒๕๑๑) โดยมี ดร.เปรี๊ญ กุญฑ เป็นประธานกรรมการ ร่วมด้วย
 รองศาสตราจารย์ กุญฑล วัลลภ และ อาจารย์ ล้วน สายยศ เป็นกรรมการ
 ปฏิญานพนธ์เรื่องนี้ มีความมุ่งหมายที่จะทราบถึงปริมาณ ปัญหา อุปสรรค
 และความต้องการ ตลอดจนความคิดเห็นในการใช้โสตทัศนวัสดุ ในการเรียนการสอน
 ภาษาไทย เพื่อจะได้เป็นแนวทางเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขและให้ความช่วยเหลือ
 งานด้านนี้แก่โรงเรียนระดับประถมศึกษาต่อไป

ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอความกรุณาจากท่าน ได้โปรดตอบแบบสอบถามทั้งหมคนี้
 ตามสภาพความเป็นจริง และแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีด้วย เพราะผลของการวิจัยจะมีค่า
 เพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความจริงและความบริสุทธิ์ใจที่ท่านแสดงออกมาเป็นสำคัญ และขอได้โปรด
 ส่งแบบสอบถามรวมไว้ที่อาจารย์ใหญ่ ภายหลังจากที่ท่านได้รับแบบสอบถามแล้วสามวัน
 จะขอบคุณยิ่ง

ข้าพเจ้าขอขอบคุณท่านเป็นอย่างยิ่งที่ได้กรุณาใช้เวลาให้มาร่วมมือในครั้งนี้.

ด้วยความเคารพ

คงพร เปรมโยธิน

นิสิตปริญญาโท สาขาโสตทัศนศึกษา

แบบสอบถาม

สำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทยชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนเทศบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ ๑

รายละเอียดส่วนตัวและสภาพทั่วไปของโรงเรียนของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

สำหรับข้อสอบถามที่มีเส้นประ โปรดเขียนคำตอบลงบนเส้นประ ส่วนข้อที่มีคำตอบไว้ให้เลือกนั้น มีช่อง ☐ อยู่หน้าคำตอบ โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงในช่องหน้าคำตอบที่ท่านเลือก และอาจเลือกได้มากกว่าหนึ่งคำตอบ

๑. เพศ ☐ หญิง ☐ ชาย

๒. อายุ ปี

๓. วุฒิ

วิชาเอก

วิชารอง

๔. ได้ทำการสอนภาษาไทยมาแล้ว ปี (นับปีเต็ม)

๕. ในขณะนี้ท่านสอนวิชาภาษาไทยชั้น

๖. ขณะนี้ท่านทำการสอนวิชาภาษาไทยสัปดาห์ละ ชั่วโมง และวิชาอื่น ๆ อีกสัปดาห์ละ ชั่วโมง

๗. ขณะนี้ท่านดำรงตำแหน่งอะไรในโรงเรียน

☐ อาจารย์ใหญ่

☐ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่

☐ หัวหน้าหมวดวิชา

(ระบุชื่อวิชาด้วย)

☐ ผู้ช่วยหัวหน้าหมวดวิชา

(ระบุชื่อวิชาด้วย)

☐ อาจารย์ประจำชั้น

(ระบุชั้นด้วย)

☐ อาจารย์พิเศษ

☐ อื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุในช่องว่างนี้)

๘. ท่านเคยเรียนหรือศึกษาเกี่ยวกับสื่อดัดแปลงหรือไม่

☐ เคย จากสถาบัน

☐ ไม่เคย

๙. ท่านเคยเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับสื่อดัดแปลงหรือไม่

☐ เคย จำนวน ครั้ง

☐ ไม่เคย

ตอนที่ ๒

แหล่งที่มา การผลิตและการใช้ โสภทัศน์วัสดุประกอบการสอนวิชาภาษาไทย
โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

๑. โสภทัศน์วัสดุสำหรับประกอบการสอนวิชาภาษาไทยของข้าพเจ้านี้มีลักษณะและปริมาณดังต่อไปนี้

- หมวด ก. จำนวนของโสตทัศนวัสดุที่เป็นของโรงเรียน
๑. เป็นโสตทัศนวัสดุของโรงเรียนที่มีอยู่แล้ว
 ๒. ใช้เงินงบประมาณของโรงเรียนซื้อมา
 ๓. โสภทัศน์วัสดุเหล่านี้ครูแต่ละคนนำมาใช้ แล้วมย
ให้แก่โรงเรียน
 ๔. เป็นโสตทัศนวัสดุที่คณะกรรมการร่วมกันมอบให้ทางโรงเรียน
 ๕. โสภทัศน์วัสดุเหล่านี้ทางโรงเรียนได้รับมาจาก
หน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง

- หมวด ข. จำนวนของโสตทัศนวัสดุที่ข้าพเจ้าได้รับมาจากแหล่งอื่น ๆ
๖. โสภทัศน์วัสดุซึ่งข้าพเจ้าให้นักเรียนช่วยกันหามา
 ๗. โสภทัศน์วัสดุซึ่งได้รับมาจากแหล่งบริการวัสดุได้เปล่า
เช่น องค์การ ร้านค้า บริษัท
 ๘. โสภทัศน์วัสดุที่ได้มาจากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง
 ๙. โสภทัศน์วัสดุซึ่งนักเรียน หรือ นิสิตฝึกสอน นำมยให้
ข้าพเจ้าไว้ใช้

- หมวด ค. จำนวนโสตทัศนวัสดุที่ข้าพเจ้าขอขยืมมาใช้
ประกอบการสอน

๑๐. โสภทัศน์วัสดุซึ่งขอขยืมมาจากเพื่อนครูด้วยกัน

มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีเลย

หมวด ค. โสตทัศนวัสดุที่ท่านได้มาจากแหล่งอื่น ๆ
ที่นอกเหนือจากห้องแล้ว

มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีเลย
		1	

๒. ในทางปฏิบัติจริง ข้าพเจ้าให้ความสำคัญของการปฏิบัติในการ
เลือกโสตทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชาภาษาไทย ดังนี้

๑. ให้อะไรถูกต้องตามความจริง
๒. ตรงกับจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะสอน
๓. ให้อะไรถูกเวลา แรงงาน และเงินที่ลงทุนไป
๔. มีความชัดเจน ไม่ซับซ้อนเกินไป
๕. ให้อะไรมีความคิดแต่เพียงอย่างเดียว
๖. มีขนาดเหมาะสมกับขนาดของชั้น
๗. เหมาะกับระดับชั้นและวัยของนักเรียน
๘. ราคาไม่แพงจนเกินไป
๙. สามารถหาได้ง่ายในชุมชนนั้น ๆ
๑๐. อื่น ๆ (โปรดระบุ)

๓. ในทางปฏิบัติจริง ข้าพเจ้าให้ความสำคัญของหลักการปฏิบัติ
ก่อนการใช้โสตทัศนวัสดุ ในชั้นเรียนหรือไม่ เพียงใด ดังนี้

๑. วางแผนการใช้โสตทัศนวัสดุล่วงหน้า
๒. ทดสอบการทำงานของโสตทัศนวัสดุให้เรียบร้อย
๓. ทดลองใช้โสตทัศนวัสดุก่อนใช้จริง
๔. เตรียมห้องเรียนให้เหมาะสมกับการใช้โสตทัศนวัสดุ
เช่น จัดที่นั่งของนักเรียนทุกคนได้มองเห็น หรือ
รวบรวมแสงสว่าง ถ้าจำเป็น

มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่มี เลย

๕. เตรียมกิจกรรมที่จะตามมาภายหลังการใช้สื่อทัศนวัสดุ
๖. เตรียมนักเรียนโดยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจเสียก่อน
๗. พบทวนบทเรียนที่เรียนมาแล้วก่อนการใช้สื่อทัศนวัสดุ
๘. อื่น ๆ (โปรดระบุ)

๔. ในการปฏิบัติจริง ข้าพเจ้าให้ความสำคัญของการปฏิบัติในการใช้สื่อทัศนวัสดุในชั้นเรียนหรือไม่ เพียงใด ดังนี้
 ๑. ใช้สื่อทัศนวัสดุตามแผนที่วางไว้
 ๒. ใช้สื่อทัศนวัสดุในการนำบทเรียน
 ๓. ใช้สื่อทัศนวัสดุในการอธิบายเนื้อหาในบทเรียน
 ๔. ใช้สื่อทัศนวัสดุเพื่อทวนบทเรียน
 ๕. ใช้สื่อทัศนวัสดุในการสรุปเนื้อหาในบทเรียน
 ๖. ใช้สื่อทัศนวัสดุในการฝึกทักษะ เช่น ฝึกอ่านออกเสียง
โคลงกลอน
 ๗. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการใช้สื่อทัศนวัสดุ
 ๘. นำเอาสื่อทัศนวัสดุมาใช้ในชั้นเรียนเดิม เพื่อสอน
เนื้อหาอื่น ๆ
 ๙. ในขณะที่ใช้สื่อทัศนวัสดุก็ได้สังเกตเห็นความสนใจ ความเข้าใจ
ของนักเรียนไปเลย
 ๑๐. ใช้สื่อทัศนวัสดุทุกชิ้นอย่างคุ้มค่า
 ๑๑. จัดกิจกรรมขึ้นภายหลังการใช้สื่อทัศนวัสดุประกอบการสอน
เช่น การอภิปราย การทำรายงาน
 ๑๒. อื่น ๆ (โปรดระบุ)

๕. ในกรปฏิบัติจริง ข้าพเจ้าให้ความสำคัญของการปฏิบัติ
ภายหลังการใช้สื่อทัศนวัสดุในชั้นเรียนหรือไม่ เพียงใด ดังนี้
- ๑. จัดกิจกรรมต่อเนื่อง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ
และพบพจนความจำ
 - ๒. ใช้คำถามสั้น ๆ ถามความเข้าใจ
 - ๓. สังเกตผลการใช้สื่อทัศนวัสดุจากความสนใจ ความตั้งใจ
และบรรยากาศในห้องเรียน
 - ๔. เก็บสื่อทัศนวัสดุที่ใช้แล้วไว้ใช้ในคราวต่อไป
 - ๕. มอบสื่อทัศนวัสดุที่ใช้แล้วให้กับโรงเรียน
 - ๖. นำสื่อทัศนวัสดุที่ใช้แล้วมากัดแปลงไว้ใช้ในคราวต่อไป
 - ๗. อื่น ๆ (โปรดระบุ)

มาก	ปาน กลาง	น้อย	ไม่มี เลย

ตอนที่ ๓

ประเภของโสททัศนวัสดุที่ผลิตและที่ใช้ประกอบการสอนวิชาภาษาไทย

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

๑. ให้ท่านอ่านเนื้อหาที่ท่านสอนแต่ละหน่วย แล้วกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างของชนิดของโสททัศนวัสดุที่ท่านนำมาใช้ประกอบการสอนในแต่ละหน่วยว่าท่านใช้โสททัศนวัสดุนิติ ใด ใดบ้างในการสอนแต่ละหน่วยนั้น
๒. ถ้าเป็นโสททัศนวัสดุที่ท่านผลิตขึ้นใช้เอง กาเครื่องหมาย ✓ ข้างลงในช่องนี้
อีกครั้งหนึ่งเป็น ✓✓

[illegible]

๓. ท่านมีความต้องการให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับท่าน เช่น เทศบาล ช่วยเหลือท่านในเรื่องต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด
๑. รวบรวมโสตทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชาภาษาไทย เพื่อให้บริการยืมใช้สอนอย่างเพียงพอ
 ๒. จัดหาโสตทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชาภาษาไทย เช่น ฟิล์มจำลอง แผนภูมิ เป็นต้น ให้แก่โรงเรียนอย่างเพียงพอ
 ๓. จัดหาโสตทัศนอุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาภาษาไทย เช่น เครื่องฉายภาพยนต์ เครื่องฉายสไลด์ ให้แก่โรงเรียนอย่างเพียงพอ
 ๔. จัดเจ้าหน้าที่ที่จะให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิธีใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชาภาษาไทย ไปให้คำแนะนำตามโรงเรียน
 ๕. จัดให้มีการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชาภาษาไทย
 ๖. จัดพิมพ์เอกสารเกี่ยวกับการใช้โสตทัศนวัสดุประกอบการสอนวิชาภาษาไทยออกเผยแพร่
 ๗. อื่น ๆ (โปรดระบุ)

มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด

ประวัติย่อ

ชื่อ : ดวงพร เปรมโยธิน
เกิดที่ : อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

ประวัติการศึกษา :

ได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษา จากโรงเรียนราชินี

พ.ศ. ๒๕๐๔

ได้รับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) จากวิทยาลัยครูสวนสุนันทา

พ.ศ. ๒๕๐๖

ได้รับปริญญาการศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.) จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

พ.ศ. ๒๕๑๐

ได้รับประกาศนียบัตรวิชาเฉพาะชั้นสูง จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

พ.ศ. ๒๕๑๑

ได้รับปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

พ.ศ. ๒๕๑๓